ทัศนคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิม ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม ในเขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

องอาจ เด็ดดวง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
กุมภาพันธ์ 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

332.1088297
อ117ท
ร.3

ทัศนคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิม ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม ในเขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

องอาจ เด็ดดวง

21 เม.ย. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
กุมภาพันธ์ 2546

ท1 157017

องอาจ เด็ดดวง. (2546). *ทัศนคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม ในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ บธ.ม.(การจัดการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : ดร.อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง, รองศาสตราจารย์ สมชาย หิรัญกิตติ.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ทัศนคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นชาวมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 200 คน ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม และกลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม เพื่อทำการศึกษาทัศนคติ และแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม และศึกษาความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบอิสระ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีแอลเอสดี การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการประมวลผลใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม และกลุ่มที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 21-30 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี เป็นนิสิต/นักศึกษา รายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน มีความคิดเห็นว่าธนาคารอิสลามไม่ควรเปิดทำการในวันศุกร์ มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามในระดับสูง และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามในระดับปานกลาง สำหรับกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามเกือบทั้งหมดเลือกที่จะไปใช้บริการธนาคารอิสลาม ทัศนคติในภาพรวมอยู่ในระดับ "เห็นด้วย" ความคาดหวังในภาพรวมอยู่ในระดับ "มาก" และแนวโน้มพฤติกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ไปจนถึง "มาก"

ปัจจัยทางด้านส่วนบุคคล เกี่ยวกับทัศนคติ พบว่า เพศ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกัน ในทางตรงกันข้ามพบว่า อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แตกต่างกัน มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน ในส่วนของความคาดหวัง พบว่า อาชีพ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน ในทางตรงกันข้ามพบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน และในส่วนของแนวโน้มพฤติกรรมพบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมไม่แตกต่างกัน นอกจากนั้นยังพบว่า ทัศนคติมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ATTITUDE, EXPECTATION AND BEHAVIORAL TREND OF MUSLIMS TOWARD ESTABLISHING ISLAMIC BANK IN BANGKOK METROPOLITAN AREA

AN ABSTRACT

BY

ONG-ARD DEDDUANG

Presented in partial fulfillment of the requirements

for the Master of Business Administration degree in Management

at Srinakharinwirot University

February 2003

Ong-ard Dedduang. (2003). *Attitude, Expectation and Behavioral Trend of Muslims Toward Establishing Islamic Bank in Bangkok Metropolitan Area.* Master Thesis, M.B.A. (Management). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Dr. Apiruth Tangkrachang, Assoc. Prof. Somchai Hirankitti.

The objectives of this research are to study the attitudes, expectations and behaviors of Muslims involved in the establishment of an Islamic bank. The subjects are Muslims living in Bangkok and separated into two groups of 200 persons, the first being those Muslims who have used the services of a Muslim bank and the latter group those who have not. A comparison can then be made between the attitudes and behavior of those who have established such a bank with the expectations of those who have never been involved with such a service and are planning to establish an Islamic bank. The instruments used for data collection, statistics of percentages, mean and standard deviation, independent t test, one-way analysis of variants, pair analysis of variants, correlation coefficients and SPSS for data processing.

The results of this study found that for both groups, the predominant sex was male aged 21-30. They were mostly single with their highest educational level a bachelor degree, followed by students. Average monthly income was 5,000 baht or less, and then used standard commercial bank services 1-3 times per month. They felt that most Islamic banks were closed on Fridays. They all had a high understanding of the principals of the Islamic faith and had a fair understanding of Islamic banking. Almost all of those in the group who had no experience with an Islamic bank would like the opportunity to use one. Virtually all said they saw it " as a good thing". And their desire to start such a bank was "high". Their overall behavioral trend was measured from mid levels to high.

The factors affecting the subjects' attitudes seemed to depend on their sex, understanding of the Islamic faith and understanding of Islamic banking. But they differed they did have different attitudes when it came to age, marital status, education, profession, salary and experience with commercial banking practices. Attitudes were not dissimilar in their expectations when it came to profession and education, while there were differences in attitudes when the factors considered were sex. Age, marital status, earnings, experience with commercial banks and understanding of both the Islamic faith and Islamic banking. Expectations did not differ and behaviors were similar with sex, age, marital status, education, profession and salary as well understanding of Islamic faith and banking. Meanwhile, there were also expectations and behaviors which did differ. Furthermore, it was found that attitudes and behaviors had a similar statistical significant level of 0.01.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ทัศนคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิม
ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม ในเขตกรุงเทพมหานคร

ของ
นายองอาจ เด็ดดวง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาภรณ์ หะวานนท์)
วันที่ 4 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมชาย หิรัญกิตติ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ศิริวรรณ เสรีรัตน์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพาดา สิริกุตตา)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ด้วยการสนับสนุนจากอาจารย์ ดร.อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ สมชาย หิรัญกิตติ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ข้อชี้แนะ อันมีคุณค่าและก่อให้เกิดประโยชน์ต่องานวิจัยอย่างยิ่ง อีกทั้งให้ความเมตตาในการช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ตลอดงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่าน ด้วยความซาบซึ้งและความเคารพเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ รองศาสตราจารย์ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ ที่ให้ความกรุณาในการเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ทั้งนี้ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเอาใจใส่และความมุ่งมั่น ความปรารถนาดีของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งส่งผลมายังผู้วิจัยโดยก่อให้เกิดความมุ่งมั่น และมั่นใจต่อการวิจัยเพิ่มขึ้น ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์อีกครั้งครับ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพาดา สิริกุตตา ที่ให้ความกรุณาในการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยและได้ชี้แนะถึงจุดบกพร่องของเครื่องมือและวิธีการแก้ไขอย่างดีตลอดมา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ศิริอร ใช่ภูพิรัตน์ ที่ให้คำปรึกษาและข้อชี้แนะในการทำงานวิจัย จนทำให้เห็นแนวทางของการทำงานวิจัยนี้ได้อย่างคร่าว ๆ ก่อนที่จะทำงานวิจัยจริง จนสามารถทำงานวิจัยออกมาได้อย่างสมบูรณ์และสะดวกรวดเร็ว

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตนี้ที่ได้มอบความรู้และแนวความคิดจนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน และสามารถนำความรู้จากการศึกษาเล่าเรียนไปใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ได้

ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ เอกการจัดการ ภาคปกติ รุ่น 3 และเจ้าหน้าที่ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ประจำห้องโครงการบริหารหลักสูตร รวมไปถึงเจ้าหน้าที่ประจำห้องบัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือ ให้ความสะดวกและให้ความช่วยเหลืออย่างดีมาโดยตลอด

ท้ายที่สุดเหนืออื่นใด ขอกราบขอบพระคุณ พ่อและแม่ ที่เคารพและรักมากเป็นที่สุด รวมไปถึงพี่สาวที่ได้ให้โอกาสที่ดีในชีวิต ให้ความช่วยเหลือในการศึกษาเล่าเรียน ออกค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาเล่าเรียน ให้ความรักความเอาใจใส่ ให้กำลังใจ จนสามารถทำปริญญานิพนธ์ได้สำเร็จ และประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนได้เป็นอย่างดี

องอาจ เด็ดดวง

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
	ความสำคัญของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	4
	ตัวแปรที่ศึกษา	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	7
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
	สมมติฐานในการวิจัย	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	แนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคติ	10
	ความหมายของทัศนคติ	10
	องค์ประกอบของทัศนคติ	12
	ลักษณะของทัศนคติ	15
	การเกิดทัศนคติ	15
	ขั้นตอนการเกิดทัศนคติ	16
	การสร้างทัศนคติ	16
	การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ	19
	การวัดทัศนคติ	20
	แนวความคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง	22
	ความหมายของความคาดหวัง	22
	ลักษณะความคาดหวัง	24
	การกำหนดความคาดหวัง	24
	ทฤษฎีความคาดหวัง	25
	แนวความคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ	27
	ทรัพยากรความรู้ความเข้าใจ	27
	ความรู้	29
	ความรู้เกี่ยวกับสินค้า	29
	แนวความคิดเกี่ยวกับการบริการ	32
	บริการคืออะไร	32
	ลักษณะเฉพาะของบริการ	35

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
2(ต่อ)	รูปแบบกลยุทธ์ 3 ประการในธุรกิจการให้บริการ	36
	ทฤษฎีกำไร	37
	ทฤษฎีที่อ้างถึงการเสี่ยงในการดำเนินกิจการและความไม่แน่นอน	37
	ทฤษฎีที่อ้างถึงการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ	38
	ทฤษฎีที่อ้างถึงการได้เปรียบในฐานะของกิจการ	39
	การห้ามดอกเบี้ยในศาสนาอิสลาม	40
	ประวัติการจัดตั้งธนาคารไม่มีดอกเบี้ย	43
	การดำเนินงานของระบบธนาคารอิสลาม	51
	บริการเงินฝากกระแสรายวัน	52
	บริการเงินฝากรักษาทรัพย์	52
	บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไป	53
	การให้สวัสดิการสำหรับผู้ฝากเงิน	55
	สวัสดิการสำหรับสังคม	57
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	59
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	63
	การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	63
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	66
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	67
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	67
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	256
	สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	256
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	256
	สมมติฐานในการวิจัย	256
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	257
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	260
	อภิปรายผล	285
	ข้อเสนอแนะ	300

สารบัญ(ต่อ)

บทที่ หน้า

บรรณานุกรม..... 302

ภาคผนวก..... 307

ภาคผนวก ก..... 308

ภาคผนวก ข..... 319

ภาคผนวก ค..... 322

ประวัติย่อผู้วิจัย..... 329

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงการเปรียบเทียบระหว่างบริการของธนาคารพาณิชย์ทั่วไป กับบริการของธนาคารอิสลาม	56
2	แสดงจำนวนตัวอย่างที่จะเก็บในมัสยิดที่อยู่ใกล้กับธนาคาร ที่มีบริการระบบธนาคารอิสลาม	65
3	แสดงจำนวน และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและ ความบ่อยครั้งของการไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	75
4	แสดงระดับความรู้ขององค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ	79
5	แสดงผลของการทดสอบความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม	80
6	แสดงผลของการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม	82
7	แสดงระดับของทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม (สำหรับกลุ่ม ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม)	84
8	แสดงระดับของความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม (สำหรับกลุ่ม ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม)	86
9	แสดงระดับของแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม (สำหรับกลุ่ม ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม)	88
10	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศ	93
11	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศ โดยแยก พิจารณาเป็นรายข้อ	93
12	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุ	95
13	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุโดยแยก พิจารณาเป็นรายข้อ	96
14	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบ ธนาคารอิสลามที่มีอายุแตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ท่านจะใช้ บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติ ของศาสนาอิสลาม	98
15	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบ ธนาคารอิสลามที่มีอายุแตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า การดำเนินธุรกิจ ของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผล กำไรเพียงพอที่จะทำให้ ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม	100

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
16	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุแตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป.....	101
17	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	102
18	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรสโดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ.....	103
19	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป.....	104
20	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษา.....	105
21	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษาโดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ.....	106
22	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่นฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน).....	107
23	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพ.....	108
24	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพโดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ.....	109
25	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น.....	111
26	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม.....	113

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
27	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้	114
28	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้โดยแยก พิจารณาเป็นรายข้อ	115
29	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคาร อิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศ	116
30	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคาร อิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ	117
31	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคาร อิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุ	118
32	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคาร อิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ	119
33	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคาร อิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรส	120
34	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคาร อิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ	121
35	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบ ธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคาร อย่างคุ้มค่าและยุติธรรม	122
36	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคาร อิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษา	123
37	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคาร อิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษา โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ	124
38	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบ ธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ ลูกค้าสินเชื่อ	126

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
39	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่าธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว	127
40	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่าการให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	128
41	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่าธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มากจากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน	129
42	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่าลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม	130
43	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่าเงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไปจนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ	132
44	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่าผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ	133
45	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่าธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง	135
46	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่าธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย	136
47	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพ	137
48	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพโดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ	138

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
49	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่าธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ	140
50	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่าธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว	142
51	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่าการให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	144
52	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่าลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม	145
53	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่าเงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไปจนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ	147
54	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่าผู้แสวงบุญได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ	149
55	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่าธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง	151
56	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้	152
57	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ	153
58	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้แตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่าธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว	155

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
59	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้แตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่าธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย.....	157
60	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศ.....	159
61	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศโดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ.....	160
62	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุ.....	162
63	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุโดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ.....	162
64	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรมที่แสดงว่าบริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม.....	.164
65	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรมที่แสดงว่าบริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิตทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้.....	165
66	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	167
67	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรสโดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ.....	167
68	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรมที่แสดงว่า การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันโดยใช้เงินฝากเป็นประกัน.....	169
69	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษา.....	170

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
70	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษา โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ	170
71	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรมที่แสดงว่า บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	172
72	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรมที่แสดงว่า การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	174
73	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรมที่แสดงว่า การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่าเครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	175
74	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพ	176
75	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ	177
76	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรมบริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	179
77	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	180
78	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้	181
79	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ	182
80	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้แตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	184

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
81	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้แตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	186
82	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	188
83	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ	189
84	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	190
85	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ	191
86	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แตกต่างกันกับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว	193
87	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน	195
88	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม	196
89	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า สามารถฝาก-ถอนผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้	197

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
90	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย	198
91	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	200
92	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ	200
93	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกันกับแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	202
94	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกันกับแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ (ที่นครเมกกะ)	204
95	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม	205
96	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ	206
97	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่าธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง	207
98	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่	208
99	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	208

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
100	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม	209
101	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม	210
102	แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ	211
103	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม แตกต่างกันกับทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	212
104	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม	214
105	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ	214
106	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกันกับความคาดหวังที่แสดงว่า สามารถฝาก-ถอนผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้	216
107	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม	217
108	แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ	218

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
109	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ.....	219
110	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามแตกต่างกันกับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว.....	220
111	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม.....	221
112	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ.....	222
113	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ.....	224
114	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม.....	225
115	แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ.....	225
116	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตกับแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต.....	227
117	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต.....	228

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
118	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต	230
119	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต	233
120	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต	235
121	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต	238
122	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต	241
123	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต	244
124	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต	247
125	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต	250
126	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต	253

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ หน้า

1 แสดงองค์ประกอบของทัศนคติของไทรแอนดิส..... 13
2 แสดงรูปแบบจำลองขององค์ประกอบ 3 ส่วนของทัศนคติ..... 14
3 แสดงรูปแบบจำลองของแนวคิดมุมมองทัศนคติองค์ประกอบเดียว..... 14
4 แสดงแบบจำลองของการเกิดพฤติกรรมเบื้องต้น..... 17
5 แสดงผลการวิเคราะห์ธนาคาร 3 แห่ง..... 31
6 แสดงรูปแบบของการตลาด 3 แบบในอุตสาหกรรมการให้บริการ..... 36
7 แสดงบริการต่าง ๆ ของธนาคารอิสลาม นอกเหนือจากการฝาก
เพื่อรักษาทรัพย์และเพื่อการลงทุน..... 56

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

ตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม มีข้อหนึ่งที่กล่าวว่าห้ามชาวมุสลิมรับผลประโยชน์ในรูปสัดส่วนของผลตอบแทนที่เรียกว่า อัตราดอกเบี้ย ซึ่งถือว่าเป็นเงินกินเปล่า ที่คนทั่วไปคิดว่าเป็นผลตอบแทนจากการให้ยืม หรือ การผ่อน ในรูปตัวเงิน เพราะตามหลักศาสนาอิสลามถือว่าเป็นเงินที่ได้จากน้ำพักน้ำแรงของคนแต่ผู้ที่จะได้รับผลตอบแทนกลับได้เงินส่วนนี้มาอย่างง่ายดาย จึงมองดูเหมือนว่าเป็นการเอารัดเอาเปรียบกัน (นอกจากเงินดอกเบี้ยแล้ว พวกเงินสินบน เงินใต้โต๊ะ เงินคอรัปชั่น ตามหลักศาสนาอิสลามถือเป็นข้อห้ามเช่นกัน)

อัตราดอกเบี้ยที่นิยมให้และรับกัน ซึ่งเป็นผลตอบแทนที่ถูกต้องตามกฎหมาย และ เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป ส่วนหนึ่งมาจากอัตราดอกเบี้ยของธนาคาร ซึ่งชาวมุสลิมก็ยังมองว่าเป็นเงินที่ไม่เหมาะสม น่าจะมีรูปแบบของผลตอบแทนอื่นที่ไม่ใช่อัตราดอกเบี้ย จึงได้รวมตัวกันขอจัดตั้งธนาคารอิสลาม เพื่อเป็นรูปแบบของธนาคารที่ให้ผลตอบแทนโดยไม่ขัดต่อหลักศาสนาอิสลาม อาจจะเป็นผลตอบแทนจากการแบ่งปันกำไรที่ได้จากการเอาเงินไปลงทุนทำโครงการธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งก็ได้

เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ห้ามชาวมุสลิมไปเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ ที่เรียกว่าดอกเบี้ย ก็เพราะว่าไม่ต้องการให้เกิดการขูดรีดและความไม่ยุติธรรมในสังคม สถาบันดอกเบี้ยเป็นสิ่งท้าทายต่อบรรดาผู้ที่พยายามจะฟื้นฟูวิถีชีวิตอิสลามในยุคสมัยใหม่ ในระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่ ดอกเบี้ยและกิจการที่วางพื้นฐานอยู่บนดอกเบี้ยมีอิทธิพลสำคัญในทุกที่ ระบบธนาคารทั้งหมดก็เป็นระบบดอกเบี้ย ดังนั้นในการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจตามแบบอย่างอิสลามจึงจำเป็นที่จะต้องมีการสร้างระบบธนาคารปลอดดอกเบี้ยขึ้นมาและดำเนินงานให้เป็นผลสำเร็จด้วย จะเห็นได้ว่าระบบธนาคารมีส่วนสำคัญและเป็นประโยชน์บางอย่างซึ่งหากปราศจากมันแล้วเราก็ไม่สามารถนึกถึงเศรษฐกิจที่พัฒนาในสมัยใหม่ได้ นักเศรษฐศาสตร์มุสลิมมีความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่าถึงแม้จะไม่มีดอกเบี้ย ระบบธนาคารก็สามารถตั้งขึ้นมาทำหน้าที่ตามปกติได้เหมือนกับระบบธนาคารสมัยใหม่ที่วางอยู่บนระบบดอกเบี้ย ผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้เห็นพ้องต้องกันด้วยว่า การจัดระบบธนาคารใหม่ตามแบบอิสลามสามารถทำได้โดยอาศัยหลักการมุฎอเราะบ๊ะฮ (การแบ่งผลกำไร) และชิรก๊ะฮ (การเป็นหุ้นส่วน) แต่จนถึงทุกวันนี้ รายละเอียดเกี่ยวกับการจัดตั้งระบบธนาคารขึ้นมาตามหลักการดังกล่าวนี้และจะให้ธนาคารปลอดดอกเบี้ยทำหน้าที่ของธนาคารสมัยใหม่อย่างไรนั้นยังไม่ได้มีการอธิบายไว้ (บรรจง บินกาซัน. 2543)

ในสมัยปัจจุบัน นอกจากธนาคารพาณิชย์แล้วก็ยังมีสถาบันการเงินในรูปแบบต่าง ๆ กันมากมาย เช่น บริษัทประกันภัย บรรษัทการเคหะและการลงทุน ซึ่งกำลังมีความสำคัญขึ้นมา สถาบันเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการระดมเงินออมและนำเงินเหล่านั้นไปลงทุนตามแนวทางเฉพาะของตัวเอง ซึ่งมีส่วนช่วยกระตุ้นกระแสสินเชื่อด้วย ดังนั้น สถาบันเหล่านี้จึงมิอาจถูกมองข้ามเมื่อต้องมีการพูดถึงนโยบายทางการเงิน ส่วนลักษณะและขอบข่ายของสถาบันเหล่านี้ในระบบเศรษฐกิจปลอดดอกเบี้ยจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงโดยหลีกเลี่ยงไม่ได้

ในขณะที่ทำการศึกษาระบบธนาคารปลอดดอกเบี้ย เราจะต้องคำนึงว่าความสำเร็จของธนาคารประเภทนี้สามารถจะเกิดขึ้นได้ก็แต่เฉพาะในประเทศที่มีกฎหมายห้ามดอกเบี้ยและถือว่ากิจการใด ๆ ก็แล้วแต่ ที่วางพื้นฐานอยู่บนระบบดอกเบี้ย ถือเป็นความผิดที่ต้องมีโทษ ยิ่งไปกว่านั้น ตรงไหนก็ตามที่ไม่มีการใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด ความเป็นไปได้ที่นายทุนจะสร้างความเสียหายให้แก่ผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่เพียงเพื่อผลประโยชน์ของตัวเองก็ยังคงเกิดขึ้น ในประเทศเช่นนั้น กิจการดอกเบี้ยจะหลบเข้าไปในตลาดมืดและทำลายระบบปลอดดอกเบี้ยทั้งหมด นอกจากเงื่อนไขจำเป็นนี้แล้ว ยังมีความจำเป็นขั้นต้นสำหรับความมั่นคงของธนาคารปลอดดอกเบี้ยด้วย เช่น การจัดเตรียมหลักประกันสังคมที่เหมาะสมเพื่อดูแลผู้บริโภคที่ขาดแคลนและการป้องกันการสะสมทรัพย์สินโดยการเก็บภาษีด้วย เงื่อนไขที่เอื้ออำนวยแก่ระบบปลอดดอกเบี้ยเหล่านี้จะมีขึ้นก็ต่อเมื่อมีการใช้กฎหมายอิสลามในด้านอื่นๆ นอกเหนือไปจากการห้ามดอกเบี้ยด้วย นอกเหนือจากมาตรการเหล่านี้แล้วถ้าหากสมาชิกของสังคมทุกคนมีความซื่อสัตย์มีจิตใจที่จะรับใช้สังคมและมีสำนึกแห่งความรับผิดชอบที่อิสลามต้องปลูกฝังให้แก่ผู้ปฏิบัติตามแล้ว ระบบธนาคารปลอดดอกเบี้ยก็สามารถที่จะดำเนินไปได้โดยสะดวกและบังเกิดผลที่ดีงาม สังคมใดก็ตามที่มาตรฐานทางศีลธรรมของคนตกต่ำและคนในสังคมคิดคำนึงถึงผลประโยชน์ของตัวเองเป็นใหญ่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม สังคมนั้นก็จำเป็นต้องใช้มาตรการทางกฎหมายมากยิ่งขึ้นในการดำเนินการธนาคารปลอดดอกเบี้ยซึ่งมันก็จะย้อนกลับมามีผลต่อการทำงานของระบบที่เรานำเสนอ (บรรจง บินกาซัน. 2543)

ระบบธนาคารอิสลามนั้นวางพื้นฐานอยู่บนสมมติฐานที่ว่าเอกชนควรมีเสรีภาพในการก่อตั้งและดำเนินกิจการธนาคารและจะต้องไม่มีการโอนกิจการธนาคารเป็นของชาติ อย่างไรก็ตาม ในบางเวลารัฐอิสลาม(รัฐบาลของประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม) อาจต้องทำเช่นนั้นเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่และรัฐจำต้องเข้าควบคุมระบบธนาคารไว้โดยที่แนวทางพื้นฐานในการดำเนินงานไม่จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง ในอิสลาม การจ่ายหรือรับดอกเบี้ยทั้งระหว่างเอกชนและรัฐหรือแม้แต่ระหว่างเอกชนกับเอกชนก็เป็นที่ต้องห้ามโดยไม่มีการยกเว้น และตลอดระยะเวลา ประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา รัฐอิสลาม(รัฐบาลของประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม) ก็ไม่เคยดำเนินกิจการใด ๆ กับประชาชนของตนโดยการรับหรือจ่ายดอกเบี้ย

จากงานวิจัยของนายศิริพงษ์ จันทรัศมี ประธานกรรมการ หอการค้าจังหวัดปัตตานี (2539-2540) ได้กล่าวถึงปัญหาเรื่องการออมเงินของชาวมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ว่าเป็นเงินออมที่อยู่นอกระบบธนาคาร เนื่องจากมีการเก็บรักษาเงินไว้กับคนที่ตนไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน การนำเงินไปฝากธนาคารมาเลเซีย ฯลฯ ซึ่งน่าจะมีวิธีการนำเงินเหล่านี้เข้าสู่ระบบธนาคารของประเทศไทย และชาวมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ก็มีความต้องการให้จัดตั้งธนาคารอิสลามในประเทศไทยด้วย ดังนั้นการจัดตั้งธนาคารอิสลามจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะช่วยดึงปริมาณเงินที่อยู่นอกระบบ เข้ามาหมุนเงินใช้จ่ายได้มากขึ้น ช่วยให้เศรษฐกิจคล่องตัวดีขึ้น สำหรับชาวไทยมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลาและนราธิวาส มีปริมาณเงินฝากในปี พ.ศ. 2541 รวมทั้งสิ้นประมาณ 40,676 ล้านบาท และรายได้ในปี พ.ศ. 2541 รวมทั้งสิ้นประมาณ 73,430 ล้านบาท(วิทยา ปะตุกา. 2543) พอจะบอกได้ว่า ปริมาณเงินที่ชาวมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ใช้จ่ายในปี พ.ศ. 2541 มีประมาณ 32,754 ล้านบาท นั้นหมายถึงรวมจำนวนเงินฝากนอกระบบด้วย และจากงานวิจัยของนายวิทยา ปะตุกา (2543) เมื่อดูเปอร์เซ็นต์ของเงินเก็บเองไว้ที่บ้านต่อรายได้อย่างคร่าว ๆ จะประมาณได้ 15% เมื่อนำมาเทียบกับรายได้รวมทั้งหมด 73,430 ล้านบาท พอสรุปได้ว่า ชาวมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีเงินออมที่เก็บเองไว้ที่บ้าน ซึ่งเป็นตัวเลขที่ประมาณโดยคร่าว ๆ คือ 10,000 ล้านบาทในปี พ.ศ.2541 และเมื่อลองเทียบกับประชากรมุสลิมทั้งประเทศที่มีประมาณ 4 เท่าของประชากรมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

(สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. 2541) อาจกล่าวได้ว่าเงินที่ชาวมุสลิมในประเทศไทยเก็บออมไว้เองโดยไม่ฝากธนาคาร น่าจะอยู่ในช่วง 30,000 ถึง 40,000 ล้านบาท ในปี พ.ศ.2541 ดังนั้นธนาคารอิสลามจึงมีบทบาทต่อการดึงปริมาณเงินจำนวนนี้ ให้เข้ามาหมุนเวียนในระบบ จึงได้ศึกษาดูว่าชาวมุสลิมให้ความสำคัญต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามมากน้อยเพียงใด

สำหรับงานวิจัยนี้ จัดทำเพื่อให้เห็นแนวทาง และช่องทางการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม ธนาคารปลอดดอกเบี้ย โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติ ความคาดหวังและแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมและอาจคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ซึ่งผลของการคาดการณ์ล่วงหน้านี้อาจทำให้มองเห็นแนวทางการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ โดยเฉพาะนักวิชาการทางด้านเศรษฐศาสตร์และนักวิชาการอิสลามจะได้หาข้อสรุปในงานวิจัยนี้จากทัศนะของกฎหมายอิสลามและพบทางที่ทำให้ทุกคนเห็นว่ามันเป็นไปได้ตามหลักเศรษฐศาสตร์

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1 เพื่อศึกษาทัศนคติของชาวมุสลิมกลุ่มที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคาอิสลามในอนาคต

2 เพื่อศึกษาความคาดหวังของชาวมุสลิมกลุ่มที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

3 เพื่อศึกษาถึงแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมกลุ่มที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

ความสำคัญของการวิจัย

1 ทราบถึงทัศนคติและแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

2 ทราบถึงความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

3 ข้อมูลจากการวิจัยใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน และการคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

4 ข้อมูลจากการวิจัยใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งเป็นแนวทางในการจัดทำรูปแบบการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม ให้เหมาะสมกับประชาชนชาวมุสลิมในประเทศไทย

5 เป็นประโยชน์ต่อชาวมุสลิมและผู้สนใจทั่วไป ที่จะมาใช้บริการธนาคารอิสลามในอนาคต ได้ทราบถึงลักษณะการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นชาวมุสลิมที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 487,185 คน (คณะกรรมการกลางอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร. 2545) โดยแบ่งข้อมูลที่จะทำการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างในการให้ความสำคัญของชาวมุสลิม 2 กลุ่มนี้ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต โดยประเด็นที่จะศึกษาแบ่งเป็น 2 ประเด็นดังนี้

1 ศึกษาถึงทัศนคติและแนวโน้มพฤติกรรม จะทำการศึกษาในกลุ่มของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ว่าจะมีทัศนคติและแนวโน้มพฤติกรรมต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตอย่างไร เพราะกลุ่มมุสลิมกลุ่มนี้ทราบถึงระบบธนาคารอิสลามแล้ว ดังนั้นจึงสามารถแสดงทัศนคติได้ว่า ธนาคารอิสลามที่จัดตั้งขึ้นนั้นจะเป็นไปได้อย่างไรบ้าง และส่วนของแนวโน้มพฤติกรรมก็พอจะบอกได้ว่า เมื่อธนาคารอิสลามจัดตั้งขึ้นแล้ว จะมีลูกค้ามาใช้บริการในลักษณะใด มากน้อยแค่ไหน

2 ศึกษาถึงความคาดหวัง จะทำการศึกษาในกลุ่มของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามว่า มีความคาดหวังอย่างไรต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต ซึ่งชาวมุสลิมกลุ่มนี้จะบอกได้ว่าเขามีความต้องการธนาคารอิสลามในลักษณะอย่างไร

สำหรับบริการระบบธนาคารอิสลามจะมีอยู่ในหน่วยงานของธนาคารพาณิชย์ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยระบบธนาคารอิสลามเริ่มมีการอนุมัติให้เปิดบริการแก่ชาวมุสลิมตั้งแต่ปี พ.ศ.2542 จึงมีประชากรมุสลิมจำนวนหนึ่งที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม และพอจะมีความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบธนาคารอิสลาม ซึ่งสาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีหน่วยงานของระบบธนาคารอิสลามและอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครนั้นมีอยู่ 5 สาขา ได้แก่ สาขาสำนักงานใหญ่ สาขาจตุจักร สาขาลาดกระบัง สาขาภาษีเจริญ และสาขามีนบุรี ส่วนธนาคารออมสินที่มีหน่วยงานของระบบธนาคารอิสลามและอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครมี 2 สาขา ได้แก่ สาขาสำนักงานใหญ่(ถนนพหลโยธิน) และสาขาหนองจอก ในขณะที่หน่วยงานบริการระบบธนาคารอิสลามของธนาคารกรุงไทยจะมีอยู่ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากเราทราบจำนวนประชากรของชาวมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร จึงใช้สูตรของยามาเน่ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2535 : 68) และกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนได้ .05 คำนวณหาขนาดตัวอย่างได้จำนวน 400 คน จากนั้นจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามสถานที่ที่ใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอิสลาม(มัสยิด) ที่อยู่ในระแวกเดียวกันหรืออยู่ใกล้กับธนาคารพาณิชย์ที่มีบริการระบบธนาคารอิสลามทั้ง 7 แห่งในเขตกรุงเทพมหานครดังที่กล่าวไว้ข้างต้น โดยเฉพาะในเขตหนองจอกนั้นมีประชากรมุสลิมเป็นจำนวนมากจึงเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมัสยิด 2 แห่งที่อยู่ใกล้กับธนาคารออมสินสาขาหนองจอก ซึ่งมีรายชื่อของมัสยิดที่จะทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1 ธนาคารออมสินสาขาหนองจอก แขวงกระทุ่มราย เขตหนองจอก จะเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมัสยิดที่อยู่ใกล้เคียงคือ

1.1 มัสยิดอัลฮุสนา แขวงหนองจอก เขตหนองจอก

1.2 มัสยิดดารุ๊สซุนนี แขวงหนองจอก เขตหนองจอก

2 ธนาคารออมสินสาขาสำนักงานใหญ่(ถนนพหลโยธิน) แขวงสามเสนใน เขตพญาไท จะเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมัสยิดที่อยู่ใกล้เคียงคือ

มัสยิดดารุ้ลอะมาน(พญาไท) แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี

3 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาสำนักงานใหญ่ แขวงจิตลดา เขตดุสิต จะเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมัสยิดที่อยู่ใกล้เคียงคือ

มัสยิดมหานาค แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

4 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาจตุจักร แขวงลาดยาว เขตจตุจักร จะเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมัสยิดที่อยู่ใกล้เคียงคือ

มัสยิดมู่ฮายีรีน แขวงดินแดง เขตดินแดง

5 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาลาดกระบัง แขวงทับยาว เขตลาดกระบัง จะเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมัสยิดที่อยู่ใกล้เคียงคือ

มัสยิดดารุ้ลมูฮายีรีน(ทับยาว) แขวงขุมทอง เขตลาดกระบัง

6 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาภาษีเจริญ แขวงปากคลองภาษีเจริญ เขตภาษีเจริญ จะเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมัสยิดที่อยู่ใกล้เคียงคือ

มัสยิดบางอ้อ แขวงบางอ้อ เขตบางพลัด

7 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขามีนบุรี ถนนสุวินทวงศ์ เขตมีนบุรี จะเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมัสยิดที่อยู่ใกล้เคียงคือ

มัสยิดนูรุลฮีดายะห์ ถนนสุวินทวงศ์ แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี

หมายเหตุ ข้อมูลรายชื่อและที่อยู่ของมัสยิดมาจาก คณะกรรมการกลางอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร. 2544

จากนั้นจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตา(Quota Sampling) โดยเลือกเก็บข้อมูลตัวอย่างจากมัสยิดทั้ง 8 แห่ง ๆ ละ 50 คน และมัสยิดแต่ละแห่งจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม 25 คน และที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม 25 คน การเก็บตัวอย่างจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความสะดวก (Convenience Sampling) คือเก็บจนกว่าจะได้จำนวนตัวอย่างครบอย่างละ 25 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

1.1 ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปของชาวมุสลิม

1.1.1 สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า

1.1.2 1-3 ครั้งต่อเดือน

1.1.3 1-5 ครั้งในครึ่งปี

1.1.4 1 ครั้งต่อปี

1.1.5 อื่นๆ (ระบุ).....

1.2 องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักศาสนาอิสลาม

1.3 องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม

1.4 ลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์

1.4.1 เพศ แบ่งเป็น

1.4.1.1 เพศชาย

1.4.1.2 เพศหญิง

1.4.2 อายุ แบ่งเป็น

1.4.2.1 น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี

1.4.2.2 21-30 ปี

1.4.2.3 31-40 ปี

1.4.2.4 41-50 ปี

1.4.2.5 51-60 ปี

1.4.2.6 มากกว่า 60 ปีขึ้นไป

1.4.3 สถานภาพสมรส

1.4.3.1 โสด

1.4.3.2 สมรส / อยู่ด้วยกัน

1.4.3.3 หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย

1.4.4 ระดับการศึกษาสูงสุด

1.4.4.1 ชั้นประถมศึกษา

1.4.4.2 ชั้นมัธยมศึกษา

1.4.4.3 ระดับอาชีวะศึกษา

1.4.4.4 ระดับปริญญาตรี

1.4.4.5 สูงกว่าปริญญาตรี

1.4.5 อาชีพ

1.4.5.1 นิสิต/นักศึกษา

1.4.5.2 ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

1.4.5.3 พนักงานบริษัทเอกชน

1.4.5.4 รับจ้างทั่วไป

1.4.5.5 ธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ

1.4.5.6 อื่นๆ (ระบุ).....

1.4.6 รายได้

1.4.6.1 น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท

1.4.6.2 5,001-10,000 บาท

1.4.6.3 10,001-15,000 บาท

1.4.6.4 15,001-20,000 บาท

1.4.6.5 20,001-25,000 บาท

1.4.6.6 สูงกว่า 25,000 บาท

2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

2.2 ความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

2.3 แนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

นิยามศัพท์เฉพาะ

อิสลาม หมายถึง ศาสนาที่มีหลักคำสอนเป็นของพระเจ้า(อัลลอฮ์) นับถือพระเจ้าองค์เดียว โดยหลักคำสอนมีอยู่ในคำภีร์อัลกุรอาน และมีศาสดามูฮัมหมัด (ซ.ล.) เป็นผู้เผยแพร่ศาสนา

มุสลิม หมายถึง ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม

บทบัญญัติของศาสนาอิสลาม หมายถึง แนวทางปฏิบัติของชาวมุสลิมที่จะนำไปสู่หนทางแห่งความดีงาม ความสงบ และความสุขสมบูรณ์

ธนาคารอิสลาม หมายถึง เป็นสถาบันการเงินที่จะให้บริการลูกค้าในการฝากเงินและการให้สินเชื่อแก่ลูกค้า โดยไม่คิดอัตราดอกเบี้ย เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลามที่ว่า ไม่มีการรับหรือให้ดอกเบี้ยจากผลประโยชน์ที่ได้

อัตราดอกเบี้ย หมายถึง อัตราส่วนแบ่งจากเงินผลประโยชน์ที่ได้โดยกำหนดอัตราส่วนไว้อย่างแน่นอน

ผลตอบแทนจากการลงทุน หมายถึง ส่วนแบ่งที่เป็นตัวเงิน ที่จะได้รับจากกำไรที่ได้จากการลงทุน ซึ่งผลตอบแทนจากการลงทุน จะได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับกำไรที่ได้จากการลงทุน

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น ของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

ความคาดหวัง หมายถึง การรับรู้ การคาดคะเน ถึงลักษณะที่ต้องการของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามว่าต้องการธนาคารอิสลามแบบใด เมื่อมีธนาคารอิสลามเกิดขึ้นมาในอนาคต

แนวโน้มพฤติกรรม หมายถึง ความเป็นไปของบุคคลในการกระทำกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่น่าจะเกิดขึ้นกับสิ่งนั้น ในที่นี้คือความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตัวของชาวมุสลิม โดยการคาดการณ์ของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ว่าน่าจะเกิดขึ้นกับธนาคารอิสลามที่กำลังจะจัดตั้งในอนาคตอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

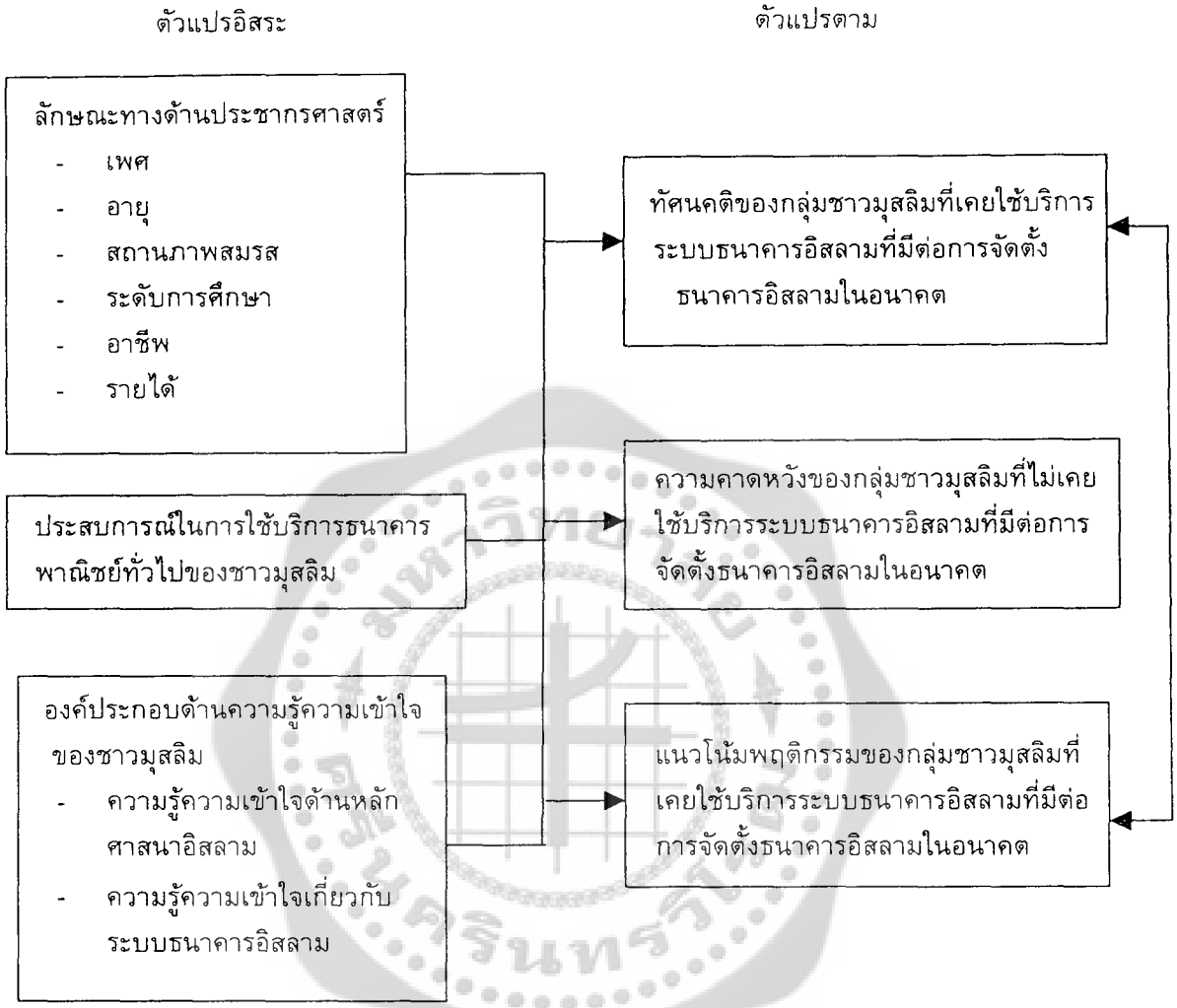

สมมติฐานในการวิจัย

1 ชาวมุสลิมที่มีลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

2 ชาวมุสลิมที่มีลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

3 ชาวมุสลิมที่มีลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

4 ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

5 ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

6 ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

7 องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิมได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

8 องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิมได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

9 องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิมได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

10 ทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังนี้

1. แนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคติ
2. แนวความคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง
3. แนวความคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
4. แนวความคิดเกี่ยวกับการบริการ
5. ทฤษฎีกำไร
6. การห้ามดอกเบี้ยในศาสนาอิสลาม
7. ประวัติการจัดตั้งธนาคารไม่มีดอกเบี้ย
8. การดำเนินงานของระบบธนาคารอิสลาม
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1 แนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

1.1 ความหมายของทัศนคติ

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2523 : 108) บอกว่าทัศนคติ (Attitude) มาจากคำศัพท์ภาษาลาตินว่า "Aptus" หมายถึง การเตรียมความพร้อมแห่งสภาพจิตใจของบุคคลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทัศนคติเป็นอารมณ์ที่มีอยู่ในบุคคลทุกคนแต่อยู่ในระดับที่แตกต่างกัน ทัศนคติเป็นสิ่งที่ผลักดันบุคคลให้แสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้า อันอาจเป็นตัวบุคคล วัตถุ สถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งปฏิกิริยาที่แสดงออกนั้นอาจอยู่ในลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

สุรางค์ จันทร์เอม (2542 : 40) กล่าวว่าทัศนคติ คือ สภาพจิตใจของบุคคลแต่ละคนที่ เกิดจากประสบการณ์หรือการเรียนรู้ อันมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นและพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 172) ได้กล่าวว่า ทัศนคติ คือความรู้สึกของบุคคลที่ได้จากการเรียนรู้ และประสบการณ์ แล้วแสดงสภาวะของร่างกาย และจิตใจในด้านความพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ในสองลักษณะ กล่าวคือ แสดงความพร้อมที่จะเข้าไปหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่า ทัศนคติไม่ดี หรือทัศนคติทางลบ

ทิตยา สุวรรณะชฎ (2527 : 7) ให้ความหมายของทัศนคติว่า หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดเป็นแนวทางปฏิบัติหรือแบบการมองของบุคคลใดบุคคลหนึ่งต่อสิ่งเร้าอันใดอันหนึ่งหรือสิ่งที่บุคคลประเมิน โดยที่ความรู้สึกนึกคิด หรือแบบของการมองที่จะเป็นการประเมินค่าของสิ่งนั้น โดยใช้มาตรฐานของบุคคลนั้นเป็นเครื่องวัด

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2529 : 110) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึงสภาพการแสดงออกจากจิตใจในการตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ และสงบ ลักษณะ (2529 : 42) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ ความรู้สึกพอใจ ชอบหรือไม่พอใจไม่ชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

โรคิช (Rokeach. 1972 : 112) ให้ความหมายว่า ทัศนคติเป็นการผสมผสานกันหรือการจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนด แนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบ หรือ ไม่ชอบ สอดคล้องกับเคนด์เลอร์ (Kendler. 1974 : 671) ที่อธิบายว่าทัศนคติ หมายถึงความพร้อมของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมในทางที่จะสนับสนุนหรือต่อต้านประสบการณ์บางอย่าง บุคคล สถาบัน หรือแนวคิดบางอย่าง และฟิชไบและไอเซน (Fishbein and Aizen. 1975 : 6) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นจิตลักษณะอย่างหนึ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ในการที่ตอบสนองในลักษณะชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ออลพอร์ต (Allport. 1976 : 2) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นสภาพความพร้อมของจิตใจและประสาท ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อสภาพต่าง ๆ และได้อธิบายถึงความหมายของทัศนคติเพิ่มเติม ดังนี้

1 ทัศนคติเป็นสภาพจิตใจและประสาทที่แสดงให้เห็นได้โดยพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น โกรธ รัก เกลียด เป็นต้น

2 ทัศนคติเป็นความพร้อมที่จะตอบสนองของบุคคลตามลักษณะของทัศนคติที่เกิดขึ้น เช่น ทัศนคติที่ดีต่อวิทยาศาสตร์ ทำให้ต้องการเรียนหรือสนใจวิชาวิทยาศาสตร์

3 ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบได้ในตัวเอง คือ เมื่อเกิดทัศนคติต่อสิ่งใดแล้วจะเกิดพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น เมื่อเกิดอารมณ์เกิดพฤติกรรมที่แสดงออก คือหน้าบึ้ง

4 เป็นสิ่งที่เกิดจากประสบการณ์

5 เป็นพลังสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่แสดงออก

ส่วนเมอเรนส์และเลห์แมนน์ (Mehrens and Lehman. 1984 : 238) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ รูปแบบของความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่บุคคลมีแนวโน้มเอียงที่จะตอบสนองต่อวัตถุทางสังคมเช่นเดียวกับอนาสตาซี (Anastasi. 1988 : 541) ที่มีความเห็นว่า ทัศนคติเป็นความโน้มเอียงที่แสดงออกว่า ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี เชื้อชาติและสถาบันต่าง ๆ เป็นต้น

ชิฟแมนและคานุก (Schiffman and Kanuk. 1997) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ ความเชื่อระดับเบื้องต้นของแต่ละบุคคลอันได้มาจากการเรียนรู้จากสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเราทั้งทางตรงและทางอ้อม ทัศนคติมีลักษณะของระบบซึ่งมีแนวโน้มที่จะประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่งอยู่เสมอ (A System of Evaluation Orientation) คือ ชอบและไม่ชอบ ดีและไม่ดี เป็นต้น หากจะกล่าวอีกนัยหนึ่ง คนทุกคนไม่มีใครเลยที่สามารถทำใจให้เป็นกลางกับทุกสิ่งหรือทุกอย่างเหมือนกัน มีคุณค่าเท่ากัน หรือชอบเหมือนกัน ทั้งนี้ก็เพราะ คนทุกคนต่างก็มีเรื่องที่ตนสนใจรวมทั้งอารมณ์และความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัวก็ต่างกันออกไปนั่นเอง

โดยทั่วไปทัศนคติเกี่ยวข้องกับการแสดงออกของความรู้สึกที่อยู่ภายใน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความโน้มเอียงของบุคคลว่าชอบหรือไม่ชอบสิ่งต่าง ๆ เช่น ตราสินค้า บริการ หรือร้านค้าปลีก เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่า ทัศนคติต่อสินค้าหรือบริการเป็น "แง่คิด Point of view" ของบุคคลที่มีต่อสินค้าหรือบริการนั่นเอง แง่คิดดังกล่าวเป็นวิธีการอย่างง่ายที่จะบ่งบอกถึง "แนวโน้มที่จะก่อปฏิกิริยาตอบแบบถาวร" ทั้งแง่คิดและแนวโน้มดังกล่าวส่อให้เห็นถึงความคิดเห็น (Opinion) ซึ่งก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเวลาผ่านไปนาน ๆ เข้า เนื่องจากทัศนคติเป็นผลมาจากกระบวนการทางจิตวิทยา เราจึงไม่อาจสังเกตทัศนคติได้โดยตรง แต่ต้องสรุปเอาจากสิ่งที่คนพูดหรือสิ่งที่คนทำ ดังนั้นนักวิจัยจึงมักประเมินทัศนคติ โดยการถามคำถามหรือสรุปเอาจากพฤติกรรม (อดุลย์ จาตุรงคกุล. 2543)

จากความหมายของนักวิชาการหลายท่าน พอสรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ที่เกิดจากประสบการณ์ การเรียนรู้ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จนเกิดการตอบสนองทางด้านอารมณ์ หรือจิตใจในลักษณะทางบวก ทางลบ หรือเป็นกลาง คือรู้สึก ชอบ ไม่ชอบ เฉย ๆ ซึ่งมีผลต่อการเกิดพฤติกรรมหรือแนวโน้มพฤติกรรมตามมา

1.2 องค์ประกอบของทัศนคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 3) กล่าวถึงองค์ประกอบของทัศนคติไว้ดังนี้

1 องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Component) ได้แก่ความคิด ซึ่งเป็นองค์ประกอบทางด้านที่มนุษย์ใช้ในการคิด ความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งที่ต่างกันขึ้นอยู่กับความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า

2 องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก (Affective Component) เป็นส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งจะเป็นตัวเร้าความคิดอีกต่อหนึ่งถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีขณะที่คิดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกในด้านบวกและลบตามลำดับต่อสิ่งนั้น

3 องค์ประกอบทางด้านการปฏิบัติ (Behavior Component) เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในทางปฏิบัติหรือถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสมจะเกิดการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง

ไทรแอนดีส (Triandis. 1971 : 2-3) กล่าวถึง องค์ประกอบพื้นฐานของทัศนคติไว้ 3 ส่วน

1 องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) ได้แก่ ความรู้และความคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นบุคคล กลุ่มหรือสภาวะการณ์ใด ๆ ความรู้และความคิดดังกล่าวจะเป็นส่วนกำหนดลักษณะและทิศทางของทัศนคติของบุคคล กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความรู้และการติดต่อกับสิ่งเร้าได้ครบถ้วนแล้ว บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งเร้าไปในทางบวกหรือทางลบชัดเจนขึ้น

2 องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) ได้แก่ อารมณ์หรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า อารมณ์หรือความรู้สึกดังกล่าวจะเป็นสิ่งกำหนดลักษณะและทิศทางของทัศนคติของบุคคล กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีอารมณ์หรือความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดบุคคลก็จะมีทัศนคติทางบวกต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าบุคคลมีอารมณ์หรือความรู้สึกไม่ดีต่อสิ่งใดบุคคลจะมีทัศนคติในทางลบ

3 องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavior Component) คือ พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง พฤติกรรมดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่บอกลักษณะและทิศทางของทัศนคติของบุคคล กล่าวคือ ถ้าพฤติกรรมของบุคคลที่จะแสดงออกต่อสิ่งเร้านั้นชัดเจนแน่นอน ทัศนคติก็ย่อมมีลักษณะเป็นบวกหรือลบชัดเจนแน่นอน

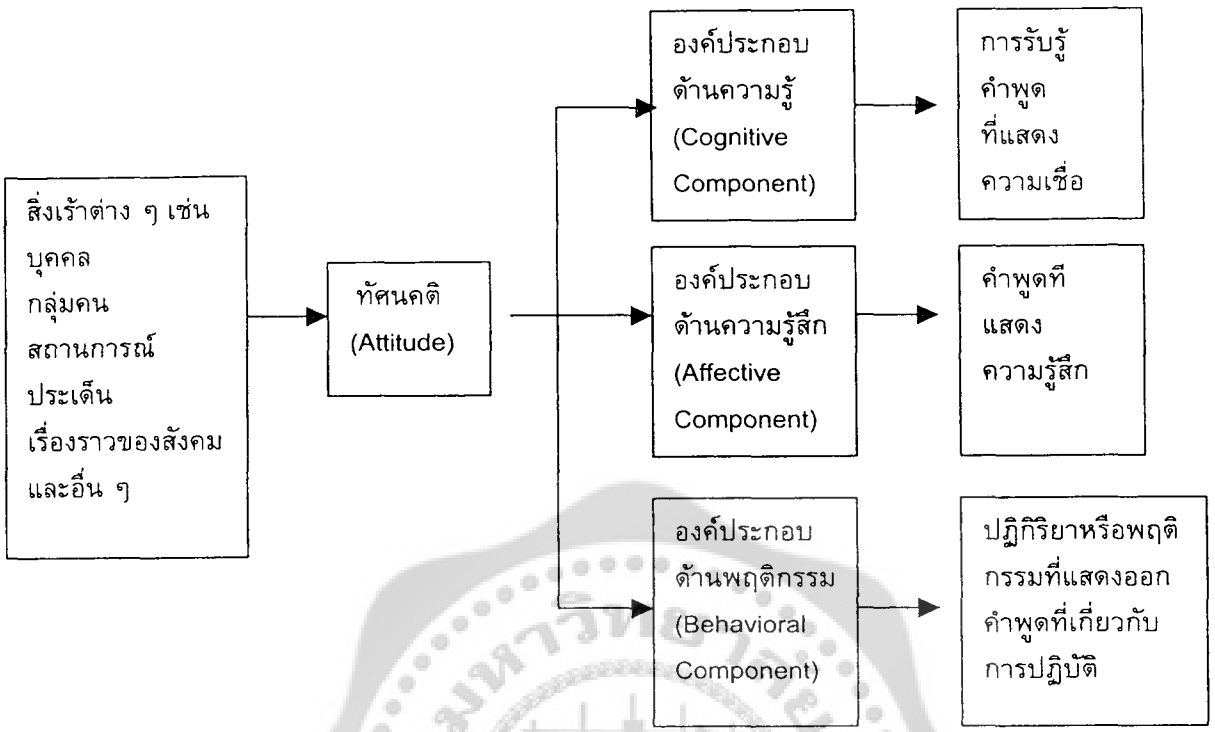

ภาพประกอบ 1 แสดงองค์ประกอบของทัศนคติของไทรแอนดิส

ที่มา : Triandis. (1971). *Attitude and Attitude Change* : 2-3

ชิฟแมนและคานุก (Schiffman and Kanuk. 1997) กล่าวถึงมุมมององค์ประกอบ 3 ประการของทัศนคติ บอกว่าทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ประการ

1 ความเข้าใจหรือส่วนของความเชื่อ (Cognition of Belief Component) หมายถึง ความรู้หรือ ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น เชื่อในความมั่นคงของธนาคารจึงฝากเงินกับธนาคารนั้น ส่วนของความเข้าใจหรือความเชื่อ เป็นส่วนประกอบส่วนแรก ซึ่งก็คือความรู้และความเข้าใจที่ได้รับจากการผสมกับประสบการณ์โดยตรงต่อทัศนคติและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจากหลายแหล่งข้อมูล ความรู้และผลกระทบต่อความเข้าใจนี้จะกำหนดความเชื่อถือ (Beliefs) ซึ่งหมายถึงสภาพด้านจิตใจที่สะท้อนความรู้เฉพาะอย่างของบุคคลและมีการประเมินเกี่ยวกับความคิด หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือพฤติกรรมเฉพาะอย่างจะนำไปสู่ผลลัพธ์เฉพาะอย่าง

2 รู้สึกที่ดีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น รู้สึกถึงการให้บริการที่ดีและรวดเร็วของธนาคาร ความรู้สึกเป็นส่วนประกอบทางด้านทัศนคติซึ่งสะท้อนถึงอารมณ์หรือความรู้สึกของผู้บริโภคที่มีต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ส่วนของอารมณ์และความรู้สึกเป็นส่วนที่ใช้ในการประเมินทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่ามีความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ดีหรือเลว เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

3 พฤติกรรมหรือส่วนของแนวโน้มการกระทำ (Conation : Behavioral or Action Tendency Component) หมายถึง แนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของพฤติกรรมที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น ศาสนาอิสลามห้ามชาวมุสลิมเกี่ยวข้องในเรื่องของดอกเบี้ย จึงต้องการให้จัดตั้งธนาคารปลอดดอกเบี้ยหรือธนาคารอิสลาม เป็น

แนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมของผู้บริโภคด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งต่อทัศนคติที่มีต่อสิ่งหนึ่ง หรืออาจหมายถึงความตั้งใจที่จะใช้ผลิตภัณฑ์หรือใช้บริการของผู้บริโภค หรือพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนนี้มีความสัมพันธ์และส่งผลซึ่งกันและกันดังรูปแบบจำลองต่อไปนี้

ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วน นี้มีความสัมพันธ์และส่งผลซึ่งกันและกันดังรูปแบบจำลอง

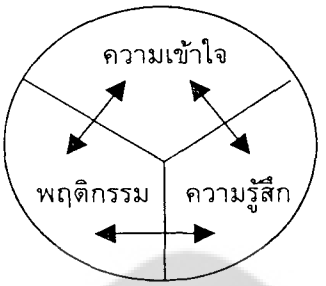

ภาพประกอบ 2 แสดงรูปแบบจำลององค์ประกอบ 3 ส่วนของทัศนคติ

ที่มา : Schiffman and Kanuk. (1997). *Consumer Behavior* : 134

องค์ประกอบในการเกิดทัศนคติทั้ง 3 ประการนี้ ไม่เป็นอิสระต่อกันและกันอย่างสิ้นเชิง กล่าวคือ ทั้งความเข้าใจหรือความเชื่อ อารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรมต่างก็มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ปัจจัยอย่างหนึ่งเป็นเหตุให้เกิดปัจจัยอีกอย่างหนึ่งตามกันมา ความเข้าใจถือเป็นกระบวนการแรกให้เกิดความรู้สึก และเมื่อเกิดความรู้สึกแล้ว ปัจจัยที่ตามมาก็คือจะต้องการตอบสนองความรู้สึกนั้นไปในทิศทางใด

มุมมองทัศนคติองค์ประกอบเดียว (The Unidimentionalist View of Attitude) เป็นมุมมองที่ว่าทัศนคติประกอบด้วยความรู้สึก (Affect) เพียงอย่างเดียว ซึ่งทัศนคติเป็นเรื่องของความรู้สึกที่อยู่ภายในจิตใจ โดยแสดงออกมาในรูปแบบของระดับความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อสิ่งต่าง ๆ ส่วนด้านความรู้ ความเข้าใจ (Cognition) หรือความเชื่อ (Belief) ถูกมองว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนหน้า (Antecedents) ส่วนความตั้งใจซื้อ (Intention to buy) และพฤติกรรม (Conation) ถูกมองว่าเป็นผลลัพธ์ที่เกิดตามมา (Lutz. 1991) ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นในรูปที่ 3 ดังต่อไปนี้

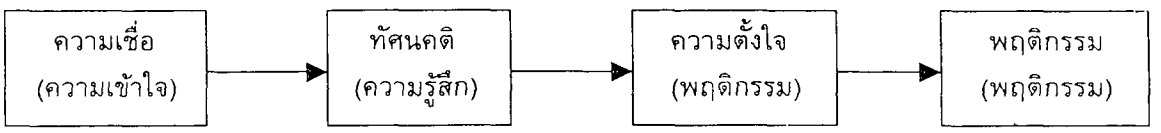

ภาพประกอบ 3 แสดงรูปแบบจำลองของแนวคิดมุมมองทัศนคติองค์ประกอบเดียว

ที่มา : Lutz. (1991). *Perspective in Consumer Behavior* : 217

สรุปว่าทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 อย่างคือ ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และพฤติกรรม หรือแนวโน้มพฤติกรรม โดยมีความสัมพันธ์กันและส่งผลถึงกันและกัน คือเมื่อเกิดความรู้ความเข้าใจ ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกและส่งผลให้เกิดพฤติกรรมตามมา หรือเมื่อเกิดพฤติกรรมก็จะสะท้อนถึงความรู้สึก แสดงให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น

1.3 ลักษณะของทัศนคติ

ส. วาสนา ประวาสพฤกษ์ (2524) ได้สรุปลักษณะสำคัญของทัศนคติไว้ดังนี้

1 ทัศนคติ เป็นการเตรียมหรือความพร้อมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทางที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้น ๆ ซึ่งการตระเตรียมนี้เป็นการตระเตรียมภายในของจิตใจมากกว่าภายนอกที่จะสังเกตเห็นได้

2 สภาวะความพร้อมที่จะตอบสนอง เป็นลักษณะที่ซับซ้อนของบุคคลที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับ ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่าง ๆ จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับอารมณ์ด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่อธิบายไม่ค่อยได้ และบางครั้งไม่มีเหตุผล

3 ทัศนคติไม่ใช่พฤติกรรม แต่เป็นสภาวะของจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดและเป็นตัวกำหนดแนวทางในการแสดงออกของพฤติกรรม

4 ทัศนคติไม่สามารถวัดได้โดยตรงแต่สามารถสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมที่แสดงออกมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำนาย หรืออธิบายทัศนคติได้

5 ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ บุคคลจะมีทัศนคติในเรื่องเดียวกัน แตกต่างกันได้ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม ระดับอายุเชาวน์ปัญญาเป็นต้น

6 ทัศนคติมีความคงที่และแน่นอนพอสมควร แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ ถ้าการเรียนรู้และประสบการณ์นั้นเปลี่ยนแปลงไป ทัศนคติก็อาจเปลี่ยนแปลงได้

1.4 การเกิดทัศนคติ

ธีระพร อุวรรณโณ (2529 : 51-54) กล่าวว่า ทัศนคติเกิดขึ้นจากอิทธิพลต่าง ๆ ดังนี้

1 อิทธิพลจากพ่อ แม่ เป็นแหล่งที่มีอิทธิพลสูงสุด โดยเฉพาะในวัยเด็ก ซึ่งจะพัฒนา ค่านิยม ความเชื่อและความรู้สึกนึกคิดขึ้นมาในกรอบของครอบครัวที่มีพ่อ แม่ เป็นผู้มีอำนาจให้คุณเมื่อทำความดีและมีอำนาจให้โทษเมื่อทำสิ่งไม่ดีหรือสิ่งที่พ่อ แม่ ไม่เห็นด้วย

2 อิทธิพลจากกลุ่มต่าง ๆ ในสถานศึกษา เช่น ครู และเพื่อนก็มีอิทธิพลต่อการสร้างทัศนคติ

3 อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัว นักจิตวิทยาสกุลจิตวิเคราะห์เน้นเรื่องประสบการณ์ในวัยเด็กว่า มีอิทธิพลต่อการพัฒนาของบุคคล รวมทั้งพัฒนาทัศนคติของบุคคลด้วย โดยเฉพาะประสบการณ์ที่รุนแรงหรือกระทบกระเทือนใจบุคคลได้นาน

4 อิทธิพลจากสื่อสารมวลชน เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่พยายามเปลี่ยนทัศนคติของตนให้หันไปนิยมผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

1.5 ขั้นตอนการเกิดทัศนคติ

วารี ระกิติ (2530 : 707) กล่าวถึงขั้นตอนการเกิดทัศนคติว่ามีดังนี้

1 การรับหรือการให้ความสนใจ ขั้นตอนนี้แสดงว่าบุคคลนั้นได้ถูกกระตุ้นให้รับทราบว่า มีเหตุการณ์หรือสิ่งเร้าบางอย่างปรากฏอยู่ และมีความยินดีหรือมีภาวะจิตใจที่พร้อมจะรับสิ่งเร้านั้นหรือให้ความสนใจต่อสิ่งเร้านั้น ในขั้นนี้บุคคลจะมีสภาพจิตใจ 3 ลักษณะ คือ เกิดความตระหนักว่ามีสิ่งหนึ่งถูกผิดเกิดขึ้น ความเต็มใจที่จะรับสิ่งมากระตุ้นนั้น และการเลือกรับหรือเลือกให้ความสนใจในสิ่งที่น่าพอใจมาให้และไม่รับในสิ่งที่เขาไม่ชอบ

2 การตอบสนอง พฤติกรรมนี้ต่อเนื่องจากพฤติกรรมแรก บุคคลจะให้ความสนใจอย่างเต็มที่ มีความรู้สึกผูกมัดต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่มากระตุ้น เกิดความยินยอม เต็มใจ พอใจ ที่จะตอบสนองต่อความรู้สึกผูกมัดนี้เป็นเพียงความรู้สึกขั้นต้นยังยืนยันไม่ได้ว่าบุคคลนั้นมีทัศนคติต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์นั้น ๆ อย่างไร

3 การให้ค่า พฤติกรรมขั้นนี้อาจจะอธิบายให้ชัดเจนโดยใช้คำว่า เกิดความรู้เกิดทัศนคติซึ่งบุคคลจะแสดงปฏิกิริยา หรือมีพฤติกรรมที่แสดงว่าเขายอมรับ หรือรับรู้ว่าสิ่งนั้นมีคุณค่า พฤติกรรมในขั้นนี้ได้พัฒนาหรือปรับปรุงสิ่งที่เขาให้ความสนใจพร้อมจะตอบสนองได้อยู่ในภาวะที่บังคับได้

4 การจัดกลุ่มค่า เมื่อบุคคลเกิดมีค่านิยมต่าง ๆ แล้ว จึงได้จัดระบบของค่านิยมต่าง ๆ ไว้เป็นหมวดหมู่ โดยพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมเหล่านั้น

5 การแสดงลักษณะค่านิยมที่ยึดถือ พฤติกรรมในขั้นนี้จะเห็นได้ว่า บุคคลสร้างปรัชญาชีวิตสำหรับตนเองหรือคิดกฎต่าง ๆ ในการปฏิบัติตน โดยพิจารณาถึงเหตุผลทางด้านศีลธรรม จรรยา และด้านหลักประชาธิปไตยเป็นต้น

1.6 การสร้างทัศนคติ

ในการสร้างทัศนคติให้เกิดขึ้นในใจของผู้บริโภคเพื่อให้เกิดการยอมรับและมีพฤติกรรมในการซื้อหรือใช้บริการในที่สุดนั้น Ladvidge และ Steiner (1987) ได้กล่าวไว้ว่า จะต้องเกิดขึ้นจากลำดับขั้นของแบบจำลองผลตอบสนอง (The Hierarchy of effects model) ทั้ง 7 ประการ คือ

1 ความไม่ตระหนักรู้ (Unawareness)
2 ความตระหนักรู้ (Awareness)
3 การเกิดความรู้ (Knowledge)
4 ความชอบ (Liking)
5 ความต้องการ (Preference)
6 การตัดสินใจ (Conviction)
7 การซื้อ (Purchase)

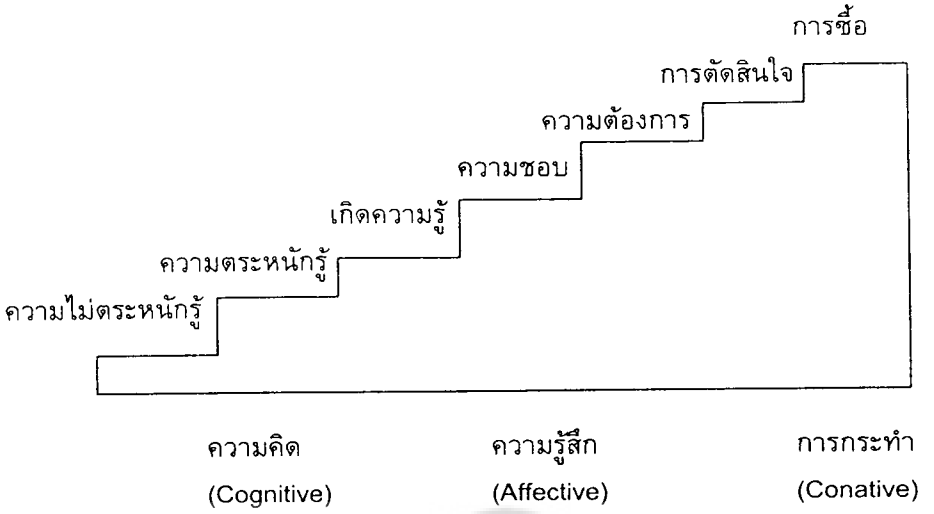

ภาพประกอบ 4 แสดงแบบจำลองของการเกิดพฤติกรรมเบื้องต้น

ที่มา : Ladvidge and Steiner. (1987). *Consumer Behavior* : 98

นอกจากนี้ทัศนคติยังเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยหลายประการ (Assael. 1995) ได้แก่

- การจูงใจทางร่างกาย เมื่อบุคคลมีความต้องการหรือมีแรงผลักดันพื้นฐานทางร่างกายก็จะแสวงหาสิ่งที่จะตอบสนองความต้องการนั้น ๆ ในขณะนั้นเองทัศนคติจะก่อตัวขึ้นโดยบุคคลนั้นจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนได้

- การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร บุคคลมีกระบวนการรับข้อมูลข่าวสารอย่างเลือกสรร โดยมักจะเลือกข้อมูลที่สอดคล้องกับทัศนคติเดิมที่มีอยู่ จากนั้นจะเก็บไปคิดพิจารณา และสร้างเป็นทัศนคติขึ้น โดยขึ้นอยู่กับชนิดและขนาดของข่าวสารที่ได้รับ รวมทั้งแหล่งข้อมูลด้วย หากผู้บริโภคได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่เพียงพอ หรือแหล่งข้อมูลไม่เป็นที่เชื่อถือก็อาจเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้นได้

- อิทธิพลจากครอบครัว กลุ่มเพื่อน หรือกลุ่มสังคมต่าง ๆ มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างทัศนคติของบุคคลในกลุ่ม เนื่องจากการมีความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องระหว่างสมาชิกของกลุ่ม ทำให้มีประสบการณ์ร่วมกันและเรียนรู้ความคิดพื้นฐาน ความเชื่อ ค่านิยมต่าง ๆ และถ่ายทอดทัศนคติให้แก่กัน คนเรามักจะคล้อยตามกลุ่มเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ

- ประสบการณ์ส่วนตัวของผู้บริโภคจากการที่เคยใช้สินค้าหรือบริการนั้นมาก่อน จะพัฒนากลายเป็นทัศนคติซึ่งจะใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินค่าสินค้าหรือบริการดังกล่าวในครั้งต่อไปตามทฤษฎีการเรียนรู้ ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อสินค้าหรือบริการหนึ่ง ๆ ก่อนและหลังการใช้สินค้าหรือบริการอาจไม่ตรงกัน เช่น ผู้บริโภคอาจมีทัศนคติที่ดีต่อสินค้าหรือบริการ เนื่องจากการได้รับข้อมูลข่าวสารในด้านดีของสินค้าหรือบริการนั้นจากโฆษณาหรือพนักงานขาย หรือมีทัศนคติที่ดีตามเพื่อน แต่หลังจากมีประสบการณ์การใช้สินค้าหรือบริการด้วยตัวเองแล้วก่อให้เกิดความไม่พอใจ ก็อาจทำให้ทัศนคติเปลี่ยนไปในทางที่ไม่ดี

- บุคลิกภาพส่วนบุคคล มีผลทางอ้อมในการสร้างทัศนคติ

วิธีการสร้างทัศนคติให้เกิดการเรียนรู้ (เสรี วงษ์มณฑา. 2542 : 108)

จากการที่เกิดทัศนคติ (Attitudes) ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วเกิดการเรียนรู้ (Learning) โดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งเกิดจากทฤษฎีการเรียนรู้ 3 ทฤษฎี ดังนี้

1 ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก (Classical conditioning) จากการทดลองของ Pavlov โดยการให้อาหารสุนัขพร้อมกับการสั่นกระดิ่ง สุนัขจะเกิดการเรียนรู้ว่า เมื่อได้ยินเสียงกระดิ่งก็จะได้กินอาหาร ดังนั้นในลำดับต่อมา เมื่อสั่นกระดิ่ง โดยไม่มีอาหาร สุนัขก็จะน้ำลายไหล ตัวอย่างของการประยุกต์ใช้ทฤษฎีนี้ของนักการตลาด เมื่อเกิดความพึงพอใจตราสินค้า ก็จะเกิดการจดจำตราสินค้านั้นไว้ในภายหลังเมื่อพบตราสินค้านั้น เราก็จะทราบว่าเป็นตราสินค้าที่เราชอบ ซึ่งจะนำไปสู่การซื้อสินค้านั้น

2 ทฤษฎีการวางเงื่อนไขในการปฏิบัติ (Instrumental conditioning) ในกรณีนี้ถ้าผู้บริโภคทดลองใช้และซื้อผลิตภัณฑ์แล้ว มีความพึงพอใจ เขาก็จะซื้อสินค้านั้นซ้ำอีก การเรียนรู้ของทฤษฎีนี้เกิดขึ้นจากการลองผิดลองถูก ถ้าได้รับการเสริมแรงด้านความพอใจ ก็จะมีผลกระทบต่อการกระทำซ้ำ แต่ในกรณีที่เป็นการเสริมแรงด้านลบ(ความไม่พึงพอใจ) จะไม่สามารถกระตุ้นพฤติกรรมนั้นได้ นักการตลาดใช้การเสริมแรงด้านลบ เพื่อแสดงสิ่งบอกเหตุที่ไม่พึงพอใจจากการไม่ใช้ผลิตภัณฑ์

3 ทฤษฎีการเรียนรู้ความเข้าใจ (Cognitive learning theory) เป็นทฤษฎีซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงความรู้และความเข้าใจของบุคคล จากการเกิดความรู้ กระบวนการความคิด ตลอดจนการแก้ปัญหาของผู้บริโภค และการเกิดพฤติกรรมการซื้อ

แหล่งอิทธิพลซึ่งมีผลต่อการกำหนดทัศนคติ (เสรี วงษ์มณฑา. 2542 : 108-110)

การกำหนดทัศนคติต่อบุคคล สิ่งของ หรือความคิดใดความคิดหนึ่งนั้น ได้รับอิทธิพลจากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1 ประสบการณ์โดยตรงและประสบการณ์ในอดีต (Direct and past experience) ทัศนคติที่มีต่อผลิตภัณฑ์ จะได้รับอิทธิพลโดยตรงจากประสบการณ์ในการใช้ผลิตภัณฑ์นั้น ตัวอย่างการทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ถือว่าเป็นประสบการณ์ตรงของผู้บริโภค ดังนั้น แม้ว่านักการตลาดจะใช้เครื่องมือสื่อสารการตลาดชี้ว่าผลิตภัณฑ์เยี่ยมยอดเท่าใดก็ตาม แต่เมื่อผู้บริโภคได้ทดลองใช้ด้วยตัวเอง แล้วพบว่าผลิตภัณฑ์มีปัญหาผู้บริโภคก็จะไม่ซื้อสินค้านั้นอีก

2 อิทธิพลจากครอบครัวและเพื่อน (Influence of family and friends) ครอบครัวและเพื่อนเป็นแหล่งที่สำคัญต่อการสร้างค่านิยม และความเชื่อถือของบุคคล ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อและการใช้สินค้า โดยเฉพาะในวัยเด็กและวัยรุ่น

3 การตลาดเจาะตรง (Direct marketing) เป็นวิธีการซึ่งนักการตลาดใช้เครื่องมือสื่อสารการตลาดเจาะกลุ่มเป้าหมายส่วนเล็ก เพื่อให้เกิดการตอบสนองที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อ เช่น การใช้จดหมายตรงโทรศัพท์อินเตอร์เน็ท เป็นต้น เครื่องมือนี้จะช่วยให้นักการตลาดสามารถกำหนดกลยุทธ์ได้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละบุคคล และสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและเกิดผลกระทบ (Impact) ได้ดีกว่าการตลาดมวลชน

4 การเปิดรับต่อสื่อมวลชน (Exposure to mass media) สื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สื่อเหล่านี้เป็นแหล่งข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดทัศนคติ

1.7 การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

สุณีย์ ธีรดากร (2525 : 158-159) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการเปลี่ยนทัศนคติว่าสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่

1 เปลี่ยนส่วนประกอบทางด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) ของผู้เรียน เพราะถ้าทัศนคติทางด้านความรู้เปลี่ยนแปลงก็มีแนวโน้มที่จะทำให้ส่วนประกอบทางด้านความรู้สึกและทางด้านการกระทำเปลี่ยนแปลงด้วย ทำได้โดย

1.1 ใช้วิธีแนะแนว เช่น การอภิปราย ชี้แจง จัดอภิปราย หรือเชิญวิทยากรมาบรรยาย เพื่อให้ผู้เรียนทราบข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง

1.2 ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เช่น ผู้สอนรู้ว่าผู้เรียนไม่ชอบวิชาใด เพราะเรียนวิชานั้นไม่เข้าใจ ผู้สอนก็พาผู้เรียนไปชมของจริง วิธีทำจริง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและอยากเรียนวิชานั้นต่อไป

2 เปลี่ยนโดยใช้ทฤษฎีทางการเรียนรู้ เช่น

2.1 ใช้วิธีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก พาฟลอฟ (Classical Conditioning Learning) ใช้วิธีเชื่อมโยงสิ่งเร้า 2 อย่างขึ้นไป เช่น ต้องการให้ผู้เรียนเห็นโทษของยาเสพติดว่าเป็นสิ่งไม่ดี ไม่ควรปฏิบัติ ก็นำภาพคนติดยาเสพติดที่ดูแล้วน่ารังเกียจ ไปคู่กับยาเสพติดทุกครั้งที่ผู้เรียนรับรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ก็จะต้องรับรู้โทษของยาเสพติด ที่มีคนในภาพน่ารังเกียจน่ากลัวทุกครั้ง จนกระทั่งผู้เรียนเกิดความรู้สึกเชื่อมโยงระหว่างยาเสพติด และโทษของยาเสพติด ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกรังเกียจและกลัว ไม่กล้าแตะต้องยาเสพติด

2.2 ใช้วิธีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์ (Operent Conditional Learning) วิธีจะให้แรงเสริมต่อทัศนคติที่ดีและงดให้แรงเสริมทัศนคติที่ไม่ต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรม ทำได้ดังนี้

2.2.1 ให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมในสถานการณ์ที่เป็นจริง

2.2.2 จำลองสถานการณ์แล้วให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติ

3 เปลี่ยนแปลงโดยอาศัยอิทธิพลของกลุ่ม (Group Pressure) โดยการให้ผู้เรียนได้เข้าไปร่วมในกลุ่มผู้เรียนที่ทำตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักว่าการกระทำของตนไม่เหมือนกลุ่ม จึงพยายามเปลี่ยนพฤติกรรมของคนให้สอดคล้องกับสมาชิกในกลุ่ม หรืออาจจะใช้วิธีออกกฎระเบียบ ข้อบังคับให้ผู้เรียนปฏิบัติตามก็ได้

กลยุทธ์ที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติโดยอาศัยหน้าที่ในการจูงใจขั้นพื้นฐาน (เสรี วงษ์มณฑา. 2542 : 110-111)

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Attitude change) ทัศนคติของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงได้โดยได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ตรง ครอบครัว เพื่อน และเครื่องมือการตลาดของนักการตลาด ซึ่งจะต้องพิจารณาถึงการจูงใจขั้นพื้นฐาน (Basic motivation) ของมนุษย์ ซึ่งหน้าที่การจูงใจขั้นพื้นฐาน (Basic motivation function) ประกอบด้วย

1 หน้าที่ในการสร้างผลประโยชน์ (Utilitarian function) เป็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้บริโภคเพราะประโยชน์ของตราสินค้าที่มีต่อผู้บริโภค การใช้เครื่องมือการสื่อสารการตลาดโดยเฉพาะการส่งเสริมการขาย (Sales promotion) เช่น ลด แลก แจก แถม ชิงโชค ฯลฯ เครื่องมือเหล่านี้ถือว่าให้ประโยชน์โดยตรงกับผู้บริโภค

2 หน้าที่ในการป้องกันความเป็นตัวเอง (The ego-defensive function) เป็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติโดยชี้ถึงความภาคภูมิใจ สถานะของบุคคล หรือภาพพจน์ส่วนตัว

3 หน้าที่ในการแสดงค่านิยมส่วนตัว (The value – expressive function) เป็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ โดยชี้ถึงค่านิยมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ค่านิยมและรูปแบบการดำรงชีวิตของผู้บริโภค ตลอดจนบุคลิกภาพของสินค้าที่ชี้ถึงบุคลิกภาพของผู้บริโภค

4 หน้าที่ในการให้ความรู้ (The knowledge function) เป็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติโดยการให้ความรู้และความเข้าใจกับผู้บริโภค ตัวอย่าง การชี้ว่าการใช้สินค้าไทย ทำให้ประเทศไทยสามารถแก้ปัญหาดุลการค้าขาดดุล และวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจได้

5 การรวมหลายหน้าที่ (Combining serveral functions) เป็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติโดยชี้ถึงการจูงใจผู้บริโภคหลายประการร่วมกัน เช่น ชี้ถึงผลประโยชน์ที่ผู้บริโภคจะได้รับ ชี้ถึงสถานะของผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ ชี้ถึงค่านิยมในสินค้า และ (หรือ) ชี้ถึงการให้ความรู้ความเข้าใจกับผู้บริโภคในด้านต่าง ๆ

1.8 การวัดทัศนคติ

การวัดทัศนคติ เป็นการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดหรือเป็นลักษณะทางจิตใจ คุณลักษณะดังกล่าวมีการแปรเปลี่ยนได้ง่าย ดังนั้นการวัดทัศนคติต้องยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น ดังนี้ (ไพศาล หวังพานิช. 2531 : 152)

1 ทัศนคติมีลักษณะคงเส้นคงวาอยู่ในช่วงเวลาหนึ่ง นั่นคือ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้เปลี่ยนแปลงอยู่ตอลดเวลา จะมีช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่มีความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งสามารถวัดได้

2 ทัศนคติของบุคคลไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง การวัดจะเป็นแบบวัดทางอ้อม โดยวัดจากแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออกหรือประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

3 ทัศนคตินอกจากจะแสดงออกในรูปของความรู้สึกนึกคิด เช่น การสนับสนุนหรือคัดค้านยังมีขนาดหรือปริมาณของความรู้สึกด้วย ดังนั้นในการวัดทัศนคตินอกจากจะทำให้ทราบทิศทางแล้วยังสามารถบอกระดับความมากน้อยได้ด้วย

มาตราวัดทัศนคติ

การสร้างมาตราวัดทัศนคติโดยอาศัยความหมายทางภาษานั้นที่แพร่หลายและเป็นมาตรฐานได้แก่ วิธีของเธอร์สโตน (Thurstone) ออสกูด (Osgood) และ ไลเคิร์ท(Likert) (ไพศาล หวังพานิช. 2531 : 160-161)

1 มาตราวัดทัศนคติตามวิธีการของเธอร์สโตน ด้วยวิธี Appearing Intervals เธอร์สโตน (Thurstone. 1970 : 128) ได้วัดทัศนคติของบุคคลโดยอาศัยกฎแห่งการเปรียบเทียบเพื่อตัดสินใจ (Law of Comparative Judgement) คือ ให้ผู้ตอบตัดสินข้อความที่แสดงถึงทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่า เห็นด้วย (Accepted) หรือไม่เห็นด้วย (Rejected) ในข้อความเหล่านั้นมากน้อยเพียงใด โดยให้กลุ่มผู้ตัดสินพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อความที่เสนอมานั้นควรจะอยู่ตรงไหน เมื่อจำแนกความคิดเห็นทั้งหมดตั้งแต่เห็นด้วยมากที่สุดไปจนถึง ไม่เห็นด้วยมากที่สุด ออกเป็น 11 กลุ่มเท่า ๆ กันและกลุ่มผู้ตัดสินใจได้พิจารณาตัดสินหมดทุกข้อความแล้วก็นำแต่ละค่ามาหาค่าสเกล (Scale Value) นั่นคือ หาตำแหน่งมัธยฐานของแต่ละสเกลสำหรับวัดทัศนคติต่อไป

2 มาตราวัดทัศนคติตามวิธีการของออสกูด มาตราวัดทัศนคติของออสกูด เรียกว่า Sementic Differential ซึ่งจะมีการกำหนดความหมายของมโนทัศน์ (Concept) ขึ้น โดยออสกูดและคนอื่น ๆ (Osgood, Suci and Tannenbaum) จะใช้คำคุณศัพท์ต่าง ๆ (Adjectives) และให้บุคคลแสดงความคิดเห็นไปในสเกล ซึ่งอยู่ในระหว่างคำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงข้ามกันในแต่ละคู่ เช่น ดี – ไม่ดี หรือ ชอบ – ไม่ชอบ ฯลฯ ผู้ตอบจะต้องพิจารณาว่า มโนทัศน์ที่ตนเห็นมีความหมายสอดคล้องกับคุณศัพท์ในแต่ละสเกลอย่างไร มากน้อยแค่ไหน แล้วให้ความเห็นไปในสเกล คำคุณศัพท์ที่ใช้แทนความหมายของภาษานั้น ออสกูดเห็นว่าสามารถบอกให้ทราบถึงความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของบุคคลได้ แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบคือ

2.1 องค์ประกอบเชิงประมาณค่า เช่น ดี-เลว เกลียด-รัก เมตตา-ทารุณ เป็นต้น

2.2 องค์ประกอบเชิงศักยภาพ เช่น หนัก-เบา แข็งแรง-อ่อนแอ ใหญ่-เล็ก เป็นต้น

2.3 องค์ประกอบเชิงกิจกรรม เช่น ช้า-เร็ว ร่าเริง-หงอยเหงา เฉื่อยชา-กระตือรือร้น เป็นต้น

3 มาตราวัดทัศนคติตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert's scale) มีชื่อเรียกหลายอย่าง เช่น Sigma Scale, Likert Type, Method of Summated Rating, Position Approach ซึ่งวิธีนี้ เรนิส ไลเคิร์ท (Renis Likert) เป็นผู้เสนอขึ้น โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า ทัศนคติที่มีการกระจายเป็นแบบโค้งปกติ (Normal Curve) โดยนำข้อความที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ไม่ต้องใช้ให้คณะผู้ตัดสินใจพิจารณาเหมือนกับวิธีของเธอร์สโตนและกำหนดการให้คะแนน โดยใช้เกณฑ์ความเบี่ยงเบนมาตราฐานให้คะแนนช่วงความรู้สึกเท่า ๆ กัน เป็น 5 ช่วงแบบต่อเนื่อง เรียกว่า Arbitary Weight Method และสำหรับข้อความทางบวกให้คะแนนเป็น 5 4 3 2 1 ส่วนข้อความทางลบในระดับความคิดเห็นเดียวกัน ให้คะแนนเป็น 1 2 3 4 5 ซึ่งได้ผลไม่แตกต่างกันและพบว่า มีค่าสหสัมพันธ์สูงถึง 0.99 กับค่าคะแนนที่กำหนดเป็นจำนวนเต็ม ดังนั้นการกำหนดคะแนนของแต่ละระดับในมาตราวัดทัศนคติตามแบบไลเคิร์ทในเวลาต่อมากำหนดเป็นคะแนนเต็มเรียงกันไป โดยอาจเริ่มจาก 1 แทนที่จะเริ่มด้วย 0 ก็ได้และผู้ตอบแต่ละคนจะได้คะแนนจากการรวมคะแนนจากการตอบแต่ละข้อ

การสร้างมาตราวัดทัศนคติตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1 กำหนดเรื่องที่จะศึกษาว่า มีโครงสร้างลักษณะใด ศึกษาทัศนคติต่อสิ่งที่ให้นิยามทัศนคติต่อสิ่งนั้นอย่างเด่นชัด

2 รวบรวมข้อความคิดเห็นเช่นเดียวกันกับวิธีของเธอร์สโตนและควรเป็นข้อความที่บุคคลมีทัศนคติต่างกัน

3 สร้างข้อความให้ครอบคลุมคุณลักษณะทั้ง 2 ทางคือ ทางบวกและทางลบ ประมาณ 50-100 ข้อ

4 ตรวจสอบข้อความโดยให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีความรู้เรื่องนั้นพิจารณาดูว่า ข้อความที่สร้างครอบคลุมลักษณะเรื่องที่ศึกษา ภาษาที่ใช้มีความหมายทางเดียวและสอดคล้องกับลักษณะการตอบหรือไม่

5 การทดลองขั้นต้น (Try out) ก่อนที่จะนำไปใช้จริง เพื่อให้ข้อความที่ชัดเจนและค่าอำนาจจำแนกที่อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ คือ ค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป

6 กำหนดน้ำหนักคะแนนว่า ตัวเลือกในแต่ละข้อความควรมีน้ำหนักเท่าใด เช่น กรณีมี 4 ช่วงให้คะแนน 4 3 2 1 หรือ 1 2 3 4 และกรณีที่มี 5 ช่วงให้คะแนน 5 4 3 2 1 หรือ 1 2 3 4 5

จากข้อตกลงเบื้องต้นดังกล่าวมาแล้วเห็นได้ว่า แม้ว่าการวัดทัศนคติจะมีมาตราส่วนที่สามารถวัดปริมาณได้ แต่อาจเป็นสิ่งที่คงเส้นคงวาอยู่เพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งและอาจเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งการได้รับข้อมูลใหม่ ๆ อาจทำให้ทัศนคติที่มีอยู่เดิมนั้นมีการเปลี่ยนแปลงได้

h 157067 5.3

ประโยชน์ของการวัดทัศนคติ

ฤมล กรีธาพล (2541 : 22) ได้สรุปถึงประโยชน์ของการวัดทัศนคติไว้ดังนี้

1 วัดเพื่อทำนายพฤติกรรม เนื่องด้วยทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคลย่อมเป็นเครื่องแสดงว่า เขามีความรู้สึกทางด้านที่ดีหรือไม่ดีเกี่ยวกับสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใดและเขามีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นเพียงใด ทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งนั้น จึงเป็นเครื่องทำนายว่าบุคคลนั้นมีการกระทำต่อสิ่งนั้นไปในทำนองใดด้วย ฉะนั้นการทราบทัศนคติของบุคคลย่อมช่วยให้สามารถทำนายการกระทำของบุคคลนั้นได้แม้จะไม่ถูกต้องเสมอไปก็ตาม

2 วัดเพื่อหาทางป้องกันและแก้ไข โดยทั่วไปการที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดอย่างไรนั้นเป็นสิทธิของเขา แต่ละบุคคลมีทัศนคติต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งแตกต่างกันในบางเรื่อง จึงจำเป็นต้องให้กลุ่มที่มีความคิดเห็นและทัศนคติสอดคล้องกัน เพื่อป้องกันข้อขัดแย้งในเรื่องต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น เพื่ออยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุขของสังคม ย่อมจะเป็นไปได้เมื่อพลเมืองมีทัศนคติต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน ซึ่งจะเป็นแนวทางให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกัน

3 วัดเพื่อเข้าใจสาเหตุและผลของทัศนคติเปรียบเสมือนสาเหตุภายใน ที่ผลักดันให้บุคคลกระทำสิ่งต่าง ๆ กันและสาเหตุภายในหรือทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนี้ อาจได้รับผลกระทบมาจากสาเหตุภายนอกอีกส่วนหนึ่ง ฉะนั้นการจะเข้าใจอิทธิพลของสาเหตุภายนอกที่มีต่อการกระทำของบุคคลต่าง ๆ ให้ชัดเจน บางกรณีอาจจำเป็นต้องวัดทัศนคติของบุคคลต่าง ๆ ต่อสาเหตุภายนอกนั้น

2 แนวความคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง

2.1 ความหมายของความคาดหวัง

สุณีย์ ธีรดากร (2525 : 92) ให้ความหมายของ 'ความคาดหวัง' ที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงของคนว่า ความคาดหวังจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เราเคยมีประสบการณ์เดิมมาก่อนในชีวิตจริงของคนเรานั้น สิ่งที่คาดหวังไว้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ มักจะไม่ตรงกันเสมอไป ช่องว่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังไว้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ เรียกว่า "Discrepancy" Discrepancy จะเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้คนเกิดการตื่นตัวได้

สุรางค์ จันทน์เอม (2525 : 54-55) ได้ให้ความหมายของความคาดหวังไว้ว่า ความคาดหวัง (Expectation) คือความเชื่อว่าสิ่งใดที่น่าจะเกิดขึ้นและสิ่งใดบ้างน่าจะไม่เกิดขึ้น ความคาดหวังจะเกิดขึ้นได้ถูกต้องหรือไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคล เช่น บุคคลเคยมีประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกันกับประสบการณ์ใหม่ก็อาจทำการคาดหวังได้ไม่พลาดเกิดไป หรืออาจจะคาดหวังได้ถูกต้อง บุคคลที่ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อนในสิ่งใดมักจะไม่มีการคาดหวังในสิ่งนั้นหรือหากมีการคาดหวังก็มักไม่เกิดขึ้นจริงตรงตามที่คาดหวังไว้ ความคาดหวังที่ประสบความสำเร็จช่วยให้บุคคลมีทัศนคติต่อตนเองไปในทางที่ดีขึ้น

สิริวรรค์ อัศวกุล (2528 : 1) อธิบายว่า ความคาดหวัง หมายถึง ความคาดหวังของมนุษย์เป็นการคิดล่วงหน้าไว้ก่อน ซึ่งอาจจะไม่เป็นไปตามที่คิดไว้ แต่มีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมของบุคคล

ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์ (2530 : 109) อธิบายว่า ความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อตนเองอย่างหนึ่งว่า ตนเองควรจะประพฤติปฏิบัติอย่างไรในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือต่องานที่ตนเองรับผิดชอบอยู่ ความคิดดังกล่าวรวมไปถึงการคิดถึงบุคคลอื่นด้วย

ชิษณุกร พรภาณุวิชญ์ (2540 : 6) อธิบายว่า ความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น การรับรู้ การตีความ หรือการคาดการณ์ต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ยังไม่เกิดขึ้นของบุคคลอื่น ที่คาดหวังในบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน โดยคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้นประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองต้องการหรือคาดหวังเอาไว้

ฟินน์ (Finn. 1962 : 390) อธิบายว่า ความคาดหวังหมายถึง การประเมินค่าบุคคลหรือตนเองด้านจิตสำนึกและจิตใต้สำนึก และใช้ความคาดหวังนั้นมาเป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมที่จะมีต่อบุคคลที่ตนคาดหวัง หรือต่อตนเองในลักษณะที่ตนคิดว่าถูกต้อง

ฟังค์ และ แวกนอลส์ (Funk & Wagnalls. 1963 : 239) อธิบายว่าความคาดหวัง หมายถึง ความคาดหวังต่อการกระทำหรือสถานการณ์ ว่าเป็นความเชื่อมั่นที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าน่าจะมีน่าจะเป็นอย่างที่คิดไว้

เกทเซลส์, เจมส์ และ โรนอล (Getzels, James and Ronall. 1964 : 390-398) อธิบายว่า ความคาดหวัง หมายถึง ความคาดหวังของบุคคลย่อมแตกต่างกัน เพราะแต่ละคนมีความคิดและความต้องการต่างกัน อันทำให้พฤติกรรมทางสังคมที่ถูกกำหนดจากความคาดหวังของบุคคลอื่น และความต้องการส่วนตัวของตนเองต่างกันด้วย

ริดเดอร์ (Reeder. 1971 : 157) อธิบายว่า ความคาดหวัง หมายถึง ท่าทีของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตัว โดยคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้น ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนต้องการ

ซิล(Sill. 1968 : 230) กล่าวว่า ความคาดหวังเป็นการคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นอย่างไร และถ้าความคาดหวังนั้นจะมีผลต่อผู้แสดงความคาดหวังแล้วสามารถชี้ถึงความตั้งใจในการปฏิบัติงานจากระดับความคาดหวังได้

เมอเรย์(Murray. 1962 : 416) ให้ความหมายของคำว่า "ความคาดหวัง" หมายถึงระดับผลงานที่บุคคลกำหนดหรือคาดหมายว่าจะทำได้ เมื่อให้บุคคลทำงานที่ตนเคยทำและความคาดหวังนั้นเป็นระดับที่บุคคลปรารถนาไปให้ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการทำงานแต่ละครั้ง เขาได้อธิบายต่อไปว่า บุคคลจะรู้สึกว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการที่จะไปให้ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ การทำสำเร็จก็ไม่มีความหมาย และในทางตรงกันข้าม งานที่มีความยากมาก ๆ ก็จะไม่ได้ผลเช่นเดียวกัน เพราะผู้ทำจะไม่เกิดความรู้สึกว่างานนั้นเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถด้วย เกิดความรู้สึกว่าแม้ทำไม่สำเร็จก็ไม่คิดว่าเป็นความล้มเหลว ดังนั้นความรู้สึกว่าตนประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวจะไม่เกิดขึ้น เมื่อทำงานในระดับกลาง ๆ

ดันแคน (Duncan. 1975) ให้ความหมายของความคาดหวังว่า หมายถึงความต้องการของบุคคลที่จะบอกว่าบุคคลสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบได้เพียงใด

มันนี และคณะ (1990) ให้ความหมายของความคาดหวัง หมายถึง การคาดการณ์ของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ โดยบุคคลจะใช้ประสบการณ์ที่เคยประสบมาเป็นปัจจัยในการกำหนดความคาดหวัง

เฮอร์เซย์ และแบลนชาร์ด (Hersey and Blanchard. 1982) กล่าวว่า ความคาดหวัง หมายถึง การที่บุคคลรับรู้ถึงการปฏิบัติที่เหมาะสมตามบทบาทของตนเองและรับรู้ถึงบทบาทของบุคคลอื่น และความคาดหวังจะเป็นตัวบอกว่าบุคคลจะต้องปฏิบัติอย่างไร เมื่ออยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ

สรุปได้ว่า ความคาดหวังคือ ความรู้สึก ความต้องการที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไปจนถึงอนาคตข้างหน้า เป็นการคาดคะเนถึงสิ่งที่จะมากระทบต่อการรับรู้ของคนเรา โดยใช้ประสบการณ์การเรียนรู้เป็นตัวบ่งบอก

2.2 ลักษณะความคาดหวัง

บรูม (อุดมพร ตันตนะรัตน์. 2531 : 9 ; อ้างอิงจาก Bloom. 1971. *Mastery Learning*) ได้เสนอแนะข้อควรพิจารณาในการตัดสินใจที่เกี่ยวเนื่องกับความคาดหวังไว้ 2 ประการ ดังนี้

1 พิจารณาว่าเป้าหมายที่จะไปสู่นั้นมีคุณค่ามากน้อยเพียงไร

2 พิจารณาว่าสิ่งที่กระทำนั้นสามารถคาดหวังให้ไปถึงจุดหมายได้เพียงใด

ความสัมพันธ์ทั้ง 2 ประการดังกล่าวนี้ จะเป็นองค์ประกอบหรือตัวชี้แห่งความสำเร็จซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจของแต่ละคนในการเลือกกระทำหรือไม่กระทำในสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ ในการกระทำต่าง ๆ บุคคลจะมีการตั้งจุดหมายหรือคาดหวังเพื่อจะให้ไปสู่ความสำเร็จตามที่บุคคลคาดหวังเอาไว้ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับลักษณะความแตกต่างของแต่ละบุคคลและสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญไม่น้อยที่จะทำให้ความคาดหวังนั้นเป็นจริงขึ้นมา

เทอเนอร์ (*Turner*. 1982 : 349-351) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความคาดหวังว่า ลักษณะของความคาดหวังนั้นเปรียบเหมือนกับ "การเล่นละครเวที" กล่าวคือ จะต้องมีผู้แสดง ผู้ชม และมีบทบาทสำคัญสำหรับผู้แสดง คือ

1 ความคาดหวัง หมายถึง ภาวะความเป็นจริงต่าง ๆ ทางสังคม จะสามารถเปรียบได้เช่นกับละคร ซึ่งประกอบด้วยตำแหน่งต่าง ๆ ทางสังคมมากมาย โดยมีบรรทัดฐานเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลควรจะมีพฤติกรรมเช่นใดในสังคม กิจกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ทางสังคมจะถูกจัดระบบและควบคุมโดยบรรทัดฐานที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์และเงื่อนไขของสังคมที่แตกต่างกันไป

2 ความคาดหวังจากผู้ร่วมแสดงคนอื่น ๆ หมายถึง การที่สังคมมีบรรทัดฐานซึ่งเปรียบเหมือนสคริปที่จะกำหนดบทบาทของบุคคลในความสัมพันธ์กันทางสังคมดังกล่าวแล้วบุคคลในสังคมจึงต้องมีการสวมบทบาทซึ่งกันและกัน เพื่อให้บุคคลจะได้คาดหวังพฤติกรรมของบุคคลอื่นในสังคมที่แสดงออกและสามารถมีปฏิสัมพันธ์ที่ถูกต้องได้ตามความคาดหวังของสังคมและบุคคลอื่น ๆ

3 ความคาดหวังจากผู้ชม หมายถึง เป็นความคาดหวังของบุคคลในสังคมที่อยู่ในสถานภาพต่าง ๆ กัน ซึ่งจะต้องคาดหวังและสวมบทบาทของบุคคลอื่นที่เป็นเครื่องนำทางไปสู่การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างถูกต้อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่เป็นความคาดหวังร่วม

สรุปว่า ความคาดหวัง จะเกี่ยวข้องกับเป้าหมาย และการดำเนินการกระทำไปสู่เป้าหมายที่คาดไว้ ผลที่ได้จากการกระทำให้สำเร็จไปตามเป้าหมายนั้นก็ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของตัวบุคคลนั้นด้วย

2.3 การกำหนดความคาดหวัง

นวลจันทร์ เพิ่มพูนรัตนกุล (2540 : 11) กล่าวถึงการกำหนดความคาดหวังตามความคิดของ เดอ เช็คโค ว่าการกำหนดความคาดหวังของบุคคล นอกจากขึ้นอยู่กับระดับความยากง่ายของงานแล้ว ยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ผ่านมาในครั้งนั้น ๆ ด้วย ดังที่ เดอ เช็คโค ได้กล่าวไว้ว่า การที่บุคคลเคยประสบความสำเร็จในการทำงานนั้นมาก่อน ก็จะทำให้การกำหนดความคาดหวังในการทำงานในคราวต่อไปสูงขึ้นและใกล้เคียงกับความสามารถจริงมากขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามระดับความหวังต่ำลงมา เพื่อป้องกันมิให้คนเกิดความรู้สึกล้มเหลว จากการที่วางระดับความหวังไว้สูงกว่าความสามารถจริง

สมลักษณ์ เพชรช่วย (2540 : 12) ได้สรุปความคาดหวังไว้ว่า การที่บุคคลจะกำหนดความคาดหวังของคนนั้นจะต้องประเมินความเป็นไปได้ด้วย ทั้งนี้เพราะความคาดหวังเป็นความรู้สึกนึกคิดและคาดการณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยสิ่งนั้น ๆ อาจจะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้ ความรู้สึกนึกคิดหรือคาดการณ์นั้น จะมีลักษณะเป็นการประเมินค่าโดยมาตรฐานของตนเองเป็นเครื่องวัดการคาดการณ์ของแต่ละบุคคล แม้จะเป็นการให้ต่อสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรมชนิดเดียวกันก็อาจจะแตกต่างกันออกไปได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภูมิหลัง ประสบการณ์ ความสนใจและการเห็นคุณค่าความสำเร็จของสิ่งนั้น ๆ

การที่บุคคลจะทุ่มเทความพยายามในการทำงานมากน้อยแค่ไหน จึงขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 อย่าง คือระดับความเข้มข้นของความต้องการรางวัลนั้น และความคาดหวังของบุคคลนั้นเองที่จะมองว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงไรในการได้รับการตอบสนองความต้องการในสิ่งนั้น ถ้าเห็นว่ารางวัลที่จะได้จากความพยายามนั้นมีคุณค่ากับตนมาก และเป็นไปได้สูง บุคคลก็จะทุ่มเทความสามารถให้มากขึ้น แต่ถ้าคิดว่าความเป็นไปได้มีน้อยหรือรางวัลที่จะได้มีค่าน้อยก็จะไม่พยายาม เพราะคิดว่ามีความเป็นไปได้น้อย หรือรางวัลที่จะได้น้อย ก็จะไม่พยายามเพราะคิดว่าเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า

บรูม (บรรหาร ราชมณี. 2529 : 27 ; อ้างอิงจาก Bloom. 1971. *Mastery Learning*) กล่าวว่า แรงจูงใจที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล เป็นกระบวนการที่บุคคลนั้นเลือกตัดสินใจแสดงพฤติกรรมออกมาให้ปรากฏอย่างไรขึ้นอยู่กับความคาดหวังในองค์ประกอบ 2 ประการ คือ

1 ความคาดหวังว่ามีโอกาสมากน้อยแค่ไหนที่จะได้รับผลลัพธ์ หรือผลตอบแทนบางสิ่งบางอย่างจากการปฏิบัติงานของตน

2 ผลลัพธ์หรือผลตอบแทนที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการปฏิบัติงานนั้น บุคคลแต่ละคนรู้สึกว่ามีความสำคัญหรือพึงพอใจมากเพียงใด

สรุปว่า การกำหนดความคาดหวัง ผลลัพธ์ออกมาจะประสบความสำเร็จเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับโอกาสความยากง่ายของสิ่งที่คนต้องการ ถ้ามีการกำหนดความคาดหวังไว้สูง หรือสิ่งที่คาดหวังยากต่อการดำเนินการเพื่อให้ได้ตามความต้องการ ก็จะเกิดความท้อแท้ เพราะคิดว่าไม่คุ้มค่ากับการลงทุนลงแรงกระทำลงไป

2.4 ทฤษฎีความคาดหวัง

เพ็ญศรี วายวานนท์ (2537) กล่าวว่า คนมีความคาดหวังและเรียกร้องความต้องการจากองค์การให้จัดปัจจัย เพื่อสนองความต้องการพื้นฐานและความต้องการทางนามธรรมของตน คุณค่าของผลที่คาดหวัง ผลที่คนทำงานคาดหวัง มี 2 แบบคือ ผลเบื้องต้นในการทำงาน ได้แก่ เงิน ตำแหน่ง การรับรู้ความสามารถของตน ผลลำดับรอง ได้แก่ สิ่งของที่เงินซื้อหาได้ สถานะที่สูงขึ้นเพราะเลื่อนตำแหน่ง ความภูมิใจในความสามารถของตน

คนจะคาดหวังผลเบื้องต้น ซึ่งมีความจำเป็นต่อความอยู่รอดของชีวิตมาก่อน แล้วจึงคาดหวังลำดับรองต่อไป เงินเป็นสิ่งล่อใจที่มีคุณค่าและใช้เป็นรางวัลในการทำงาน นอกจากนี้ยังมีรางวัลอื่น ๆ อีก ได้แก่ การเลื่อนตำแหน่ง สัญลักษณ์แสดงสถานะการปรึกษาหารือ และการยอมรับความคิดโดยหัวหน้า เพื่อการตัดสินใจทางการจัดการ ความภาคภูมิใจในผลสำเร็จของงาน และการยอมรับของเพื่อนร่วมงาน โดยความคาดหวังประการแรกคือ การประเมินความสัมพันธ์ระหว่างความพยายามที่จะลงแรงไปกับผลงานที่ปรากฏ

เช่นการลงแรงเพื่อเพิ่มผลผลิต ความหวังจะมีมากขึ้นเมื่อคนมีความมั่นใจในความสามารถของตน ความคาดหวังประการที่สอง คือการประเมินความเชื่อมโยงระหว่างผลงานกับผลตอบแทนเบื้องต้น ดังนั้นการสร้างบรรยากาศทำงานให้ทุกคนรู้บทบาทของคนชัดเจน จะมีผลให้คนประเมินความคาดหวังในความพยายามของตน ผลงานและผลตอบแทนที่สูงขึ้น คนมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างผลผลิตที่เพิ่มขึ้น ยิ่งมีความหวังในการทำงานเพิ่มขึ้น

สมยศ นาวีการ (2538 : 376) ได้อธิบายทฤษฎีความคาดหวังของวรูม (Vroom)ไว้ว่า ทฤษฎีความคาดหวัง (Vroom's Expectancy Theory) เริ่มต้นโดย Victor H. Vroom โดยพิจารณาข้อปัญหาที่สำคัญ คือ

1 ความคาดหวังที่เกิดจาก ความพยายามกับผลการปฏิบัติงาน (Effort-performance Expectancy) ภายใต้ความคาดหวังนี้จะประเมินความน่าจะเป็นที่ความพยายามของเราจะนำไปสู่ระดับผลการปฏิบัติงานที่ต้องการ การประเมินจะรวมทั้งความสามารถของเราเอง และการพิจารณาความเพียงพอของปัจจัยทางสภาพแวดล้อม

2 ความคาดหวังที่เกิดผลการปฏิบัติงานกับผลลัพธ์ (Performance-Outcome Expectancy) ภายใต้ความคาดหวังแบบนี้คนจะประเมินความน่าจะเป็นที่ว่าการปฏิบัติงานที่บรรลุผลสำเร็จของคนจะนำไปสู่ผลลัพธ์บางอย่าง ผลลัพธ์ที่สำคัญที่เราพิจารณาจะเป็นรางวัลที่สามารถเป็นไปได้ และจะต้องพิจารณาความน่าจะเป็นของผลลัพธ์ทางลบที่อาจจะเป็นไปได้

3 คุณค่าของผลลัพธ์ (Valence of Outcome) บุคคลจะประเมินคุณค่าของผลลัพธ์หรือรางวัลที่แตกต่างกัน ถ้ารางวัลที่มีอยู่มีคุณค่าต่อบุคคล คุณค่าของรางวัลจะสูง และบุคคลจะพิจารณาคุณค่าของผลลัพธ์ทางลบที่เป็นไปได้อีกด้วย เช่น การสูญเสียเวลาพักผ่อน ซึ่งอาจจะลบล้างคุณค่าของรางวัลภายในสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้ ผลลัพธ์หรือรางวัลอาจจะมีได้ 2 ประเภทคือ รางวัลภายนอก (Extrinsic Rewards) ถือเป็นรางวัลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เช่น โบนัส การเลื่อนตำแหน่ง ประเภทที่สองคือ รางวัลภายใน (Intrinsic Rewards) รางวัลที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ภายในตัวของบุคคลที่เกี่ยวพันธ์กับความสำเร็จของงาน เช่น ความรู้สึกท้าทาย

4 การรวมองค์ประกอบเข้าด้วยกัน ทฤษฎีความคาดหวังนั้น อธิบายว่า บุคคลจะทุ่มเทความพยายามให้กับการปฏิบัติงานหรือไม่ขึ้นอยู่กับการพิจารณาองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ ความคาดหวัง ความพยายาม ผลการปฏิบัติงาน (Effort-performance Expectancy) ความคาดหวัง ความพยายาม ผลการปฏิบัติงาน (Effort-performance Expectancy) และคุณค่าของผลลัพธ์ (Valence of Outcome) บุคคลจะใช้ดุลพินิจกับองค์ประกอบแต่ละอย่างภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดให้ และรวมองค์ประกอบเหล่านี้เข้าด้วยกันบนพื้นฐานของสูตรโดยทั่วไปของทฤษฎีความคาดหวัง คือ : (E-P) x (P-O) x (Valence of Outcome) = แรงจูงใจ

ปัจจัยในการกำหนดความคาดหวัง

ปัจจัยในการกำหนดความคาดหวังมี 3 ประการ (พัชรี หาลาภ. 2538 : 14) ได้แก่

1 ขึ้นอยู่กับลักษณะความแตกต่างของแต่ละบุคคล และสภาพแวดล้อม ความคาดหวังและการแสดงออกจึงแตกต่างกัน เพราะความคิดความต้องการของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน

2 ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของงาน และประสบการณ์ที่ผ่านมาในครั้งนั้น ๆ กล่าวได้ว่าถ้าบุคคลเคยประสบความสำเร็จในการทำงานนั้นมาก่อน ก็จะทำให้มีการกำหนดระดับความคาดหวังในการทำงานในคราวต่อไปสูงขึ้น และใกล้เคียงสภาพความเป็นจริงมากขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามจะกำหนดความคาดหวังลงมา ก็เพื่อป้องกันมิให้เกิดความรู้สึกล้มเหลวจากระดับความคาดหวังที่ตั้งไว้สูงกว่าความสามารถจริง

3 ขึ้นอยู่กับการประเมินความเป็นไปได้ เพราะความคาดหวังเป็นความรู้สึกนึกคิดและการคาดการณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยสิ่งนั้น ๆ อาจเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้ จะเป็นการประเมินค่าโดยมีมาตรฐานของตนเองเป็นเครื่องวัดของแต่ละบุคคล ซึ่งการประเมินค่าของแต่ละคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งชนิดเดียวกันก็อาจแตกต่างกันได้ โดยขึ้นอยู่กับภูมิหลัง ประสบการณ์ ความสนใจ การให้คุณค่าแก่สิ่งนั้น ๆ ของแต่ละบุคคล

ผลของความคาดหวัง

สุรางค์ จันทน์เอม (2529 : 57) กล่าวว่า ความคาดหวังของบุคคลแต่ละคนมีอยู่ในระดับที่ไม่เท่ากัน ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความทะเยอทะยานของบุคคลแต่ละคนด้วย บุคคลใดก็ตามตั้งความคาดหวังไว้แล้วประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังเอาไว้ เช่น หวังว่าจะต้องศึกษาในระดับปริญญาให้ได้ ถ้าหากเขาสมหวังเขาก็จะตั้งความหวังใหม่ให้สูงขึ้นไปอีก ในทางตรงข้าม ผู้ที่ตั้งความคาดหวังไว้สูง แต่เกิดอุปสรรคต่าง ๆ ไม่อาจนำไปสู่ความหวังที่ตั้งไว้ได้ ก็อาจจะทำให้เกิดความท้อแท้ หรือต้องเปลี่ยนความหวังใหม่แทน

สภาพที่ส่งเสริมให้ความคาดหวังประสบความสำเร็จ

สุรางค์ จันทน์เอม (2529 : 57-58) กล่าวว่า สภาพที่จะส่งเสริมให้ความคาดหวังประสบความสำเร็จ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง แต่ที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ระดับความต้องการของบุคคล และประโยชน์ที่ถึงจะได้รับเมื่อความคาดหวังสำเร็จ หากบุคคลใดมีระดับความต้องการสูงมากที่จะทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จลงไป เช่น ต้องการจะเรียนในระดับมหาวิทยาลัยให้จงได้ ระดับความต้องการจะช่วยส่งเสริมให้ความคาดหวังมีอิทธิพลมากขึ้น และ ถ้าบุคคลใดเห็นประโยชน์หรือคุณค่าที่จะได้รับจากความคาดหวังว่ามีมาก เช่น ได้ศึกษาระดับมหาวิทยาลัยจนสำเร็จแล้ว จะมีเกียรติ ได้ทำงานที่มีเงินเดือนสูง ดังนี้ ก็จะเป็นสิ่งผลักดันให้ความคาดหวังของเขามีอิทธิพลสูงไปด้วย

สรุปว่า ความคาดหวัง มีผลต่อการปฏิบัติตัวของบุคคล และขึ้นอยู่กับระดับในการคาดหวังด้วย เพื่อผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นตามมา

3 แนวความคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

3.1 ทรัพยากรความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Resource) (อดุลย์ จาตุรงคกุล. 2539 : 183-189)

ทรัพยากรความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถทางความนึกคิดที่มีอยู่เพื่อกระทำกิจกรรมดำเนินกรรมวิธีเกี่ยวกับข่าวสาร

ความสามารถในเรื่องนี้เป็นทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด เราสามารถดำเนินกรรมวิธีเกี่ยวกับข่าวสารเพียงครั้งละไม่มากนัก ขนาดของความสามารถเราเรียกว่า "Chunk" ซึ่งแสดงถึงข่าวสารกลุ่มหนึ่งที่สามารถดำเนินกรรมวิธีเป็นหน่วยทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแหล่งข่าวสารที่เราเลือกใช้ เราดำเนินกรรมวิธีต่อครั้งถ้าคิดเป็น Chunk แล้วประมาณ 4-7 Chunks (การเรียนรู้จะตกลงมาถ้าจำนวนคำในประโยคเพิ่มเกิน 7 คำ)

การจัดสรรความสามารถในการรู้และเข้าใจนั้นเราเรียกว่า ความตั้งใจ (Attention) ความตั้งใจประกอบด้วย 2 แง่คือ ทิศทาง (Direction) และความเข้มข้น (Intensity) ทิศทางหมายถึง จุดมุ่ง (Focus) ของความตั้งใจ เนื่องจากผู้บริโภคไม่สามารถดำเนินกรรมวิธีต่อตัวกระตุ้นทั้งภายนอกและภายในที่มีอยู่ชั่วขณะหนึ่ง เขาจำต้องทำการเลือกเฟ้น (Selective) ที่จะจัดสรรทรัพยากรอันจำกัดของเขาเพื่อการนี้ ตัวกระตุ้นบางตัวจะได้รับความตั้งใจ บางตัวก็ถูกมองข้ามไป

ในทำนองตรงกันข้ามความเข้มข้น หมายถึง จำนวน ของความสามารถมุ่งที่ทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ผู้บริโภคมักจัดสรรเพียงแต่ความสามารถที่จำเป็นต่อการระบุตัวกระตุ้นก่อนที่จะปรับทิศทางความตั้งใจไปสู่ที่อื่น ในโอกาสอื่นผู้บริโภคมุ่งตั้งใจเพียงพอที่จะเข้าใจใจความของโฆษณาบางครั้งก็มุ่งตั้งใจอย่างเต็มที่และพินิจพิเคราะห์ข่าวสารอย่างระมัดระวัง เช่น การซื้อรถยนต์ใหม่โดยที่ผู้บริโภคอ่านโฆษณารถยนต์เพื่อความรอบคอบในการตัดสินใจ

จากความจริงที่ว่าความสามารถเป็นทรัพยากรที่จำกัดจนทำให้ใช้กับการดำเนินกรรมวิธีเกี่ยวกับข่าวสารและเลือกซื้อสินค้าได้ รายละเอียดมีดังนี้

1 การทำให้ตั้งใจ (Gaining Attention)

การทำให้ผู้บริโภคเกิดความตั้งใจเป็นสิ่งท้าทายที่น่ากลัวที่นักการตลาดอาจจะประสบก็ได้ ผู้บริโภคถูกกระตุ้นติดต่อกันโดยตัวกระตุ้นจำนวนมากมายที่ส่งมาเพื่อประชันกับความสามารถอันจำกัดของเขา ถ้าจะประมาณจำนวนโฆษณาที่ผู้บริโภคพบเห็นแต่ละวันมีจำนวนนับร้อย และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้น เมื่อนักการตลาดพยายามหาหนทางใหม่ ๆ เพื่อจะให้เข้าถึงผู้บริโภค เช่น ใช้โฆษณาในวิดีโอเทปที่ให้เช่า ตัวกำหนดหลักของความสำเร็จในการโฆษณาก็คือการทำให้ผู้บริโภคเกิดความตั้งใจ

การทำให้เกิดความตั้งใจ ณ จุดซื้อก็มีความสำคัญเท่ากัน การตั้งแสดงและหีบห่อเป็นเครื่องมือทำให้สินค้าเด่นขึ้นมา เป็นสิ่งสำคัญมากที่นักการตลาดจะเข้าใจว่าปัจจัยอะไรที่จะก่ออิทธิพลต่อจุดมุ่งหมายของความตั้งใจ

2 การตั้งใจที่ตื่นขึ้น (Shallow Attention)

สินค้าจำนวนมากที่ไม่ได้มีความสำคัญเลยในสายตาของผู้บริโภคเขาจึงไม่ลงทุนจากทรัพยากรความรู้ความเข้าใจมากนัก ในบางกรณีผู้บริโภคกลายเป็นผู้ "งกความรู้ความเข้าใจ" (Cognitive Misers) อย่างเห็นได้ชัด เมื่อเขาแสวงหาเพียงตัวแก้ปัญหาที่ยอมรับได้มากกว่าตัวแก้ปัญหาที่ดีที่สุดที่จะตอบสนองความต้องการในการบริโภคของเขา กล่าวโดยง่ายผู้บริโภคสละความสามารถเท่าที่จำเป็นเพื่อสินค้าจำนวนจำกัด เช่นเดียวกันกับเรื่อง เวลา ผู้บริโภคจะมีพฤติกรรมอย่างเดียวกัน

อุปสรรคอย่างเดียวกันเกิดขึ้นกับการสื่อสารการตลาด แม้ว่านักการตลาดจะประสบความสำเร็จในการทำให้เกิดความตั้งใจ แต่ผู้บริโภคอาจจะไม่สละจำนวนความตั้งในตามที่ปรารถนา การวิจัยชี้ให้เห็นว่าการไม่สามารถจะได้รับความตั้งใจอย่างเพียงพอจะทำให้การเรียนรู้ลดลง

การชักชวน (Persuasion) ก็เหมือนกับการเรียนรู้คือ ขึ้นอยู่กับจำนวนความสามารถที่จัดสรรให้กับการสื่อสาร ถ้าผู้บริโภคไม่เต็มใจหรือไม่สามารถสละความตั้งใจเท่าที่จำเป็นเพื่อประเมินคำข้ออ้างอิงในโฆษณาได้ละก็ การชักชวนก็จะหันไปขึ้นอยู่เป็นอย่างมากกับปฏิกิริยาที่มีต่อลักษณะรองลงมา (Executional Features องค์ประกอบในการสื่อสารนอกเหนือจากเนื้อหาของข่าวสาร เช่น ภาพเสียง และสี เป็นต้น) อย่างไรก็ดี ลักษณะเช่นนี้มีอิทธิพลน้อยมาก เมื่อมีการให้ความตั้งใจมากขึ้น

3 อันตรายจากการมีความสามารถเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจมากเกินไป

เนื่องจากความสามารถมีจำกัดจึงเป็นไปได้ที่ความต้องการข่าวสารบางครั้งอาจเกินความสามารถ ปัญหาอยู่ที่ว่า อะไรจะเกิดขึ้นถ้าเกิดกรณีเช่นนี้ นักวิชาการบางท่านคาดว่า การเพิ่มการเปิดเผยข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าอาจจะก่อผลเสียที่ไม่ต้องการ ถ้าจำนวนข่าวสารในการเลือกซื้อเกิดความสามารถ ผู้บริโภคอาจจะสับสนและตัดสินใจได้ไม่ดีเท่าที่ควร นักวิจัยทานหนึ่งพบว่า ข่าวสารภาระหนักเกินไป (Information Overload) เป็นสิ่งที่ไม่มีการปรารถนาเนื่องจากว่าผู้บริโภคจะหยุดการดำเนินกรรมวิธีเกี่ยวกับข่าวสารก่อนที่ผู้บริโภคผู้นั้นจะรับภาระหนักเกินไป

3.2 ความรู้ (Knowledge)

การก่ออิทธิพลต่อความรู้ของผู้บริโภคมักจะเป็นเป้าหมายของกิจกรรมทางการตลาดทั้งหลาย การแนะนำสินค้าใหม่มักจะต้องใช้ความพยายามที่จะ "ให้การศึกษา" ผู้บริโภคเป็นอย่างมาก แม้แต่เมื่อสินค้าใหม่เป็นอีกตราหนึ่งในจำพวกที่กำลังจำหน่ายอยู่แล้ว นักการตลาดก็มัดจะจำเป็นที่จะก่ออิทธิพลต่อความรู้ของผู้บริโภคเกี่ยวกับ "การมีจำหน่ายอยู่ในตลาดของตรายี่ห้อ" และตราแตกต่างไปจากคู่แข่งขันอย่างไร

ความรู้ หมายถึง ข่าวสารที่เก็บไว้ในความทรงจำ ส่วนหนึ่งของข่าวสารทั้งหมดเกี่ยวข้องกับหน้าที่ของผู้บริโภคในตลาดเรียกว่า ความรู้เกี่ยวกับผู้บริโภค (Consumer Knowledge) ซึ่งอาจจะศึกษาได้โดยการตอบคำถามดังนี้คือ ผู้บริโภครู้อะไร? ความรู้จัดระเบียบอยู่ในความทรงจำในรูปใด และจะวัดความรู้ได้อย่างไร

เนื้อหาของความรู้ (The Content of Knowledge) คำตอบของคำถามข้างบนนี้เกี่ยวกับผู้บริโภครู้อะไรนั้น ขึ้นอยู่กับความเข้าใจในสิ่งที่บรรจุอยู่ในความทรงจำ นักจิตวิทยาได้จำแนกไว้ว่า มีความรู้อยู่ 2 ประเภทดังนี้ คือ Declarative Knowledge เป็นข้อเท็จจริง (Subjective Fact อันเกิดมาจากการนึกเอาเอง) ที่เรารู้ และ Procedural Knowledge หมายถึง ความเข้าใจถึงการนำเอาข้อเท็จจริงเหล่านี้ไปใช้ ข้อเท็จจริงเหล่านี้เกิดจากการที่ผู้บริโภคนึกเอาเองเพราะมันไม่จำเป็นต้องผูกพันกับสิ่งที่เป็นจริงที่เราเห็นได้ (Objective Reality) เช่น ผู้บริโภคอาจเชื่อว่า ราคาเป็นเครื่องชี้คุณภาพแม้แต่เมื่อจริง ๆ แล้วมันไม่เกี่ยวข้องกันเลย

Declarative ยังแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ Episodic Knowledge ซึ่งเกี่ยวข้องกับข่าวสารที่ผูกพันกับระยะเวลา เช่น "คุณซื้อกางเกงครั้งสุดท้ายเมื่อไร" กับ Semantle Knowledge บรรจุความรู้ที่สรุปรวมยอดเอาไว้ (Generalized Knowledge) และให้ความหมายแก่โลกของเรา เป็นความรู้ที่เราใช้กันเพื่ออธิบายเครื่องเล่นเทปในรถยนต์

3.3 ความรู้เกี่ยวกับสินค้า (Product Knowledge)

ความรู้เกี่ยวกับสินค้ารวมข่าวสารไว้หลายชนิดคือ

1 ความรู้ตัวเกี่ยวกับจำพวกสินค้ารวมทั้งตราต่าง ๆ ในจำพวกสินค้าด้วย

2 ศัพท์เกี่ยวกับสินค้า เช่น นมหนูในคาบิวเรเตอร์ของรถยนต์

3 ลักษณะต่าง ๆ ของสินค้า

4 ความเชื่อเกี่ยวกับจำนวนสินค้าโดยทั่ว ๆ ไปและเกี่ยวกับตราใดตราหนึ่ง

โดยทั่วไปนักการตลาดสนใจความรู้ของผู้บริโภคเกี่ยวกับตรายี่ห้อและสื่อเสนอขายของคู่แข่งขัน ข่าวสารนี้จะหามาได้ก็ต่อเมื่อทำการวิเคราะห์การรู้ตัวของผู้บริโภคและภาพพจน์ของตราที่มีจำหน่าย

1 การวิเคราะห์ความรู้ตัว (Awareness Analysis) เป็นวิธีปกติที่ทำการประเมินความรู้ตัวในตรายี่ห้อโดยใช้วิธี "Top-of-the-mind" คือขอให้ผู้บริโภคทำการหวนระลึกนึกถึงตราทั้งหมดที่ใช้ได้กับการสอบถาม การสอบถามอาจเป็นเรื่องทั่วไป เช่น คำถามที่ขอให้ทานระบุตรายี่ห้อของยาสีฟันที่ท่านจำได้ ในทำนองตรงกันข้ามการสอบถามอาจจำกัดอยู่ที่ตราชุดหนึ่งโดยการกำหนดสถานการณ์เกี่ยวกับการใช้หรือคุณประโยชน์ของตราให้เฉพาะเจาะจงลงไป เช่น ตราที่เหมาะที่สุดกับบางคนที่จะไปตามที่นัดหมายไว้กับคนรัก

ตราทั้งหมดที่กล่าวมานี้ถ้าเป็นตรายี่ห้อผู้บริโภค คุ้นเคย ก็จะประกอบกันเป็น ชุดแห่งความรู้ตัว (Awareness Set) เป็นการยากที่จะขายสินค้าที่ใคร ๆ ก็ "ไม่รู้อีก" อย่างไรก็ดีเป้าหมายทางการตลาดที่สำคัญก็คือต้องพยายามเคลื่อนตรายี้ห้อให้เข้าไปสู่จุดแห่งความรู้ตัวโฆษณามักจะมีเป้าหมายในการส่งเสริมความรู้ตัวเป็นส่วนใหญ่

2 การวิเคราะห์ภาพพจน์ (Image Analysis) นักการตลาดมีความสนใจในความเชื่อ (Beliefs) ที่ผู้บริโภคมีไว้เพื่อกำหนดภาพพจน์ของตรายี่ห้อ เช่น ยาสีฟันตราหนึ่งพยายามวางตำแหน่งตนเองว่าเป็นผู้เหนือกว่าคู่แข่งขันทางด้านต่อสู้ฟันผุ โดยการตรวจสอบความเชื่อของผู้บริโภคเกี่ยวกับความสามารถของยาสีฟันดังกล่าว (รวมทั้งความเชื่อเกี่ยวกับตราที่แข่งขัน) ก็จะทำให้เราสามารถกำหนดว่าในความนึกคิดของผู้บริโภค สินค้าบรรจุถึงตำแหน่งที่ปรารถนาหรือไม่ การตรวจสอบความรู้ของผู้บริโภคเกี่ยวกับคุณสมบัติทางวัตถุของสิ่งต่าง ๆ เรียกว่า การวิเคราะห์ภาพพจน์

วิธีหนึ่งในการวิเคราะห์ประกอบด้วยการขอผู้บริโภคให้ลงคะแนนสินค้าในตารางแสดงคุณสมบัติที่ผู้บริโภคสนใจ เช่น ธนาคาร ก. ให้เราประเมินภาพพจน์ที่ลูกค้ามีต่อธนาคารกับคู่แข่งขัน 2 ราย เพื่อความสะดวก สมมติว่า เรามุ่งที่ลักษณะ 4 อย่างเท่านั้น แม้ว่าในทางปฏิบัติเราจะใช้ลักษณะหลายประการก็ตาม ผลของการวิเคราะห์ธนาคาร 3 แห่งตามรูปที่ 5

จากรูปเราแบ่งผู้ตอบคำถามเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นลูกค้าธนาคาร ก. และกลุ่มหลังเป็นลูกค้าธนาคาร ข. สำหรับธนาคาร ก. ผลชี้ให้เห็นว่าลูกค้ามีความเชื่อในแง่ดีต่อธนาคาร แต่ก็ยังมีทางที่จะปรับปรุงในแง่ความรวดเร็วของบริการและความเป็นมิตรของพนักงาน เป็นต้น

การวิเคราะห์ภาพพจน์ทำให้เรารู้การเก็บรักษาข่าวสารไว้ในความทรงจำของผู้บริโภค นอกจากนั้นยังใช้พัฒนาโครงการรับลูกค้าใหม่เพราะบางบริษัท ฯ มีจุดมุ่งที่จะเปลี่ยนผู้ใช้สินค้าของคู่แข่งมาเป็นของเขา อย่างไรก็ดีเราขอให้นักวิจัยผู้ที่จะใช้วิธีนี้โปรดพิจารณาการที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญต่อลักษณะต่าง ๆ ด้วยตามรูปที่ 6 ผู้บริโภคอาจไม่เห็นความสำคัญของลักษณะทั้งสี่อย่างที่ใช้ประเมินธนาคารก็ได้

3 การนึกเห็นภาพสินค้าผิด (Product Misperception) นักการตลาดจะต้องสนใจว่า บางครั้งความรู้ที่ผู้บริโภคมีอยู่อาจเป็นความรู้ที่ผิด ๆ เช่น อาจจะคาดคะเนจำนวนแคลอรี่ในอาหารผิดไป (สูงไปหรือต่ำไป) เรื่องนี้เราจะพบบ่อย เป็นหน้าที่ของนักการตลาดที่จะต้องแก้ไข เพราะมันกระทบไปถึงการตัดสินใจเลือกตรายี่ห้อด้วย

4 ความรู้เกี่ยวกับราคา (Price Knowledge) ผู้บริหารทางการตลาดที่จะตัดสินใจเกี่ยวกับราคาจะต้องขึ้นอยู่กับผู้บริโภคมีความรู้เรื่องราคาเท่าใด การลดราคาอาจไม่ทำให้ยอดขายเพิ่มก็ได้

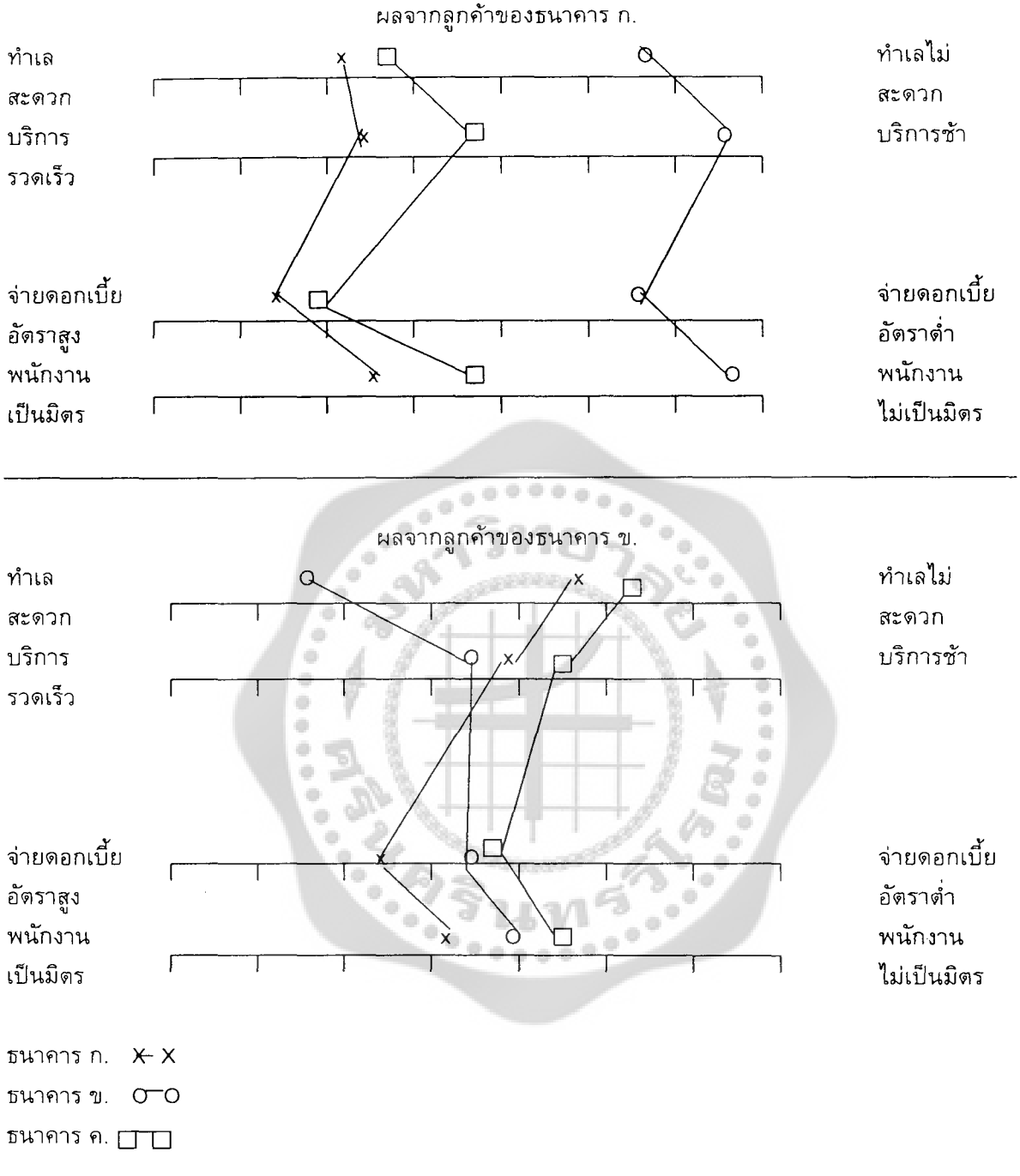

ภาพประกอบ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ธนาคาร 3 แห่ง

ที่มา : อดุลย์ จาตุรงคกุล. (2539). *พฤติกรรมผู้บริโภค* : 188

ความรู้เกี่ยวกับการซื้อ (Purchase Knowledge)

ความรู้ในการซื้อเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจว่า จะซื้อสินค้า ที่ไหน และ เมื่อใด จึงจะซื้อ

1 จะซื้อที่ไหน (Where to Buy) สินค้าหลายชนิดหาซื้อได้ในช่องทางการจำหน่ายที่แตกต่างกัน การตัดสินใจว่าจะซื้อที่ไหนถูกกำหนดโดยความรู้เป็นการซื้อ การที่คนมาร้านค้าน้อย อาจเนื่องมาจากความไม่รู้ตัวเกี่ยวกับร้านค้าของผู้บริโภค หรือไม่ก็ด้อยกว่าร้านของคู่แข่งขัน

ความรู้ในการซื้อรวมไปถึงข่าวสารที่ผู้บริโภคมีเกี่ยวกับ ทำเลที่ตั้งของสินค้า ในร้านค้าปลีก และยังเลยไปถึงความรู้ว่าร้านไหนขายอะไรอีกด้วย ความรู้เรื่องทำเลที่ตั้งสินค้าอาจกระทบพฤติกรรมการซื้อ ทำให้ผู้บริโภคหันไปอุปถัมภ์ร้านค้าอื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อร้านค้าขาดข่าวสารภายในร้านค้า

ซื้อเมื่อใด (When to Buy) ความเชื่อของผู้บริโภคเกี่ยวกับเมื่อใดจะซื้อเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความรู้ในการซื้อ ผู้บริโภคที่รู้ว่าสินค้าจะขายลดราคาตอนไหนของปีก็จะเลื่อนเวลาซื้อออกไปจนกว่าจะถึงเวลานั้น ความรู้เกี่ยวกับเมื่อใดจะซื้ออาจเป็นตัวกำหนดที่สำคัญของพฤติกรรมการซื้อสินค้าใหม่ คนจะไม่ซื้อสินค้าใหม่ทันทีโดยเก็งว่าราคาจะลดลงในภายหลัง

ความรู้เกี่ยวกับการใช้ (Usage Knowledge)

เป็นส่วนหนึ่งของความรู้ของผู้บริโภค ความรู้นี้ครอบคลุมถึงข่าวสารที่มีอยู่ในความทรงจำเกี่ยวกับจะใช้สินค้าอย่างไร และต้องมีอะไรบ้างถ้าจะใช้สินค้า ผู้บริโภคอาจรู้ว่า จะใช้เครื่องตัดหญ้าอย่างไร แต่ก็ขาดความรู้ที่จะนำเครื่องตัดหญ้าไปตัดหญ้า

การมีความรู้ในการใช้สินค้าของผู้บริโภคเป็นเรื่องสำคัญด้วยเหตุผลดังนี้

1 ผู้บริโภคมักจะไม่ซื้อสินค้าที่เขาขาดข่าวสารเกี่ยวกับจะใช้มันอย่างไร จึงต้องให้ความรู้แก่ผู้บริโภคถ้าเกิดกรณีนี้ขึ้น

2 ผู้บริโภคจะไม่ซื้อสินค้าถ้าเขามีข่าวสารไม่สมบูรณ์เกี่ยวกับสถานการณ์ที่จะใช้สินค้า การใช้สินค้าผิดสถานการณ์หรือผิดวิถีทาง อาจทำให้ผู้บริโภครู้สึกไม่พอใจ นอกจากนั้นการใช้สินค้าผิดวิธีหรือสถานการณ์อาจทำให้ผู้บริโภคบาดเจ็บก็ได้

สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต ดังนั้นผลของงานวิจัยก็มีส่วนที่จะช่วยเผยแพร่ข่าวสารให้ประชากรมุสลิมและผู้สนใจได้ทราบเรื่องราวเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานของระบบธนาคารอิสลาม และจะเป็นแนวทางในการกระจายข่าวให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบรวมถึงให้บุคคลทั่วไปได้รับรู้และมีทัศนคติที่ดีต่อระบบธนาคารอิสลาม

4 แนวความคิดเกี่ยวกับการบริการ

4.1 บริการคืออะไร

สมาคมการตลาดอเมริกันได้ให้ความหมายไว้ดังนี้คือ "บริการ หมายถึง กิจกรรม ประโยชน์หรือความพอใจซึ่งได้เสนอเพื่อขาย หรือกิจกรรมที่จัดขึ้นรวมกับการขายสินค้า" ตัวอย่างเช่น โรงงานอุตสาหกรรมได้ผลิตอุปกรณ์ขึ้นมาชิ้นหนึ่ง แล้วขายผ่านผู้ค้าปลีก ในแง่ของบริการที่จะต้องมีเกี่ยวกับการขายอุปกรณ์ชิ้นนั้นได้แก่ การติดตั้ง การซ่อม การให้เช่า การฝึกอบรมคนให้รู้จักวิธีใช้ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการขายต่อ เป็นต้น

โดยทั่วไปแล้วบริการไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับอุปกรณ์ชิ้นนั้นเท่านั้น แต่อาจจะมีบริการให้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการใช้ การแลกเปลี่ยน การจัดหาคนที่ใช้อุปกรณ์เป็นมาให้ ฯลฯ

การที่จะเสนอขายบริการนั้นเป็นเรื่องง่าย เพราะบริการไม่ต้องมีสินค้าคงคลังหรือห้องแสดงสินค้า การลงทุนอาจจะน้อยกว่าการขายสินค้าบางประเภทเสียอีก ธุรกิจอาจจะเริ่มที่บ้านแล้วจึงขยายให้กว้างขวางออกไปยังที่อื่น

เมื่อเริ่มขายสินค้าทั่วไปนั้น เราจะคิดถึงการซื้อสินค้า และการขายออกไปซึ่งเป็นเรื่องค่อนข้างยาก ส่วนบริการนั้นจะไม่ยุ่งยากมากนัก ตัวอย่าง สมมติว่าซื้อรถยนต์มาให้เช่าทำแท็กซี่สิบคัน ซื้อมาคันละ 200,000.- บาท ถ้าขายแทนการเช่าก็อาจจะมีกำไรคันละประมาณ 10,000.- บาท รวมเป็นกำไร 100,000.- บาท แต่ถ้าให้เช่าเป็นรายเดือน ๆ ละ 2,000.- บาท/คัน จะได้เดือนละ 20,000.- บาท ต่อหนึ่งปีสำหรับรถหนึ่งคัน มีรถสิบคันจะได้กำไร 200,000.- บาท เมื่อหักค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เป็นต้นว่าดอกเบี้ยเงินกู้ 10% ค่าเสื่อม 5% จะมีกำไรเหลือ = 240,000.- บาท (30,000+10,000) = 200,000.- บาท ซึ่งมากกว่าการขายถึงหนึ่งเท่าตัวและอาจจะนำไปลงทุนซื้อรถยนต์เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคันก็ได้

ทำอย่างไรจึงจะทราบว่าเราเริ่มต้นเสนอบริการที่ถูกต้องหรือเปล่า (จะเสนอบริการอะไรดี)

คนจำนวนไม่น้อยเริ่มจากการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ แล้วก็เพิ่มเวลาไปเรื่อย ๆ จนในที่สุดกลายเป็นงานประจำ และทำไปตลอดชีวิต แต่กรณีนี้จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อธุรกิจบริการที่เลือกทำนั้นถูกต้องเหมาะสมโดยดูจากสิ่งต่อไปนี้

1 ท่านมีประสบการณ์ ความสามารถและความสนใจเพียงพอหรือไม่

2 เป็นที่ต้องการของประชาชนผู้ใช้บริการหรือไม่

3 คุ้มกับการลงทุนหรือไม่

ธุรกิจบริการมีมากมายหลายชนิด การที่เราเลือกเสนอบริการที่ถนัด มีประสบการณ์ย่อมจะเป็นการง่ายกว่าการเสนอบริการที่ไม่คุ้นเคยมาก่อน เพราะไม่ต้องไปเสียเวลาเรียนรู้อีก เท่ากับว่าเราเริ่มมีกำไรได้เร็วกว่านั่นเอง ความรู้จากงานอดิเรกของคนส่วนใหญ่จะเป็นประโยชน์ต่อการขายบริการ เป็นต้นว่าบางคนชอบปลูกต้นไม้ ทำสวนปรับเล็ก ๆ น้อย ๆ ในบ้านด้วยตนเอง ต่อไปจะชำนาญมีความคิดริเริ่มแบบต่าง ๆ ในที่สุดก็จะยึดเป็นอาชีพขายบริการรับจัดส่วนประดับได้และก็จะเรียนรู้เพิ่มไปเรื่อย ๆ อาจจะรู้เรื่องดิน ปุ๋ย วิธีการเพาะชำต้นไม้และอื่น ๆ อีก ซึ่งจะทำให้ขายบริการขยายใหญ่ขึ้น

ในแง่ของการเสนอบริการให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้นั้น ก็คงยึดถือแนวความคิดเดียวกันกับการเสนอขายสินค้าทั่วไป คือ สินค้าที่เป็นที่ต้องการเท่านั้นจึงจะขายได้ และยิ่งถ้ามีความต้องการมากขึ้นเท่าไรก็จะทำให้มีกำไรมากขึ้นนั้น และยิ่งในเรื่องของบริการแล้วการกำหนดราคาจะคำนึงถึงความต้องการเป็นใหญ่ โอกาสทองของผู้ค้าบริการจะอยู่ตรงนี้ คือ การกำหนดราคาให้สัมพันธ์กับอุปสงค์

ส่วนการศึกษาว่าบริการที่จะเสนอนี้คุ้มกับการลงทุนหรือไม่ ดังได้กล่าวมาแล้วว่า ธุรกิจบริการไม่ต้องลงทุนในสินค้าคงคลัง ไม่ต้องมีห้องแสดงสินค้า ทุนจึงไม่สูงนักและคงง่ายในการที่จะกู้ยืมมาลงทุน ซึ่งอาจจะทำได้โดยวิธีต่าง ๆ ดังนี้ (สุมนา อยู่โพธิ์. 2536 : 5-8)

1 การเช่า (ในกรณีที่ขายบริการโดยมีอุปกรณ์เป็นหลัก)

2 การกู้ยืม

3 การเรียกทุนจากหุ้นส่วน

4 การเรียกเงินล่วงหน้าจากลูกค้า

5 เป็นธุรกิจในเครือ

1 การเช่า (Leasing) การขายบริการที่มีอุปกรณ์เป็นหลักที่ค่อนข้างราคาแพง เช่น รถเมล์ รถแท็กซี่ เครื่องบิน อาจจะเช่ามาแทนการซื้อก็ได้ รถเมล์ปรับอากาศที่ใช้อยู่ในกรุงเทพ ฯ ส่วนใหญ่เช่ามาจากบริษัทนำเที่ยว เพราะองค์การขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยยังไม่มีทุนมากพอที่จะซื้อรถมาเพื่อให้บริการแก่ผู้นิยมนั่งรถติดแอร์

ข้อดีของการเช่าอุปกรณ์มามีหลายประการด้วยกัน คือ

1 ไม่จำเป็นต้องมีเครดิต เพราะไม่ใช่การยืมเงิน แต่เป็นการเช่าสินทรัพย์

2 มีผลดีในแง่ภาษี เพราะค่าเช่าถือเป็นค่าใช้จ่ายซึ่งมักจะสูงกว่าค่าเสื่อมอุปกรณ์ที่กฎหมายยอมให้ ฉะนั้นค่าเช่าจะมีผลทำให้กิจการเสียภาษีน้อยลง

3 การเช่านั้นไม่ทำให้ผู้เช่รต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายรายการใหญ่ ๆ เป็นต้นว่าค่าซ่อมแซม ถ้าเกิดอุปกรณ์นั้นล้าสมัยเราก็เลิกเช่า หาแต่อุปกรณ์ใหม่ที่ทันสมัยมาแทนได้

4 ไม่ต้องจ่ายเงินก้อนใหญ่เพื่อซื้ออุปกรณ์นั้นและยังสามารถนำเงินไปลงทุนด้านอื่นได้อีก

2 การกู้ยืม ถ้าผู้ขายบริการต้องการเงินจำนวนมากกว่าการเช่าแล้ว เราก็อาจจะกู้ยืมจากแหล่งเงินกู้

2.1 เงินกู้จากบุคคลธรรมดา

2.2 เงินกู้จากธุรกิจ

2.3 เงินกู้จากสถาบันส่งเสริมการลงทุน

2.4 เงินกู้จากผู้ขายอุปกรณ์เพื่อนำมาใช้บริการ

เงินกู้จากบุคคลธรรมดา จะเป็นแหล่งเงินกู้ที่จะได้เงินมาง่ายที่สุด ถ้าหากเราต้องการเงินไม่มากนักแหล่งนี้จะเป็นทางเลือกอันแรกที่เรามีอยู่ เช่น ยืมจากญาติ เพื่อน หรือใช้เครดิตส่วนตัวซึ่งอาจจะต้องจ่ายคืนรายเดือนพร้อมทั้งดอกเบี้ย

เงินกู้จากธุรกิจ เป็นแหล่งเงินกู้ที่ค่อนข้างยากสำหรับการเงินธุรกิจใหม่เพราะผู้ให้กู้ไม่แน่ใจในความสำเร็จ นอกจากจะต้องนำแผนงานไปแสดงอย่างละเอียดจนเป็นที่เชื่อถือ

เงินกู้จากสถาบันส่งเสริมการลงทุน ในประเทศไทยมีคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นผู้พิจารณาว่าควรจะให้ทุนส่งเสริมธุรกิจประเภทใดบ้าง ซึ่งก็ยังไม่กว้างขวางนักขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาล

เงินทุนจากผู้ขายอุปกรณ์ ในกรณีที่ผู้ขายไม่มีบริการให้เช่า อาจจะขายให้ในลักษณะเงินผ่อน อาจจะผ่อนตรงกับผู้ขาย หรือ ผ่อนที่ธนาคารก็ได้ ในกรณีที่เขาต้องการจะขายสินค้า

3 การเรียกทุนจากหุ้นส่วน (Going into Partnership) คำกล่าวที่ว่า "ด้วยเงินของท่านและความคิดของฉัน เราจะทำธุรกิจร่วมกัน" (With my brains and your money, we could go places) เป็นสิ่งที่เราจะต้องคิดอยู่ในใจแต่ไม่ใช่พูดออกมา หมายความว่าเราจะต้องทำให้ผู้ที่จะมาเป็นหุ้นส่วนมองเห็นและเชื่อในความสำเร็จอันใหญ่หลวงนั้น

4 การเรียกเงินล่วงหน้าจากลูกค้า (Customers) บริการบางอย่างที่เป็นการใช้บริการเฉพาะตัวอาจจะมีการเรียกเงินล่วงหน้าจากลูกค้า โดยเฉพาะในเรื่องการสั่งทำหรือการผ่อนส่ง ซึ่งจะต้องมีเงินมัดจำบางส่วน

5 เป็นธุรกิจ Franchise ธุรกิจที่อยู่ในเครือของบริษัทใหญ่ ๆ มักจะได้รับการช่วยเหลือจากบริษัทใหญ่ ๆ นั้น เช่น 7-eleven

นอกจากการตรวจดูว่า มีความสามารถทำได้แค่ไหน บริการเป็นที่ต้องการหรือไม่ คุ้มกับเงินลงทุนหรือเปล่า เราจะต้องตรวจดูต่อไปว่า การขายบริการนั้นถูกต้องในแง่ของกฎหมายหรือเปล่า ทำเลที่ตั้งเป็นอย่างไร โอกาสที่จะมีอุปัทวเหตุมีหรือไม่ ในเรื่องของฟืนไฟ ขโมย ฯลฯ ซึ่งเราจะต้องนึกถึงเรื่องประกันภัยในขั้นต่อไป

4.2 ลักษณะเฉพาะของบริการ

บริการมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากผลิตภัณฑ์ทั่วไป ดังนี้

1 จับต้องไม่ได้

2 แยกออกจากกันไม่ได้

3 แตกต่างกันทำให้การกำหนดมาตรฐานทำได้ยาก

4 เป็นความต้องการที่สูญเสียได้ง่าย และขึ้นลงมากตามฤดูกาล

5 จับต้องไม่ได้ (Intangibility)

1 การบริการเป็นสิ่งจับต้องหรือสัมผัสไม่ได้ด้วยประสาททั้งห้า ไม่ว่าจะก่อนซื้อหรือหลังซื้อ ดังนั้นปัญหาการขายอยู่ที่โปรแกรมการส่งเสริมของกิจการ เช่น พนักงานขาย การจัดโฆษณาชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากบริการมากกว่าตัวสินค้า (การบริการ)

อนึ่ง การขายบริการได้ตัดปัญหาหลายประการคือ ไม่ต้องคำนึงถึงการแจกจ่ายตัวสินค้าไม่ต้องสต๊อกอะไร ไม่ต้องควบคุมสินค้าคงคลัง และไม่มีปัญหาเกี่ยวกับสินค้าที่ชำรุดหรือเสียหาย

2 แยกออกจากกันไม่ได้ (Inseparability)

ในด้านการตลาดหมายถึงการขายมีทางเดียว คือการขายโดยตรง (Direct Sale) ผู้ขายบริการคนเดียว ไม่สามารถขายในตลาดหลายแห่งได้ อันเป็นการจำกัดขอบเขตดำเนินการของกิจการ การบริการนี้มีลักษณะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะงานจึงเพิ่มบริการได้น้อย

ลักษณะที่แยกออกจากกันไม่ได้ ทำให้เกิดตัวแทนด้านนี้ขึ้นเป็นการช่วยส่งเสริมสำหรับการบริการบางอย่างได้ เช่น พวก Travel Agent, Insurance Broker เป็นต้น

3 ลักษณะแตกต่างกัน (Heterogenert)

การบริการจากคนเดียวกันแต่ต่างวาระกันไม่เหมือนกัน จึงเกิดปัญหาการพิจารณาคุณภาพของการบริการก่อนการซื้อ การแก้ปัญหาข้อนี้ คือ ต้องสนใจ "การวางแผนผลิตภัณฑ์" (Product Planning) ของโปรแกรมทางการตลาดเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและชื่อเสียงให้เป็นที่รู้จักของลูกค้าว่าสามารถบริการได้ดีตามที่โฆษณา

4 เป็นความต้องการที่สูญเสียได้ง่ายและขึ้นลงมาก (Perishability and Fluctuating Demand) การบริการมีการสูญเสียสูง สต๊อกไม่ได้ โดยเฉพาะตลาดของการบริการขึ้นลงตามฤดูกาล

ปัญหาร่วมระหว่างการสูญเสียและการขึ้นลงของความต้องการ ทำให้ผู้บริการกิจการบริการต้องพยายามเอาชนะในการวางแผน การตั้งราคา การส่งเสริมการบริการ พยายามหาทางใช้ส่วนที่ว่างที่ไม่ตรงตามช่วงการใช้นั้นให้เกิดประโยชน์โดยเฉพาะบริการที่ขึ้นอยู่กับฤดูกาล

4.3 รูปแบบกลยุทธ์ 3 ประการในธุรกิจการให้บริการ (Three types of marketing strategiy in the service business) การตลาดธุรกิจบริการจึงต้องใช้เครื่องมือทั้งการตลาดภายใน (Internal marketing) ซึ่งบริษัทต้องอาศัยพนักงานเข้าช่วยและต้องอาศัยการตลาดภายนอก (External marketing) โดยการสื่อสารกับลูกค้าและการตลาดที่สัมพันธ์กันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (Interactive marketing) ดังรูปที่ แสดงรูปแบบการตลาดของอุตสาหกรรมการให้บริการ 3 แบบโดยมีรายละเอียดดังนี้

1 การตลาดภายใน (Internal marketing) การตลาดภายในของบริษัทจะรวมถึงการฝึกอบรม และการจูงในพนักงานขายบริการ ในการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า รวมถึงพนักงานที่ให้การสนับสนุนการให้บริการโดยให้เกิดการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า

2 การตลาดภายนอก (External Marketing) เป็นการใช้เครื่องมือทางการตลาดเพื่อให้บริการลูกค้าในการจัดเตรียมการให้บริการ การกำหนดราคา การจัดจำหน่าย และการให้บริการแก่ลูกค้า

3 การตลาดที่สัมพันธ์กันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (Interactive marketing) หมายถึง การสร้างคุณภาพ บริการให้เป็นที่เชื่อถือ เกิดขึ้นในขณะที่ผู้ขายให้บริการกับลูกค้า ลูกค้าจะยอมรับหรือไม่ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของลูกค้า ลูกค้าจะพิจารณาคุณภาพของการให้บริการโดยพิจารณาจากด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 คุณภาพด้านเทคนิค
3.2 คุณภาพด้านหน้าที่
3.3 คุณภาพบริการที่ลูกค้าสามารถประเมินได้ก่อนซื้อ
3.4 คุณภาพด้านประสบการณ์
3.5 คุณภาพความเชื่อถือได้ว่าเป็นจริง

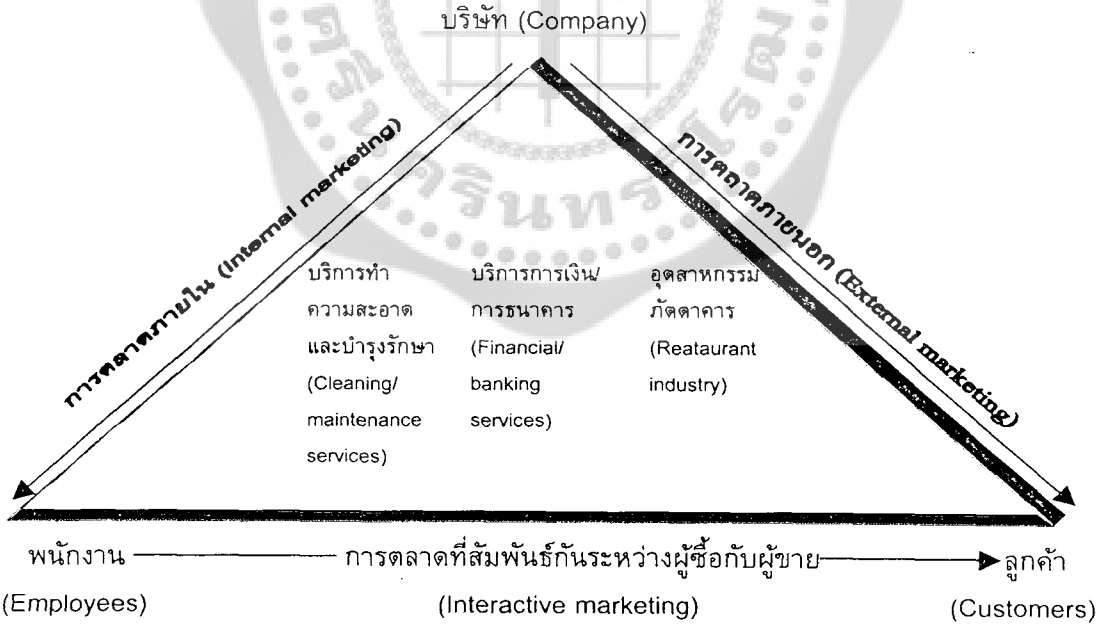

ภาพประกอบ 6 แสดงรูปแบบของการตลาด 3 แบบในอุตสาหกรรมการให้บริการ (Three types of marketing strategy in the service business)

ที่มา : ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). *การบริหารการตลาดยุคใหม่* : 339

5 ทฤษฎีกำไร

กำไรเป็นเสมือนเครื่องแสดงฐาน และความสามารถของการจัดการหน่วยธุรกิจ หน่วยธุรกิจยังคงดำเนินกิจการอยู่ต่อไป ก็โดยหวังที่จะได้รับกำไร ถึงแม้ในบางกรณีสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมจะปรากฏให้เห็นถึงความล้มเหลว หน่วยธุรกิจทั่วไปมักจะต้องต่อสู้เพื่อให้ชีวิตของธุรกิจยืออยู่ต่อไป และกำไรคือสิ่ง ๆ เดียวเท่านั้นที่จะเป็นเครื่องชี้โชคชะตาและความเป็นไป บางครั้งหน่วยธุรกิจต้องเปลี่ยนผู้ดำเนินกิจการ หรือเปลี่ยนผู้บริหารในเมื่อไม่สามารถจะหากำไรให้แก่ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นได้

ถ้าจะให้ความหมายของคำว่า "กำไร" ว่าคือส่วนเกินของรายรับเหนือรายจ่ายทั้งหมด ในระยะเวลาของการค้าหนึ่งเช่น 6 เดือน หรือ 1 ปี ความหมายเช่นนี้จะไม่เป็นที่เข้าใจของนักเศรษฐศาสตร์ นักเศรษฐศาสตร์มักจะคำนึงถึงสาเหตุที่ก่อให้เกิดกำไร หรือที่มาของกำไรในการที่จะอธิบายความหมายของกำไรหรืออาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ความหมายที่นักเศรษฐศาสตร์คำนึงถึงนั้น จะแสดงความสัมพันธ์ของกำไรกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุหรือเป็นการทำหน้าที่งาน เช่นผลงานของผู้ประกอบการ (Entrepreneur)

ทฤษฎีเกี่ยวกับกำไร (ปัจจัย บุนนาค. 2522 : 29-35)

ทฤษฎีที่เกี่ยวกับกำไรนั้น นักเศรษฐศาสตร์ยังไม่สามารถจะตกลงกันได้อย่างแน่นอนว่า ทฤษฎีอันใดคือทฤษฎีที่ถูกต้อง ฉะนั้นคำจำกัดความของกำไรตามทัศนะของนักเศรษฐศาสตร์ จึงยังไม่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป อย่างไรก็ดี ความเห็นเกี่ยวกับกำไรพอจะแยกสรุปให้เห็นได้ตามทฤษฎีที่ปรากฏอยู่จนกระทั่งปัจจุบันนี้ คือ

1 ทฤษฎีที่อ้างถึงการเสี่ยงในการดำเนินกิจการและความไม่แน่นอน

2 ทฤษฎีที่อ้างถึงการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ

3 ทฤษฎีที่อ้างถึงการได้เปรียบในฐานะของกิจการ

การศึกษาถึงทฤษฎีที่เกี่ยวกับกำไร ในแง่ที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการธุรกิจนั้น ต่างกับการศึกษาทฤษฎีในฐานะที่เป็นนักทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ เพราะการศึกษาในลักษณะหลังนั้น จำเป็นจะต้องศึกษาอย่างละเอียดและลึกซึ้งถึงสาเหตุ ตลอดจนความสัมพันธ์ของกำไรที่เกิดขึ้นกับตัวกำหนดหรือปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิด การศึกษากำไรในทัศนะของนักธุรกิจนั้น จะมุ่งให้เข้าใจถึงแนวความคิดเกี่ยวกับกำไรเท่านั้น ส่วนสำคัญของเรื่องกำไรจะอยู่ที่การวัด การวางแผน หรือการคิดกำไรและปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ถ้าจะพูดในแง่ของคำสมัยใหม่คือ "การจัดการด้านกำไร" (Profit Management)

5.1 ทฤษฎีกำไรที่อ้างถึงการเสี่ยงในการดำเนินกิจการและความไม่แน่นอน

ทฤษฎีนี้เป็นที่รู้จักกันมานานตั้งแต่สมัยที่ศาสตราจารย์ Frank Knight เขียนตำราเรื่อง "Risk, Uncertainty and Profit" ในทฤษฎีนี้กำไรเป็นผลตอบแทนของหน่วยธุรกิจในการดำเนินกิจกรรม ที่เสี่ยงต่อความไม่แน่นอนในด้านต่าง ๆ คือ หน่วยธุรกิจต้องตัดสินใจในเรื่องหนึ่งเรื่องใดก็ตาม โดยที่ไม่อาจจะรู้ผลได้แน่นอนว่าจะเป็นอย่างไร ถ้าหน่วยธุรกิจสามารถคาดผลที่จะเกิดขึ้นได้เกือบใกล้เคียงกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นจริง ก็หมายถึงความเสี่ยงที่ต่ำหรือน้อย แต่ถ้าสิ่งที่คาดคะเนไว้ไม่มีสิ่งยืนยันเลยว่าจะเกิดขึ้นแน่หรือไม่ ในกรณีเช่นนี้ก็หมายถึงมีการเสี่ยงสูงหรือมีการเสี่ยงมาก เพราะฉะนั้น จึงเป็นที่รู้หรือเข้าใจกันในแง่นักธุรกิจว่า ยิ่งมีการเสี่ยงมากขึ้นเท่าใด ก็ควรจะมีความหวังในเรื่องกำไรมากขึ้นเท่านั้น จึงจะคุ้มค่าในการดำเนินงาน และการดำเนินกิจการที่รู้อยู่ว่าต้องกำไรแน่ ๆ หรือมีการเสี่ยงน้อยเต็มที ก็เป็นธรรมดาที่ผลตอบแทนหรือกำไรที่ได้ย่อมจะต่ำ

คำว่า "การเสี่ยง" (Risk) มีความเกี่ยวข้องกับคำว่า "ความไม่แน่นอน" (Uncertainty) ซึ่งอาจจะออกมาในรูปของคำกล่าวที่ว่า "เสี่ยงต่อความไม่แน่นอน" ความจริงคำตามความหมายในภาษาอังกฤษที่ผู้สร้างทฤษฎีใช้นั้น ทั้งสองคำมีความหมายแตกต่างแยกจากกัน การเสี่ยงดำเนินการใดแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่จะเกิดเป็นผลขึ้นยังพอจะคาดคะเนได้ หรือสามารถคำนวณหาผลที่จะเกิดขึ้นได้ ถึงแม้จะไม่ถูกต้องทีเดียวก็ตาม แต่ความไม่แน่นอนนั้นเป็นสิ่งที่ไม่อาจจะคาดคะเนได้เลยว่าอะไรเกิดขึ้น หรือน่าจะเกิดขึ้น

นักธุรกิจจะต้องเสี่ยงเมื่อตัดสินใจผลิตสินค้าอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาขาย คือเขาพอจะรู้ได้ว่าสินค้านั้นจะต้องขายได้แต่ไม่แน่ใจว่าจะขายได้ดีหรือไม่ เพราะอย่างน้อยเขาก็พอจะคาดคะเนได้ว่า อุปสงค์หรือความต้องการซื้อมีอยู่หรือไม่ แต่ถ้าเป็นสินค้าประเภทแฟชั่น ก็ย่อมจะเสี่ยงมากกว่าสินค้าทั่ว ๆ ไป อย่างไรก็ดี นักธุรกิจต้องพบกับปัญหาในเรื่องความไม่แน่นอนอยู่มากเหมือนกัน เช่น ในกรณีที่หน่วยธุรกิจตัดสินใจที่ถือสินทรัพย์หรือหลักทรัพย์บางอย่างไว้แทนที่จะถือไว้เป็นเงินสด เพื่อคอยหาโอกาสใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านอื่น ความไม่แน่นอนอาจจะเป็นไปในแง่ที่ว่าคืออะไรถึงจะดีกว่ากัน และแม้จะตัดสินใจได้ว่าอะไรดีกว่าก็ตาม ความไม่แน่นอนก็อาจเกิดขึ้นได้ว่า สินทรัพย์หรือหลักทรัพย์นั้นราคาตกลงหรืออาจเป็นค่าของเงินลดลงเป็นต้น ฉะนั้นโดยทั่วไปแล้ว การดำเนินงานธุรกิจจึงมักจะต้องประสบกับการเสี่ยง หรือความไม่แน่นอน หรือส่วนมากมีทั้งสองปัญหาประกอบกัน และผลที่ตามมาคือจะต้องมีกำไรเป็นสิ่งตอบแทนในการที่ต้องดำเนินงานเสี่ยงและมีความไม่แน่นอนปรากฏอยู่ด้วย

5.2 ทฤษฎีกำไรที่อ้างอิงการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ

ทฤษฎีนี้อธิบายว่า กำไรเป็นผลตอบแทนอันเกิดจากการที่ธุรกิจดำเนินการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเป็นคำที่ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า "Innovation" ซึ่งเป็นทฤษฎีที่เกิดขึ้นจากผลงานของ ศาสตราจารย์ Joseph Schumpeter ในหนังสือ "Theory of Economic Development" งานเกี่ยวกับการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ นั้น มุ่งที่จะอ้างถึงหน้าที่ของผู้ประกอบการ ฉะนั้นกำไรจึงเป็นผลตอบแทนในหน้าที่ของผู้ประกอบการ

การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงนั้น ความจริงเป็นเรื่องของความคิดใหม่ที่จะแก้ไขหรือปรับปรุงของเดิมให้ดีขึ้น หรือคิดเปลี่ยนแปลงให้เป็นของใหม่ ๆ ขึ้นมา คำที่อ้างถึงว่า "ด้านต่าง ๆ" นั้นกินความกว้างขวางมาก การจัดระบบหรือกระบวนการผลิตใหม่ก็เป็นการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนรูปผลิตภัณฑ์หรือการปรับปรุงคุณภาพตลอดจนการจัดระบบงานด้านการตลาดใหม่หรืองานอื่น ๆ อีกมาก ที่ถือได้ว่าเป็นการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตามความหมายนี้ การหาตลาดใหม่และการเปลี่ยนชื่อผลิตภัณฑ์หรือเปลี่ยนยี่ห้อ ก็ถือได้ว่าเป็นการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง กิจการในประเทศไทยที่ประสบผลสำเร็จมีกำไรเพราะการเปลี่ยนชื่อผลิตภัณฑ์ก็มีอยู่มาก เช่นผงซักฟอก OMO เปลี่ยนชื่อเป็น BREEZE

ผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้มีหน้าที่คอยหาโอกาส และจังหวะในการนำเอาความคิดใหม่ ๆ มาดำเนินการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง จริงอยู่ทีหน่วยธุรกิจทุกแห่งจะต้องมีนโยบายในเรื่องนี้ แต่สมรรถภาพของผู้ประกอบการของหน่วยธุรกิจแต่ละหน่วยย่อมแตกต่างกัน ผู้ที่มีความสามารถสูงก็ย่อมจะนำผลกำไรมาสู่กิจการได้มากเป็นธรรมดา

ในการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเรื่องใด ๆ ก็ตาม ย่อมจะมีเรื่องของการเสี่ยงและความไม่แน่นอนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย แต่ในทฤษฎีนี้ไม่ได้ระบุความสำคัญ หรือแสดงให้เห็นความเกี่ยวข้อง เพราะถึงแม้จะมีการเสี่ยงหรือความไม่แน่นอนก็ตาม แต่นั่นเป็นเรื่องหรือเป็นภาระหน้าที่ของนายทุน หรือเจ้าของกิจการ ไม่ใช่ภาระหน้าที่ของผู้ประกอบการ

กำไรที่เกิดจากการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง มักจะเป็นกำไรที่เกิดขึ้นเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่ง กิจการที่ริเริ่มการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงย่อมจะได้กำไรอยู่จนกว่าจะมีผู้เลียนแบบ ฉะนั้นการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงจึงเป็นงานที่จะต้องกระทำติดต่อกันไปไม่มีที่สิ้นสุด ในแง่ของเศรษฐกิจส่วนร่วม การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงนี้เป็นเครื่องหมายที่ดีของความเจริญทางเศรษฐกิจ เพราะถ้าขาดสิ่งที่มีการริเริ่มขึ้นใหม่แล้ว ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจย่อมจะเป็นไปอย่างเชื่องช้าหรือไม่ปรากฏเลย

5.3 ทฤษฎีกำไรที่อ้างถึงการได้เปรียบในฐานะของกิจการ

ทฤษฎีกำไรนี้มีชื่อที่เรียกกันอย่างอื่นด้วย เช่น ทฤษฎีกำไรที่เป็นเรื่องของความไม่สมบูรณ์ (Imperfection) ของการแข่งขัน หรือทฤษฎีกำไรที่เกิดจากการผูกขาด (Monopoly) อย่างไรก็ดี กำไรที่เกิดขึ้นจากสภาพการณ์ต่าง ๆ นั้น เกิดเพราะกิจการอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบโดยเฉพาะเมื่อเทียบกับกิจการอื่น ๆ แล้ว เราอาจจะพูดได้อีกทัศนะหนึ่งว่ากำไรในทฤษฎีนี้เกิดจากความไม่สมดุล เพราะการปรับตัวของธุรกิจไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงของความต้องการ เช่น ในกรณีที่เศรษฐกิจเฟื่องฟูในระยะใดระยะหนึ่ง หรือระยะหลังสงคราม ซึ่งอุปสงค์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว หน่วยธุรกิจที่สามารถจัดการผลิตสนองความต้องการได้ทันท่วงที ก็จะอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบซึ่งจะก่อให้เกิดกำไรตามทฤษฎีนี้

กำไรของผู้ผูกขาดขายสินค้าคนเดียวก็จัดเป็นในกำไรประเภทนี้เพราะเขาอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบกิจการอื่น ๆ เช่นเขาอาจจะเป็นผู้ผูกขาดโดยการได้สัมปทานหรือได้สิทธิบัตร (Patent) หรือเขาอาจจะมีอำนาจในการควบคุมการจัดซื้อวัตถุดิบ หรือปัจจัยการผลิตบางอย่างที่มีอยู่อย่างจำกัด

กำไรตามทฤษฎีค่อนข้างจะมีความหมายกว้างมาก เพราะไม่จำเป็นว่ากิจการนั้นจะต้องเป็นกิจการที่มีอำนาจการผูกขาด แต่เมื่อกิจการใดอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบกิจการอื่น ๆ แล้ว กำไรตามทฤษฎีนี้จะปรากฏขึ้น ถ้าจะกล่าวในทัศนะของนักเศรษฐศาสตร์อย่างแท้จริงแล้ว กำไรประเภทนี้จะเป็นกำไรเกินปกติ (Supernormal Profit) ทุกกรณี กำไรตามทฤษฎีนี้ยากที่จะระบุลงไปว่า เกิดจากความสามารถในหน้าที่งานของผู้ประกอบการ หรือเกิดจากที่หน่วยธุรกิจเสี่ยงดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยทั่วไปกำไรที่เกิดขึ้นจะเป็นผลของสาเหตุทั้งสองรวมกัน การมีส่วนร่วมกันมากน้อยเท่าใดนั้น แล้วแต่กรณีซึ่งจะต้องพิจารณาโดยละเอียด ถ้าต้องการจะหาเหตุผลกัน

ถ้าจะพิจารณาถึงความหมายของกำไรในแต่ละทฤษฎีข้างต้นแล้ว จะเห็นว่าไม่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้อย่างชัดเจนในตัวเอง นอกจากจะนำความหมายของกำไรทั้งสามอย่างมารวมกัน ซึ่งก็เป็นการยากต่อการอธิบาย หรือยากต่อการให้คำจำกัดความได้ นอกจากนั้นคำว่า "กำไร" ที่คนทั่วไปใช้กันนั้น มีความหมายกว้างขวางเกินกว่าที่จะสามารถระบุลงไปได้ทุกกรณี เช่น มีคนจ้างเราจัดสวนดอกไม้ให้ และเมื่อจัดเสร็จแล้วถูกใจเจ้าของบ้านให้ค่าจ้างสูงกว่าที่ตกลงกันไว้ ส่วนที่เกินค่าจ้างเราก็อาจจะเรียกว่ากำไรได้ ในแง่ของหน่วยธุรกิจกำไร อาจจะมีสาเหตุมาจากสิ่งใดก็ได้ ไม่จำเป็นจะต้องเป็นไปตามทฤษฎีทีเดียว เช่น ถ้าหน่วยธุรกิจมีทรัพย์สินให้เช่า นั่นก็เป็นสิ่งที่จะก่อให้เกิดกำไรได้ ทั้งที่การให้เช่าทรัพย์สินไม่ใช่จุดมุ่งหมายในการดำเนินการธุรกิจเลย หรือกำไรอาจจะเกิดจากการมีเงินทุนมากและให้กิจการอื่นกู้ ดอกเบี้ยที่ได้มาก็จะปรากฏเป็นกำไรของหน่วยธุรกิจนั้น

ในทฤษฎีหรือหลักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น กำไรมักจะถือว่าเป็นผลตอบแทนในหน้าที่ของผู้ประกอบการ ถ้าหน่วยธุรกิจส่วนใหญ่มีขนาดค่อนข้างเล็ก ผู้ที่เป็นเจ้าของมีหน้าที่ในด้านการจัดการด้วยแล้ว ความหมายของกำไรที่เป็นผลตอบแทนในหน้าที่ของผู้ประกอบการย่อมเป็นเหตุผลที่ฟังได้ แต่หน่วยธุรกิจสมัยใหม่นั้นมีขนาดใหญ่ขึ้นหรือใช้ระบบการจัดการที่ทันสมัยขึ้น ซึ่งทำให้การเป็นเจ้าของกิจการกับการเป็นผู้

จัดการดำเนินงานแยกจากกันโดยเด็ดขาดหรือเกือบเด็ดขาด ฉะนั้นความยากลำบากในการที่จะกำหนดว่าใครเป็นผู้ประกอบการยากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจการที่เป็นรูปบริษัท ซึ่งมีผู้เป็นเจ้าของคือผู้ถือหุ้นมากมาย ส่วนผู้จัดการก็เป็นผู้ตัดสินใจดำเนินงานภายใจกรอบของนโยบาย ซึ่งคณะกรรมการของบริษัทว่างไว้ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้เกิดความยากลำบากต่อมาอีกว่าปัจจัยการผลิตชนิดไหนที่เป็นผู้รับผลตอบแทนในรูปของกำไร ถ้าจะถือว่าผู้จัดการคือผู้ได้รับผลกำไรก็ย่อมจะไม่ถูกต้อง ถึงแม้ว่าผู้จัดการจะทำหน้าที่ตัดสินใจดำเนินงานจนเกิดกำไรขึ้น เพราะผู้จัดการโดยทั่วไปจะรับเงินเดือนเป็นค่าจ้างประจำ แต่ผู้ได้รับส่วนแบ่งกำไรคือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นเจ้าของทุนที่ต้องเสี่ยงต่อการขาดทุน สำหรับกำไรอีกส่วนหนึ่งมักจะต้องสำรองหรือกันไว้เพื่อการปรับปรุงและขยายงานต่อไป ผู้จัดการบางคนอาจได้รับค่าจ้างสูงมากเป็นพิเศษเกินกว่าอัตราทั่วไป เพราะมีความสามารถดีเป็นเยี่ยม เช่นนี้ผู้จัดการอาจจะมีส่วนได้รับผลกำไรด้วย หรือการที่ผู้จัดการได้รับโบนัสเป็นพิเศษก็จะเข้าอยู่ในลักษณะนี้เช่นกัน

ส่วนการจะถือว่าผู้ถือหุ้นมีฐานะเสมือนผู้ประกอบการ เพราะได้รับกำไรเป็นผลตอบแทนก็ถือไม่ได้ เพราะผู้ถือหุ้นเกือบจะไม่มีโอกาสทำหน้าที่เกี่ยวกับการคิดริเริ่มใหม่หรือตัดสินใจปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ผู้ถือหุ้นจะทำหน้าที่เป็นผู้รับภาระในการเสี่ยงนั้น ฉะนั้นสำหรับหน่วยธุรกิจที่อยู่ในรูปของการจัดการแบบบริษัท จึงไม่อาจจะถือว่ากำไรจะเป็นผลตอบแทนหรือรางวัลในหน้าที่ของผู้ใด กำไรในรูปการอย่างนี้ไม่อยู่ในลักษณะที่เป็นรายได้ หรือผลตอบแทนของปัจจัยการผลิตอย่างใดอย่างหนึ่งโดยตรง และก็ไม่เป็นรายได้ที่เกิดจากการมีสัญญาเหมือนค่าจ้าง หรือดอกเบี้ย หรือค่าเช่า แต่กำไรจะอยู่ในลักษณะที่เป็นเงินคงเหลืออยู่ (Residual) คือเมื่อรายจ่ายต่าง ๆ หักจากรายรับทั้งหมดแล้ว ในทางตรงข้ามเงินคงเหลืออาจจะติดลบได้ คือหน่วยธุรกิจขาดทุน ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาที่งานซึ่งจะต้องเผชิญกับการเสี่ยงและความไม่แน่นอนย่อมจะมีการขาดทุนขึ้นได้

6 การห้ามดอกเบี้ยในศาสนาอิสลาม

การห้ามดอกเบี้ย (บรรจง บินกาซัน. 2533)

เป็นลักษณะเด่นสำคัญที่เห็นได้ชัดเมื่อนำกิจการธนาคารในระบบเศรษฐศาสตร์อิสลาม ซึ่งเรียกว่าธนาคารอิสลาม (ISLAMIC BANK) มาเปรียบกับกิจการธนาคารทั่ว ๆ ไป

ศาสนาอิสลามห้ามเรื่องดอกเบี้ยอย่างเด็ดขาด ห้ามรับ ห้ามจ่าย ห้ามเป็นพยานในสัญญากู้ยืมที่มีดอกเบี้ย ห้ามเป็นผู้เขียนสัญญาที่มีดอกเบี้ย

กุรอานบทที่ 2 โองการที่ 275 "อัลลอฮ์ทรงอนุมัติการค้าแต่ห้ามดอกเบี้ย"

อิสลามอนุญาตให้มีการเพิ่มพูนทุนทรัพย์ได้โดยการทำการค้าในขณะเดียวกัน อิสลามก็ห้ามการเพิ่มพูนทุนทรัพย์ของตนเองโดยการให้กู้แล้วคิดดอกเบี้ย (ริบา ; RIBAA) ไม่ว่าจะในอัตราสูงหรือต่ำก็ตาม อย่างไรก็ตามผู้ใดอยู่ในภาวะที่ต้องกู้ยืมเงินโดยจ่ายดอกเบี้ยเพราะความจำเป็น ผู้ให้กู้จะเป็นผู้บาปแต่ผู้เดียว หากว่าความจำเป็นดังกล่าวมีเงื่อนไขดังนี้

1 หากปราศจากสิ่งจำเป็นนั้นแล้ว ชีวิตจะดำรงอยู่ไม่ได้

2 ห้ามกู้ยืมในจำนวนที่เกินกว่าจำนวนที่ต้องการ

3 ต้องพยายามหาวิธีอื่นก่อนที่จะคิดกู้ยืมโดยจ่ายดอกเบี้ย (และพี่น้องมุสลิมจะต้องช่วยเขาด้วย) เมื่อไม่พบวิธีอื่นแล้วจึงยืมได้

4 ผู้กู้ยืมต้องรังเกียจและเสียใจที่กระทำเช่นนั้น

ตามทัศนคติของนักเศรษฐศาสตร์อิสลาม ดอกเบี้ยไม่ว่าจะอัตราเท่าใดก็ตาม มีโทษทางเศรษฐกิจหลายประการ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1 ทำให้คนมั่งมี ร่ำรวยขึ้น และคนจน ยากจนลง เพิ่มช่องว่างระหว่างชนชั้นมากขึ้น

2 ทำให้เกิดความไม่สมดุลของภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ

3 ทำให้กลไกของการกระจายรายได้เสียไป

4 ทำให้เกิดเงินเฟ้อ ของแพง (ขัดกับความเชื่อของเศรษฐศาสตร์อื่น)

5 ทำให้การลงทุนระยะยาวที่มีความสำคัญต่อสังคม แต่ไม่คุ้มดอกเบี้ยในระยะสั้นทำไม่ได้

แม้ว่าเศรษฐศาสตร์อิสลามจะห้ามเรื่องดอกเบี้ย แต่ก็ได้อนุมัติการตกลงเกี่ยวกับการเงินอื่น ๆ ซึ่งอาจนำมาทดแทนได้ เช่น

1 MUSHARIKAH (หุ้นส่วนร่วมทุน)

2 QILRAD, MUDARABAH หรือ MUQARADA (การลงทุนร่วมกัน)

3 IJARAH (สัญญาเช่าทางการเงิน)

4 MURABAHA (การค้าขายโดยคิดกำไร)

5 TRADE WITH MARK-DOWN (การค้าขายโดยซื้อมาในราคาที่ต่ำ)

6 TRADE WITH BUY-BACK ARRANGEMENT (การขายโดยมีสัญญาซื้อคืน)

7 BAI BITHAMAN AJIL (การเช่าซื้อ)

8 DEVELOPMENT CHARGE (การคิดค่าบริการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์)

9 EQUITY PARTICIPATION (การเข้าไปร่วมเป็นเจ้าของโดยการซื้อหุ้น)

10 LENDING WITH SERVICE CHARGE (การให้กู้เงินโดยคิดต้นทุนค่าปฏิบัติงาน)

11 QARD AL HASANAH (การให้สินเชื่อเพื่อช่วยเหลือสังคม)

MUSHARIKAH (PARTNERSHIP. หุ้นส่วนร่วมทุน)

เป็นการตกลงกันร่วมมือประกอบธุรกิจ โดยทุกฝ่ายมีส่วนในการลงทุนด้วยทรัพย์สินของตน เมื่อกิจการมีกำไรเกิดขึ้นจะแบ่งกำไรกันตามสัดส่วนที่ตกลงกันไว้ในสัญญา ซึ่งอาจจะไม่ตรงกับสัดส่วนของทุนที่ลงก็ได้ (โดยทั่วไปหุ้นส่วนที่บริหารโครงการมักจะได้ส่วนแบ่งมากกว่าสัดส่วนทุนของตน) แต่ถ้ากิจการขาดทุนหุ้นส่วนทุกฝ่ายก็จะรับผลขาดทุนตามสัดส่วนของทุนที่ตนเองลงทุนในกิจการดังกล่าว จะแบ่งขาดทุนโดยวิธีอื่น (เช่นตกลงกันเป็นอย่างอื่น) ไม่ได้เด็ดขาด

ในกรณีของธนาคารอิสลามกับลูกค้าสินเชื่อ ทั้ง 2 ฝ่ายจะมีข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนกันชั่วคราว ลูกค้าเป็นผู้ดำเนินกิจการ ส่วนธนาคารมีสิทธิควบคุมตรวจสอบและให้คำแนะนำ

QIRAD, MUDARABAN หรือ MUQARADA (AGENCY RELATIONSHIP)

เป็นการตกลงกันร่วมมือประกอบธุรกิจโดยฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ออกทุน (CAPITAL PROVIDER) อีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ทำงานจัดการธุรกิจ (ENTREPRENEUR AGENT) นั้น เมื่อกิจการมีกำไรเกิดขึ้นจะแบ่งกำไรกันตามที่ตกลงกันไว้ในสัญญา (โดยทั่วไปถือเป็นกฎว่าผู้จัดการจะต้องจะต้องมีหุ้นไม่น้อยกว่า 10% ใน MUDARABAH นั้น) แต่ถ้ากิจการขาดทุนฝ่ายออกทุนเป็นผู้รับผลขาดทุนทั้งหมด ส่วนฝ่ายจัดการถือว่าทำงานโดยไม่มีผลตอบแทน

ในกรณีของธนาคารอิสลาม เมื่อลูกค้านำเงินมาฝากกับธนาคารตามสัญญา MUDARABAH ถือได้ว่าลูกค้าเป็นผู้ออกทุน ส่วนธนาคารอิสลามเป็นฝ่ายจัดการ (AGENY, EATREPRENEUR) ซึ่งหากธนาคารอิสลามนำเงินฝากดังกล่าวไปให้สินเชื่อแบบ MUDARABAH กับลูกค้าสินเชื่อ ใน MUDARABAH สัญญาข้อ 2 นี้ ธนาคารจะมีฐานะเป็นผู้ออกทุน และลูกค้าสินเชื่อจะมีฐานะเป็นฝ่ายจัดการ

IJARAH (LEASE FINANCING)

เป็นการตกลงกันให้ฝ่ายหนึ่งมีสิทธิใช้ทรัพย์สินโดยจ่ายเงิน(ค่าเช่า) เป็นงวด ๆ ให้แก่เจ้าของโดยทั่วไปมักเป็นการตกลงระยะปานกลางหรือระยะยาว ทรัพย์สินที่ตกลงกันส่วนใหญ่จะเป็นเครื่องจักรหรือเครื่องมือในการอุตสาหกรรม

IJARAH นอกจากจะเพิ่มสภาพคล่องให้ลูกหนี้แล้วยังมีผลทางภาษีด้วย เพราะในประเทศส่วนใหญ่ ค่าเช่าสามารถหักภาษีได้

ในการเงินการธนาคารแบบอิสลาม นอกจาก IJARAH (LEASING) ธรรมดาแล้วยังมี IJARAH WAIKTINA หรือ การเช่าซื้อ ซึ่งผู้เช่าอาจจะซื้อทรัพย์สินที่เช่าเป็นกรรมสิทธิ์ได้

MURABAHA (TRADE WITH MARK-UP)

เป็นการขายสินค้าในราคาที่ผู้ซื้อตกลงกันกับผู้ขาย โดยที่ราคานั้นเป็นราคาทุนบวกกับกำไรเอาไว้แล้ว และผู้ซื้อจะชำระเงินในภายหลัง โดยอาจเป็นการชำระทั้งหมดหรือผ่อนชำระเป็นงวด ๆ ตามแต่จะตกลงกัน ในกรณีที่ผู้ซื้อชำระหนี้ก่อนกำหนด อาจขอให้ผู้ขายลดราคาให้ได้ แต่หากผู้ซื้อชำระหนี้ช้ากว่ากำหนด ผู้ขายจะขอให้ชำระเกินกว่าราคาในสัญญาไม่ได้

TRADE WITH MARK-DOWN

คือการซื้อในราคาลดลงเพื่อนำไปขายในราคาที่แพงขึ้น โดยปกติใช้ในกรณี ซื้อลดเอกสารการเงินต่าง ๆ เช่น TRADE BILLS ต่าง ๆ โดยซื้อในราคาต่ำกว่าหน้าตั๋ว แล้วขายในราคาที่แพงขึ้นเมื่อเวลาผ่านไปหรืออาจรอจนตั๋วครบกำหนด

TRADE WITH BUY-BACK ARRANGEMENT

เป็นการซื้อสินค้าหรือหลักทรัพย์จากลูกหนี้สินเชื่อ โดยมีสัญญาจากลูกหนี้ว่าจะซื้อคืนในเวลาและราคาที่กำหนดไว้แน่นอน

BAI BITHAMAN AJIL (HIRE PURCHASE) โปรดดู IJARAH WA IKTINA ในหัวข้อ IJARAH

อนึ่ง BAI BITHAMAN AJIL (HIRE PURCHASE) มีความแตกต่างกัน MURABAHA (TRADE WITH MARK-UP) ชนิดผ่อนชำระเป็นงวด ๆ ที่กรณี MURABAHA (TRADE WITH MARK-UP) นั้น กรรมสิทธิของสินค้าเป็นของผู้ซื้อตั้งแต่แรกที่รับสินค้า

DEVELOPMENT CHARGE

เป็นการคิดค่าบริการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งอัตราค่าบริการอาจกำหนดโดยรัฐ

EQUITY PARTICIPATION

เป็นการเข้าไปร่วมเป็นเจ้าของโดยการซื้อหุ้นของบริษัท ณ ราคาตลาดหรือ ณ ราคาที่ตกลงกัน ผลกำไรอยู่ในรูปเงินปันผล หรือราคาหุ้นที่แพงขึ้น ส่วนผลขาดทุนจะอยู่ในรูปของราคาหุ้นที่ลดลง

LENDING WITH SERVICE CHARGE

SERVICE CHARGE จะเท่ากับต้นทุนการปฏิบัติงานของธนาคาร ไม่รวมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินฝากและสำรองหนี้สูญ การคิด SERVICE CHARGE นี้ ธนาคารอิสลามในบางประเทศเช่น ปากีสถานมีการใช้อยู่ โดยธนาคารชาติเป็นผู้กำหนดอัตรา SERVICE CHARGE สูงสุดสำหรับแต่ละธนาคาร

ธนาคารจะไม่ได้กำไรจากวิธีการนี้ จะได้เพียงต้นทุนบริหารที่เกี่ยวกับเงินกู้นั้นเท่านั้น

QARD AL-HASANAH (BENEVOLENT LOAN)

เป็นการให้สินเชื่อเพื่อความเป็นอยู่ของสังคม เช่น การให้นักศึกษาที่ยากจนยืม การให้คนยากจนยืมเพื่อแต่งงาน หรือเพื่อผ่าตัด ฯลฯ กล่าวคือเป็นการให้สินเพื่อความเมตตาไม่มีความประสงค์จะได้ผลตอบแทนใด ๆ ผู้ยืมแค่คืนเงินกู้จำนวนเท่ากับที่ยืมไปเท่านั้น โดยจะคืนต่อเมื่อสามารถคืนได้

ธนาคารไม่เพียงไม่ได้กำไรจากวิธีการนี้ ยังต้องรับภาระต้นทุนบริหารที่เกี่ยวข้องด้วย

7 ประวัติการจัดตั้งธนาคารไม่มีดอกเบี้ย

การจัดตั้งธนาคารไม่มีดอกเบี้ยในประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม เกิดจากนักเศรษฐศาสตร์อิสลามและบรรดานักธุรกิจชาวมุสลิมที่ปราถนาจะปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม ในระยะเริ่มแรกได้มีการนำแนวทางและข้อเสนอต่าง ๆ มาปฏิบัติโดยการจัดตั้งเป็นกองทุนส่วนบุคคลขึ้น ธนาคารไม่มีดอกเบี้ยแห่งแรกได้จัดตั้งขึ้นที่เมืองมิตฆัมร์ (MitGhamr) ในประเทศสาธารณรัฐอียิปต์ โดย อะหมัด อัล นาการ์ ในปี ค.ศ. 1936 และได้ดำเนินการจนถึงปี ค.ศ. 1967 (Muhamed Ariff. 1988 : 68) นอกจากนี้ยังได้มีการจัดตั้งกองทุนส่วนบุคคลที่ดำเนินการตามหลักการของธนาคารไม่มีดอกเบี้ยอีกหลายกองทุนขึ้นในประเทศไทย ตะวันออกกลาง แต่ไม่ได้มีการแพร่หลายออกไป เมื่อมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการประกอบกิจการฮัจญ์ (The Muslim Pilgrims' Saving Corporation) ขึ้นในประเทศมาเลเซียในปี ค.ศ. 1963 กองทุนได้ประสบความสำเร็จและพัฒนาขึ้นเป็นธนาคารอิสลามแห่งประเทศสหพันธ์รัฐมาเลเซีย ในประเทศที่มีมุสลิมเป็นชนกลุ่มน้อย เช่น ประเทศฟิลิปปินส์ก็ได้มีการจัดตั้งธนาคารอามานะฮ์ ซึ่งเป็นธนาคารที่ไม่มีดอกเบี้ยขึ้นในปี ค.ศ. 1973 นอกจากนี้ในประเทศตะวันตกได้มีการจัดตั้งสถาบันการเงินไม่มีดอกเบี้ยตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามขึ้นครั้งแรกในประเทศลักเซมเบิร์กในปี ค.ศ. 1978 มีชื่อเรียกว่า Islamic Finance House ในขณะเดียวกันได้มีการร่วมมือกันในประเทศมุสลิมในการประชุมขององค์กรอิสลาม (Islamic Development Bank: IDB) ในปี ค.ศ. 1974 ซึ่งเป็นธนาคารระหว่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการส่งเสริมและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสมาชิก ในปี ค.ศ. 1977 สมาคมธนาคารอิสลามระหว่างประเทศ (International Association of Islamic Bank) ได้ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นองค์กรสำหรับประสานความร่วมมือกันระหว่างธนาคารอิสลามระหว่างประเทศ และเมื่อสิ้นปี ค.ศ. 1970 ได้มีการจัดตั้งธนาคารไม่มีดอกเบี้ยขึ้นเป็นจำนวนถึง 20 แห่ง เช่น ธนาคารอิสลามแห่งดูไบก่อตั้งในปี ค.ศ. 1975 ธนาคารอิสลามไฟซาลแห่งประเทศซูดาน ก่อตั้งในปี ค.ศ. 1977 บริษัทเงินทุนคูเวต ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. 1977 (ชัลมาน เหมมานะ. 2539)

ในทศวรรษที่ 1980 ได้มีการจัดตั้งธนาคารไม่มีดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งแต่ละธนาคารก็จะมีรูปแบบการประกอบธุรกิจของตัวเองแตกต่างกันตามแนวความคิดของแต่ละประเทศ ธนาคารอิสลามเพื่อการพัฒนา (IDB) และสมาคมธนาคารอิสลามระหว่างประเทศได้เข้ามามีบทบาทในการประสานความร่วมมือพัฒนารูปแบบของการประกอบกิจการของธนาคารให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การพัฒนาครั้งสำคัญครั้งหนึ่งของธนาคารไม่มีดอกเบี้ยคือการจัดตั้ง ดารุล อัล มาล อัล อิสลามี (Darul al Mal al Islami: DMA) ในปีค.ศ. 1981 ซึ่งมีสาขาถึง 22 สาขา และการจัดตั้งธนาคารของกลุ่มอัล บาราคา (Albaraka Group) ซึ่งมีสาขาของธนาคารถึง 9 สาขา ในปัจจุบัน ธนาคารซึ่งดำเนินธุรกิจโดยไม่มีดอกเบี้ยเป็นพื้นฐานและตั้งอยู่บนหลักคำสอนของศาสนาอิสลามมีมากกว่า 45 ประเทศทั่วโลก และต่อไปนี้ผู้เขียนขอยกตัวอย่างสถาบันการเงินที่ดำเนินการโดยไม่คิดดอกเบี้ยในการประกอบธุรกิจและนำรูปแบบการลงทุนแบบแบ่งปันผลกำไรขาดทุนมาใช้ในการ

ประกอบธุรกิจแทนการคิดดอกเบี้ย ทั้งนี้เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงินที่ไม่มีดอกเบี้ยสามารถใช้ในประเทศต่างๆได้ทั่วโลก เช่น

ประเทศออสเตรเลีย	บริษัทอิสลามเพื่อการลงทุน (Islamic Investment Company) ในกรุงเมลเบิร์น
ประเทศบาฮามาส	ดารุล อัล มาล อัล อิสลามี (Dar al Mal al Islami) บริษัทอิสลามเพื่อการลงทุน (Islamic Investment Company) ธนาคารอิสลามและทรัสต์มาร์ซา ไฟซาล แห่งบาฮามาสจำกัด (Masar Fisal Islamic Bank &Trust, Bahamas Ltd.) ในเมืองนาสเซา
ประเทศบาฮ์เรน	ธนาคารอิสลามเพื่อการลงทุนอัลบารากา (Albaraka Islamic Invesment Bank)ธนาคารอิสลามลามแห่งบาฮ์เรน (Baharain Islamic Bank) บริษัทอิสลามเพื่อการลงทุน (Islamic Investment Company) ในกรุงมานามา บริษัทอิสลามเพื่อการลงทุนแห่งอ่าวเปอร์เซีย (lalamic Investment Company of the Gulf) และ บริษัทมัสราฟ ไฟซาล อิสลามี ในเมืองบาฮ์เรน
ประเทศบังคลาเทศ	ธนาคารอิสลามแห่งบังคลาเทศจำกัด (Islamic Bank of Bangladesh Ltd.) ในเมืองดักฮ์กา
ประเทศเดนมาร์ค	ธนาคารอิสลามระหว่างประเทศแห่งเดนมาร์ค (Islamic Bank International of Denmark)
ประเทศอียิปต์	บริษัทอัลบาราคาแห่งลุ่มแม่น้ำไนล์ (Albaraka Nile Valley Company) ธนาคารอาหรับเพื่อการลงทุน (Arab Investment Bank: Islamic Bank Operation) อิสลามไฟซาลแห่งอียิปต์ (Faisal Islamic Bank of Egypt) บริษัทเพื่อการลงทุนทั่วไป (General Investment Company) ธนาคารอิสลามเพื่อการลงทุนแลพัฒนาระหว่างประเทศ (Islamic International Bank for Investment and Development) บริษัทเพื่อการลงทุนและการพัฒนา (Islamic Investment and Development Company) ธนาคารเพื่อสังคมนัสเซอร์ (Nasir Social Bank) ในกรุงไคโร
ประเทศกีนี	บริษัทอิสลามเพื่อการลงทุนแห่งกีนี (Islamic Investment Company of Guinea) และบริษัท มัสราฟ ไฟซาล อัลอิสาม แห่งกีนี (Masraf Fisal al Islami of Guina) ในเมืองโคนักรี
ประเทศอินเดีย	สหกรณ์ท้องถิ่นเพื่อสังคมไบตุล นาสร์ (Baitul Nasr Urban Cooperative Society) ในเมืองบอมเบย์
ประเทศจอร์แดน	บริษัทอิสลามเพื่อการลงทุน (Islamic Investment House Company Ltd.) บริษัทเงินทุนแห่งจอร์แดน (Jordan Finance House) ธนาคารอิสลามแห่งจอร์แดนเพื่อการเงินและการลงทุน (Jordan Islamic Bank for Finance and Investment) ในกรุงอัมมาน
ประเทศคูเวต	บริษัทแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศอัล ตักฆิม (Al Tukhaim International Exchange Company) และบริษัทเงินทุนคูเวต (Kuwait Finance House) ในเมืองซาฟัต

ประเทศไลบีเรีย ธนาคารอิสลามแอฟริกัน – อาราเบียน (African Arabian Islamic Bank) ในเมืองมอนโรเวีย

ประเทศลิตเทนสไตน์ บริษัทเพื่อการลงทุนอริน โก อาหรับ และบริษัทธนาคารระบบอิสลาม จำกัด (Islamic Banking System S.A.) ในเมืองวาดูซ

ประเทศลักซัมเบิร์ก บริษัทเงินทุนอิสลามยูนิเวอร์แซล โฮลดิ้ง (Islamic Finance House Universal Holding S.A.)

ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย บริษัท ธนาคารอิสลามมาเลเซีย จำกัด (Bank Islam Malaysia Berhad) และกองทุนและการจัดการกิจการหัจญ์ (Pilgrims' Management and Fund Board) ในกรุงกัวลา ลุมปุร์

ประเทศไนเจอร์ ธนาคารอิสลามแห่งไฟซาลแห่งไนเจอร์ (Fisal Islamic Bank of Niger) ในเมืองไนอมี

ประเทศฟิลิปปินส์ ธนาคารอามานะฮ์แห่งฟิลิปปินส์ (Ihe Filipino Amamah Bank) ในเมืองซัมบัวงา

ประเทศกาตาร์ ธนาคารอิสลามแห่งกาตาร์ (Qatar Islamic Bank) และบริษัทอิสลามเพื่อการลงทุนและแลกเปลี่ยนเงินตรา (Islamic Exchange and Investment Company) ในเมืองโคฮา

ประเทศซาอุดิอาราเบีย บริษัทอัลบาราคาเพื่อการลงทุนและการพัฒนา (Albaraka Investment and Development Company) และธนาคารอิสลามเพื่อการพัฒนา (Islamic Development Bank) ในเมืองเจดดะฮ์

ประเทศเซเนกัล ธนาคารอิสลามไฟซาลแห่งเซเนกัล (Fisal Islamic Bank of Senegal) และบริษัทอิสลามเพื่อการลงทุนแห่งเซเนกัล (Islamic Investment Company of Senegal) ในเมืองดาการ์

ประเทศแอฟริกาใต้ บริษัท ญามี จำกัด (Jaame Ltd.) ในเมืองเดอบัน

ประเทศซูดานธนาคารอัลบาราคา อัลซูดานี (Bank al Bakara al Sudani) ธนาคารอิสลามไฟซาลแห่งซูดาน (Fisal Islamic Bank of Sudan) ธนาคารอิสลามแห่งซูดานตะวันตก (Islamic Bank of Western Sudan)

ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ ดารุล อัล มาล อัส อิสลามี (Darul al Mal al Islami) บริษัทอิสลามเพื่อการลงทุน (Islamic Investment Company) บริษัทการลงทุนตามชารีอะฮ์ (Sharia'Investment Services , PIG) ในเมืองเจนีวา

ประเทศตูนีเซีย ธนาคารอัล เทมวิล อัล ซาอุดี อัลตูนิสี (Bank al Tamwil al Saudi al Tunisi)

ประเทศตุรกี บริษัทเงินทุนอัลบาราคา ตุรกีส (Albaraka Turkis House) และบริษัทเงินทุนไฟซาล (Fisal Finance Institution) ในเมืองอิสตันบูล

ประเทศสหรัฐอาหรับ ธนาคารอิสลามแห่งดูไบ (Dubai Islamic Bank)ในเมืองดูไบ และบริษัทอิสลาม เอเมเรต เพื่อการลงทุนจำกัด (Islamic Investment Company Ltd.) ในเมืองชาร์ญะฮ์

ประเทศสหราช อาณาจักร บริษัทระหว่างประเทศอัลบาราคา (Albaraka International Ltd.) บริษัทอัลราจีฮ์เพื่อการลงทุนแบบอิสลาม จำกัด และบริษัทเงินทุนอิสลาม จำกัด (มหาชน)

ตัวอย่างของสถาบันการเงิน ที่ดำเนินการโดยไม่คิดดอกเบี้ยตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามดังกล่าวข้างต้นได้มีการจัดตั้งขึ้นทั้งในรูปบริษัทจำกัด บริษัทเงินทุน บริษัทมหาชนและจัดตั้งขึ้นเป็นธนาคาร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางการลงทุนและกฎหมายของแต่ละประเทศ และเพื่อที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยและวิธีการจัดตั้งธนาคารไม่มีดอกเบี้ยในประเทศต่าง ๆ ผู้เขียนขอยกตัวอย่างการจัดตั้งธนาคารในบางประเทศเพื่อทำความเข้าใจกับรูปแบบที่แตกต่างกันของธนาคารไม่มีดอกเบี้ยเพื่อที่จะได้เป็นตัวอย่างในการจัดตั้งธนาคารไม่มีดอกเบี้ยตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามในแห่งอื่น ๆต่อไปดังนี้

1 ธนาคารไม่มีดอกเบี้ยในประเทศสาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่าน

เดิมอิหร่านเป็นประเทศที่ปกครองโดยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช เมื่ออิหร่านได้มีการปฏิวัติล้มล้างระบบการปกครองดังกล่าว และใช้ระบบปกครองแบบสาธารณรัฐอิสลามมาใช้ในการปกครองประเทศในปี ค.ศ. 1979 อิหร่านได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่และในรัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่านฉบับดังกล่าว มาตรา 43 ได้ระบุห้ามการคิดดอกเบี้ยในกิจการของธนาคาร ดังนั้นจึงได้มีการริเริ่มนำระบบธนาคารไม่มีดอกเบี้ยตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามมาใช้โดยในปี ค.ศ. 1981 ธนาคารกลางของอิหร่าน คือธนาคารมาร์กาซี (Markazi Bank) ได้ออกคำสั่งยกเลิกการคิดดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด และให้ธนาคารใช้วิธีการคิดค่าบริการในอัตราร้อยละ 4 เป็นอัตราสูงสุดและผลตอบแทนกำไรในอัตราร้อยละ 4 – 8 เป็นอย่างต่ำแทน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจ ดอกเบี้ยจากการรับฝากเงินก็ได้เปลี่ยนเป็นค่าประกันกำไรขั้นต่ำ การปรับเปลี่ยนวิธีการคิดค่าตอบแทนของธนาคารดังกล่าวเป็นการปูทางไปสู่การบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของธนาคารไม่มีดอกเบี้ยตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม ซึ่งได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการร่างกฎหมายขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วย นักการธนาคาร นักวิชาการ นักธุรกิจ และผู้เชี่ยวชาญด้านศาสนา กฎหมายดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาของสภาและประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายเมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. 1983 เรียกว่ากฎหมายเกี่ยวกับธนาคารไม่มีดอกเบี้ย (The Law for Usury-Free Banking) (ซัลมาน เหมมานะ. 2539 ; อ้างอิงจาก Iqbal, Z. and Mirakhor, A. 1987 : 9. *International Monetary Fund*) ผลของกฎหมายดังกล่าวทำให้บรรดาธนาคารทั้งหลายในประเทศสาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่านจะต้องจัดระบบเงินฝากให้เป็นไปตามหลักกฎหมายอิสลามภายในหนึ่งปี และจัดให้การประกอบกิจการของธนาคารทั้งหมดเป็นไปตามหลักกฎหมายอิสลามภายใน 3 ปี นับแต่วันที่ประกาศกฎหมาย ผลของกฎหมายดังกล่าวทำให้ธนาคารต่างประเทศต้องถูกห้ามประกอบธุรกิจในสาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่าน แต่ธนาคารดังกล่าวได้รับอนุญาตให้จัดตั้งขึ้นในรูปของสำนักงานผู้แทนและสำนักผู้แทนดังกล่าวสามารถประกอบธุรกิจได้เพียงการให้คำปรึกษาแก่ลูกค้าชาวอิหร่าน(ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้นำเข้าและนายธนาคาร) รวมทั้งการให้คำปรึกษาแก่ธนาคารแม่เท่านั้น กฎหมายดังกล่าวได้กำหนดรายละเอียดและวิธีการประกอบธุรกิจของธนาคารไว้ตลอดจนการควบคุมการใช้ทรัพย์สินของธนาคาร อย่างไรก็ตามเนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศสาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่านได้ตกต่ำลงจากการที่ทรัพย์สินของประเทศที่อยู่ในต่างประเทศได้ถูกยึดหน่วงไว้นับแต่กลางปี ค.ศ. 1980 ทำให้การดำเนินการของธนาคารไม่มีดอกเบี้ยในประเทศสาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่านไม่เติบโตเท่าที่ควร

2 ธนาคารไม่มีดอกเบี้ยในประเทศสาธารณรัฐอิสลามแห่งปากีสถาน (ชัลมาน เหมมานะ. 2539)

การปรับปรุงแบบการประกอบธุรกิจทางการเงินให้เป็นไปตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามได้เริ่มขึ้นในประเทศสาธารณรัฐอิสลามแห่งปากีสถานเมื่อปี ค.ศ. 1979 – 1980 เมื่อรัฐบาลได้จัดตั้งคณะกรรมการอุดมการณ์อิสลาม (Council of Islam Ideology) หรือ CII ขึ้นเพื่อทำการศึกษาเรื่องราวดังกล่าว และหลังจากที่ได้สรุปผลการศึกษาเรื่องดังกล่าวแล้ว ประธานาธิบดีก็ได้ออกประกาศให้มีการขจัดดอกเบี้ยออกจากระบบเศรษฐกิจของปากีสถานภายใน 3 ปี สถาบันการเงินต่าง ๆได้ขานรับนโยบายดังกล่าวทันทีโดย The House Building Corporation ได้ออกระเบียบการแบ่งเช่า (Rent - Sharing) แทนการให้กู้ยืมเงินเพื่อการซื้อที่อยู่อาศัย วิธีการแบ่งเช่านี้ ธนาคารจะให้สินเชื่อเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยโดยให้ลูกค้าจ่ายเป็นค่าเช่าในระหว่างการก่อสร้าง นอกจากนั้นแล้ว National Investment Trust ได้เปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินธุรกิจโดยยกเลิกการลงทุนในหลักทรัพย์ที่จ่ายค่าตอบแทนตายตัว (Fixed-rate-of-return-securities) และสถาบันการเงินต่าง ๆ ของประเทศได้เปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินธุรกิจเป็นแบบการแบ่งปันผลกำไรขาดทุนแทนการคิดดอกเบี้ย และเมื่อรัฐได้อนุญาตให้มีการจัดตั้งการบริการทางการเงินที่ไม่มีการคิดดอกเบี้ยขึ้นในสถาบันการเงินทั่วไป และมีผลบังคับในวันที่ 1 เดือน มกราคม ปี ค.ศ. 1981 ธนาคารภายในประเทศของสาธารณรัฐอิสลามแห่งปากีสถานจะต้องเปลี่ยนระบบการประกอบธุรกิจโดยปลอดดอกเบี้ยให้ได้ภายใน 1 ปี ซึ่งธนาคารต่าง ๆก็ได้ให้ความร่วมมือ โดยได้ประกอบธุรกิจบนหลักการของการแบ่งปันผลกำไรขาดทุนซึ่งเป็นหลักการของธนาคารไม่มีดอกเบี้ยภายในระยะเวลา 3 ปี ต่อมารูปแบบการประกอบธุรกิจของธนาคารภายใต้หลักการดังกล่าวได้ขยายตัวเติบโตขึ้นเป็นลำดับ รวมทั้งรูปแบบในการประกอบธุรกิจก็ได้เพิ่มมากขึ้น เช่นการจัดตั้งการค้าพืชผลล่วงหน้าโดยรัฐบาล การลงทุนในหลักทรัพย์ต่าง ๆ และการเช่าซื้อ ในปี ค.ศ. 1985 ได้มีการริเริ่มการจัดตั้งธนาคารไม่มีดอกเบี้ยตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามขึ้นอย่างเต็มรูปแบบในการดำเนินการดังกล่าวได้มีการปรับเปลี่ยนอย่างเป็นขั้นเป็นตอนโดยในเบื้องต้นได้กำหนดให้ธนาคารของรัฐที่มีอยู่และสถาบันทางการเงินที่เป็นบริษัทเอกชนที่จัดตั้งขึ้นมาใหม่จะต้องดำเนินการบนพื้นฐานของการไม่คิดดอกเบี้ยเท่านั้น อย่างไรก็ตามรัฐก็ได้ผ่อนปรนให้มีระยะเวลาปรับตัว โดยใน 6 เดือนแรกยังคงอนุญาตให้มีการคิดดอกเบี้ยในการประกอบธุรกิจอยู่สำหรับกิจการบางอย่าง และการทำธุรกรรมทางการเงินกับรัฐก็ยังคงอยู่บนพื้นฐานของการคิดดอกเบี้ย การฝากเงินที่กระทำขึ้นนับแต่วันดังกล่าวจะไม่ได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย แต่จะได้รับผลตอบแทนตามผลกำไรขาดทุน ทั้งนี้ในส่วนของเงินตราต่างประเทศจะไม่อยู่ภายใต้กฎระเบียบดังกล่าว

3 ธนาคารไม่มีดอกเบี้ยในประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย

ประเทศมาเลเซียได้ริเริ่มดำเนินการเกี่ยวกับสถาบันทางการเงินที่ไม่มีระบบดอกเบี้ยและนำไปสู่การจัดตั้งธนาคารไม่มีดอกเบี้ยตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม โดยเริ่มจากการจัดตั้งกองทุนเพื่อการประกอบกิจการหัจญ์ (Pilgrims'Management amd Fund Board : PMBF) เนื่องจากตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม ชาวมุสลิมจะต้องเดินทางไปประกอบพิธีหัจญ์ครั้งหนึ่งในชีวิต เมื่อมีความสามารถทั้งทางด้านทุนทรัพย์และทางด้านร่างกาย กองทุนดังกล่าวได้มีการจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเมื่อปี ค.ศ. 1969 (Mohamed Ariff. 1988 : 67-102) โดยการรวมเอาเงินทุนจากสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อกิจการหัจญ์ของมุสลิมมาลายัน (The Malayan Muslim Pilgrims Saving Corporation) และองค์การเพื่อกิจการหัจญ์ของรัฐบาลเข้าด้วยกันเพื่อให้การบริหารกิจการหัญจ์ของมุสลิมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จากการรวมกันของสององค์กรดังกล่าวทำให้ผู้บริหารกองทุนมีหน้าที่รวบรวมเงินออมจากผู้มีความประสงค์จะเดินทางไปประกอบพิธีหัจญ์และบริหารเงินกองทุนดังกล่าวเพื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายของสมาชิกกองทุนในการเดินทางและค่าใช้จ่ายทั่วไปในการประกอบพิธีหัจญ์ การออมทรัพย์กับกองทุนทำให้การปฏิบัติศาสนกิจดังกล่าวมีความสะดวกขึ้น กองทุนจึงมีสมาชิก

เพิ่มขึ้นและมีผลให้เงินกองทุนเติบโตขึ้นตามไปด้วยอย่างมาก ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 28.6 ต่อปี จากความสำเร็จของกองทุนดังกล่าวทำให้รัฐบาลมีความคิดที่จะจัดตั้งธนาคารไม่มีดอกเบี้ยขึ้น โดยรัฐบาลได้อนุญาตให้กองทุนเพื่อกิจการหัจญ์จัดตั้งธนาคารอิสลามเพื่อการบริหารเงินออมในกองทุนดังกล่าวในปี ค.ศ. 1980 ในระหว่างช่วงเวลานั้น ได้มีการสัมมนาเพื่อหาแนวทางในการประกอบธุรกิจของธนาคารอิสลามที่กองทุนเพื่อกิจการหัจญ์ดำเนินการอยู่ ในการสัมมนาในหัวข้อระดับประเทศเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาอิสลาม ซึ่งจัดขึ้นโดยมหาวิทยาลัยกาบังสอัน ประเทศมาเลเซียในเดือนมีนาคม ปี ค.ศ. 1981 ที่ประชุมได้มีมติให้จัดตั้งธนาคารอิสลามขึ้นและให้ธนาคารอิสลามที่จัดตั้งขึ้นดังกล่าวอยู่ภายใต้การจัดการของกองทุนเพื่อกิจการหัจญ์ เมื่อกิจการดำเนินไประยะหนึ่งแล้วหลายฝ่ายเห็นว่าควรให้ธนาคารไม่มีดอกเบี้ยดำเนินการโดยอิสระ ซึ่งรัฐบาลก็เห็นด้วยกับแนวความคิดดังกล่าวนี้จึงได้จัดตั้งคณะกรรมการขึ้น 3 คณะเพื่อทำให้การศึกษาแนวทางในการจัดตั้งธนาคารไม่มีดอกเบี้ยตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามขึ้นในประเทศมาเลเซีย คณะกรรมการดังกล่าวนี้ประกอบด้วยคณะกรรมการด้านศาสนา คณะกรรมการได้กำหนดโครงร่างของธนาคารอิสลามแห่งมาเลเซียแล้วเสร็จและนำเสนอต่อรัฐบาล รัฐบาลมาเลเซียก็ได้จัดตั้งธนาคารไม่มีดอกเบี้ยขึ้นโดยใช้ชื่อว่า บริษัทธนาคารอิสลามแห่งประเทศมาเลเซีย จำกัด (The Bank Islam Malaysia Berhad: BIMB) ในปี ค.ศ. 1983 และได้มีการตรากฎหมายขึ้นเป็นพระราชบัญญัติธนาคารอิสลาม 1983 (Islamic Banking Act) ขึ้นใช้บังคับกับธนาคาร (ซัลมาน เหมมานะ. 2539) ธนาคารอิสลามแห่งมาเลเซียได้จัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทจำกัดภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยบริษัท (Company Act 1965) และเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้งธนาคารในหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทได้กำหนดไว้ว่า "ธุรกิจทั้งหมดของบริษัทจะต้องดำเนินการตามหลักคำสอนในศาสนาอิสลาม" และวัตถุประสงค์หลักของธนาคารคือการดำเนินธุรกิจธนาคารอิสลามในทุกประเภทและทุกสาขา การดำเนินธุรกิจของธนาคารจะไม่เข้าเกี่ยวข้องกับกิจการที่ขัดต่อหลักคำสอนของศาสนาอิสลามในทุกกรณี ธนาคารอิสลามแห่งมาเลเซียมีทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 500 ล้านริงกิต โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นที่สำคัญคือ (Mohamed Ariff. 1988 : 72)

	ล้านริงกิต
รัฐบาลเมเลเซีย	30
กองทุนเพื่อกิจการหัจญ์	10
องค์กรสงเคราะห์มุสลิมแห่งมาเลเซีย	5
สภาศาสนาแห่งรัฐ	20
ผู้แทนศาสนาแห่งรัฐ	3
ผู้แทนสหพันธรัฐ	12

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติธนาคารอิสลามที่แตกต่างกับพระราชบัญญัติธนาคารทั่วไปคือธนาคารทั่วไปใช้กลไกของดอกเบี้ยในการดำเนินธุรกิจแต่ธนาคารได้ห้ามการคิดดอกเบี้ยในการประกอบธุรกิจและได้เพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งองค์กรทางศาสนาขึ้นเพื่อควบคุมการดำเนินธุรกิจของธนาคารนอกเหนือจากการควบคุมโดยธนาคารกลางเช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติธนาคารอิสลามที่ตราขึ้นใหม่มีผลกระทบต่อธนาคารที่มีอยู่เดิมตามพระราชบัญญัติธนาคาร (Banking Act 1973) น้อยมาก ธนาคารเหล่านั้นก็ยังคงสามารถที่จะดำเนินธุรกิจของตนบนพื้นฐานการคิดดอกเบี้ยได้ต่อไป แต่การดำเนินกิจการของธนาคารก็ประสบความสำเร็จอย่างมากจนสามารถขยายสาขาของธนาคารออกไปในรัฐต่าง ๆของมาเลเซียธนาคารไม่มีดอกเบี้ยของมาเลเซียถือเป็นตัวอย่างในการดำเนินธุรกิจของธนาคารไม่มีดอกเบี้ยในประเทศอื่นเนื่องจากเป็นธนาคารที่สามารถแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไปได้

4 ธนาคารไม่มีดอกเบี้ยในประเทศฟิลิปปินส์ (ซัลมาน เหมมานะ. 2539)

ประเทศฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีชาวมุสลิมเป็นชนกลุ่มน้อยของประเทศ ซึ่งแตกต่างกับประเทศที่กล่าวมาแล้วข้างต้นที่ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศเป็นชาวมุสลิม ประชากรมุสลิมส่วนใหญ่ของฟิลิปปินส์ตั้งถิ่นฐานอยู่บนเกาะมินดาเนาซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศ รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ตรากฎหมายแบ่งแยกธนาคารทั่วไปออกเป็น 5 ประเภทคือ (1) ธนาคารพาณิชย์ (2) ธนาคารออมสิน (Thrift Bank) (3) ธนาคารท้องถิ่น (4) สาขาของธนาคารพาณิชย์ (Expanded Commercial Bank) และ (5) ธนาคารรูปแบบพิเศษ กฎหมายของประเทศฟิลิปปินส์ได้กำหนดให้ธนาคารรูปแบบพิเศษไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยธนาคาร แต่จะอยู่ภายใต้การดูแลของธนาคารกลางตามพระราชบัญญัติธนาคารกลาง ธนาคารอามานะฮ์แห่งฟิลิปปินส์ (The Philippjne Amanah Bank : PAB) เป็นธนาคารอิสลามที่ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1973 ตามประกาศของประธานาธิบดีฉบับที่ 254 เพื่อให้บริการในพื้นที่ที่มีมุสลิมอาศัยอยู่จำนวนมากในเขตเมืองซัมโบงา มินดาเนา และ เมืองปาราวัน นอกจากนี้ยังมีสาขาของธนาคารดังกล่าวในเมืองคากายัน เดอ โอโร เมืองโจโร เมืองมากากี เมืองโกตาบาโต เมืองดาเวา เมืองเจนเนอรอล ซานโตส เมืองอิรีเกน เมืองมาลาวี ธนาคารได้จัดตั้งขึ้นในรูปแบบของบริษัทจำกัด โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการให้สินเชื่อในการพาณิชย์ การพัฒนาและเป็นเครื่องมือในการออมเงินของประชาชน นอกจากการจัดตั้งธนาคารจะมีวัตถุประสงค์ตามที่จดทะเบียนไว้แล้ว การจัดตั้งธนาคารดังกล่าวยังมีเหตุผลทางการเมืองอีกประการหนึ่งด้วยคือการที่รัฐบาลให้ความสนใจแก่ชนกลุ่มน้อยชาวมุสลิมเพื่อต่อต้านกบฏแบ่งแยกดินแดน ธนาคารมีทุนจดทะเบียนเริ่มแรกจำนวน 100 ล้านเปโซ โดยแบ่งผู้ถือหุ้นออกเป็น 4 กลุ่มด้วยกัน คือกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สองซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นกลุ่มใหญ่ของธนาคาร ได้แก่สถาบันการเงินของรัฐคือ รัฐบาลถือหุ้นจำนวน 30 ล้านเปโซ และสถาบันการเงินของรัฐซึ่งประกอบด้วย ระบบการประกันภัยของรัฐ (The government Service Insurance System : GSIS) ธนาคารระหว่างประเทศฟิลิปปินส์ (Philippine National Bank : PNB) ระบบประกันสังคม (Social Security System : SSS) และธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งฟิลิปปินส์ (The Development Bank of the Philippine : DBP) เข้าถือหุ้นจำนวนรายละ 5 ล้านเปโซ การถือหุ้นของรัฐบาลและสถาบันการเงินของรัฐดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ที่จะขายหุ้นให้แก่ประชาชนชาวฟิลิปปินส์ที่ใช้บริการของธนาคารนั้นต่อไป กลุ่มที่สามได้แก่ประชาชนฟิลิปปิสส์ทั่วไปทั้งที่เป็นประชาชนและองค์กร และกลุ่มที่สี่ได้แก่ธนาคารหรือสถาบันการเงินของต่างประเทศ ผู้ว่าการธนาคารจะเป็นผู้ควบคุมการดำเนินกิจการของธนาคาร โดยออกกฎระเบียบเพื่อควบคุมการปฏิบัติงานของธนาคารเกี่ยวกับการให้สินเชื่อประเภทต่าง ๆ นอกจากการให้บริการดังกล่าวแล้วธนาคารยังได้ว่าจ้างชาวมุสลิมเข้าทำงานในธนาคารอีกด้วย ในปี ค.ศ. 1968 ธนาคารอะมานะฮ์แห่งฟิลิปปินส์มีพนักงาน 213 คนในจำนวนนี้มีชาวมุสลิมเป็นพนักงานอยู่จำนวน 120 คน

การดำเนินงานของธนาคารอามานะฮ์แห่งฟิลิปปินส์เป็นไปอย่างเชื่องช้าเนื่องจากแนวทางในการประกอบธุรกิจตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามยังไม่ชัดเจนจึงทำให้มีผู้ใช้บริการธนาคารน้อยซึ่งมีผลทำให้ธนาคารขาดเงินทุนในการประกอบธุรกิจ

6 ธนาคารอิสลามเพื่อการพัฒนา (Islamic Development Bank : LD.B) (Muhammad Abdulrauf. 1978 : 16)

ธนาคารอิสลามเพื่อการพัฒนา เป็นธนาคารไม่มีดอกเบี้ยที่แตกต่างกับบรรดาธนาคารที่ได้กล่าวมาแล้วเนื่องจากธนาคารอิสลามเพื่อการพัฒนาเป็นธนาคารที่ดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ จัดตั้งขึ้นตามประกาศเจตนารมณ์ของที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของประเทศมุสลิมที่ประชุมกัน ณ เมืองเจดดะฮ์ ประเทศซาอุดิอาราเบีย เมื่อเดือนธันวาคม ปี ค.ศ. 1973 และธนาคารได้เปิดดำเนินการเมื่อเดือนตุลาคม ปี

ค.ศ. 1975 วัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งธนาคารก็เพื่อให้การสนับสนุนและช่วยเหลือประเทศสมาชิก ดังต่อไปนี้

- เข้าร่วมลงทุนสนับสนุนทางการเงินในโครงการต่าง ๆ
- ให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันและโครงการเกี่ยวกับการผลิต
- ให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความเติบโตทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางสังคม
- ให้ความช่วยเหลือทางด้านการค้าในระหว่างประเทศสมาชิกและในการผลิตพืชผลทางการเกษตร
- ให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะการฝึกอบรมบุคลากร การวิจัย การธนาคารและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับกฎหมายอิสลาม

นอกจากนี้ธนาคารอาจรับฝากเงินหรือระดมทุนจากประเทศสมาชิกเพื่อกิจการใดเป็นการเฉพาะ รวมทั้งการช่วยเหลือแก่ประเทศที่ไม่ใช่ประเทศมุสลิมที่เป็นสมาชิกอีกด้วย ประเทศสมาชิกของธนาคารอิสลามเพื่อการพัฒนามีอยู่จำนวน 44 ประเทศ โดยประเทศสมาชิกจะต้องเป็นสมาชิกขององค์กรที่ประชุมอิสลาม (Organization of Islamic Conference) และจะต้องยอมรับหลักการและเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นโดยคณะกรรมการของผู้ว่าการ ธนาคารอิสลามเพื่อการพัฒนาได้ดำเนินกิจการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศสมาชิกไม่ว่าโดยการให้กู้ยืมโดยไม่คิดดอกเบี้ย การทำลีสซิ่งเพื่อสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกมีเครื่องจักรกลเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ การให้สินเชื่อเพื่อการค้าระหว่างประเทศ การให้ความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคในโครงการต่างประเทศของสมาชิกเพื่อการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการให้กู้เพื่อการศึกษาแก่มุสลิมทั้งที่อยู่ในประเทศสมาชิกและในประเทศที่มีประชากรมุสลิมเป็นชนกลุ่มน้อย โดยธนาคารจะมีรายได้จากค่าธรรมเนียมในการให้บริการทางการเงินดังกล่าว (Muhammad Abdul Mannan. 1986 : 189)

6 ดารุล อัล มาล อัล อิสลามี (Darul al Mal al Islami : D.M.I.) (ซัลมาน เหมมานะ. 2539)

ดารุล อัล มาล อัล อิสลามี ได้ก่อตั้งขึ้นตามข้อตกลงของผู้ร่วมลงทุนตามกฎหมายของประเทศบาฮามาส ข้อตกลงดังกล่าวกำหนดให้ทรัพย์สินอยู่ภายใต้การจัดการของดารุล อัล มาล อัล อิสลามี เอส เอ เจนีวา ซึ่งเป็นผู้ปกครองทรัสต์ โดยมีเงินทุนเริ่มแรกจำนวน 307,622,906 เหรียญสหรัฐอเมริกา องค์กรดังกล่าวนับเป็นบริษัทเงินทุนตามหลักการอิสลามที่ใหญ่ที่สุดและเป็นบริษัทระหว่างประเทศที่มีเครือข่ายกว้างขวางที่สุดที่ประกอบกิจการทางการเงิน การประกันภัยและการลงทุน บริษัทเงินทุนดังกล่าวให้บริการต่อประชาชนที่เป็นมุสลิมและที่ไม่ใช่มุสลิม โดยพิจารณาถึงกิจการของผู้ใช้บริการว่าจะต้องไม่ขัดกับหลักกฎหมายอิสลาม การประกอบธุรกิจของบริษัทครอบคลุมถึง การทำปศุสัตว์ ห้างสรรพสินค้าและโครงการก่อสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน

จากที่ได้กล่าวถึงการจัดตั้งธนาคารและสถาบันการเงินข้างต้นทำให้เห็นว่าธนาคารไม่มีดอกเบี้ยอาจจัดตั้งขึ้นหลายรูปแบบแล้วแต่แบบใดจะเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และกฎหมายของแต่ละประเทศ และจากประวัติศาสตร์การจัดตั้งธนาคารไม่มีดอกเบี้ยดังกล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าธนาคารไม่มีดอกเบี้ยได้ขยายตัวเพิ่มมากขึ้นไม่ว่าโดยการเปิดสาขาเพิ่มเติมหรือการจัดตั้งขึ้นมาใหม่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการดำเนินธุรกิจของธนาคารไม่มีดอกเบี้ยกำลังเป็นที่ยอมรับในหมู่ชาวมุสลิมเนื่องจากได้แสดงให้เห็นแล้วว่าการประกอบธุรกิจในรูปแบบของธนาคารไม่มีดอกเบี้ยสามารถแข่งขันกับธนาคารทั่วไปได้เป็นอย่างดี ความตื่นตัวของสังคมมุสลิมถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสนับสนุนธนาคารไม่มีดอกเบี้ย เนื่องจากหากชาวมุสลิมมีความเชื่อมั่นและใช้บริการของธนาคารไม่มีดอกเบี้ยแล้ว จะทำให้ธนาคารมีแรงสนับสนุน

ในการดำเนินการต่อไปได้อย่างมั่นคง อย่างไรก็ตาม การจัดตั้งธนาคารไม่มีดอกเบี้ยก็ไม่จำเป็นต้องอาศัยแรงสนับสนุนจากชาวมุสลิมแต่เพียงอย่างเดียว เนื่องจากการประกอบธุรกิจของธนาคารที่จัดตั้งขึ้นในประเทศที่มีชาวมุสลิมเป็นชนกลุ่มน้อยของประเทศก็สามารถที่แข่งขันกับระบบการธนาคารพาณิชย์โดยทั่วไปได้เช่นเดียวกัน แม้ว่าธนาคารไม่มีดอกเบี้ยในบางประเทศประสบปัญหาด้านการดำเนินการก็ดี ส่วนใหญ่มักจะเกิดจากการด้อยประสบการณ์ในการบริหารกิจการของธนาคาร และโดยที่การบริหารกิจการของธนาคารไม่มีดอกเบี้ยจะต้องอาศัยหลักการในเรื่องการเข้าเป็นหุ้นส่วนเพื่อแบ่งปันผลกำไรขาดทุนแทนการคิดดอกเบี้ยในการประกอบธุรกิจ ซึ่งมีความเสี่ยงสูงเนื่องจากเป็นการร่วมลงทุนโดยตรง อีกทั้งยังต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในธุรกิจประเภทต่าง ๆ เป็นอย่างมาก นอกจากนั้นแล้ว ปัญหาความยากจนของประเทศที่จัดตั้งธนาคารนั้น ๆ ที่ผูกพันมาในประวัติศาสตร์นับแต่การสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่ 2 และยุคอาณานิคมยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ธนาคารจำเป็นต้องรับภาระให้ความช่วยเหลือแก่สังคมมากกว่าการแสวงหาผลกำไรเพื่อการเติบโตและการพัฒนาของธนาคาร (ซัลมาน เหมมานะ. 2539 : 63-64)

8 การดำเนินงานของระบบธนาคารอิสลาม (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่ายกองทุนอิสลาม)

ตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ นร.0205/1 0390 ลงวันที่ 15 กรกฎาคม 2540 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมติคณะกรรมการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ ครั้งที่ กพต.2/2540 วันที่ 28 พฤษภาคม 2540 เรื่องการพัฒนาพื้นที่ 5 จังหวัดภาคใต้ : การจัดตั้งธนาคารอิสลาม ได้มอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย เร่งรัดการกำหนดแนวทางและประสานการปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องในส่วนของธนาคารเฉพาะกิจของรัฐ และหรือธนาคารพาณิชย์ของรัฐอื่น ๆ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และ/หรือธนาคารอาคารสงเคราะห์ และ ธนาคารกรุงไทย ให้สามารถเปิดให้บริการธนาคารแบบอิสลามโดยด่วน

มติคณะกรรมการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จากการประชุม ครั้งที่ 3/2542 ลงวันที่ 29 มีนาคม 2542 กำหนดให้

1 ให้ความเห็นชอบให้ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เปิดแผนกเฉพาะกิจ เพื่อให้บริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลามตามแนวทางที่ผู้จัดการเสนอ

2 ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จ่ายผลตอบแทนแก่ผู้ใช้บริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลาม โดยวิธีแบ่งปันผลกำไร (Profit Sharing)

3 ในกรณี ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ต้องการจัดสรรเงินเพื่อสนับสนุนเงินทุนดำเนินงาน ให้จัดทำแผนเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรตามความจำเป็นคราว ๆ ไป

การให้บริการของระบบธนาคารอิสลาม มีดังต่อไปนี้

1 บริการเงินฝากกระแสรายวัน

2 บริการเงินฝากรักษาทรัพย์

3 บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไป

4 การให้สวัสดิการสำหรับผู้ฝากเงิน

5 การให้สวัสดิการสำหรับสังคม

8.1 บริการเงินฝากกระแสรายวัน

เป็นเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม โดยใช้เช็คในการถอนเงิน ดำเนินการตามหลัก "วะดิอะฮ์ วัดฌาะมานะฮ์" (การรับประกันของที่ฝากไว้) ธนาคารรับประกันจำนวนเงินที่ฝากโดยไม่มีผลตอบแทน เหมาะสำหรับนักธุรกิจ บริษัท ห้างร้าน และนิติบุคคลต่าง ๆ ที่มีความประสงค์จะใช้ "เช็ค" ในการชำระเงิน จำนวนเงินฝากเปิดบัญชีไม่ต่ำกว่า 10,000 บาท (ยกเว้นส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ) การฝากครั้งต่อ ๆ ไปจะฝากจำนวนเท่าใดก็ได้ และผู้ฝากต้องมีเงินคงเหลือในบัญชีไม่น้อยกว่า 200 บาท

8.2 บริการเงินฝากรักษาทรัพย์

หลักการ

1 ตามหลัก "วะดีอะฮ์ วัดเฎาะมานะฮ์" (การรับประกันของที่ฝากไว้)

2 ธนาคารรับประกันมูลค่าเงินฝาก 100%

3 ธนาคารขออนุญาตนำเงินฝากไปทำธุรกิจ

4 "อะก๊อด" (ข้อตกลง) ด้วยคำเสนอ และคำสนองพร้อมกับหนังสือเปิดบัญชี

5 ธนาคารเป็นผู้ตัดสินใจที่จะให้ผลตอบแทนในรูป "ฮะดียะฮ์" (ของขวัญค่าตอบแทนอาจจะให้หรือไม่ให้ก็ได้)

วัตถุประสงค์

1 เพื่อเก็บรักษาเงินให้ปลอดภัย

2 ไม่มุ่งหวังผลตอบแทน

3 ฝาก-ถอน ได้ตลอดเวลาทำงาน

4 ถอนได้เต็มมูลค่าของเงินที่ฝาก

ผลประโยชน์

1 ธนาคารประกันมูลค่าเงินฝาก 100% ทุกกรณี

2 ฝาก – ถอน สะดวกด้วยสมุดคู่ฝาก

3 อาจได้ผลตอบแทนปีละ 2 ครั้ง เดือนเมษายน และ ตุลาคม

4 ผลตอบแทนไม่เสียภาษีเงินได้

5 ฝาก – ถอน ต่างสาขาได้

6 จะได้รับสวัสดิการพิเศษกรณี ฝากเพื่อไปประกอบพิธีฮัจย์ และอุมเราะฮ์ (การไปแสวงบุญที่ นครเมกกะของชาวมุสลิม)

7 ใช้เป็นหลักประกันหนี้, หนังสือค้ำประกันของธนาคาร และใช้เป็นหลักประกันการประกันผู้ต้องหาได้

เงินฝากรักษาทรัพย์เป็นเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม ดำเนินการตามหลัก "วะดีอะฮ์ วัดเฎาะมานะฮ์" (การรับประกันของที่ฝากไว้) ธนาคารรับประกันจำนวนเงินที่รับฝากโดยไม่กำหนดผลตอบแทน ผู้ฝากอาจได้รับผลตอบแทนหรือไม่ได้รับก็ได้ ถ้าหากได้รับ ธนาคารจะให้ในรูปสินน้ำใจ (ฮะดียะฮ์ :

ของขวัญค่าตอบแทนอาจจะให้หรือไม่ให้ก็ได้) ปีละ 2 ครั้ง คือ ภายในเดือนเมษายน และเดือนตุลาคมของทุกปี ทั้งนี้ ผู้ฝากที่เป็นบุคคลธรรมดาได้รับสิทธิพิเศษไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ผลตอบแทน เหมาะสำหรับบุคคลทั่วไปที่ต้องการฝากเงินไว้เพื่อความปลอดภัย และไปประกอบพิธีฮัจย์หรืออุมเราะฮ์ (การไปแสวงบุญที่ นครเมกกะของชาวมุสลิม)

จำนวนเงินฝากเปิดบัญชีครั้งแรกไม่ต่ำกว่า 100 บาท ส่วนการฝากครั้งต่อ ๆ ไปจะฝากจำนวนเท่าใดก็ได้ สำหรับการถอนเงิน เป็นเงินฝากที่ถอนได้แบบไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ผู้ฝากจะได้รับสมุดคู่ฝากที่บันทึกรายการ ฝาก – ถอน และเงินฝากคงเหลือไว้เป็นหลักฐาน การฝาก – ถอนเงิน ผู้ฝากต้องนำสมุดคู่ฝากไปยื่นด้วยทุกครั้ง

8.3 บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไป

หลักการ

1 ตามหลัก "มุฎอรอบะฮ์" (การลงทุน)

2 ผู้ฝากเงินในฐานะเป็นผู้ลงทุน มีหน้าที่กำกับผู้ประกอบการ

3 ธนาคารในฐานะเป็นผู้ประกอบการมีหน้าที่นำเงินไปบริหารทำธุรกิจ

4 เงินฝากเป็นทรัพย์ที่ใช้ลงทุน

5 มีเงื่อนไขการแบ่งปันผลกำไร/ขาดทุน ตามส่วนที่ชัดเจน

6 มีกำหนดระยะเวลาแห่งการฝากเพื่อการลงทุน และกำหนดการแบ่งปันผลตอบแทน

7 "อะก็อต" (ข้อตกลง) ด้วยคำเสนอ และคำสนองพร้อมกับหนังสือเปิดบัญชี

วัตถุประสงค์

1 เพื่อต้องการแสวงหารายได้

2 มอบหมายให้ผู้อื่นที่น่าเชื่อถือนำเงินไปดำเนินธุรกิจเพื่อแสวงหากำไรแทนตนเอง

3 รับผลตอบแทนจากกำไรที่ได้จากการดำเนินธุรกิจตามสัดส่วนที่ได้ตกลงกันตามระยะเวลาที่ตกลงกัน

4 ร่วมรับความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจกับผู้ประกอบการ

ผลประโยชน์

1 ไม่ต้องลงทุนดำเนินธุรกิจด้วยตนเอง มีธนาคารเป็นผู้ดำเนินการแทน

2 ลดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ โดยมีธนาคารซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่มีศักยภาพมาเป็นผู้ดำเนินการให้

3 มีรายได้ที่ถูกต้องและสามารถตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นธรรมได้

4 เงินฝากมีความปลอดภัย

5 รู้กำหนดที่จะได้รับผลตอบแทน

6 สัดส่วนผลตอบแทน เช่น อัตราผลตอบแทนระหว่างผู้ฝากกับธนาคาร เท่ากับ 60 : 40

เงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไป เป็นเงินฝากที่กำหนดระยะเวลาฝากไว้แน่นอน เช่น 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน หรือมากกว่านั้น ตามที่ ธ.ก.ส.ประกาศรับฝากเงิน

ฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปดำเนินการตามหลัก "มุฎอรอบะฮ์" (การลงทุน) ธนาคารจะจ่ายผลตอบแทนให้เมื่อครบกำหนดการฝากและทราบผลกำไรที่ได้จากการนำเงินฝากนี้ไปลงทุน อัตราผลตอบแทนเป็นไปตามสัดส่วนที่ข้อตกลงเมื่อเริ่มฝากในแต่ละคราว ซึ่งธนาคารจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป กรณีการดำเนินธุรกิจขาดทุน ผู้ฝากยินยอมรับการขาดทุนด้วย เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการหารายได้จากการฝากเพื่อการลงทุน ตามหลักการอิสลาม

จำนวนเงินฝากเปิดบัญชีและการฝากครั้งต่อ ๆ ไป ไม่ทำกว่าครั้งละ 10,000 บาท ผู้ฝากจะได้รับใบรับฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปชนิดเปลี่ยนมือไม่ได้ ใบรับฝากแต่ละฉบับสามารถระบุจำนวนเงินฝากได้โดยไม่จำกัดจำนวน การถอนเงินฝาก ผู้ฝากต้องนำใบรับฝากไปเวนคืนกับ
ธ.ก.ส.ด้วย

8.3.1 การนำเงินไปดำเนินธุรกิจของธนาคาร

ประเภทธุรกิจ

1 ธุรกิจระบบก่อหนี้ อยู่บนพื้นฐานการซื้อขายแลกเปลี่ยนแบบผ่อนชำระ

1.1 มุรอบะฮะฮ์ (การขายเชื่อ)

1.2 อัล-บายมิสซะมานอะยิล (การเช่าซื้อ การขายผ่อนชำระ)

2 การร่วมลงทุน อยู่บนพื้นฐานการแบ่งปันผลกำไร

2.1 มฎอรอบะฮ์ คือ การลงทุน (Trustee Profit Sharing)

2.2 มุชารอกะฮ์ คือ การร่วมลงทุน (Joint – Venture Profit Sharing)

8.3.1.1 ธุรกิจระบบก่อหนี้ ได้แก่ การขายเชื่อ การเช่าซื้อ การขายผ่อนชำระ

หลักการ

1 ดำเนินการในรูปค้าขายสินค้า

2 มีลูกค้าที่แสดงความจำนงจะซื้อสินค้า

3 มีผู้ขาย คือ ธนาคารเป็นเจ้าของสินค้า

4 มีสินค้า คือ สิ่งที่ลูกค้าจะขอซื้อ

5 มีราคาสินค้า ซึ่งทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องต้องกัน

6 อะก็อด (ข้อตกลง) ด้วยคำเสนอ และคำสนองพร้อมหนังสือสัญญา

วิธีการ

1 ลูกค้าแสดงความจำนงขอซื้อสินค้าจากธนาคาร

2 ธนาคารจัดซื้อสินค้าตามที่ลูกค้าต้องการ

3 ธนาคารขายสินค้าให้ลูกค้าในราคาที่ตกลงกับลูกค้าแล้ว

4 (ต้นทุนสินค้า + กำไร + ภาษี (ถ้ามี))

5 ลูกค้ารับสินค้าที่ธนาคารขายให้

6 ลูกค้าผ่อนชำระค่าสินค้าเป็นรายงวด งวดละเท่า ๆ กันให้กับธนาคารตามสัญญาซื้อเชื่อ, เช่าซื้อ

8.3.1.2 การร่วมลงทุน

8.3.1.2.1 การลงทุน

หลักการ

1 ธนาคารในฐานะผู้ลงทุนมีหน้าที่กำกับผู้ประกอบการ

2 ลูกค้าในฐานะผู้ประกอบการมีหน้าที่นำเงินไปบริหารธุรกิจ

3 เงินฝากจากธนาคารเป็นเงินลงทุน

4 ข้อตกลงในการแบ่งปันผลกำไร/ขาดทุน ตามสัดส่วนที่ชัดเจน

5 มีกำหนดระยะเวลาดำเนินธุรกิจเพื่อแบ่งปันผลตอบแทน

6 อะก็อต (ข้อตกลง) ด้วยคำเสนอ และคำสนองพร้อมกับสัญญาข้อตกลง

8.3.1.2.2 การร่วมลงทุน

หลักการ

1 ธนาคารและลูกค้ามีฐานะเป็นหุ้นส่วนกัน

2 หุ้นส่วนแต่ละฝ่ายนำเงินลงทุนตามสัดส่วนกัน

3 ข้อตกลงในการแบ่งปันผลกำไร/ขาดทุนตามสัดส่วน

4 ข้อตกลงในการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการร่วมกันบริหาร

5 กำหนดระยะเวลาการดำเนินการ

6 อะก็อต (ข้อตกลง) ด้วยคำเสนอและคำสนองพร้อมสัญญา

8.4 การให้สวัสดิการสำหรับผู้ฝากเงิน

กองทุนธนาคารอิสลามมีสวัสดิการมอบให้แต่ผู้ฝากเงินดังต่อไปนี้

8.4.1 การใช้เงินฝากเป็นประกันการเช่าซื้อการขายเชื่อ การขายผ่อนชำระ เป็นสวัสดิการหนึ่งที่ให้สิทธิแก่เกษตรกรลูกค้าที่มีความจำเป็นต้องการให้เงินเพื่อจัดหาสิ่งของหรือทรัพย์สินโดยไม่ประสงค์จะถอนเงินที่ฝากอยู่กับกองทุนหรือในกรณีเงินฝากเพื่อการลงทุนยังไม่ครบกำหนด สามารถจะใช้เงินฝากที่มีอยู่เป็นหลักประกันการเช่าซื้อ ขายเชื่อ ขายผ่อนชำระจากกองทุนได้ หรือจะใช้เงินฝากของตนค้ำประกันการเช่าซื้อ ขายเชื่อ ขายผ่อนชำระ ของเกษตรกรลูกค้าอื่นก็ได้ วงเงินไม่เกินร้อยละแปดสิบของเงินฝากที่เป็นหลักประกัน

8.4.2 การขอให้ออกหนังสือค้ำประกันโดยใช้เงินฝากเป็นประกัน ผู้ฝากที่ต้องการหนังสือค้ำประกันไปใช้ในกรณีต่าง ๆ เช่น การเข้าทำงาน การประมูลก่อสร้าง การทำสัญญาจ้าง การประกันผู้ต้องหา ฯลฯ หรือจะใช้เงินฝากของตนค้ำประกันบุคคลอื่นที่ขอให้ ธ.ก.ส.ออกหนังสือค้ำประกันก็ได้ ธ.ก.ส.จะคิดค่าธรรมเนียมการออกหนังสือค้ำประกันในกรณีดังกล่าวในอัตราต่ำเป็นพิเศษ

8.4.3 การสมัครเป็นสมาชิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ผู้ฝากเงิน ธ.ก.ส. เป็นสมาคมตามพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. 2517 ที่ ธ.ก.ส. สนับสนุนการจัดตั้งและดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้สวัสดิการสังคมประเภทนี้มีความมั่นคงและเชื่อถือได้

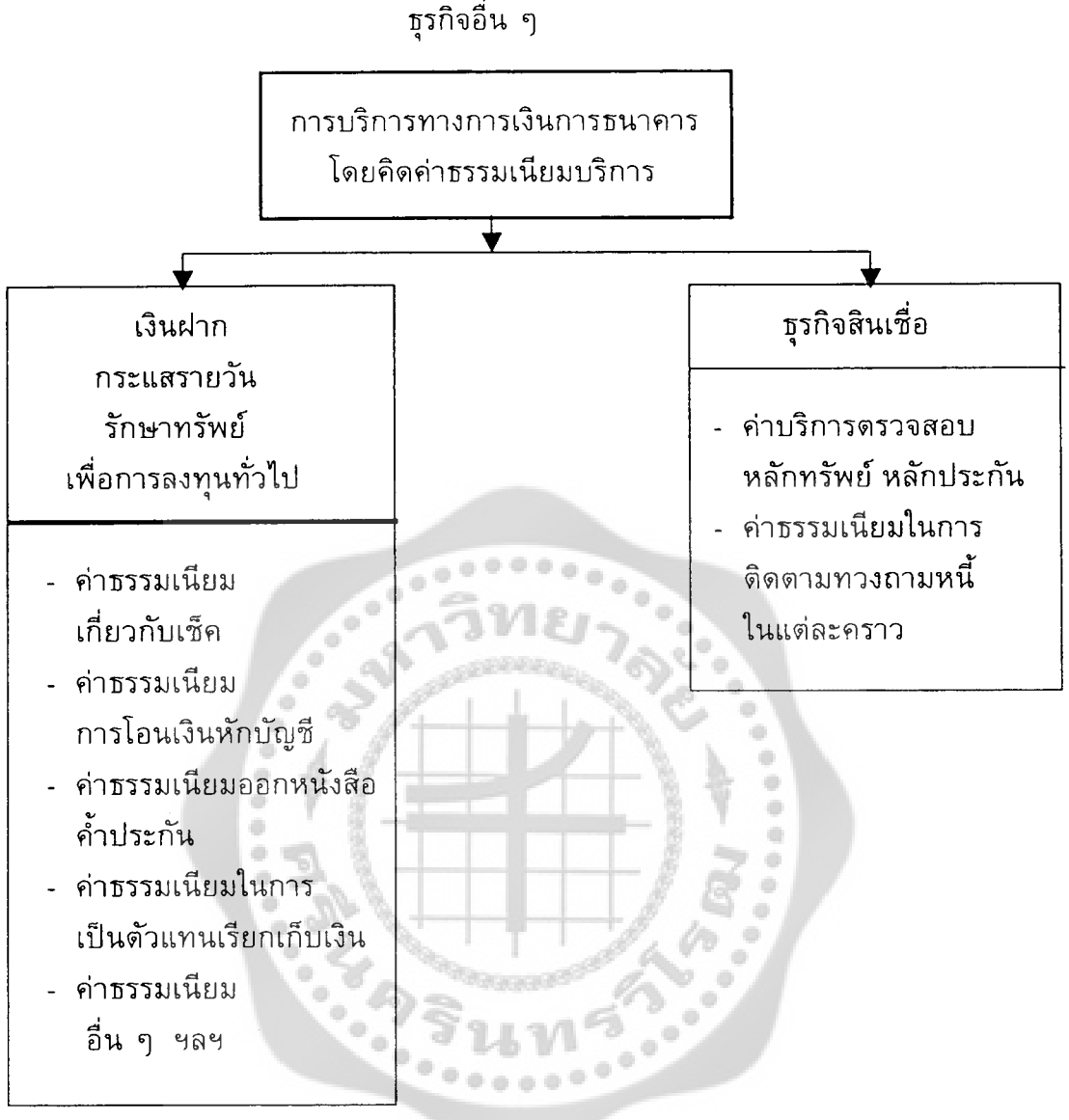

ภาพประกอบ 7 บริการต่าง ๆ ของธนาคารอิสลาม นอกเหนือจากการฝากเพื่อรักษาทรัพย์และเพื่อการลงทุน

ที่มา : เอกสารของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. 2542

8.5 สวัสดิการสำหรับสังคม

กองทุนธนาคารอิสลามมีสวัสดิการมอบให้แก่สังคม โดยกำไรจากการดำเนินธุรกิจ (40% ที่เป็นส่วนของธนาคาร) จะถูกจัดสรรให้กับสังคม (12.5 %) ดังนี้

8.5.1 กองทุนซะกาต เพื่อคนยากคนจนและพัฒนาสังคม กำไรของกองทุนธนาคารอิสลามหลังจัดสรรให้ผู้ฝากแล้วอัตราร้อยละ 2.5 ของกำไรที่เหลือจะถูกจัดสรรให้เข้ากองทุนนี้

8.5.2 กองทุนอัจย์ และอุมเราะฮ์ (5% จาก 12%) สำหรับใช้ในการจัดหาอุปกรณ์ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ฝากเงินที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ หรืออุมเราะฮ์ เช่น ชุดประกอบพิธี จัดอบรมให้ความรู้ จัดแพทย์พยาบาลร่วมไปดูแลรักษาผู้ประกอบพิธีฮัจย์ ฯลฯ เป็นต้น

8.5.3 กองทุนให้กู้โดยไม่คิดค่าบริการหรือผลตอบแทน (5% จาก 12%) ให้กู้สำหรับเกษตรกร ลูกค้าผู้มีความจำเป็น เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ฯลฯ โดยไม่เสียดอกเบี้ยหรือค่าบริการ การบริหารกองทุนเพื่อสังคมนี้ ใช้ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละพื้นที่เป็นผู้พิจารณาร่วมกับธนาคาร

สำนักงานกองทุนธนาคารอิสลาม เป็นส่วนงานหนึ่งของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ทำหน้าที่กำกับดูแลการให้บริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลาม สำนักงานตั้งอยู่ที่ ธ.ก.ส.สำนักงานใหญ่ และรูปแบบของธนาคารอิสลาม เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับรูปแบบของธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยหลัก ๆ แล้วจะมีลักษณะเป็นไปดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงการเปรียบเทียบระหว่างบริการของธนาคารพาณิชย์ทั่วไป กับบริการของธนาคารอิสลาม

บริการของธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	บริการของธนาคารอิสลาม
1 บริการเงินฝากกระแสรายวัน - จ่ายคืนเมื่อทวงถาม - เปิดบัญชีขั้นต่ำ 10,000 บาท - ใช้เช็ค	1 บริการเงินฝากกระแสรายวัน - จ่ายคืนเมื่อทวงถาม ไม่ได้รับผลตอบแทน - เปิดบัญชีขั้นต่ำ 10,000 บาท - ใช้เช็ค
2 เงินฝากออมทรัพย์ - จ่ายคืนเมื่อทวงถาม - เปิดบัญชีขั้นต่ำ 100 บาท - มีสมุดคู่ฝาก และ ATM	2 เงินฝากรักษาทรัพย์ - จ่ายคืนเมื่อทวงถาม ไม่กำหนดผลตอบแทน - เปิดบัญชีขั้นต่ำ 100 บาท - มีสมุดคู่ฝาก
3 เงินฝากประจำ - มีกำหนดจ่ายคืน เช่น 3 เดือน 6 เดือน 1 ปีขึ้นไป - เปิดบัญชีครั้งแรก 1,000 บาท ฝากครั้งต่อไปไม่ต่ำกว่า 500 บาท - ได้รับดอกเบี้ยจากเงินฝาก	3 เงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไป - กำหนดระยะเวลาฝากไว้แน่นอน เช่น 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน หรือมากกว่านั้น - เปิดบัญชีครั้งแรก 10,000 บาท และฝากครั้งต่อไปไม่ต่ำกว่า 10,000 บาท - ผลตอบแทนอยู่ในรูปกำไรที่ได้จากการนำเงินฝากของลูกค้าไปลงทุนค้าขาย แต่ถ้าธนาคารขาดทุน ผู้ฝากต้องยินยอมที่จะขาดทุนด้วย
4 สินเชื่อของธนาคารจะปล่อยเงินกู้ในวงเงินที่ขึ้นอยู่กับชนิดของสินเชื่อ โดยผู้กู้เงินจากธนาคารต้องจ่ายเงินคืนพร้อมกับดอกเบี้ยทบต้น ให้ครบตามจำนวนเงินในแต่ละงวด และภายในระยะเวลาที่กำหนด	4 สินเชื่อของธนาคารจะอยู่ในรูปของการค้าขาย โดยที่ธนาคารจะขายสินค้าให้กับลูกค้าสินเชื่อ และลูกค้าสินเชื่อต้องผ่อนชำระเงินค่าสินค้าที่รวมกำไรไว้แล้ว คืนให้กับธนาคารเป็นงวด ๆ ตามจำนวนเงินและระยะเวลาที่กำหนด

สรุป

ธนาคารพาณิชย์ทั่วไป จะได้กำไรจากผลต่างของดอกเบี้ยเงินกู้กับดอกเบี้ยเงินฝาก แต่กำไรที่ธนาคารอิสลามได้นั้นไม่ใช่ผลต่างของดอกเบี้ย แต่เป็นผลต่างของกำไรที่ได้จากลูกค้าสินเชื่อกับกำไรที่ลูกค้าเงินฝากได้รับจากธนาคารอิสลาม ก็เนื่องมาจากธนาคารอิสลามนำเงินที่ลูกค้าฝากกับธนาคารไปลงทุนทำการค้าขาย โดยลูกค้าสินเชื่อจะเป็นผู้ซื้อของที่ธนาคารขาย เช่น ลูกค้าสินเชื่อต้องการเงินไปซื้อบ้าน ธนาคารก็จะนำเงินจากลูกค้าเงินฝากไปซื้อบ้านก่อน แล้วค่อยให้ลูกค้าสินเชื่อผ่อนเงินกับธนาคารที่รวมกับกำไรแล้ว (เช่น บ้านราคา 1 ล้านบาท รวมกับกำไรแล้วเป็น 1 ล้าน 5 แสนบาท) เป็นงวด ๆ ให้ครบตามจำนวนงวด และในระยะเวลาที่ตกลง เมื่อลูกค้าสินเชื่อผ่อนจนครบ กำไรที่ได้ (กำไร 5 แสนบาท) ก็จะไปแบ่งให้ลูกค้าเงินฝากตามอัตราส่วนที่ตกลงไว้กับธนาคาร(เช่น 60 : 40 ลูกค้าเงินฝากจะได้ 3 แสนบาทและธนาคารจะได้ 2 แสนบาท)

ข้อมูลเพิ่มเติม

ระบบธนาคารอิสลามจะใช้ระบบการทำบัญชีแบบเกณฑ์เงินสด (Cash Basis)

9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธรรมธรณ์ จารุสวัสดิ์ (2540) ศึกษาวิจัยเรื่อง ทัศนคติของผู้ใช้บริการต่อธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาย่อยไนท์บาซาร์ พบว่า โดยรวมของกลุ่มตัวอย่างต่อด้านบริการของสาขาอยู่ในเกณฑ์ดี จึงควรรักษาระดับการให้บริการด้านเหล่านี้ไว้และค่อยพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และการศึกษาความคิดเห็น โดยรวมของกลุ่มตัวอย่างต่อด้านอาคาร/สถานที่ทำการสาขา อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี จึงควรดูแลสถานที่ทำการในสาขาให้สะดวก ดูสะอาดเสมอ และจัดหาที่พักรับรองให้เพียงพอกับปริมาณลูกค้าที่มาใช้บริการ ส่วนการศึกษาความคิดเห็นโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างต่อด้านการตลาด อยู่ในเกณฑ์ที่ดีจึงควรดูแลให้ดีอย่างสม่ำเสมอต่อไป

นิรันตร์ ศุภกาญจนภากร (2540) ศึกษาวิจัยเรื่อง ทัศนคติของลูกค้าที่มีต่อการให้บริการของธนาคารกสิกรไทยจำกัด (มหาชน) : ศึกษาเฉพาะกรณี สาขาสำนักพหลโยธิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากจะเป็นเพศชาย ร้อยละ 54.00 สถานภาพโสด ร้อยละ 48.50 อายุของผู้ที่มาใช้บริการมากที่สุด จะอยู่ในช่วง 31-34 ปี ร้อยละ 46.00 การศึกษาของผู้ที่มาใช้บริการจะอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 62.50 รายได้ของผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วง 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.50 และมีอาชีพรับจ้างมากที่สุดถึงร้อยละ 60.00 และประเภทการใช้บริการที่ลูกค้ามาใช้มากที่สุด ได้แก่ รับฝาก-ถอนเงิน ร้อยละ 62.00 และจากการศึกษาเรื่องทัศนคติพบว่าความมั่นคงของธนาคารมีผลต่อทัศนคติของลูกค้าที่มาใช้บริการสูง โดยเฉพาะความมั่นคงในด้านที่เป็นธนาคารไทยขนาดใหญ่ของประเทศ มีทัศนคติสูงสุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.360 ส่วนทัศนคติในเรื่องเงินเดือนต้องจ่ายผ่านธนาคารนั้น มีค่อนข้างสูงโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.140 และสุดท้ายวัดจากราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ในเรื่องของความมั่นคง ซึ่งพบว่าลูกค้ามีทัศนคติค่อนข้างสูงเช่นกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.825 ในด้านความรวดเร็วของการให้บริการนั้นได้แบ่งออกเป็นขั้นตอน เมื่อวัดทัศนคติพบว่าในการฝาก-ถอน ด้านสินเชื่อ ด้านธุรกิจต่างประเทศ และด้านการเปิดบัญชี ลูกค้ามีทัศนคติในระดับค่อนข้างสูง คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.956 ส่วนด้านความสะดวกของสถานที่ ซึ่งมีผลต่อทัศนคตินั้นพบว่าลูกค้ามีทัศนคติค่อนข้างสูง โดยในด้านสถานที่สะดวกต่อการเข้าไปใช้บริการมีค่ามากที่สุด คือ ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.770 ส่วนด้านระเบียบและขั้นตอนการให้บริการนั้นก็มีค่าค่อนข้างสูงเช่นกัน โดยทัศนคติในการเปิดบัญชีใหม่มีค่ามากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.543 ส่วนในเรื่องของอัธยาศัยของผู้ให้บริการนั้น มีผลต่อทัศนคติค่อนข้างต่ำ คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.394 ขณะที่ในด้านของความถูกต้องของการใช้บริการมีผชต่อทัศนคติค่อนข้างสูงโดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.808 และสุดท้ายคือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีทัศนคติค่อนข้างสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.002 โดยเฉพาะในเรื่องของการมีโทรศัพท์สาธารณะเพียงพอเพื่อการติดต่อธุรกิจ คือมีค่า เฉลี่ยเท่ากับ 3.075

พิกุล ทองมา (2543) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคาดหวังและความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาย่อยอุโมงค์ จังหวัดลำพูน พบว่าลูกค้าส่วนมากเป็นชาย มีอายุเฉลี่ย 41 ปี สมรสแล้ว มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ใช้บริการของธนาคารในระยะเวลา 4 ปี และนอกจากจะใช้บริการของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) แล้ว ยังใช้บริการของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ด้วย ความคาดหวังต่อการให้บริการของธนาคารทั้ง 4 ด้านนั้น ลูกค้ามีความคาดหวังในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย คือ ด้านอาคารสถานที่เป็นอันดับแรก ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ ด้านพนักงาน และด้านการบริการ ตามลำดับ และจากการทดสอบสมมติฐาน ผลการหาความสัมพันธ์ตัวแปรลักษณะส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจของลูกค้า พบว่า เพศ ระดับการศึกษา จำนวนเงินในบัญชีเงินฝาก มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความคาดหวัง

รุ่งกานต์ ฉัตรวีระชัยกิจ (2543) ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร พฤติกรรมในการใช้บริการและทัศนคติของลูกค้าที่มีต่อธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) พบว่า ในด้านพฤติกรรมในการใช้บริการของกลุ่มตัวอย่างนั้น บริการของธนาคารที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้มากที่สุด คือบริการด้านเงินฝาก ส่วนความบ่อยครั้งในการใช้บริการของธนาคารส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงที่น้อยกว่า 5 ครั้งต่อเดือน สำหรับปัจจัยในการตัดสินใจใช้บริการของธนาคาร ส่วนใหญ่จะเป็นเพราะธนาคารอยู่ใกล้บ้าน / ที่ทำงาน / สถานศึกษา ส่วนในเรื่องของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีที่สุดในเรื่องของพนักงานของธนาคารต้อนรับอบอุ่นและเป็นกันเอง รองลงมาจะมองว่าธนาคารมีความมั่นคงในการดำเนินกิจการและมีความซื่อตรง ไม่เอาเปรียบลูกค้า ส่วนทัศนคติที่ดีน้อยที่สุด คือ ธนาคารมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการให้บริการ และสำหรับการหาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมในการใช้บริการของธนาคารมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของลูกค้าที่มีต่อธนาคาร พบว่า ปัจจัยในการ ตัดสินใจใช้บริการของธนาคารมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของลูกค้าที่มีต่อธนาคาร

สาวิตรี กิ่งมณี (2543) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาทัศนคติของลูกค้าต่อการให้บริการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาท่าตูม พบว่า ลูกค้าส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการให้บริการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ลูกค้าส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และประกอบอาชีพเกษตรกรรม และลูกค้าที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อการให้บริการของธนาคารส่วนมาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่องความสะอาดของห้องน้ำและมีจำนวนเพียงพอต่อลูกค้า ที่มีทัศนคติแตกต่างกัน ลูกค้าที่มีอาชีพต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน และประเภทการใช้บริการต่างกัน ส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการให้บริการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และในด้านปัญหาลูกค้าเห็นว่ามีปัญหาที่สำคัญได้แก่ พนักงานน้อยไม่เพียงพอต่อการให้บริการ บริการช้าทำให้ต้องรอนาน ที่นั่งของลูกค้าสำหรับรอรับบริการไม่เพียงพอ และไม่ค่อยแจ้งข้อมูลข่าวสารแก่ลูกค้า และได้เสนอแนะความต้องการและข้อเสนอแนะที่สำคัญได้แก่ ต้องการให้เพิ่มจำนวนพนักงาน ให้บริการด้วยความรวดเร็ว เพิ่มจำนวนเก้าอี้สำหรับนั่งรอรับบริการ และให้แจ้งข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ

อชิณณา หงส์กาญจนกุล (2544) ศึกษาวิจัยเรื่อง ทัศนคติของลูกค้าเงินฝากธนาคารต่อการให้บริการของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาสกลนคร พบว่า ลูกค้าเงินฝากส่วนใหญ่มีทั้งเพศชายและเพศหญิงเท่า ๆ กัน มีอายุระหว่าง 41-50 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ฝากเงินธนาคารประเภทออมทรัพย์โดยเปิดบัญชีกับธนาคารนาน 6-10 ปี และใช้บริการฝาก-ถอนเงินที่ธนาคาร 3-4 ครั้งต่อเดือน ลูกค้าเงินฝากมีทัศนคติต่อการให้บริการของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาสกลนคร โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน คือ ด้านพนักงานและการต้อนรับ ด้านประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง และอยู่ในระดับค่อนข้างดี 3 ด้าน คือ ด้านสถานประกอบการ ด้านความสะดวกที่ได้รับ และด้านระยะเวลาในการให้บริการ โดยมีทัศนคติเป็นรายข้ออยู่ในระดับค่อนข้างดี และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2 ข้อตามลำดับ ดังนี้ ด้านพนักงานและการต้อนรับ พนักงานมีทักษะความชำนาญในการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 3.66 พนักงานพูดจาติดต่อสื่อสารกับลูกค้าที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 3.61 ด้านสถานประกอบการ สถานที่ของธนาคาร มีความปลอดภัยสำหรับลูกค้า มีค่าเฉลี่ย 3.55 ห้องน้ำสะอาด มีค่าเฉลี่ย 3.57 ด้านความสะดวกที่ได้รับ มีการให้บริการที่เสมอและเท่าเทียมกัน มีค่าเฉลี่ย 3.59 มีบริการรวดเร็วและสะดวก มีค่าเฉลี่ย 3.57 ด้านการประชาสัมพันธ์ มีการแจ้งข่าวสารบริการพิเศษในช่วงเทศกาลต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย 3.59 มีพนักงานให้คำแนะนำเกี่ยวกับบริการเงินฝาก มีค่าเฉลี่ย 3.54 ด้านระยะเวลาใน

การให้บริการที่รวดเร็ว ถูกต้องในการบริการลูกค้า มีค่าเฉลี่ย 3.58 มีการจัดลำดับก่อนหลังของการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 3.53

ธนาคารอิสลาม

ซัลมาน เหมมานะ (2539) ศึกษาวิจัยเรื่อง ธนาคารไม่มีดอกเบี้ยตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม พบว่า วิธีการประกอบธุรกิจของธนาคารไม่มีดอกเบี้ยแตกต่างจากวิธีการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยคิดค่าตอบแทนเป็นกำไรจากการร่วมลงทุนและจากการค้าดังนั้น ในกรณีที่มีการทำธุรกรรมทางการเงินกับคู่สัญญาในประเทศไทย จึงมีปัญหาเกี่ยวกับการวินิจฉัยว่าค่าตอบแทนที่ส่งออกจากประเทศไทยเป็นดอกเบี้ยหรือกำไรจากการค้าซึ่งจะมีภาระภาษีที่แตกต่างกัน ส่วนการจัดตั้งธนาคารไม่มีดอกเบี้ยขึ้นในประเทศไทยจะมีอุปสรรคจากการที่ประเทศไทยไม่มีกฎหมายรองรับวิธีการดำเนินธุรกิจของธนาคารไม่มีดอกเบี้ยตามหลักกฎหมายอิสลาม และไม่มีกฎหมายสำหรับการควบคุมการดำเนินธุรกิจของธนาคารดังกล่าว ดังนั้นจึงควรบัญญัติกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจและการควบคุมการประกอบธุรกิจของธนาคารไม่มีดอกเบี้ย เพื่อให้มีการประกอบธุรกิจและการจัดตั้งธนาคารไม่มีดอกเบี้ยขึ้นทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการระดมเงินออมจากชาวมุสลิมในประเทศไทย

วิทยา ปะตุกา (2543) ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการออมและความต้องการธนาคารอิสลามของครัวเรือนไทยมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า การออมของครัวเรือนไทยมุสลิมในปัจจุบันมี 3 แบบ คือ (1) เก็บเงินไว้เอง (2) นำเงินไปฝากไว้กับผู้ที่ตนไว้ใจ (3) พึ่งพาระบบธนาคารพาณิชย์ ตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามเน้นความเป็นธรรมในสังคม เห็นว่าการกำหนดดอกเบี้ยตายตัวของสถาบันการเงินย่อมทำให้ผู้กู้เงินต้องแบกภาระความเสี่ยงตามลำพัง ดอกเบี้ยถือเป็นสิ่งต้องห้าม ดังนั้น จึงทำให้ชาวไทยมุสลิมไม่ใช้บริการของธนาคารพาณิชย์ทั่วไปถ้าไม่จำเป็น ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้มีความต้องการธนาคารที่ปลอดดอก ซึ่งได้แก่ธนาคารอิสลาม ซึ่งประกอบธุรกิจในรูปแบบของธนาคารที่ปลอดดอกเบี้ย ความต้องการธนาคารอิสลามของกลุ่มตัวอย่างใน 5 จังหวัดชายแดนภาพใต้ของประเทศไทย จากแบบสอบถาม พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด และความต้องการบางข้อมีความแตกต่างกันในระหว่าง 5 จังหวัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการวิเคราะห์ความต้องการตามตัวแปรอิสระ พบว่า ความต้องการจำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อปี และรายจ่ายของครัวเรือนเฉลี่ยต่อปี

ศิริพงษ์ จันทรัศมี (2539-2540) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวความคิดในการจัดตั้งธนาคารอิสลามใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า เมื่อมีการก่อตั้งธนาคารอิสลามขึ้นมาในประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศใกล้เคียง (ฟิลิปปินส์ ปี ค.ศ.1973, มาเลเซีย ปี ค.ศ.1983 เป็นต้น) ชาวไทยมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เริ่มมีความต้องการให้มีธนาคารอิสลามขึ้นในประเทศไทยเช่นกัน แต่เนื่องจากมีข้อติดขัดบางประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านกฎหมายของประเทศไทย ทำให้ปัจจุบันนี้ยังไม่สามารถจัดตั้งธนาคารอิสลามขึ้นมาได้ในประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีชาวไทยมุสลิมจำนวนหนึ่งมีแนวความคิดว่า รัฐบาลไทยกำลังทำให้พวกเขาทำบาปด้วย ชาวไทยมุสลิมยังขาดกลไกทางสถาบันทางการเงิน ทำให้มีข้อจำกัดในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ซึ่งมีปัญหาเศรษฐกิจและสังคมมากอยู่แล้ว) อันจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศในที่สุด การจัดตั้งธนาคารอิสลามไม่เพียงแต่จะทำให้เงินของชาวไทยมุสลิมเข้าสู่ระบบการเงินในประเทศเท่านั้น ยังอาจสามารถดึงเงินจากประเทศมุสลิมต่าง ๆ เข้าประเทศได้และน่าจะมีส่วนช่วยในการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเหล่านี้ด้วย

อันสารี สะอีดี (2540) ศึกษาวิจัยเรื่อง ธนาคารอิสลามในประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีบริการที่ลูกค้าต้องการ พบว่า ลูกค้าต้องการให้เปิดบริการธนาคารอิสลามแบบเต็มรูปแบบ มากกว่าซ่องบริการอิสลามในธนาคารที่ใช้ระบบดอกเบี้ย เช่นที่ธนาคารออมสินเปิดให้บริการอยู่ขณะนี้ หรือเปิดสาขาจากต่างประเทศ ลูกค้าต้องการใช้บริการทั้งด้านเงินและสินเชื่อเพื่อการลงทุนในธุรกิจและบริการอื่นที่ครบวงจร อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไม่ชี้ชัดในการที่จะยืนยันความมั่นใจของลูกค้า ในการที่จะใช้บริการในโครงการเงินฝากออมสินอิสลามของธนาคารออมสิน หรือโครงการอื่น ๆ ที่เปิดเป็นแผนกหนึ่งในธนาคารซึ่งเปิดบริการระบบดอกเบี้ย

ในงานวิจัยนี้ได้ใช้ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับ ทัศนคติ พฤติกรรม ความคาดหวัง ของนักวิชาการดังต่อไปนี้

1 ใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติของ Schiffman and Kanuk (1997) ในเรื่องของ องค์ประกอบ 3 ประการของทัศนคติ โดยกล่าวถึงความรู้ความเข้าใจผสมกับประสบการณ์ส่งผลต่อทัศนคติ ซึ่งก็คือความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง ใช้ทฤษฎีความรู้เกี่ยวกับสินค้าของ อดุลย์ จาตุรงคกุล (2543) เพราะได้พูดถึงการตรวจสอบความเชื่อของผู้บริโภคเกี่ยวกับความสามารถของสินค้า จะทำให้ทราบถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้บริโภคเกี่ยวกับความต้องการสินค้า ในที่นี้คือความต้องการของชาวมุสลิมว่าต้องการธนาคารอิสลามในลักษณะใด เมื่อมีการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

3 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม ใช้ทฤษฎีทัศนคติของ Schiffman and Kanuk (1997) ในข้อที่ 3 ของ ทฤษฎีองค์ประกอบ 3 ประการของทัศนคติ โดยกล่าวถึงแนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของพฤติกรรมที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ในที่นี้คือแนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของพฤติกรรมชาวมุสลิมว่าจะเป็นอย่างไร เมื่อมีธนาคารอิสลามเกิดขึ้นในอนาคต

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ทัศนคติ ความคาดหวังและแนวโน้มพฤติกรรม ของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1 การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

4 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นชาวมุสลิมที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 487,185 คน (คณะกรรมการกลางอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร. 2545) โดยแบ่งข้อมูลที่จะทำการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างในการให้ความสำคัญของชาวมุสลิม 2 กลุ่มนี้ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต โดยประเด็นที่จะศึกษาแบ่งเป็น 2 ประเด็นดังนี้

1 ศึกษาถึงทัศนคติและแนวโน้มพฤติกรรม จะทำการศึกษาในกลุ่มของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ว่าจะมีทัศนคติและแนวโน้มพฤติกรรมต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตอย่างไร เพราะกลุ่มมุสลิมกลุ่มนี้ทราบถึงระบบธนาคารอิสลามแล้ว ดังนั้นจึงสามารถแสดงทัศนคติได้ว่า ธนาคารอิสลามที่จัดตั้งขึ้นนั้นจะเป็นไปได้อย่างไรบ้าง และส่วนของแนวโน้มพฤติกรรมก็พอจะบอกได้ว่า เมื่อธนาคารอิสลามจัดตั้งขึ้นแล้ว จะมีลูกค้ามาใช้บริการในลักษณะใด มากน้อยแค่ไหน

2 ศึกษาถึงความคาดหวัง จะทำการศึกษาในกลุ่มของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามว่า มีความคาดหวังอย่างไรต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต ซึ่งชาวมุสลิมกลุ่มนี้จะบอกได้ว่าเขามีความต้องการธนาคารอิสลามในลักษณะอย่างไร

สำหรับบริการระบบธนาคารอิสลามจะมีอยู่ในหน่วยงานของธนาคารพาณิชย์ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยระบบธนาคารอิสลามเริ่มมีการอนุมัติให้เปิดบริการแก่ชาวมุสลิมตั้งแต่ปี พ.ศ.2542 จึงมีประชากรมุสลิมจำนวนหนึ่งที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม และพอจะมีความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบธนาคารอิสลาม ซึ่งสาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีหน่วยงานของระบบธนาคารอิสลามและอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครนั้นมีอยู่ 5 สาขา ได้แก่ สาขาสำนักงานใหญ่ สาขาจตุจักร สาขาลาดกระบัง สาขาภาษีเจริญ และสาขามีนบุรี ส่วนธนาคารออมสินที่มีหน่วยงานของระบบธนาคารอิสลามและอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครมี 2 สาขา ได้แก่ สาขาสำนักงานใหญ่(ถนนพหลโยธิน) และสาขาหนองจอก ในขณะที่หน่วยงานบริการระบบธนาคารอิสลามของธนาคารกรุงไทยจะมีอยู่ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นชาวมุสลิมที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย โดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2535 : 68) และกำหนดให้มีค่าความคลาดเคลื่อนได้ .05 ดังสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ประชากรในที่นี้คือชาวมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร 487,185 คน

e แทน ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างมีค่า .05

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 399.67 หรือ ให้เท่ากับ 400 คน เพื่อให้ผลการวิจัยแม่นยำมากขึ้น

2 จากนั้นจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามสถานที่ที่ใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอิสลาม(มัสยิด) ที่อยู่ในระแวกเดียวกันหรืออยู่ใกล้กับธนาคารพาณิชย์ที่มีบริการระบบธนาคารอิสลามทั้ง 7 แห่งในเขตกรุงเทพมหานครดังที่กล่าวไว้ข้างต้น โดยเฉพาะในเขตหนองจอกนั้นมีประชากรมุสลิมเป็นจำนวนมากจึงเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมัสยิด 2 แห่งที่อยู่ใกล้กับธนาคารออมสินสาขาหนองจอก ซึ่งมีรายชื่อของมัสยิดที่จะทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 ธนาคารออมสินสาขาหนองจอก แขวงกระทุ่มราย เขตหนองจอก จะเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมัสยิดที่อยู่ใกล้เคียงคือ

1 มัสยิดอัลฮุสนา แขวงหนองจอก เขตหนองจอก

2 มัสยิดดารุ๊สซุนนี แขวงหนองจอก เขตหนองจอก

2.2 ธนาคารออมสินสาขาสำนักงานใหญ่(ถนนพหลโยธิน) แขวงสามเสนใน เขตพญาไท จะเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมัสยิดที่อยู่ใกล้เคียงคือ

มัสยิดดารุ้ลอะมาน(พญาไท) แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี

2.3 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาสำนักงานใหญ่ แขวงจิตลดา เขตดุสิต จะเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมัสยิดที่อยู่ใกล้เคียงคือ

มัสยิดมหานาค แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

2.4 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาจตุจักร แขวงลาดยาว เขตจตุจักร จะเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมัสยิดที่อยู่ใกล้เคียงคือ

มัสยิดมู่ฮายีรีน แขวงดินแดง เขตดินแดง

2.5 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาลาดกระบัง แขวงทับยาว เขตลาดกระบัง จะเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมัสยิดที่อยู่ใกล้เคียงคือ

มัสยิดดารุ้ลมูฮายีรีน(ทับยาว) แขวงขุมทอง เขตลาดกระบัง

2.6 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาภาษีเจริญ แขวงปากคลองภาษีเจริญ เขตภาษีเจริญ จะเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมัสยิดที่อยู่ใกล้เคียงคือ

มัสยิดบางอ้อ แขวงบางอ้อ เขตบางพลัด

2.7 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขามีนบุรี ถนนสุวินทวงศ์ เขตมีนบุรี จะเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมัสยิดที่อยู่ใกล้เคียงคือ

มัสยิดนูรุลฮีดายะห์ ถนนสุวินทวงศ์ แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี

หมายเหตุ ข้อมูลรายชื่อและที่อยู่ของมัสยิดมาจาก คณะกรรมการกลางอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร. 2544

3 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตา(Quota Sampling) โดยเลือกเก็บข้อมูลตัวอย่างจากมัสยิดทั้ง 8 แห่ง ๆ ละ 50 คน และมัสยิดแต่ละแห่งจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม 25 คน และที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม 25 คน การเก็บตัวอย่างจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความสะดวก (Convenience Sampling) คือเก็บจนกว่าจะได้จำนวนตัวอย่างครบอย่างละ 25 คน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนตัวอย่างที่จะเก็บในมัสยิดที่อยู่ใกล้กับธนาคารที่มีบริการระบบธนาคารอิสลาม

ธนาคาร	มัสยิด	จำนวนตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูล (คน)		รวม (คน)
		เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม	ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม	
ธนาคารออมสิน สาขาหนองจอก	อัลฮุสนา	25	25	50
	ดารุ๊สซุนนี	25	25	50
ธนาคารออมสิน สาขาสำนักงานใหญ่	ดารุ้ลอะมาน	25	25	50
ธกส. สาขาสำนักงานใหญ่	มหานาค	25	25	50
ธกส. สาขาจตุจักร	มู่ฮายีรีน	25	25	50
ธกส. สาขาลาดกระบัง	ดารุ้ลมูฮายีรีน	25	25	50
ธกส. สาขาภาษีเจริญ	บางอ้อ	25	25	50
ธกส. สาขามีนบุรี	นูรุลฮีดายะห์	25	25	50
			รวม	400

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบ่งเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 มี5 ตอน และชุดที่ 2 มี 4 ตอน

ชุดที่ 1 (มี 5 ตอน) สำหรับประชากรมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปและความคิดเห็นของการเปิดทำการธนาคารอิสลามในวันศุกร์ เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดมีจำนวนทั้งหมด 8 ข้อ (ได้ข้อมูลจากธนาคารออมสิน สาขาหนองจอก)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม เป็นคำถามแบบให้คะแนน มีค่าคะแนน 0 และ 1 คะแนน มีทั้งหมด 12 ข้อ (ได้แนวความคิดมาจากทฤษฎีการห้ามดอกเบี้ยของบรรจง บินกาซัน (2533))

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม เป็นคำถามแบบให้คะแนน มีค่าคะแนน 0 และ 1 คะแนน มีทั้งหมด 15 ข้อ (ได้แนวความคิดมาจากเอกสารของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่ายกองทุนอิสลาม (2542))

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามเป็นคำถามแบบให้คะแนน 1-5 คะแนนมีทั้งหมด 16 ข้อ (ได้แนวความคิดมาจากเอกสารของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่ายกองทุนอิสลาม (2542))

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม เป็นคำถามแบบให้คะแนนจาก 1-5 คะแนน มีทั้งหมด 21 ข้อ (ได้แนวความคิดมาจากเอกสารของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่ายกองทุนอิสลาม (2542))

ชุดที่ 2 (มี 4 ตอน) สำหรับประชากรมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความคิดเห็นของการเปิดทำการธนาคารอิสลามในวันศุกร์และแนวโน้มพฤติกรรมในการไปใช้บริการธนาคารอิสลาม เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดมีจำนวนทั้งหมด 9 ข้อ (ได้ข้อมูลจากธนาคารออมสิน สาขาหนองจอก)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม เป็นคำถามแบบให้คะแนน มีค่าคะแนน 0 และ 1 คะแนน มีทั้งหมด 12 ข้อ (ได้แนวความคิดมาจากทฤษฎีการห้ามดอกเบี้ยของบรรจง บินกาซัน (2533))

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม เป็นคำถามแบบให้คะแนน มีค่าคะแนน 0 และ 1 คะแนน มีทั้งหมด 15 ข้อ (ได้แนวความคิดมาจากเอกสารของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่ายกองทุนอิสลาม (2542))

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม เป็นคำถามแบบให้คะแนน 1-5 คะแนน มีทั้งหมด 20 ข้อ (ได้แนวความคิดมาจากเอกสารของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่ายกองทุนอิสลาม (2542))

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม จากข่าว หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และหาข้อมูลจากธนาคารพาณิชย์ ที่มีหน่วยงานของระบบธนาคารอิสลาม โดยการติดต่อขอรายละเอียดจากผู้บริหารและพนักงานธนาคาร รวมทั้งศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2 วิเคราะห์เอกสารและร่างแบบสอบถามอย่างมีโครงสร้าง

3 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4 สร้างแบบสอบถามใช้ในการเก็บข้อมูลมี 2 ชุด ชุดแรกสำหรับประชากรมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม และชุดที่สองสำหรับประชากรมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม

5 นำแบบสอบถามไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และเสนอแนะเพิ่มเติม

6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม 30 ชุด และกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม 30 ชุด แล้วหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α- Coefficient) โดยแบบสอบถามที่ใช้กับกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามมีค่าความเชื่อมั่น .89 และ แบบสอบถามที่ใช้กับกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามมีค่าความเชื่อมั่น .93

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปแจกกลุ่มตัวอย่างตามสถานที่ ที่กำหนดไว้ทั้ง 8 แห่ง ให้ได้จำนวนแบบสอบถามครบตามที่ต้องการในแต่ละแห่ง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC ซึ่งกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความคิดเห็นของการเปิดทำการธนาคารอิสลามในวันศุกร์และแนวโน้มพฤติกรรมในการไปใช้บริการธนาคารอิสลาม รวมทั้งองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาค่าความถี่และร้อยละของตัวแปรแต่ละตัว

2 นำข้อมูลที่เกี่ยวกับ ทัศนคติ ความคาดหวังและแนวโน้มพฤติกรรม มาคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (ได้แก่เพศ) ว่าแตกต่างกัน จะมีผลต่อ ทัศนคติ ความคาดหวังและแนวโน้มพฤติกรรม ต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม โดยการทดสอบด้วยค่าที (t-test independent) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1,2 และ3 (เฉพาะตัวแปรเพศ)

4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ที่แตกต่างกัน มีผลต่อ ทัศนคติ ความคาดหวังและแนวโน้มพฤติกรรมต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม โดยใช้การทดสอบแบบการวิเคราะห์ความแปรปรวน 1 ตัวประกอบ (One-way-Analysis of Variance) หรือค่าเอฟ (F-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานในข้อ 1,2,3 (ยกเว้นตัวแปรเพศ) และข้อ 4,5,6,7,8,9 ในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธี LSD (Least Significant Difference) ที่เป็นการเปรียบเทียบพหุคูณ

5 หาความสัมพันธ์ของตัวแปรตามโดยใช้วิธีสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearsion product moment correlation) ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่าง ทัศนคติกับแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 10

6 หาเกณฑ์การประเมินของแบบสอบถามที่มีลักษณะการให้คะแนนเป็นสเกล (Scale) ในระดับคะแนน 1-5 คะแนน อันได้แก่แบบสอบถามที่ใช้วัดทัศนคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรม กับเกณฑ์การประเมินของแบบสอบถามที่ใช้วัดความรู้ความเข้าใจดังต่อไปนี้

6.1 ลักษณะแบบสอบถามที่มีการให้คะแนน 1-5 คะแนน มีเกณฑ์การประเมิน โดยคำนวณจากสูตรหาอันตรภาคชั้น(Class interval) ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ . 2534)

เกณฑ์การประเมิน
- 4.21-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด
- 3.41-4.20 หมายถึง ระดับมาก
- 2.61-3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง
- 1.81-2.60 หมายถึง ระดับน้อย
- 1.00-1.80 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

6.2 เกณฑ์การประเมินของแบบสอบถามที่ใช้วัดความรู้ความเข้าใจ หาจากสูตรการหาอันตรภาคชั้น(Class interval) ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ . 2534)

ได้เกณฑ์ประเมินดังนี้
- 66.67-100 หมายถึง มีความรู้ระดับสูง
- 33.34-66.66 หมายถึง มีความรู้ระดับปานกลาง
- 0-33.33 หมายถึง มีความรู้ระดับต่ำ

7 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อธนาคารอิสลามมีเกณฑ์การให้คะแนน (ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2540 : 253) และเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์ในข้อ 6 ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน
เห็นด้วย	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง มีทัศนคติต่อธนาคารอิสลามในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง
คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง มีทัศนคติต่อธนาคารอิสลามในระดับเห็นด้วย
คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง มีทัศนคติต่อธนาคารอิสลามในระดับไม่แน่ใจ
คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง มีทัศนคติต่อธนาคารอิสลามในระดับไม่เห็นด้วย
คะแนนเฉลี่ย1.00-1.80หมายถึงมีทัศนคติต่อธนาคารอิสลามในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

8 ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อธนาคารอิสลาม มีเกณฑ์การให้คะแนน(ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2540 : 253) และเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์ในข้อ 6 ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง ความคาดหวังต่อธนาคารอิสลามในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง ความคาดหวังต่อธนาคารอิสลามในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ความคาดหวังต่อธนาคารอิสลามในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ความคาดหวังต่อธนาคารอิสลามในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ความคาดหวังต่อธนาคารอิสลามในระดับน้อยที่สุด

9 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม มีเกณฑ์การให้คะแนน (ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2540 : 253) และเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์ในข้อ 6 ดังนี้

มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง มีแนวโน้มพฤติกรรมในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง มีแนวโน้มพฤติกรรมในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง มีแนวโน้มพฤติกรรมในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง มีแนวโน้มพฤติกรรมในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง มีแนวโน้มพฤติกรรมในระดับน้อยที่สุด

10 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตอบถูก ได้คะแนน 1 คะแนน
ตอบผิดหรือไม่ตอบ ได้คะแนน 0 คะแนน

โดยเกณฑ์การให้คะแนนจะแบ่งระดับความรู้ เป็น 3 ระดับตามที่คำนวณได้ในข้อ 6 คือ

ให้คะแนนร้อยละ 66.67-100 หมายถึง มีความรู้ระดับสูง
ให้คะแนนร้อยละ 33.34-66.66 หมายถึง มีความรู้ระดับปานกลาง
ให้คะแนนร้อยละ 0-33.33 หมายถึง มีความรู้ระดับต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC for windows เพื่อหาค่าสถิติดังนี้

1 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 65)

$$s = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ s แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพแบบทดสอบ

ค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ (Reliability of the test) โดยใช้วิธีหาค่าครอนบัค แอลฟ่า (Cronbach 's alpha) สูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{k \quad \text{covarian } \overline{ce} \,/\text{varian } \overline{ce}}{1 + (k-1)\,\text{covarian } \overline{ce} \,/\text{varian } \overline{ce}}$$

เมื่อ k แทน จำนวนคำถาม

$\text{covarian } \overline{ce}$ แทน ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนร่วมระหว่างคำถามต่าง ๆ

$\text{varian } \overline{ce}$ แทน ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนของคำถาม

3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มในกรณีที่ความแปรปรวนของ 2 กลุ่มมีค่าไม่เท่ากัน โดยใช้สูตร t-test Independent เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1,2,3 (เฉพาะเพศ) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 : 178)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution

$\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

$\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

s_1^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง 1

s_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง 2

n_1 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

Degree of freedom = $n_1 + n_2 - 2$

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย ของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวน 1 ตัวประกอบ (One-way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1,2,3 (ยกเว้นเพศ) และข้อ 4,5,6,7,8,9 (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 236)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่พิจารณาใน F-distribution

MS_B แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสองระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสองภายในกลุ่ม

df ของเศษ (df ของ MS_B) คำนวณได้จากสูตร $df_1 = k-1$

df ของส่วน (df ของ MS_W) คำนวณได้จากสูตร $df_2 = N-k$

k แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม

กรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบพหุคูณ ตามวิธี LSD (Least Significant Difference) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนี้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย. 2539 : 200)

$$LSD(\alpha) = t_{\alpha,r} \cdot s_{\bar{d}}$$

$$s_{\bar{d}} = \sqrt{MSE\left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j}\right)}$$

โดยที่ $n_i \neq n_j$

และ $r = n - k$

เมื่อ LSD แทน ค่าผลต่างนัยสำคัญที่คำนวณได้สำหรับประชากรกลุ่มที่ i และ j

MSE แทน ค่า Mean Square Error ที่ได้จากตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน

k แทน ค่าจำนวนกลุ่มทั้งหมดที่ใช้ทดสอบ

n แทน ค่าจำนวนข้อมูลตัวอย่างทั้งหมด

$t_{\alpha,r}$ แทน ค่าสถิติจากตารางมาตรฐาน ที่ระดับ df = n-k

3.3 ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร ทัศนคติกับแนวโน้มพฤติกรรม ของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต โดยใช้สถิติทดสอบค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อ 10 โดยใช้สูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 153)

$$r \text{ หรือ } r_{xy} = \frac{n\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{\left(n\sum x^2 - (\sum x)^2\right)\left(n\sum y^2 - (\sum y)^2\right)}}$$

เมื่อ r หรือ r_{xy} หมายถึง สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร x กับตัวแปร y

n หมายถึง จำนวนคนหรือจำนวนคู่ของข้อมูล

$\sum x$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนดิบของตัวแปร x

$\sum y$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนดิบของตัวแปร y

$\sum xy$ หมายถึง ผลรวมของผลคูณของคะแนนตัวแปร x กับ คะแนนของตัวแปร y เป็นคู่ ๆ ในรูปคะแนนดิบ

$\sum x^2$ หมายถึง ผลรวมของกำลังสองของคะแนนดิบตัวแปร x

$\sum y^2$ หมายถึง ผลรวมของกำลังสองของคะแนนดิบตัวแปร y

โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าระหว่าง $-1 \leq r \leq 1$ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534)

$-1 \leq r < 0$ แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

$0 < r \leq 1$ แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

$0.9 < r < 1$ แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์กันมาก

$-1 < r < -0.9$ แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามและมีความสัมพันธ์กันมาก

ถ้า r เท่ากับ 0 แสดงว่า x และ y ไม่มีความสัมพันธ์กัน

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ทัศนคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนชาวมุสลิมกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา t - Distribution
F-Ratio	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา F - Distribution
F-Prob.,p	แทน	ความน่าจะเป็นสำหรับบอกนัยสำคัญทางสถิติ
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและความบ่อยครั้งของการไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิม

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม (ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม (ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม (ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม)

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและความบ่อยครั้งของการไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ความบ่อยครั้งของการไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความคิดเห็นของการเปิดทำการธนาคารอิสลามในวันศุกร์ และการไปใช้บริการธนาคารอิสลามของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม โดยแจกแจงเป็นจำนวน และค่าร้อยละ ดังนี้

ตาราง 3 แสดงจำนวน และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและความบ่อยครั้งของการไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	เคยใช้บริการ		ไม่เคยใช้บริการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ				
- ชาย	127	63.5	128	64.0
- หญิง	73	36.5	72	36.0
รวม	200	100.0	200	100.0
2. อายุ				
- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	27	13.5	16	8.0
- 21-30 ปี	60	30.0	102	51.0
- 31-40 ปี	48	24.0	38	19.0
- 41-50 ปี	37	18.5	22	11.0
- 51-60 ปี	14	7.0	17	8.5
- มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	14	7.0	5	2.5
รวม	200	100.0	200	100.0
3. สถานภาพสมรส				
- โสด	105	52.5	112	56.0
- สมรส / อยู่ด้วยกัน	90	45.0	79	39.5
- หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย	5	2.5	9	4.5
รวม	200	100.0	200	100.0
4. ระดับการศึกษาสูงสุด				
- ชั้นประถมศึกษา	13	6.5	24	12.0
- ชั้นมัธยมศึกษา	39	19.5	59	29.5
- ระดับอาชีวะศึกษา	25	12.5	27	13.5
- ระดับปริญญาตรี	108	54.0	78	39.0
- สูงกว่าระดับปริญญาตรี	15	7.5	12	6.0
รวม	200	100.0	200	100.0

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	เคยใช้บริการ		ไม่เคยใช้บริการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. อาชีพ				
- นิสิต / นักศึกษา	51	25.5	64	32.0
- ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	45	22.5	23	11.5
- พนักงานบริษัทเอกชน	28	14.0	59	29.5
- รับจ้างทั่วไป	14	7.0	21	10.5
- ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	40	20.0	26	13.0
- อื่น ๆ	22	11.0	7	3.5
รวม	200	100.0	200	100.0
6. รายได้				
- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	74	37.0	97	48.5
- 5,001-10,000 บาท	49	24.5	47	23.5
- 10,001-15,000 บาท	29	14.5	22	11.0
- 15,001-20,000 บาท	19	9.5	13	6.5
- 20,001-25,000 บาท	12	6.0	5	2.5
- สูงกว่า 25,000 บาท	17	8.5	16	8.0
รวม	200	100.0	200	100.0
7. ความบ่อยครั้งในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป				
- สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า	28	14.0	18	9.0
- 1-3 ครั้งต่อเดือน	98	49.0	78	39.0
- 1-5 ครั้งในครึ่งปี	42	21.0	61	30.5
- 1 ครั้งต่อปี	20	10.0	29	14.5
- อื่น ๆ	12	6.0	14	7.0
รวม	200	100.0	200	100.0
8. ธนาคารอิสลามควรเปิดทำการในวันศุกร์หรือไม่				
- ควรเปิด	90	45.0	68	34.0
- ไม่ควรเปิด	110	55.0	132	66.0
รวม	200	100.0	200	100.0
9. ท่านเลือกที่จะไปใช้บริการธนาคารอิสลามหรือไม่				
- ไปใช้บริการ	-	-	197	98.5
- ไม่ไปใช้บริการ	-	-	3	1.5
รวม	-	-	200	100.0

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษามีจำนวน 400 คน แบ่งเป็นชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม 200 คน และชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม 200 คน

เพศ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามสำหรับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม เป็นเพศชาย จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 63.5 เป็นเพศหญิง 73 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3 และชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม เป็นเพศชาย 128 คน คิดเป็นร้อยละ 64.0 เป็นเพศหญิง 72 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0

อายุ กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบแบบสอบถามมากที่สุดที่อายุ 21-30 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมามีช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 อายุ 41-50 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 น้อยที่สุดอยู่ที่ช่วงอายุ 51-60 ปี กับมากกว่า 60 ปีขึ้นไป คือมีจำนวนเท่ากันที่ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 และชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบแบบสอบถามมากสุดที่อายุ 21-30 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0 รองลงมามีช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 อายุ 41-50 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 อายุ 51-60 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 น้อยที่สุดอยู่ที่ช่วงอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5

สถานภาพสมรส กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่ตอบแบบสอบ มีสถานภาพโสด จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 มีสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 45.0 และมีสถานภาพหย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพสมรสโสด จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 มีสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 และมีสถานภาพหย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบแบบสอบถามมากที่สุด มีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 รองลงมามีระดับการศึกษาสูงสุดชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 ระดับการศึกษาสูงสุดอาชีวะศึกษา จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ระดับการศึกษาสูงสุดสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาสูงสุดชั้นประถมศึกษา จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 และชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบแบบสอบถามมากที่สุด มีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมามีระดับการศึกษาสูงสุดชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 ระดับการศึกษาสูงสุดอาชีวะศึกษา จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 ระดับการศึกษาสูงสุดชั้นประถมศึกษา จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาสูงสุดสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0

อาชีพ กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบแบบสอบถามมากที่สุด เป็นนิสิต / นักศึกษา จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 รองลงมามีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 อาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 อาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 น้อยที่สุดมีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 และชาวมุสลิมที่

ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามตอบแบบสอบถามมากที่สุด เป็นนิสิต / นักศึกษาจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 รองลงมามีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 อาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 อาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 น้อยที่สุดมีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5

รายได้ กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบแบบสอบถามมากที่สุด มีรายได้ในช่วงน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 รองลงมามีรายได้ในช่วง 5,001-10,000 บาท จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 รายได้ในช่วง 10,001-15,000 บาท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 รายได้ในช่วง 15,001-20,000 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 รายได้สูงกว่า 25,000 บาท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 น้อยที่สุดมีรายได้ในช่วง 20,001-25,000 บาท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 และชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบแบบสอบถามมากที่สุด มีรายได้ในช่วงน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5 รองลงมามีรายได้ในช่วง 5,001-10,000 บาท จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 รายได้ในช่วง 10,001-15,000 บาท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 รายได้สูงกว่า 25,000 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 รายได้ในช่วง 15,001-20,000 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 น้อยที่สุดมีรายได้ในช่วง 20,001-25,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5

ความบ่อยครั้งในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ 1-3 ครั้งต่อเดือน จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมา ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ 1-5 ครั้งในครึ่งปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ 1 ครั้งต่อปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 น้อยที่สุด ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 และชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ 1-3 ครั้งต่อเดือน จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมา ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ 1-5 ครั้งในครึ่งปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ 1 ครั้งต่อปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 น้อยที่สุด ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0

ความคิดเห็นของการเปิดทำการธนาคารอิสลามในวันศุกร์ กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่าควรเปิดทำการในวันศุกร์ มีจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 45.0 และ ไม่ควรเปิดทำการในวันศุกร์ มีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 สำหรับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่าควรเปิดทำการในวันศุกร์ มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 และ ไม่ควรเปิดทำการในวันศุกร์ มีจำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 66.0

การไปใช้บริการธนาคารอิสลาม สำหรับกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่ตอบว่าไปใช้บริการธนาคารอิสลาม มีจำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 98.5 และตอบว่าไม่ไปใช้บริการธนาคารอิสลาม มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิม

การวิเคราะห์องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิม แบ่งเป็นความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม จะนำเสนอในรูปจำนวนและร้อยละดังนี้

ตาราง 4 แสดงระดับความรู้ขององค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ

องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ	เคยใช้บริการ				ไม่เคยใช้บริการ			
	ชาย	หญิง	รวม		ชาย	หญิง	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
1. ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม								
1.1. มีความรู้ระดับสูง	80	44	127	63.5	84	42	126	63.0
1.2. มีความรู้ระดับปานกลาง	43	26	69	34.5	43	28	71	35.5
1.3. มีความรู้ระดับต่ำ	1	3	4	2.0	1	2	3	1.5
รวม			200	100.0			200	100.0
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม								
2.1. มีความรู้ระดับสูง	37	20	57	28.5	30	22	52	26.0
2.2. มีความรู้ระดับปานกลาง	88	51	139	69.5	92	49	141	70.5
2.3. มีความรู้ระดับต่ำ	2	2	4	2.0	6	1	7	3.5
รวม			200	100.0			200	100.0

จากตาราง 4 แสดงระดับความรู้ขององค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิม แบ่งเป็นความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม

ในส่วนของความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ตอบแบบสอบถาม มีความรู้ระดับสูงจำนวน 127 คน (ร้อยละ 63.5) แบ่งเป็นชาย 80 คน หญิง 44 คน มีความรู้ระดับปานกลางจำนวน 69 คน (ร้อยละ 34.5) แบ่งเป็นชาย 43 คน หญิง 26 คน และมีความรู้ระดับต่ำจำนวน 4 คน (ร้อยละ 2.0) แบ่งเป็นชาย 1 คน หญิง 3 คน และกลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ตอบแบบสอบถาม มีความรู้ระดับสูงจำนวน 126 คน (ร้อยละ 63.0) แบ่งเป็นชาย 84 คน หญิง 42 คน มีความรู้ระดับปานกลางจำนวน 71 คน (ร้อยละ 35.5) แบ่งเป็นชาย 43 คน หญิง 28 คน และมีความรู้ระดับต่ำจำนวน 3 คน (ร้อยละ 1.5) แบ่งเป็นชาย 1 คน หญิง 2 คน

ในส่วนของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ตอบแบบสอบถาม มีความรู้ระดับสูงจำนวน 57 คน (ร้อยละ 28.5) แบ่งเป็นชาย 37 คน หญิง 20 คน มีความรู้ระดับปานกลางจำนวน 139 คน (ร้อยละ 69.5) แบ่งเป็นชาย 88 คน หญิง 51 คน และมีความรู้ระดับต่ำจำนวน 4 คน (ร้อยละ 2.0) แบ่งเป็นชาย 2 คน หญิง 2 คน และกลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ตอบแบบสอบถาม มีความรู้ระดับสูงจำนวน 52 คน (ร้อยละ 26.0) แบ่งเป็นชาย 30 คน หญิง 22 คน มีความรู้ระดับปานกลางจำนวน 141 คน (ร้อยละ 70.5) แบ่งเป็นชาย 92 คน หญิง 49 คน และมีความรู้ระดับต่ำจำนวน 7 คน (ร้อยละ 3.5) แบ่งเป็นชาย 6 คน หญิง 1 คน

และรายละเอียดของผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม สามารถบอกได้ว่า ข้อความแต่ละข้อในแบบสอบถามนั้นมีผู้ที่ตอบถูกและผู้ที่ตอบไม่ถูกเป็นจำนวนเท่าใดบ้าง ดังรายละเอียดที่จะแสดงในตาราง 5 และตาราง 6 ต่อไปนี้

ตาราง 5 แสดงผลของการทดสอบความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม

ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม	เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม				ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม			
	ตอบถูก		ตอบไม่ถูก		ตอบถูก		ตอบไม่ถูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ดอกเบี้ยในภาษาอาหรับ เรียกว่า 'ริบา' / T	172	86.0	28	14.0	185	92.5	15	7.5
2.มีเฉพาะเงินเท่านั้นที่ให้และรับกันได้ในรูปดอกเบี้ย / F	150	75.0	50	25.0	162	81.0	38	19.0
3. ถ้าท่านให้เพื่อนยืมเงิน แล้วขอให้เพื่อนเลี้ยงอาหาร ในกรณีนี้ถือว่าท่านเป็นผู้กระทำผิด ส่วนเพื่อนของท่านไม่เป็นฝ่ายผิดเพราะเป็นฝ่ายถูกขูดรีดจากท่าน / T	104	52.0	96	48.0	81	40.5	119	59.5
4. ถ้าผู้ขอกู้เงินเต็มใจให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ให้กู้โดยผู้ให้กู้ไม่ได้คาดหวังไว้ก่อน ถือว่าผู้ขอกู้เงินเป็นผู้กระทำผิด เพราะว่าเป็นฝ่ายสนับสนุนการให้ดอกเบี้ย / T	139	69.5	61	30.5	117	58.5	83	41.5
5. ถ้าเขามาขอคำปรึกษาสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากท่าน แล้วให้ของตอบแทนแก่ท่านด้วยความเต็มใจ ลักษณะดังกล่าว เทียบได้กับการให้และรับดอกเบี้ย / F	170	85.0	30	15.0	165	82.5	35	17.5
6. หากบุคคลหารายได้จากการคิดดอกเบี้ยแล้ว จะเป็นผู้ที่ไม่คิดถึงความยากลำบากของเพื่อนมนุษย์ / T	174	87.0	26	13.0	178	89.0	22	11.0
7. การเอาเปรียบกันในค่าจ้างแรงงาน เป็นความผิดทำนองเดียวกับการคิดดอกเบี้ยในการกู้เงิน / T	104	52.0	96	48.0	110	55.0	90	45.0
8. เงินที่ได้มาจากการให้เช่า แตกต่างจากเงินที่ได้มาจากดอกเบี้ย / T	179	89.5	21	10.5	172	86.0	28	14.0
9. ในระบบการเงินแบบอิสลาม การฝากเงินแบบ 'อะมานะฮ์'(ฝากรักษาไว้อย่างเดียว) ท่านสามารถนำเงิน ที่ผู้อื่นฝากไว้ไปใช้ทำธุรกิจได้ / F	99	49.5	101	50.5	108	54.0	92	46.0
10. ในระบบการเงินแบบอิสลาม ท่านสามารถนำเงินที่ผู้อื่นฝากไปบริจาคแก่คนจนได้ เพราะถือว่าเป็นการทำทาน / F	148	74.0	52	28.0	143	71.5	57	28.5
11. 'ซะกาต' เป็นการบริจาคทานบังคับ ที่มีกำหนดเวลาในการบริจาคอย่างน้อย 1 ครั้งใน 1 ปี / T	178	89.0	22	11.0	169	84.5	31	15.5
12. ผู้เข้ารับศาสนาอิสลามใหม่ มีสิทธิในการรับ 'ซะกาต' / T	172	86.0	28	14.0	183	91.5	17	8.3

/ T คำตอบคือ ถูก

/ F คำตอบคือ ผิด

จากตาราง 5 สำหรับกลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่ตอบแบบสอบถามในส่วนของความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม มีข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบถูก ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12 และข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบไม่ถูก ได้แก่ ข้อ 9 โดยที่

ข้อ 1 มีจำนวนผู้ตอบถูก 172 คน (ร้อยละ 86.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 28 คน (ร้อยละ 14.0)
ข้อ 2 มีจำนวนผู้ตอบถูก 150 คน (ร้อยละ 75.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 50 คน (ร้อยละ 25.0)
ข้อ 3 มีจำนวนผู้ตอบถูก 104 คน (ร้อยละ 52.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 96 คน (ร้อยละ 48.0)
ข้อ 4 มีจำนวนผู้ตอบถูก 139 คน (ร้อยละ 69.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 61 คน (ร้อยละ 30.5)
ข้อ 5 มีจำนวนผู้ตอบถูก 170 คน (ร้อยละ 85.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 30 คน (ร้อยละ 15.0)
ข้อ 6 มีจำนวนผู้ตอบถูก 174 คน (ร้อยละ 87.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 26 คน (ร้อยละ 13.0)
ข้อ 7 มีจำนวนผู้ตอบถูก 104 คน (ร้อยละ 52.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 96 คน (ร้อยละ 48.0)
ข้อ 8 มีจำนวนผู้ตอบถูก 179 คน (ร้อยละ 89.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 21 คน (ร้อยละ 10.5)
ข้อ 10 มีจำนวนผู้ตอบถูก 148 คน (ร้อยละ 74.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 52 คน (ร้อยละ 28.0)
ข้อ 11 มีจำนวนผู้ตอบถูก 178 คน (ร้อยละ 69.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 22 คน (ร้อยละ 11.0)
ข้อ 12 มีจำนวนผู้ตอบถูก 172 คน (ร้อยละ 86.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 28 คน (ร้อยละ 14.0)
และ ข้อ 9 มีจำนวนผู้ตอบถูก 99 คน (ร้อยละ 49.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 101 คน (ร้อยละ 50.5)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม มีข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบถูก ได้แก่ ข้อ 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 และข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบไม่ถูก ได้แก่ ข้อ 3 โดยที่

ข้อ 1 มีจำนวนผู้ตอบถูก 185 คน (ร้อยละ 92.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 15 คน (ร้อยละ 7.5)
ข้อ 2 มีจำนวนผู้ตอบถูก 162 คน (ร้อยละ 81.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 38 คน (ร้อยละ 19.0)
ข้อ 4 มีจำนวนผู้ตอบถูก 117 คน (ร้อยละ 58.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 83 คน (ร้อยละ 41.5)
ข้อ 5 มีจำนวนผู้ตอบถูก 165 คน (ร้อยละ 82.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 35 คน (ร้อยละ 17.5)
ข้อ 6 มีจำนวนผู้ตอบถูก 178 คน (ร้อยละ 89.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 22 คน (ร้อยละ 11.0)
ข้อ 7 มีจำนวนผู้ตอบถูก 110 คน (ร้อยละ 55.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 90 คน (ร้อยละ 45.0)
ข้อ 8 มีจำนวนผู้ตอบถูก 172 คน (ร้อยละ 86.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 28 คน (ร้อยละ 14.0)
ข้อ 9 มีจำนวนผู้ตอบถูก 108 คน (ร้อยละ 54.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 92 คน (ร้อยละ 46.0)
ข้อ 10 มีจำนวนผู้ตอบถูก 143 คน (ร้อยละ 71.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 57 คน (ร้อยละ 28.5)
ข้อ 11 มีจำนวนผู้ตอบถูก 169 คน (ร้อยละ 84.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 31 คน (ร้อยละ 15.5)
ข้อ 12 มีจำนวนผู้ตอบถูก 183 คน (ร้อยละ 91.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 17 คน (ร้อยละ 8.3)
และ ข้อ 3 มีจำนวนผู้ตอบถูก 81 คน (ร้อยละ 40.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 119 คน (ร้อยละ 59.5)

ตาราง 6 แสดงผลของการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม	เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม				ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม			
	ตอบถูก		ตอบไม่ถูก		ตอบถูก		ตอบไม่ถูก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ระบบธนาคารอิสลามทำธุรกิจค้าขายได้ / T	194	97.0	6	3.0	196	98.0	4	2.0
2. ระบบธนาคารอิสลามให้กู้เงินโดยคิดดอกเบี้ย / F	182	91.0	18	9.0	196	98.0	4	2.0
3. ระบบธนาคารอิสลามจะขายสินค้าให้ลูกค้าสินเชื่อเท่านั้น / T	50	25.0	150	75.0	46	23.0	154	77.0
4. ธุรกิจที่ระบบธนาคารอิสลามทำคือ การเช่าซื้อ การขายเชื่อ และการขายผ่อนชำระ / T	109	54.5	91	45.5	130	65.0	70	35.0
5. ระบบธนาคารอิสลามจะให้เงินกู้แก่ลูกค้าสินเชื่อ / F	73	36.5	127	63.5	79	39.5	121	60.5
6. ในการค้าขายแต่ละครั้ง ระบบธนาคารอิสลามจะได้กำไรทั้งหมด / F	136	68.0	64	32.0	141	70.5	59	29.5
7. ระบบธนาคารอิสลามจะนำเงินฝากไปลงทุนทำการค้าขาย / T	168	84.0	32	16.0	166	83.0	34	17.0
8. ระบบธนาคารอิสลามจะออกเงินกู้ให้ลูกค้าในกรณีที่ต้องใช้เงินในยามจำเป็นเท่านั้น เช่น เป็นค่ารักษาพยาบาล / T	66	33.0	134	67.0	77	38.5	123	61.5
9. ระบบธนาคารอิสลามจะแบ่งกำไรที่ได้จากการค้าขายให้ลูกค้าเงินฝาก / T	171	85.5	29	14.5	149	74.5	51	25.5
10. ระบบธนาคารอิสลามสามารถนำเงินฝากรักษาทรัพย์ไปทำธุรกิจได้ / T	143	71.5	57	28.5	124	62.0	76	38.0
11. เงินฝากรักษาทรัพย์ ระบบธนาคารอิสลามจะไม่ให้ผลตอบแทนแก่ลูกค้าเลย / F	93	46.5	107	53.5	90	45.0	110	55.0
12. เงินฝากรักษาทรัพย์ ไม่สามารถฝาก-ถอนได้ตลอดเวลา / F	146	73.0	54	27.0	131	65.5	69	34.5
13. เงินฝากเพื่อการลงทุนฝากถอนได้ตลอดเวลา / F	75	37.5	125	62.5	73	36.5	127	63.5
14. ปัจจุบันมีสำนักงานและสาขาของธนาคารอิสลามเปิดดำเนินงานแล้ว โดยไม่ได้แฝงอยู่กับธนาคารอื่น / F	109	54.5	91	45.5	96	48.0	104	32.0
15. มีระบบธนาคารอิสลามอยู่ในหน่วยงานของธนาคารออมสิน / T	165	82.5	35	17.5	169	84.5	31	15.5

/ T คำตอบคือ ถูก

/ F คำตอบคือ ผิด

จากตาราง 6 สำหรับกลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่ตอบแบบสอบถามในส่วนของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม มีข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบ

ถูก ได้แก่ ข้อ 1, 2, 4, 6, 7, 9, 10, 12, 14, 15 และข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบไม่ถูก ได้แก่ ข้อ 3, 5, 8, 11, 13 โดยที่

ข้อ 1 มีจำนวนผู้ตอบถูก 194 คน (ร้อยละ 97.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 6 คน (ร้อยละ 3.0)
ข้อ 2 มีจำนวนผู้ตอบถูก 182 คน (ร้อยละ 91.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 18 คน (ร้อยละ 9.0)
ข้อ 4 มีจำนวนผู้ตอบถูก 109 คน (ร้อยละ 54.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 91 คน (ร้อยละ 45.5)
ข้อ 6 มีจำนวนผู้ตอบถูก 136 คน (ร้อยละ 88.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 64 คน (ร้อยละ 32.0)
ข้อ 7 มีจำนวนผู้ตอบถูก 168 คน (ร้อยละ 84.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 32 คน (ร้อยละ 16.0)
ข้อ 9 มีจำนวนผู้ตอบถูก 171 คน (ร้อยละ 85.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 29 คน (ร้อยละ 14.5)
ข้อ 10 มีจำนวนผู้ตอบถูก 143 คน (ร้อยละ 71.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 57 คน (ร้อยละ 28.5)
ข้อ 12 มีจำนวนผู้ตอบถูก 146 คน (ร้อยละ 73.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 54 คน (ร้อยละ 27.0)
ข้อ 14 มีจำนวนผู้ตอบถูก 109 คน (ร้อยละ 54.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 91 คน (ร้อยละ 45.5)
ข้อ 15 มีจำนวนผู้ตอบถูก 165 คน (ร้อยละ 82.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 35 คน (ร้อยละ 17.5)

และ ข้อ 3 มีจำนวนผู้ตอบถูก 50 คน (ร้อยละ 25.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 150 คน (ร้อยละ 75.0)
ข้อ 5 มีจำนวนผู้ตอบถูก 73 คน (ร้อยละ 36.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 127 คน (ร้อยละ 63.5)
ข้อ 8 มีจำนวนผู้ตอบถูก 66 คน (ร้อยละ 33.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 134 คน (ร้อยละ 67.0)
ข้อ 11 มีจำนวนผู้ตอบถูก 93 คน (ร้อยละ 46.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 107 คน (ร้อยละ 53.5)
ข้อ 13 มีจำนวนผู้ตอบถูก 75 คน (ร้อยละ 37.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 125 คน (ร้อยละ 62.5)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม มีข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบถูก ได้แก่ ข้อ 1, 2, 4, 6, 7, 9, 10, 12, 15 และข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบไม่ถูก ได้แก่ ข้อ 3, 5, 8, 11, 13, 14 โดยที่

ข้อ 1 มีจำนวนผู้ตอบถูก 196 คน (ร้อยละ 98.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 4 คน (ร้อยละ 2.0)
ข้อ 2 มีจำนวนผู้ตอบถูก 196 คน (ร้อยละ 98.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 4 คน (ร้อยละ 2.0)
ข้อ 4 มีจำนวนผู้ตอบถูก 130 คน (ร้อยละ 65.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 70 คน (ร้อยละ 35.0)
ข้อ 6 มีจำนวนผู้ตอบถูก 141 คน (ร้อยละ 70.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 59 คน (ร้อยละ 29.5)
ข้อ 7 มีจำนวนผู้ตอบถูก 166 คน (ร้อยละ 83.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 34 คน (ร้อยละ 17.0)
ข้อ 9 มีจำนวนผู้ตอบถูก 149 คน (ร้อยละ 74.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 51 คน (ร้อยละ 25.5)
ข้อ 10 มีจำนวนผู้ตอบถูก 124 คน (ร้อยละ 62.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 76 คน (ร้อยละ 38.0)
ข้อ 12 มีจำนวนผู้ตอบถูก 131 คน (ร้อยละ 65.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 69 คน (ร้อยละ 34.5)
ข้อ 15 มีจำนวนผู้ตอบถูก 169 คน (ร้อยละ 84.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 31 คน (ร้อยละ 15.5)

และ ข้อ 3 มีจำนวนผู้ตอบถูก 46 คน (ร้อยละ 23.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 154 คน (ร้อยละ 77.0)
ข้อ 5 มีจำนวนผู้ตอบถูก 79 คน (ร้อยละ 39.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 121 คน (ร้อยละ 60.5)
ข้อ 8 มีจำนวนผู้ตอบถูก 77 คน (ร้อยละ 38.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 123 คน (ร้อยละ 61.5)
ข้อ 11 มีจำนวนผู้ตอบถูก 90 คน (ร้อยละ 45.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 110 คน (ร้อยละ 55.0)
ข้อ 13 มีจำนวนผู้ตอบถูก 73 คน (ร้อยละ 36.5) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 127 คน (ร้อยละ 63.5)
ข้อ 14 มีจำนวนผู้ตอบถูก 96 คน (ร้อยละ 48.0) จำนวนผู้ตอบไม่ถูก 104 คน (ร้อยละ 32.0)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม (ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม)

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม โดยแจกแจงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานดังนี้

ตาราง 7 แสดงระดับของทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม (สำหรับกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม)

ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ระดับของทัศนคติ		
						$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง	114	64	48	3	1	4.44	0.76	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่	94	74	32	0	0	4.31	0.73	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น	62	72	61	5	0	3.95	0.85	เห็นด้วย
4. ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม	25	51	99	18	7	3.35	0.93	ไม่แน่ใจ
5. เมื่อธนาคารอิสลามเปิดดำเนินงานในระยะแรก จะให้บริการแก่ลูกค้าได้ดี ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับพนักงานขาดประสบการณ์	7	43	58	77	15	2.75	0.99	ไม่แน่ใจ
6.ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	14	49	52	57	28	2.82	1.16	ไม่แน่ใจ
7. ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	70	84	39	5	2	4.08	0.86	เห็นด้วย
8. ท่านจะยอมรับธนาคารอิสลามมากกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	89	56	39	6	10	4.04	1.10	เห็นด้วย
9. ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม	137	44	18	1	0	4.58	0.67	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10. ธนาคารอิสลามควรติดต่อประสานงานกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไปได้	62	91	31	12	4	3.97	0.94	เห็นด้วย
11. ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)	93	66	28	10	3	4.18	0.95	เห็นด้วย

ตาราง 7 (ต่อ)

ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ระดับของทัศนคติ		
						$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
12. ธนาคารอิสลามมีเสถียรภาพและความมั่นคงไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	21	49	68	47	15	3.07	1.10	ไม่แน่ใจ
13. การฝากเงินกับธนาคารอิสลามจะได้ผลประโยชน์มากกว่าการนำเงินไปลงทุนทำกิจการเอง	17	31	111	39	4	3.11	0.85	ไม่แน่ใจ
14. การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่	44	60	72	20	4	3.60	1.00	เห็นด้วย
15. ควรมีพนักงานจากประเทศมุสลิม เข้ามาช่วยดูแลกิจการ เมื่อธนาคารอิสลามเริ่มเปิดดำเนินงานในระยะแรก	71	78	21	26	4	3.93	1.08	เห็นด้วย
16. การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม	68	85	42	4	1	4.08	0.82	เห็นด้วย

จากตาราง 7 แสดงระดับของทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม สำหรับกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม พบว่า ข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงระดับทัศนคติว่า "เห็นด้วยอย่างยิ่ง " มี 3 ข้อ แสดงระดับทัศนคติว่า "เห็นด้วย " มี 8 ข้อ และแสดงระดับทัศนคติว่า "ไม่แน่ใจ " มี 5 ข้อ ดังนี้

ข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงระดับทัศนคติว่า "เห็นด้วยอย่างยิ่ง " มี 3 ข้อ ได้แก่

ข้อ 1. ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย 4.44

ข้อ 2. ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ มีค่าเฉลี่ย 4.31

ข้อ 9. ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม มีค่าเฉลี่ย 4.58

ข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงระดับทัศนคติว่า "เห็นด้วย " มี 8 ข้อ ได้แก่

ข้อ 3. เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.95

ข้อ 7. ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย 4.08

ข้อ 8. ท่านจะยอมรับธนาคารอิสลามมากกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย 4.04

ข้อ 10. ธนาคารอิสลามควรติดต่อประสานงานกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไปได้ มีค่าเฉลี่ย 3.97

ข้อ 11. ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) มีค่าเฉลี่ย 4.18

ข้อ 14. การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ มีค่าเฉลี่ย 3.60

ข้อ 15. ควรมีพนักงานจากประเทศมุสลิม เข้ามาช่วยดูแลกิจการ เมื่อธนาคารอิสลามเริ่มเปิดดำเนินงานในระยะแรก มีค่าเฉลี่ย 3.93

ข้อ 16. การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม มีค่าเฉลี่ย 4.08

ข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงระดับทัศนคติว่า "ไม่แน่ใจ " มี 5 ข้อ ได้แก่

ข้อ 4. ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม มีค่าเฉลี่ย 3.35

ข้อ 5. เมื่อธนาคารอิสลามเปิดดำเนินงานในระยะแรก จะให้บริการแก่ลูกค้าได้ดี ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับพนักงานขาดประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ย 2.75

ข้อ 6. ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย 2.82

ข้อ 12. ธนาคารอิสลามมีเสถียรภาพและความมั่นคงไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย 3.07

ข้อ 13. การฝากเงินกับธนาคารอิสลามจะได้ผลประโยชน์มากกว่าการนำเงินไปลงทุนทำกิจการเอง มีค่าเฉลี่ย 3.11

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม (ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม)

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม โดยแจกแจงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานดังนี้

ตาราง 8 แสดงระดับของความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม (สำหรับกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม)

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ระดับของความคาดหวัง		
						$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ	69	68	58	4	1	4.00	0.87	มาก
2. ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว	88	62	42	7	1	4.14	0.90	มาก
3. ธนาคารอิสลามเป็นที่พึ่งของเกษตรกรและคนจน	88	58	45	9	0	4.12	0.91	มาก
4. ลูกค้าสินเชื่อได้รับความยืดหยุ่นในการผ่อนชำระเงินกับธนาคาร	49	75	66	10	0	3.82	0.86	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ระดับของความคาดหวัง		
						$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. ธนาคารให้คำชี้แจงและความกระจ่างในการดำเนินงาน(การลงทุน) แก่ลูกค้าเงินฝาก	63	81	44	11	1	3.97	0.90	มาก
6. ธนาคารให้ความรู้ความเข้าใจในบริการด้านการฝากเงินและการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าได้เป็นอย่างดี	64	60	66	10	0	3.89	0.92	มาก
7. ลูกค้าสามารถติดต่อกับธนาคารอิสลามได้รวดเร็ว	51	70	71	8	0	3.82	0.86	มาก
8. ธนาคารอิสลามมีทำเลที่ตั้งในแหล่งชุมชนเดินทางไปมาได้สะดวก	54	65	58	20	3	3.74	1.02	มาก
9. บรรยากาศภายในธนาคารอิสลาม ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	57	59	73	9	2	3.80	0.94	มาก
10. ระบบการจัดการข้อมูลของธนาคารอิสลามรวดเร็วไม่ผิดพลาด	73	52	66	9	0	3.95	0.94	มาก
11. บริการต่างๆ ของธนาคารอิสลามดูง่ายไม่ซับซ้อน	64	63	63	10	0	3.90	0.91	มาก
12. แบบฟอร์ม เอกสารต่างๆ ของธนาคารอิสลามดูเข้าใจง่ายไม่แตกต่างจากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	59	55	79	6	1	3.83	0.91	มาก
13. การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	61	54	78	7	0	3.84	0.90	มาก
14. ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มากจากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน	79	59	49	13	0	4.02	0.95	มาก
15. ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม	65	73	53	6	3	3.95	0.92	มาก
16. เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ	53	73	66	6	2	3.85	0.89	มาก
17. สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้	81	53	56	10	0	4.02	0.94	มาก
18. ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ	82	53	49	15	1	4.00	1.00	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ระดับของความคาดหวัง		
						$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
19. ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง	61	75	58	5	1	3.95	0.86	มาก
20. ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย	92	50	50	5	3	4.12	0.97	มาก

จากตาราง 8 แสดงระดับของความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม สำหรับกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม พบว่า ข้อความทุกข้อนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงระดับความคาดหวังว่า 'มาก' แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับความคาดหวังที่มีต่อธนาคารอิสลามในทุกเรื่องที่มีในแบบสอบถาม

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม (ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม)

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม โดยแจกแจงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานดังนี้

ตาราง 9 แสดงระดับของแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม (สำหรับกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม)

แนวโน้มพฤติกรรมในการใช้บริการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ระดับของแนวโน้มพฤติกรรม		
						$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. บริการฝากเงินกระแสรายวันที่เหมาะสำหรับการใช้เช็คแทนเงินสด	32	43	76	35	14	3.22	1.13	ปานกลาง
2. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	31	69	74	17	9	3.48	1.00	มาก
3. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 50%	21	52	86	33	8	3.23	0.98	ปานกลาง
4. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	19	67	70	35	9	3.26	1.00	ปานกลาง
5. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 70%	51	43	52	42	12	3.40	1.24	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

แนวโน้มพฤติกรรมในการใช้บริการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ระดับของแนวโน้มพฤติกรรม		
						$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไปจากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงิน ฝากมีเท่าเดิม	11	35	78	46	30	2.76	1.08	ปานกลาง
7. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	19	55	75	44	7	3.18	0.99	ปานกลาง
8. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	63	72	54	10	1	3.93	0.91	มาก
9. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	86	60	34	14	6	4.03	1.07	มาก
10.บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าเงินฝากได้ส่วนแบ่งกำไรจากธนาคารแล้วส่วนที่เหลือจากการแบ่งกำไรจะมีจำนวนหนึ่งนำไปช่วยเหลือสังคม	67	71	49	10	3	3.95	0.96	มาก
11.การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	21	87	64	21	7	3.47	0.94	มาก
12. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	27	78	74	18	3	3.54	0.89	มาก
13. การใช้บริการการขายผ่อนชำระแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการซื้อบ้าน ทางธนาคารจะขายบ้านให้กับลูกค้าสินเชื่อ	38	82	62	14	4	3.68	0.93	มาก
14. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	37	55	72	21	15	3.39	1.13	ปานกลาง
15. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	25	52	67	40	16	3.15	1.12	ปานกลาง
16. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	32	61	68	23	16	3.35	1.12	ปานกลาง
17.บริการโอนเงินผ่านทางเช็คเดินทาง ดราฟท์ธนาคาร หนังสือมอบอำนาจให้เบิกเงิน และใบรับเงินประเภทต่างๆ	38	63	62	32	5	3.49	1.05	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

แนวโน้มพฤติกรรมในการใช้บริการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ระดับของแนวโน้มพฤติกรรม		
						$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
18. การใช้เงินฝากเป็นประกันการเช่าซื้อ การขายเชื่อ การขายผ่อนชำระ	24	72	68	29	7	3.39	0.99	ปานกลาง
19. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันโดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	38	64	76	20	2	3.58	0.94	มาก
20. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	37	82	54	19	8	3.61	1.02	มาก
21. การใช้บริการด้านการประกันภัย	31	54	55	43	17	3.20	1.19	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงระดับของแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม สำหรับกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม พบว่า ข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงระดับแนวโน้มพฤติกรรมว่า "มาก" มี 10 ข้อ แสดงระดับแนวโน้มพฤติกรรมว่า "ปานกลาง" มี 11 ข้อ ดังนี้

ข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงระดับแนวโน้มพฤติกรรมว่า "มาก" มี 10 ข้อ ได้แก่

ข้อ 2. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน มีค่าเฉลี่ย 3.48

ข้อ 8. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ มีค่าเฉลี่ย 3.93

ข้อ 9. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ) มีค่าเฉลี่ย 4.03

ข้อ 10.บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนทั่วไป ที่ลูกค้าเงินฝากได้ส่วนแบ่งกำไรจากธนาคาร แล้วส่วนที่เหลือจากการแบ่งกำไรจะมีจำนวนหนึ่งนำไปช่วยเหลือสังคม มีค่าเฉลี่ย 3.95

ข้อ 11. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ มีค่าเฉลี่ย 3.47

ข้อ 12. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อ เช่าซื้อคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ย 3.54

ข้อ 13. การใช้บริการการขายผ่อนชำระแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการซื้อบ้าน ทางธนาคารจะขายบ้านให้กับลูกค้าสินเชื่อ มีค่าเฉลี่ย 3.68

ข้อ 17.บริการโอนเงินผ่านทางเช็คเดินทาง ดราฟท์ธนาคาร หนังสือมอบอำนาจให้เบิกเงิน และใบรับเงินประเภทต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 3.49

ข้อ 19. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน มีค่าเฉลี่ย 3.58

ข้อ 20. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร มีค่าเฉลี่ย 3.61

ข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงระดับแนวโน้มพฤติกรรมว่า "ปานกลาง" มี 11 ข้อ ได้แก่

ข้อ 1. บริการฝากเงินกระแสรายวันที่เหมาะสำหรับการใช้เช็คแทนเงินสด มีค่าเฉลี่ย 3.22

ข้อ 3. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 50% มีค่าเฉลี่ย 3.23

ข้อ 4. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% มีค่าเฉลี่ย 3.26

ข้อ 5. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 70% มีค่าเฉลี่ย 3.40

ข้อ 6. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไปจากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงิน ฝากมีเท่าเดิม มีค่าเฉลี่ย 2.76

ข้อ 7. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส มีค่าเฉลี่ย 3.18

ข้อ 14. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ย 3.39

ข้อ 15. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร มีค่าเฉลี่ย 3.15

ข้อ 16. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ มีค่าเฉลี่ย 3.35

ข้อ 18. การใช้เงินฝากเป็นประกันการเช่าซื้อ การขายเชื่อ การขายผ่อนชำระ มีค่าเฉลี่ย 3.39

ข้อ 21. การใช้บริการด้านการประกันภัย มีค่าเฉลี่ย 3.20

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยได้เลือกพิจารณาข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนของ ทัศนคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรม โดยเลือกข้อที่คิดว่าจะมีผลต่อการทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่แสดงทัศนคติ จะมีทั้งข้อความที่เป็นเชิงบวกและเชิงลบ
    1. ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง
    2. ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่
    3. เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น
    4. ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม
    5. ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป
    6. ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม
    7. ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)
    8. การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่
    9. การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม
    10. ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป
2. ข้อความที่แสดงความคาดหวัง
    1. ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ
    2. ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว

3. การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป
4. ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน
5. ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม
6. เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ
7. สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้
8. ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ
9. ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง
10. ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย

3. ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร

หมายเหตุ ส่วนข้อความที่ไม่ได้เลือกมา เป็นข้อความที่ทดสอบกับตัวแปรต้นทุกตัวแล้ว พบว่าไม่มีตัวแปรต้นใดที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับข้อความที่ไม่ได้เลือกมานี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ชาวมุสลิมที่มีลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยจะทำการทดสอบสมมติฐานในข้อที่ 1 แยกตามตัวแปรแต่ละตัวแปร คือ

1.1. ตัวแปรเพศ สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : เพศแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : เพศแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบค่าโดยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเป็นอิสระกัน (Independent t-test) ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% นั่นคือ เมื่อค่า 2-tailed Prob. (p) มีค่าน้อยกว่า .05 จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 และยอมรับสมมติฐานรอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้าค่า 2-tailed Prob. (p) มีค่าน้อยกว่า .01 จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 และยอมรับสมมติฐานรอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการทดสอบสมมติฐานจะแสดงผลการทดสอบทัศนคติโดยรวมและทัศนคติรายข้อ ดังตาราง 10 และตาราง 11 ต่อไปนี้

ตาราง 10 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศ

	เพศ	t-test for Equity of Means				
		$\bar{X}$	S.D.	t	df	P
ทัศนคติที่มีต่อ	ชาย	4.02	.47	3.064**	198	.002
การจัดตั้งธนาคารอิสลาม	หญิง	3.80	.50			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ Independent Samples t-test ในการทดสอบ พบว่า มีค่า Probability (p) เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 11 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ทัศนคติที่มีต่อ การจัดตั้งธนาคารอิสลาม	เพศ	t-test for Equity of Means				
		$\bar{X}$	S.D.	t	df	P
1. ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง	ชาย	4.57	.66	3.315**	198	.001
	หญิง	4.21	.66			
2. ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่	ชาย	4.39	.71	1.944	198	.053
	หญิง	4.18	.75			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 11 (ต่อ)

ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	เพศ	t-test for Equity of Means $\bar{X}$	S.D.	t	df	P
3. เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น	ชาย	4.00	.83	.992	198	.323
	หญิง	3.88	.88			
4. ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม	ชาย	3.46	.89	2.420*	198	.016
	หญิง	3.14	.98			
5. ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป	ชาย	4.07	.90	-.090	198	.929
	หญิง	4.08	.78			
6. ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม	ชาย	4.74	.52	4.492**	198	.000
	หญิง	4.32	.81			
7. ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)	ชาย	4.35	.87	3.500**	198	.001
	หญิง	3.88	1.03			
8. การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่	ชาย	3.57	1.10	-.468	198	.640
	หญิง	3.64	.81			
9. การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม	ชาย	4.10	.85	.621	198	.535
	หญิง	4.03	.76			
10. ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ชาย	2.91	1.17	1.507	198	.133
	หญิง	2.66	1.13			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ Independent Samples t-test ในการทดสอบ พบว่า ข้อที่ 1, 6 และ 7 มีค่า Probability (p) เท่ากับ .001, .000 และ .001 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศแตกต่างกัน มีทัศนคติ

ที่แสดงว่า 'ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง' "ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม" และ "ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ พบว่า ข้อที่ 4 มีค่า Probability (p) เท่ากับ .016 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศแตกต่างกัน มีทัศนคติที่แสดงว่า "ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2. ตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ใช้สถิติวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ ค่า F-Prob. น้อยกว่า .05 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05) หรือ .01 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01) และถ้าสมมติฐานข้อใดที่ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 โดยวิเคราะห์ตามตัวแปร คือ

1.2.1. ตัวแปรอายุ สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : อายุแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : อายุแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานจะแสดงผลการทดสอบทัศนคติโดยรวมและทัศนคติรายข้อ ดังตาราง 12 และตาราง 13 ต่อไปนี้

ตาราง 12 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุ

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	5	2.413	.483	2.038	.075
	ภายในกลุ่ม	194	45.958	.237		
	รวม	199	48.371			

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .075 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับ

สมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อายุแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง	ระหว่างกลุ่ม	5	2.114	.423	.726	.605
	ภายในกลุ่ม	194	113.041	.583		
	รวม	199	115.155			
2. ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	5	4.131	.826	1.561	.173
	ภายในกลุ่ม	194	102.649	.529		
	รวม	199	106.780			
3. เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	5	3.914	.783	1.095	.364
	ภายในกลุ่ม	194	138.681	.715		
	รวม	199	142.595			
4. ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม	ระหว่างกลุ่ม	5	6.760	1.352	1.576	.169
	ภายในกลุ่ม	194	166.435	.858		
	รวม	199	173.195			
5. ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	5	5.350	1.070	1.477	.199
	ภายในกลุ่ม	194	140.525	.724		
	รวม	199	145.875			
6. ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	5	8.333	1.667	3.932**	.002
	ภายในกลุ่ม	194	82.222	.424		
	รวม	199	90.555			
7. ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)	ระหว่างกลุ่ม	5	7.768	1.554	1.735	.128
	ภายในกลุ่ม	194	173.752	.896		
	รวม	199	181.520			
8. การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่	ระหว่างกลุ่ม	5	5.038	1.008	1.003	.417
	ภายในกลุ่ม	194	194.962	1.005		
	รวม	199	200.000			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 13 (ต่อ)

ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
9. การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	5	7.633	1.527	2.346*	.043
	ภายในกลุ่ม	194	126.242	.651		
	รวม	199	133.875			
10. ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	5	14.840	2.968	2.279*	.048
	ภายในกลุ่ม	194	252.680	1.302		
	รวม	199	267.520			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า ทัศนคติข้อที่ 6 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .01 ทัศนคติข้อที่ 9 และ 10 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .05 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างอายุกับทัศนคติที่แสดงว่า "ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม" "การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม" และ "ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป" โดยข้อที่ 6, 9 และ 10 มีค่า F-Prob เท่ากับ .002, .043 และ .048 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า .05 หรือ .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตาราง 14 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุแตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 21 ปี 4.15	21-30 ปี 4.55	31-40 ปี 4.81	41-50 ปี 4.57	51-60 ปี 4.79	สูงกว่า 60 ปี 4.64
ต่ำกว่า 21 ปี	4.15	-	.40** (.008)	.66** (.000)	.42* (.012)	.64** (.003)	.49* (.022)
21-30 ปี	4.55		-	.26* (.039)	.02 (.897)	.24 (.224)	.09 (.631)
31-40 ปี	4.81			-	.24 (.087)	.03 (.892)	.17 (.392)
41-50 ปี	4.57				-	.22 (.287)	.08 (.713)
51-60 ปี	4.79					-	.14 (.562)
สูงกว่า 60 ปี	4.64						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 14 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี กับอายุ 21-30 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .008 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 21-30 ปี ในการแสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .40

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี กับอายุ 31-40 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 31-40 ปี ในการแสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .66

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี กับอายุ 41-50 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .012 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 41-50 ปี ในการแสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .42

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี กับอายุ 51-60 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .003 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 51-60 ปี ในการแสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .64

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี กับอายุ สูงกว่า 60 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .022 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ สูงกว่า 60 ปี ในการแสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .49

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 21-30 ปี กับ อายุ 31-40 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .039 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 21-30 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 31-40 ปี ในการแสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .26 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุแตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผล กำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 21 ปี 3.81	21-30 ปี 4.17	31-40 ปี 4.17	41-50 ปี 4.24	51-60 ปี 3.93	สูงกว่า 60 ปี 3.57
ต่ำกว่า 21 ปี	3.81	-	.85 (.061)	.85 (.071)	.43* (.037)	.11 (.667)	.24 (.361)
21-30 ปี	4.17		-	.00 (1.000)	.08 (.650)	.24 (.321)	.60* (.014)
31-40 ปี	4.17			-	.08 (.665)	.24 (.332)	.60* (.016)
41-50 ปี	4.24				-	.81 (.215)	.67** (.009)
51-60 ปี	3.93					-	.86 (.243)
สูงกว่า 60 ปี	3.57						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 15 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี กับอายุ 41-50 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .037 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 41-50 ปี ในการแสดงทัศนคติว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .43

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 21-30 ปี กับ อายุสูงกว่า 60 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .014 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 21-30 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุสูงกว่า 60 ปี ในการแสดงทัศนคติว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .60

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 31-40 ปี กับ อายุสูงกว่า 60 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .016 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 31-40 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุสูงกว่า 60 ปี ในการแสดงทัศนคติว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .60

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 41-50 ปี กับ อายุสูงกว่า 60 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .009 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 41-50 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุสูงกว่า 60 ปี ในการแสดงทัศนคติว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .67 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุแตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 21 ปี 2.33	21-30 ปี 2.62	31-40 ปี 3.08	41-50 ปี 3.03	51-60 ปี 3.07	สูงกว่า 60 ปี 2.93
ต่ำกว่า 21 ปี	2.33	-	.28 (.285)	.75** (.007)	.69* (.017)	.74 (.051)	.60 (.115)
21-30 ปี	2.62		-	.47* (.036)	.41 (.087)	.45 (.181)	.31 (.358)
31-40 ปี	3.08			-	.06 (.822)	.01 (.973)	.15 (.656)
41-50 ปี	3.03				-	.04 (.901)	.10 (.784)
51-60 ปี	3.07					-	.14 (.741)
สูงกว่า 60 ปี	2.93						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 16 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี กับอายุ 31-40 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .007 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 31-40 ปี ในการแสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ.75

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี กับอายุ 41-50 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .017 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 41-50 ปี ในการแสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .69

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 21-30 ปี กับอายุ 31-40 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .036 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 21-30 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 31-40 ปี ในการแสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .47 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2.2.. ตัวแปรสถานภาพสมรส สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานจะแสดงผลการทดสอบทัศนคติโดยรวมและทัศนคติรายข้อ ดังตาราง 17 และตาราง 18 ต่อไปนี้

ตาราง 17 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรส

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	2	.098	.049	.199	.819
	ภายในกลุ่ม	197	48.273	.245		
	รวม	199	48.371			

จากตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .819 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่น

คือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 18 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง	ระหว่างกลุ่ม	2	.285	.143	.245	.783
	ภายในกลุ่ม	197	114.870	.583		
	รวม	199	115.155			
2. ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	2	.443	.222	.411	.664
	ภายในกลุ่ม	197	106.337	.540		
	รวม	199	106.780			
3. เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2	.425	.213	.295	.745
	ภายในกลุ่ม	197	142.170	.722		
	รวม	199	142.595			
4. ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.082	.541	.619	.539
	ภายในกลุ่ม	197	172.113	.875		
	รวม	199	173.195			
5. ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	2.396	1.198	1.645	.196
	ภายในกลุ่ม	197	143.479	.728		
	รวม	199	145.875			
6. ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.307	1.154	2.575	.079
	ภายในกลุ่ม	197	88.248	.448		
	รวม	199	90.555			
7. ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)	ระหว่างกลุ่ม	2	.563	.281	.306	.736
	ภายในกลุ่ม	197	180.957	.919		
	รวม	199	181.520			
8. การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่	ระหว่างกลุ่ม	2	2.463	1.323	1.228	.295
	ภายในกลุ่ม	197	197.537	1.003		
	รวม	199	200.000			

ตาราง 18 (ต่อ)

ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
9. การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.229	.614	.913	.403
	ภายในกลุ่ม	197	132.646	.673		
	รวม	199	133.875			
10. ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	12.041	6.020	4.642*	.011
	ภายในกลุ่ม	197	255.479	1.297		
	รวม	199	267.520			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า ทัศนคติข้อที่ 10 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .05 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างสถานภาพสมรสกับทัศนคติที่แสดงว่า "ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป" ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ .011 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ดังต่อไปนี้

ตาราง 19 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป

สถานภาพสมรส		โสด	สมรส / อยู่ด้วยกัน	หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย
	$\bar{X}$	2.61	3.09	2.40
โสด	2.61	-	.48** (.004)	.21 (.688)
สมรส / อยู่ด้วยกัน	3.09		-	.69 (.190)
หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย	2.40			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 19 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพโสดกับสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .004 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพโสด แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน ในการแสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .48 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2.3. ตัวแปรระดับการศึกษา สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานจะแสดงผลการทดสอบทัศนคติโดยรวมและทัศนคติรายข้อ ดังตาราง 20 และตาราง 21 ต่อไปนี้

ตาราง 20 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษา

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	4	.667	.167	.682	.605
	ภายในกลุ่ม	195	47.704	.245		
	รวม	199	48.371			

จากตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .605 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 21 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษา โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง	ระหว่างกลุ่ม	4	3.186	.797	1.387	.240
	ภายในกลุ่ม	195	111.969	.574		
	รวม	199	115.155			
2. ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	4	.713	.176	.328	.859
	ภายในกลุ่ม	195	106.067	.544		
	รวม	199	106.780			
3. เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	4	2.595	.649	.904	.463
	ภายในกลุ่ม	195	140.000	.718		
	รวม	199	142.595			
4. ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม	ระหว่างกลุ่ม	4	2.761	.690	.790	.533
	ภายในกลุ่ม	195	170.434	.874		
	รวม	199	173.195			
5. ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	4	5.838	1.460	2.032	.091
	ภายในกลุ่ม	195	140.037	.718		
	รวม	199	145.875			
6. ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	4	1.473	.359	.786	.535
	ภายในกลุ่ม	195	89.118	.457		
	รวม	199	90.555			
7. ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)	ระหว่างกลุ่ม	4	9.416	2.354	2.667*	.034
	ภายในกลุ่ม	195	172.104	.883		
	รวม	199	181.520			
8. การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่	ระหว่างกลุ่ม	4	2.086	.521	..514	.726
	ภายในกลุ่ม	195	197.914	1.015		
	รวม	199	200.000			
9. การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	4	1.784	.446	.658	.622
	ภายในกลุ่ม	195	132.091	.677		
	รวม	199	133.875			
10. ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	4	11.285	2.821	2.147	.076
	ภายในกลุ่ม	195	256.235	1.314		
	รวม	199	267.520			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า ทัศนคติข้อที่ 7 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .05 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับทัศนคติที่แสดงว่า "ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่นฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) " ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ ..034 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง(H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ดังต่อไปนี้

ตาราง 22 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่นฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)

ระดับการศึกษา		ชั้นประถมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษา	ระดับอาชีวะศึกษา	ระดับปริญญาตรี	สูงกว่าระดับปริญญาตรี
	$\bar{X}$	3.77	4.26	3.96	4.17	4.80
ชั้นประถมศึกษา	3.77	-	.49 (.107)	.19 (.553)	.40 (.151)	1.03** (.004)
ชั้นมัธยมศึกษา	4.26		-	.30 (.220)	.09 (.610)	.54 (.058)
ระดับอาชีวะศึกษา	3.96			-	.21 (.323)	.84** (.007)
ระดับปริญญาตรี	4.17				-	.63* (.015)
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	4.80					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 22 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา กับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .004 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญา

ตรี ในการแสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่นฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.03

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษา กับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .007 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ในการแสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่นฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .84

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี กับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .015 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ในการแสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่นฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .63 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2.4. ตัวแปรอาชีพ สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : อาชีพแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : อาชีพแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานจะแสดงผลการทดสอบทัศนคติโดยรวมและทัศนคติรายข้อ ดังตาราง 23 และตาราง 24 ต่อไปนี้

ตาราง 23 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพ

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	5	1.486	.297	1.230	.297
	ภายในกลุ่ม	194	46.885	.242		
	รวม	199	48.371			

จากตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .297 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับ

สมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อาชีพแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 24 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง	ระหว่างกลุ่ม	5	3.037	.607	1.051	.389
	ภายในกลุ่ม	194	112.118	.578		
	รวม	199	115.155			
2. ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	5	3.354	.671	1.258	.284
	ภายในกลุ่ม	194	103.426	.533		
	รวม	199	106.780			
3. เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	5	10.213	2.043	2.993*	.013
	ภายในกลุ่ม	194	132.382	.682		
	รวม	199	142.595			
4. ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม	ระหว่างกลุ่ม	5	6.907	1.381	1.613	.159
	ภายในกลุ่ม	194	166.288	.857		
	รวม	199	173.195			
5. ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	5	1.668	.334	.449	.814
	ภายในกลุ่ม	194	144.207	.743		
	รวม	199	145.875			
6. ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	5	6.628	1.326	3.064*	.011
	ภายในกลุ่ม	194	83.927	.433		
	รวม	199	90.555			
7. ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)	ระหว่างกลุ่ม	5	3.754	.753	.822	.536
	ภายในกลุ่ม	194	177.756	.916		
	รวม	199	181.520			
8. การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่	ระหว่างกลุ่ม	5	4.160	.832	.824	.534
	ภายในกลุ่ม	194	195.840	1.009		
	รวม	199	200.000			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 (ต่อ)

ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
9. การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	5	2.908	.582	.862	.508
	ภายในกลุ่ม	194	130.967	.675		
	รวม	199	133.875			
10. ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	5	8.698	1.740	1.304	.264
	ภายในกลุ่ม	194	258.822	1.334		
	รวม	199	267.520			

จากตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า ทัศนคติข้อที่ 3 และ ข้อที่ 6 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .05 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างอาชีพกับทัศนคติที่แสดงว่า "เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น" และ "ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม" ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ .013 และ .011 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตาราง 25 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น

อาชีพ		นิสิต / นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	อื่น ๆ
	$\bar{X}$	3.92	4.11	3.93	4.07	4.13	3.36
นิสิต / นักศึกษา	3.92	-	.19 (.263)	.01 (.971)	.15 (.548)	.20 (.245)	.56** (.009)
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	4.11		-	.18 (.360)	.04 (.875)	.01 (.938)	.75** (.001)
พนักงานบริษัทเอกชน	3.93			-	.14 (.598)	.20 (.336)	.56* (.017)
รับจ้างทั่วไป	4.07				-	.05 (.835)	.71* (.013)
ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	4.13					-	.76** (.001)
อื่น ๆ	3.36						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 25 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .009 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .56

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .75

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน กับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .017 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .56

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปกับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .013 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .71

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ กับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .76 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 26 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม

อาชีพ	$\bar{X}$	นิสิต / นักศึกษา 4.29	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ 4.71	พนักงานบริษัทเอกชน 4.54	รับจ้างทั่วไป 4.71	ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ 4.75	อื่น ๆ 4.68
นิสิต / นักศึกษา	4.29	-	.42** (.002)	.24 (.120)	.42* (.036)	.46** (.001)	.39* (.022)
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	4.71		-	.18 (.269)	.00 (.987)	.04 (.786)	.03 (.864)
พนักงานบริษัทเอกชน	4.54			-	.18 (.408)	.21 (.188)	.15 (.437)
รับจ้างทั่วไป	4.71				-	.04 (.861)	.03 (.885)
ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	4.75					-	.07 (.697)
อื่น ๆ	4.68						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 26 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ ในการแสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .42

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพรับจ้างทั่วไป จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .036 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ในการแสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .42

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ ในการแสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .46

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .022 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .39 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2.5. ตัวแปรรายได้ สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : รายได้แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : รายได้แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานจะแสดงผลการทดสอบทัศนคติโดยรวมและทัศนคติรายข้อ ดังตาราง 27 และตาราง 28 ต่อไปนี้

ตาราง 27 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	5	1.095	.219	.898	.483
	ภายในกลุ่ม	194	47.277	.244		
	รวม	199	48.371			

จากตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .483 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รายได้แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 28 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง	ระหว่างกลุ่ม	5	2.081	.416	.714	.614
	ภายในกลุ่ม	194	113.074	.583		
	รวม	199	115.551			
2. ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	5	2.049	.410	.759	.560
	ภายในกลุ่ม	194	104.731	.540		
	รวม	199	106.780			
3. เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	5	6.483	1.297	1.848	.105
	ภายในกลุ่ม	194	136.112	.702		
	รวม	199	142.595			
4. ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม	ระหว่างกลุ่ม	5	8.792	1.758	2.075	.070
	ภายในกลุ่ม	194	164.403	.847		
	รวม	199	173.195			
5. ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	5	4.519	.904	1.240	.292
	ภายในกลุ่ม	194	141.356	.729		
	รวม	199	145.875			
6. ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	5	2.642	.528	1.166	.327
	ภายในกลุ่ม	194	87.913	.453		
	รวม	199	90.555			
7. ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)	ระหว่างกลุ่ม	5	4.265	.853	.934	.400
	ภายในกลุ่ม	194	177.255	.914		
	รวม	199	181.520			
8. การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่	ระหว่างกลุ่ม	5	9.300	1.860	1.892	.097
	ภายในกลุ่ม	194	190.700	.983		
	รวม	199	200.000			
9. การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	5	.799	.160	.233	.948
	ภายในกลุ่ม	194	133.076	.686		
	รวม	199	133.875			
10. ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	5	12.584	2.517	1.915	.093
	ภายในกลุ่ม	194	254.936	1.314		
	รวม	199	267.520			

จากตาราง 28 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า ข้อความทัศนคติในแต่ละข้อ มีค่า F-Prob มากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รายได้แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 ชาวมุสลิมที่มีลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยจะทำการทดสอบสมมติฐานในข้อที่ 2 แยกตามตัวแปรแต่ละตัวแปร คือ

2.1. ตัวแปรเพศ สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : เพศแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : เพศแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบค่าโดยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเป็นอิสระกัน (Independent t-test) ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% นั่นคือ เมื่อค่า 2-tailed Prob. (p) มีค่าน้อยกว่า .05 จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 และยอมรับสมมติฐานรอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้าค่า 2-tailed Prob. (p) มีค่าน้อยกว่า .01 จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 และยอมรับสมมติฐานรอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบความคาดหวังโดยรวมและความคาดหวังรายข้อ ดังตาราง 29 และตาราง 30 ต่อไปนี้

ตาราง 29 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศ

	เพศ	t-test for Equity of Means				
		$\bar{X}$	S.D.	t	df	p
ความคาดหวังที่มีต่อ	ชาย	3.96	.69	-.895	198	.372
การจัดตั้งธนาคารอิสลาม	หญิง	4.04	.60			

จากตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ Independent Samples t-test ในการทดสอบ พบว่า มีค่า Probability (p) เท่ากับ .372 ซึ่งมากกว่า .05 นั้นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 30 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	เพศ	t-test for Equity of Means				
		$\bar{X}$	S.D.	t	df	p
1. ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ	ชาย	4.01	.92	.168	198	.867
	หญิง	3.99	.80			
2. ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว	ชาย	4.20	.95	1.049	198	.295
	หญิง	4.06	.82			
3. การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ชาย	3.83	.92	-.352	198	.725
	หญิง	3.88	.87			
4. ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน	ชาย	3.97	1.03	-1.016	198	.311
	หญิง	4.11	.80			
5. ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม	ชาย	3.91	.93	-.999	198	.319
	หญิง	4.04	.89			
6. เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ	ชาย	3.74	.92	-2.209*	198	.028
	หญิง	4.03	.79			
7. สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้	ชาย	3.99	.98	-.655	198	.513
	หญิง	4.08	.87			
8. ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลามในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ	ชาย	3.89	1.03	-2.074*	198	.039
	หญิง	4.19	.93			
9. ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง	ชาย	3.96	.89	.239	198	.811
	หญิง	3.93	.81			
10. ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย	ชาย	4.09	1.04	-.413	198	.680
	หญิง	4.15	.83			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ Independent Samples t-test ในการทดสอบ พบว่า ข้อที่ 6 และ 8 มีค่า Probability (p) เท่ากับ .028 และ .039 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศแตกต่างกัน มีความคาดหวังที่แสดงว่า "เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ" และ "ผู้แสวงบุญได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2. ตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ใช้สถิติวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ ค่า F-Prob. น้อยกว่า .05 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05) หรือ น้อยกว่า .01 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01) และถ้าสมมติฐานข้อใดที่ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 โดยวิเคราะห์ตามตัวแปร คือ

2.2.1. ตัวแปรอายุ สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : อายุแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : อายุแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบความคาดหวังโดยรวมและความคาดหวังรายข้อ ดังตาราง 31 และตาราง 32 ต่อไปนี้

ตาราง 31 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุ

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	5	1.272	.254	.575	.719
	ภายในกลุ่ม	194	85.828	.442		
	รวม	199	87.100			

จากตาราง 31 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .719 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อายุแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 32 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	5	7.369	1.474	1.977	.084
	ภายในกลุ่ม	194	144.631	.746		
	รวม	199	152.000			
2. ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว	ระหว่างกลุ่ม	5	3.047	.609	.740	.594
	ภายในกลุ่ม	194	159.748	.823		
	รวม	199	162.795			
3. การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	5	2.342	.468	.569	.724
	ภายในกลุ่ม	194	159.853	.824		
	รวม	199	162.195			
4. ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน	ระหว่างกลุ่ม	5	2.168	.434	.473	.796
	ภายในกลุ่ม	194	177.752	.916		
	รวม	199	179.920			
5. ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	5	2.952	.590	.691	.630
	ภายในกลุ่ม	194	165.643	.854		
	รวม	199	168.595			
6. เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	5	4.694	.939	1.202	.310
	ภายในกลุ่ม	194	151.501	.781		
	รวม	199	156.195			
7. สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้	ระหว่างกลุ่ม	5	2.255	.451	.501	.775
	ภายในกลุ่ม	194	174.620	.900		
	รวม	199	176.875			
8. ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลามในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ	ระหว่างกลุ่ม	5	4.725	.945	.939	.457
	ภายในกลุ่ม	194	195.275	1.007		
	รวม	199	200.000			
9. ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง	ระหว่างกลุ่ม	5	3.928	1.186	1.625	.135
	ภายในกลุ่ม	194	141.572	.730		
	รวม	199	147.500			
10. ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย	ระหว่างกลุ่ม	5	8.253	1.651	1.798	.115
	ภายในกลุ่ม	194	178.102	.918		
	รวม	199	186.355			

จากตาราง 32 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า ไม่มีข้อความแสดงความคาดหวังใด ที่มีค่า F-Prob น้อยกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อายุแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

2.2.2. ตัวแปรสถานภาพสมรส สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบความคาดหวังโดยรวมและความคาดหวังรายข้อ ดังตาราง 33 และตาราง 34 ต่อไปนี้

ตาราง 33 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรส

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	2	.770	.385	.878	.417
	ภายในกลุ่ม	197	86.330	.438		
	รวม	199	87.100			

จากตาราง 33 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .417 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 34 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	2	.368	.184	.239	.788
	ภายในกลุ่ม	197	151.632	.770		
	รวม	199	152.000			
2. ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	2.748	1.374	1.691	.187
	ภายในกลุ่ม	197	160.047	.812		
	รวม	199	162.795			
3. การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	.238	.119	.144	.866
	ภายในกลุ่ม	197	161.957	.822		
	รวม	199	162.195			
4. ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.415	.208	.228	.797
	ภายในกลุ่ม	197	179.505	.911		
	รวม	199	179.920			
5. ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	8.223	4.111	5.050**	.007
	ภายในกลุ่ม	197	160.372	.814		
	รวม	199	168.595			
6. เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.440	1.220	1.563	.212
	ภายในกลุ่ม	197	153.755	.780		
	รวม	199	156.195			
7. สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้	ระหว่างกลุ่ม	2	2.998	1.499	1.698	.186
	ภายในกลุ่ม	197	173.877	.883		
	รวม	199	176.875			
8. ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลามในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ	ระหว่างกลุ่ม	2	.394	.197	.194	.823
	ภายในกลุ่ม	197	199.606	1.013		
	รวม	199	200.000			
9. ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง	ระหว่างกลุ่ม	2	3.289	1.645	2.247	.108
	ภายในกลุ่ม	197	144.211	.732		
	รวม	199	147.500			
10. ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย	ระหว่างกลุ่ม	2	1.591	.795	.848	.430
	ภายในกลุ่ม	197	184.764	.938		
	รวม	199	186.355			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า ความคาดหวังข้อที่ 5 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .01 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างสถานภาพสมรสกับความคาดหวังที่แสดงว่า "ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม" ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ ..007 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ดังต่อไปนี้

ตาราง 35 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม

สถานภาพสมรส		โสด	สมรส / อยู่ด้วยกัน	หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย
	$\bar{X}$	4.08	3.72	4.44
โสด	4.08	-	.36**	.36
			(.007)	(.246)
สมรส / อยู่ด้วยกัน	3.72		-	.72*
				(.024)
หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย	4.44			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 35 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพโสดกับสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .007 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพโสด แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน ในการแสดงความคาดหวังว่าลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .36

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน กับสถานภาพหย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .024 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพหย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย ในการแสดงความ

คาดหวังว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .72 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.3. ตัวแปรระดับการศึกษา สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบความคาดหวังโดยรวมและความคาดหวังรายข้อ ดังตาราง 36 และตาราง 37 ต่อไปนี้

ตาราง 36 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษา

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	4	12.023	3.006	7.807**	.000
	ภายในกลุ่ม	195	75.077	.385		
	รวม	199	87.100			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 36 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .01 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 37 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษา โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	4	15.195	3.799	5.415**	.000
	ภายในกลุ่ม	195	136.805	.702		
	รวม	199	152.000			
2. ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว	ระหว่างกลุ่ม	4	19.769	4.942	6.738**	.000
	ภายในกลุ่ม	195	143.026	.733		
	รวม	199	162.795			
3. การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	4	13.704	3.426	4.499**	.002
	ภายในกลุ่ม	195	148.491	.761		
	รวม	199	162.195			
4. ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน	ระหว่างกลุ่ม	4	17.414	4.354	5.224**	.001
	ภายในกลุ่ม	195	162.506	.833		
	รวม	199	179.920			
5. ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	4	21.463	5.366	7.111**	.000
	ภายในกลุ่ม	195	147.132	.755		
	รวม	199	168.595			
6. เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	4	11.756	2.939	3.968**	.004
	ภายในกลุ่ม	195	144.439	.741		
	รวม	199	156.195			
7. สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้	ระหว่างกลุ่ม	4	7.654	1.913	2.205	.070
	ภายในกลุ่ม	195	169.221	.868		
	รวม	199	176.875			
8. ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลามในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ	ระหว่างกลุ่ม	4	13.468	3.367	3.520**	.008
	ภายในกลุ่ม	195	186.532	.957		
	รวม	199	200.000			
9. ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง	ระหว่างกลุ่ม	4	10.333	2.583	3.672**	.007
	ภายในกลุ่ม	195	137.167	.703		
	รวม	199	147.500			
10. ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย	ระหว่างกลุ่ม	4	15.689	3.922	4.482**	.002
	ภายในกลุ่ม	195	170.666	.875		
	รวม	199	186.355			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 37 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า ความคาดหวังข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 และ 10 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .01 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับความคาดหวังที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ"

"ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว"

"การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป"

"ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน"

"ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม"

"เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ"

"ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ"

"ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง"

และ "ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย"

ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ .000, .000, .002, .001, .000, .004, .008, .007 และ.002 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ในแต่ละข้อตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตาราง 38 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ

ระดับการศึกษา		ชั้นประถมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษา	ระดับอาชีวะศึกษา	ระดับปริญญาตรี	สูงกว่าระดับปริญญาตรี
	$\bar{X}$	3.88	3.73	3.74	4.33	4.00
ชั้นประถมศึกษา	3.88	-	.15 (.472)	.13 (.568)	.46* (.020)	.13 (.673)
ชั้นมัธยมศึกษา	3.73		-	.01 (.951)	.60** (.000)	.27 (.308)
ระดับอาชีวะศึกษา	3.74			-	.59** (.002)	.26 (.373)
ระดับปริญญาตรี	4.33				-	.33 (.201)
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	4.00					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 38 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .020 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .46

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .60

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่

ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .59 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 39 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว

ระดับการศึกษา		ชั้นประถมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษา	ระดับอาชีวะศึกษา	ระดับปริญญาตรี	สูงกว่าระดับปริญญาตรี
	$\bar{X}$	3.54	4.07	3.93	4.49	4.00
ชั้นประถมศึกษา	3.54	-	.53*	.38	.95**	.46
			(.012)	(.111)	(.000)	(.132)
ชั้นมัธยมศึกษา	4.07		-	.14	.42**	.07
				(.477)	(.005)	(.803)
ระดับอาชีวะศึกษา	3.93			-	.56**	.07
					(.004)	(.803)
ระดับปริญญาตรี	4.49				-	.49
						(.068)
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	4.00					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 39 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษากับการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .012 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .53

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่

เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .95

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .005 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .42

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .004 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .56 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 40 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป

ระดับการศึกษา		ชั้นประถมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษา	ระดับอาชีวะศึกษา	ระดับปริญญาตรี	สูงกว่าระดับปริญญาตรี
	$\bar{X}$	3.58	3.56	3.78	4.14	4.00
ชั้นประถมศึกษา	3.58	-	..02 (.910)	.19 (.428)	.56** (.007)	.42 (.178)
ชั้นมัธยมศึกษา	3.56		-	.22 (.283)	.58** (.000)	.44 (.112)
ระดับอาชีวะศึกษา	3.78			-	.36 (..064)	.22 (.464)
ระดับปริญญาตรี	4.14				-	.14 (.603)
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	4.00					-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 40 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .007 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .56

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .58 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 41 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน

ระดับการศึกษา		ชั้นประถมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษา	ระดับอาชีวะศึกษา	ระดับปริญญาตรี	สูงกว่าระดับปริญญาตรี
	$\bar{X}$	4.08	3.71	3.67	4.35	4.08
ชั้นประถมศึกษา	4.08	-	.37	.42	.26	.00
			(.094)	(.105)	(.219)	(1.000)
ชั้นมัธยมศึกษา	3.71		-	.05	.63**	.37
				(.831)	(.000)	(.200)
ระดับอาชีวะศึกษา	3.67			-	.68**	.42
					(.001)	(.190)
ระดับปริญญาตรี	4.35				-	.26
						(.354)
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	4.08					-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 41 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .63

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .68 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 42 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ชั้นประถมศึกษา 3.46	ชั้นมัธยมศึกษา 3.75	ระดับอาชีวะศึกษา 3.78	ระดับปริญญาตรี 4.35	สูงกว่าระดับปริญญาตรี 3.83
ชั้นประถมศึกษา	3.46	-	.29 (.173)	.32 (.191)	.89** (.000)	.38 (.224)
ชั้นมัธยมศึกษา	3.75		-	.03 (.874)	.60** (.000)	.09 (.751)
ระดับอาชีวะศึกษา	3.78			-	.57** (.004)	.06 (.854)
ระดับปริญญาตรี	4.35				-	.51 (.058)
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	3.83					-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 42 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .89

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .60

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .004 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .57 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 43 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ

ระดับการศึกษา		ชั้นประถมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษา	ระดับอาชีวะศึกษา	ระดับปริญญาตรี	สูงกว่าระดับปริญญาตรี
	$\bar{X}$	3.46	3.73	3.74	4.13	3.58
ชั้นประถมศึกษา	3.46	-	.27 (.196)	.28 (.244)	.67** (.001)	.13 (.682)
ชั้นมัธยมศึกษา	3.73		-	.01 (.952)	.40** (.008)	.15 (.594)
ระดับอาชีวะศึกษา	3.74			-	.39* (.045)	.16 (.599)
ระดับปริญญาตรี	4.13				-	.54* (.043)
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	3.58					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 43 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .67

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .008 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .40

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .045 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .39

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีกับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .043 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .54 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 44 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ

ระดับการศึกษา		ชั้นประถมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษา	ระดับอาชีวะศึกษา	ระดับปริญญาตรี	สูงกว่าระดับปริญญาตรี
	$\bar{X}$	4.08	3.88	3.48	4.26	3.92
ชั้นประถมศึกษา	4.08	-	..20	..60*	.17	.17
			(.395)	(.029)	(.449)	(.630)
ชั้นมัธยมศึกษา	3.88		-	.40	.38*	.04
				(.080)	(.027)	(.909)
ระดับอาชีวะศึกษา	3.48			-	.77**	.44
					(.000)	(.201)
ระดับปริญญาตรี	4.26				-	.34
						(.264)
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	3.92					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 44 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษากับการศึกษาระดับอาชีวะศึกษา จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .029 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษา ในการแสดงความคาดหวังว่า ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .60

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .027 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .38

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .77 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 45 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง

ระดับการศึกษา		ชั้นประถมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษา	ระดับอาชีวะศึกษา	ระดับปริญญาตรี	สูงกว่าระดับปริญญาตรี
	$\bar{X}$	3.83	3.78	3.74	4.23	3.67
ชั้นประถมศึกษา	3.83	-	.05 (.792)	.09 (.694)	.40* (.044)	.17 (.575)
ชั้นมัธยมศึกษา	3.78		-	.04 (.842)	.45** (.002)	.11 (.671)
ระดับอาชีวะศึกษา	3.74			-	.49* (.010)	.07 (.799)
ระดับปริญญาตรี	4.23				-	.56* (.031)
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	3.67					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 45 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .044 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .40

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .45

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .010 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .49

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีกับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .031 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .56 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 46 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย

ระดับการศึกษา		ชั้นประถมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษา	ระดับอาชีวะศึกษา	ระดับปริญญาตรี	สูงกว่าระดับปริญญาตรี
	$\bar{X}$	3.96	3.86	3.85	4.46	4.00
ชั้นประถมศึกษา	3.96	-	.09	.11	.50*	.04
			(.679)	(.685)	(.022)	(.900)
ชั้นมัธยมศึกษา	3.86		-	.01	.60**	.14
				(.954)	(.000)	(.648)
ระดับอาชีวะศึกษา	3.85			-	.61**	.15
					(.004)	(.649)
ระดับปริญญาตรี	4.46				-	.46
						(.113)
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	4.00					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 46 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .022 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .50

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .60

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษากับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .004 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษาแตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .61 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.4. ตัวแปรอาชีพ สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : อาชีพแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : อาชีพแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบความคาดหวังโดยรวมและความคาดหวังรายข้อ ดังตาราง 47 และตาราง 48 ต่อไปนี้

ตาราง 47 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพ

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	5	9.377	1.875	4.681**	.000
	ภายในกลุ่ม	194	77.723	.401		
	รวม	199	87.100			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 47 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .01 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อาชีพแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 48 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	5	14.035	2.807	3.947**	.002
	ภายในกลุ่ม	194	137.965	.711		
	รวม	199	152.000			
2. ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว	ระหว่างกลุ่ม	5	18.871	3.774	5.087**	.000
	ภายในกลุ่ม	194	143.924	.742		
	รวม	199	162.795			
3. การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	5	10.658	2.132	2.729*	.021
	ภายในกลุ่ม	194	151.537	.781		
	รวม	199	162.195			
4. ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน	ระหว่างกลุ่ม	5	8.550	1.710	1.936	.090
	ภายในกลุ่ม	194	171.370	.883		
	รวม	199	179.920			
5. ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	5	23.847	4.769	6.392**	.000
	ภายในกลุ่ม	194	144.748	.746		
	รวม	199	168.595			
6. เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	5	10.532	2.106	2.805*	.018
	ภายในกลุ่ม	194	145.663	.751		
	รวม	199	156.195			
7. สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้	ระหว่างกลุ่ม	5	5.883	1.177	1.335	.251
	ภายในกลุ่ม	194	170.992	.881		
	รวม	199	176.875			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 48 (ต่อ)

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
8. ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลามในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ	ระหว่างกลุ่ม	5	15.181	3.036	3.187**	.009
	ภายในกลุ่ม	194	184.819	.953		
	รวม	199	200.000			
9. ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง	ระหว่างกลุ่ม	5	10.376	2.075	2.936*	.014
	ภายในกลุ่ม	194	137.174	.707		
	รวม	199	147.500			
10. ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย	ระหว่างกลุ่ม	5	8.250	1.650	1.797	.115
	ภายในกลุ่ม	194	178.105	.918		
	รวม	199	186.355			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 48 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า ความคาดหวังข้อที่ 1, 2, 5 และ 8 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .01 ความคาดหวังข้อที่ 3, 6 และ 9 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .05 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างอาชีพกับความคาดหวังที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ"

"ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว"

"ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม"

"ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ"

และ " การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป "

"เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ"

"ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง"

ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ .002, .000, .000, .009 ซึ่งน้อยกว่า .01 และ .021, .018, .014 ซึ่งน้อยกว่า .05 ตามลำดับ นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ในแต่ละข้อ ดังต่อไปนี้

ตาราง 49 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ

อาชีพ	$\bar{X}$	นิสิต / นักศึกษา 4.28	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ 4.26	พนักงานบริษัทเอกชน 3.86	รับจ้างทั่วไป 3.90	ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ 3.62	อื่น ๆ 3.43
นิสิต / นักศึกษา	4.28	-	.02 (.921)	.42** (.007)	.38 (.077)	.07** (.001)	.85* (.012)
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	4.26		-	.40 (.057)	.36 (.163)	.65** (.008)	.83* (.023)
พนักงานบริษัทเอกชน	3.86			-	.04 (.851)	.25 (.211)	.44 (.198)
รับจ้างทั่วไป	3.90				-	.29 (.244)	.48 (.197)
ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	3.62					-	.19 (.603)
อื่น ๆ	3.43						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 49 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .007 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .42

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้

ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .07

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .012 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .85

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .008 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .65

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .023 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .83 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 50 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว

อาชีพ		นิสิต / นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	อื่น ๆ
	$\bar{X}$	4.47	4.30	3.98	3.48	4.19	3.86
นิสิต / นักศึกษา	4.47	-	.16 (.433)	.49** (.002)	.99** (.000)	.28 (.169)	.61 (.976)
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	4.30		-	.32 (.131)	.83** (.002)	.11 (.650)	.45 (.231)
พนักงานบริษัทเอกชน	3.98			-	.51* (.022)	.21 (.303)	.13 (.715)
รับจ้างทั่วไป	3.48				-	.72** (.005)	.38 (.312)
ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	4.19					-	.34 (.362)
อื่น ๆ	3.86						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 50 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .49

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพรับจ้างทั่วไป จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคาร

อิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .99

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพรับจ้างทั่วไป จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .83

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน กับอาชีพรับจ้างทั่วไป จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .022 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .51

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป กับอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .005 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .72 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 51 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป

อาชีพ		นิสิต / นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	อื่น ๆ
	$\bar{X}$	4.00	4.22	3.69	3.43	3.73	4.14
นิสิต / นักศึกษา	4.00	-	.22 (.313)	.31 (.057)	.57* (.011)	.27 (.192)	.14 (.685)
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	4.22		-	.52* (.017)	.79** (.003)	.49 (.056)	.07 (.845)
พนักงานบริษัทเอกชน	3.69			-	.27 (.237)	.04 (.863)	.45 (.206)
รับจ้างทั่วไป	3.43				-	.30 (.245)	.71 (.066)
ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	3.73					-	.41 (.275)
อื่น ๆ	4.14						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 51 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพรับจ้างทั่วไป จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .011 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ในการแสดงความคาดหวังว่า การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .57

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .017 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ในการแสดงความคาดหวังว่า

การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .52

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพรับจ้างทั่วไป จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .003 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ในการแสดงความคาดหวังว่า การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .79 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 52 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม

อาชีพ		นิสิต / นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	อื่น ๆ
	$\bar{X}$	4.20	4.30	3.85	3.10	3.88	4.29
นิสิต / นักศึกษา	4.20	-	.10	.36*	1.11**	.32	.08
			(.630)	(.024)	(.000)	(.114)	(.810)
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	4.30		-	.46*	1.21**	.42	.02
				(.033)	(.000)	(.091)	(.960)
พนักงานบริษัทเอกชน	3.85			-	.75**	.04	.44
					(.001)	(.855)	(.206)
รับจ้างทั่วไป	3.10				-	.79**	1.19**
						(.002)	(.002)
ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	3.88					-	.40
							(.277)
อื่น ๆ	4.29						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 52 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .024 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ในการแสดงความคาดหวังว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .36

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพรับจ้างทั่วไป จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ในการแสดงความคาดหวังว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.11

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .033 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ในการแสดงความคาดหวังว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .46

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพรับจ้างทั่วไป จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ในการแสดงความคาดหวังว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.21

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน กับอาชีพรับจ้างทั่วไป จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ในการแสดงความคาดหวังว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .75

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป กับอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ ในการแสดงความคาดหวังว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .79

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป กับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงความคาดหวังว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.19 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 53 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ

อาชีพ		นิสิต / นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	อื่น ๆ
	$\bar{X}$	3.92	4.30	3.85	3.48	3.54	3.86
นิสิต / นักศึกษา	3.92	-	.38 (.071)	.07 (.635)	.45* (.042)	.38 (.059)	.06 (.851)
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	4.30		-	.46* (.033)	.83** (.002)	.77** (.002)	.45 (.233)
พนักงานบริษัทเอกชน	3.85			-	.37 (.093)	.31 (.131)	.01 (.978)
รับจ้างทั่วไป	3.48				-	.06 (.807)	.38 (.315)
ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	3.54					-	.32 (.389)
อื่น ๆ	3.86						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 53 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพรับจ้างทั่วไป จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .042 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ในการแสดงความคาดหวังว่า เงื่อนไขในด้านการ

ให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .45

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .033 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ในการแสดงความคาดหวังว่าเงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .46

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพรับจ้างทั่วไป จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ในการแสดงความคาดหวังว่า เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .83

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ ในการแสดงความคาดหวังว่า เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .77 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .49

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพรับจ้างทั่วไป จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .004 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ในการแสดงความคาดหวังว่า ผู้แสวงบุญได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .87

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .006 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ ในการแสดงความคาดหวังว่า ผู้แสวงบุญได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .78

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป กับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .015 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงความคาดหวังว่า ผู้แสวงบุญได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.05

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ กับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .022 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงความคาดหวังว่า ผู้แสวงบุญได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .96 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 54 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ผู้แสวงบุญได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ

อาชีพ		นิสิต / นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	อื่น ๆ
	$\bar{X}$	4.11	4.39	4.00	3.52	3.62	4.57
นิสิต / นักศึกษา	4.11	-	.28 (.236)	.11 (.535)	.59* (.018)	.49* (.031)	.46 (.236)
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	4.39		-	.39 (.105)	.87** (.004)	.78** (.006)	.18 (.669)
พนักงานบริษัทเอกชน	4.00			-	.48 (.056)	.38 (.096)	.57 (.145)
รับจ้างทั่วไป	3.52				-	.09 (.749)	1.05* (.015)
ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	3.62					-	.96* (.022)
อื่น ๆ	4.57						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 54 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพรับจ้างทั่วไป จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .018 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ในการแสดงความคาดหวังว่า ผู้แสวงบุญได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .59

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .031 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ ในการแสดงความคาดหวังว่า ผู้แสวงบุญได้รับ

ตาราง 55 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง

อาชีพ		นิสิต / นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	อื่น ๆ
	$\bar{X}$	4.14	4.13	3.92	3.48	3.69	4.19
นิสิต / นักศึกษา	4.14	-	.01 (.960)	.23 (.139)	.66** (.002)	.45* (.023)	.15 (.665)
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	4.13		-	.22 (.299)	.65* (.011)	.44 (.070)	.16 (.669)
พนักงานบริษัทเอกชน	3.92			-	.44* (.041)	.22 (.261)	.37 (.272)
รับจ้างทั่วไป	3.48				-	.22 (.382)	.81* (.029)
ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	3.69					-	.59 (.099)
อื่น ๆ	4.29						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 55 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพรับจ้างทั่วไป จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .66

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .023 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้

บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .45

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพรับจ้างทั่วไป จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .011 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .65

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน กับอาชีพรับจ้างทั่วไป จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .041 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .44

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป กับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .029 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .81 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.5. ตัวแปรรายได้ สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : รายได้แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : รายได้แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบความคาดหวังโดยรวมและความคาดหวังรายข้อ ดังตาราง 56 และตาราง 57 ต่อไปนี้

ตาราง 56 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	5	3.617	.723	1.681	.141
	ภายในกลุ่ม	194	83.483	.430		
	รวม	199	87.100			

จากตาราง 56 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .141 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รายได้แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 57 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	5	1.671	.334	.431	.826
	ภายในกลุ่ม	194	150.329	.775		
	รวม	199	152.000			
2. ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว	ระหว่างกลุ่ม	5	11.162	2.232	2.856*	.016
	ภายในกลุ่ม	194	151.633	.782		
	รวม	199	162.795			
3. การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	5	7.325	1.465	1.835	.108
	ภายในกลุ่ม	194	154.870	.798		
	รวม	199	162.195			
4. ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน	ระหว่างกลุ่ม	5	5.102	1.020	1.132	.345
	ภายในกลุ่ม	194	174.818	.901		
	รวม	199	179.920			
5. ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	5	2.818	.564	.660	.655
	ภายในกลุ่ม	194	165.777	.855		
	รวม	199	168.595			
6. เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	5	4.077	.815	1.040	.395
	ภายในกลุ่ม	194	152.118	.784		
	รวม	199	156.195			
7. สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้	ระหว่างกลุ่ม	5	4.821	.964	1.087	.369
	ภายในกลุ่ม	194	172.054	.887		
	รวม	199	176.875			
8. ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลามในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ	ระหว่างกลุ่ม	5	1.935	.387	.379	.863
	ภายในกลุ่ม	194	198.065	1.021		
	รวม	199	200.000			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 57 (ต่อ)

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
9. ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง	ระหว่างกลุ่ม	5	5.224	1.045	1.425	.217
	ภายในกลุ่ม	194	142.276	.733		
	รวม	199	147.500			
10. ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย	ระหว่างกลุ่ม	5	15.760	3.152	3.584**	.004
	ภายในกลุ่ม	194	170.595	.879		
	รวม	199	186.355			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 57 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า ความคาดหวังข้อที่ 2 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .05 และความคาดหวัง ข้อที่ 10 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .01 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างรายได้กับความคาดหวังที่แสดงว่า "ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว" และ "ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย " ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ .016 และ .004 ตามลำดับ นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตาราง 58 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้แตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว

รายได้ต่อเดือน		ต่ำกว่า 5,001 บาท	5,001-10,000 บาท	10,001-15,000 บาท	15,001-20,000 บาท	20,001-25,000 บาท	สูงกว่า 25,000 บาท
	$\bar{X}$	4.15	3.98	4.45	4.31	3.00	4.38
ต่ำกว่า 5,001 บาท	4.15	-	.18 (.264)	.30 (.152)	.15 (.558)	1.15** (.005)	.22 (.357)
5,001-10,000 บาท	3.98		-	.48* (.039)	.33 (.237)	.98* (.020)	.40 (.123)
10,001-15,000 บาท	4.45			-	.15 (.635)	1.45** (.001)	.08 (.784)
15,001-20,000 บาท	4.31				-	1.31** (.005)	.07 (.839)
20,001-25,000 บาท	3.00					-	1.38** (.003)
สูงกว่า 25,000 บาท	4.38						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 58 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท กับรายได้ 20,001-25,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .005 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.15

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท กับรายได้ 10,001-15,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .039 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคาร

อิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .48

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท กับรายได้ 20,001-25,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .020 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .98

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท กับรายได้ 20,001-25,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.45

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้15,001-20,000 บาท กับรายได้ 20,001-25,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .005 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.31

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้20,001-25,000 บาท กับรายได้สูงกว่า 25,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .003 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ สูงกว่า 25,000 บาท ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.38 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 59 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้แตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย

รายได้ต่อเดือน		ต่ำกว่า 5,001 บาท	5,001-10,000 บาท	10,001-15,000 บาท	15,001-20,000 บาท	20,001-25,000 บาท	สูงกว่า 25,000 บาท
	$\bar{X}$	4.27	3.94	4.23	4.15	2.60	4.00
ต่ำกว่า 5,001 บาท	4.27	-	.33* (.048)	.04 (.845)	.11 (.681)	1.67** (.000)	.27 (.291)
5,001-10,000 บาท	3.94		-	.29 (.231)	.22 (.460)	1.34** (.003)	.06 (.814)
10,001-15,000 บาท	4.23			-	.07 (.823)	1.63** (.001)	.23 (.462)
15,001-20,000 บาท	4.15				-	1.55** (.002)	.15 (.661)
20,001-25,000 บาท	2.60					-	1.40** (.004)
สูงกว่า 25,000 บาท	4.00						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 59 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท กับรายได้ 5,001-10,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .048 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .33

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท กับรายได้ 20,001-25,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลาม

ช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.67

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท กับรายได้ 20,001-25,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .003 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.34

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท กับรายได้ 20,001-25,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.63

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้15,001-20,000 บาท กับรายได้ 20,001-25,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.55

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้20,001-25,000 บาท กับรายได้สูงกว่า 25,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .004 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ สูงกว่า 25,000 บาท ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.40 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานข้อที่ 3 ชาวมุสลิมที่มีลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยจะทำการทดสอบสมมติฐานในข้อที่ 3 แยกตามตัวแปรแต่ละตัวแปร คือ

3.1. ตัวแปรเพศ สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : เพศแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : เพศแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบค่าโดยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเป็นอิสระกัน (Independent t-test) ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% นั่นคือ เมื่อค่า 2-tailed Prob. (p) มีค่าน้อยกว่า .05 จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 และยอมรับสมมติฐานรอง H_1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้าค่า 2-tailed Prob. (p) มีค่าน้อยกว่า .01 จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 และยอมรับสมมติฐานรอง H_1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมโดยรวมและแนวโน้มพฤติกรรมรายข้อ ดังตาราง 60 และตาราง 61 ต่อไปนี้

ตาราง 60 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศ

	เพศ	t-test for Equity of Means				
		$\bar{X}$	S.D.	t	df	p
แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ชาย	3.49	.50	1.658	198	.099
	หญิง	3.36	.59			

จากตาราง 60 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ Independent Samples t-test ในการทดสอบ พบว่า มีค่า Probability (p) เท่ากับ .099 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 61 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	เพศ	t-test for Equity of Means				
		$\bar{X}$	S.D.	t	df	p
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	ชาย	3.61	1.02	2.531*	198	.012
	หญิง	3.25	.94			
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	ชาย	3.17	1.08	-1.619	198	.107
	หญิง	3.41	.85			
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	ชาย	2.73	1.12	-.391	198	.696
	หญิง	2.79	1.01			
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	ชาย	3.29	.99	2.203*	198	.029
	หญิง	2.97	.97			
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	ชาย	4.02	.89	1.931	198	.055
	หญิง	3.77	.94			
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	ชาย	4.17	1.02	2.377*	198	.018
	หญิง	3.79	1.13			
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	ชาย	3.46	.97	-.108	198	.914
	หญิง	3.48	.88			
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	ชาย	3.64	.90	2.066*	198	.040
	หญิง	3.37	.86			
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	ชาย	3.51	1.00	2.029*	198	.044
	หญิง	3.18	1.30			
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	ชาย	3.15	1.06	-.007	198	.995
	หญิง	3.16	1.23			
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	ชาย	3.33	1.20	-.319	198	.750
	หญิง	3.38	.98			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 61 (ต่อ)

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	เพศ	t-test for Equity of Means				
		$\bar{X}$	S.D.	t	df	p
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	ชาย	3.69	.94	2.097*	198	.037
	หญิง	3.40	.92			
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	ชาย	3.55	1.06	-.982	198	.327
	หญิง	3.70	.95			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 61 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ Independent Samples t-test ในการทดสอบ พบว่า แนวโน้มพฤติกรรม ข้อที่ 1, 4, 6, 8, 9 และ 12 มีค่า Probability (p) เท่ากับ .012, .029, .018, .040, .044 และ .037 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 นั้นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรม

"บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส"

"บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)"

"การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์"

"บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ"

และ "การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2. ตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ใช้สถิติวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ ค่า F-Prob. น้อยกว่า .05 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05) หรือ .01 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01) และถ้าสมมติฐานข้อใดที่ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 โดยวิเคราะห์ตามตัวแปร คือ

3.2.1. ตัวแปรอายุ สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : อายุแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : อายุแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมโดยรวมและแนวโน้มพฤติกรรมรายข้อ ดังตาราง 62 และตาราง 63 ต่อไปนี้

ตาราง 62 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุ

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	5	.110	.022	.075	.996
	ภายในกลุ่ม	194	56.889	.293		
	รวม	199	56.999			

จากตาราง 62 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .996 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อายุแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 63 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	ระหว่างกลุ่ม	5	7.333	1.467	1.477	.199
	ภายในกลุ่ม	194	192.587	.998		
	รวม	199	199.920			
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	ระหว่างกลุ่ม	5	5.123	1.025	1.017	.409
	ภายในกลุ่ม	194	195.357	1.007		
	รวม	199	200.480			

ตาราง 63 (ต่อ)

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	ระหว่างกลุ่ม	5	14.340	2.868	2.545*	.029
	ภายในกลุ่ม	194	218.655	1.127		
	รวม	199	232.995			
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	ระหว่างกลุ่ม	5	1.323	.265	.263	.933
	ภายในกลุ่ม	194	195.552	1.008		
	รวม	199	196.875			
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิตทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	ระหว่างกลุ่ม	5	10.236	2.047	2.566*	.028
	ภายในกลุ่ม	194	154.784	.798		
	รวม	199	165.020			
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	ระหว่างกลุ่ม	5	3.843	.769	.660	.654
	ภายในกลุ่ม	194	225.977	1.165		
	รวม	199	229.820			
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	5	1.022	.204	.227	.951
	ภายในกลุ่ม	194	174.798	.901		
	รวม	199	176.820			
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	ระหว่างกลุ่ม	5	2.408	.462	.602	.699
	ภายในกลุ่ม	194	155.272	.800		
	รวม	199	157.680			
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	ระหว่างกลุ่ม	5	5.403	1.081	.845	.520
	ภายในกลุ่ม	194	248.177	1.279		
	รวม	199	253.580			
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	ระหว่างกลุ่ม	5	9.649	1.930	1.548	.177
	ภายในกลุ่ม	194	241.851	1.247		
	รวม	199	251.500			
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	5	1.152	.230	.179	.970
	ภายในกลุ่ม	194	250.348	1.290		
	รวม	199	251.500			
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	ระหว่างกลุ่ม	5	8.146	1.629	1.875	.100
	ภายในกลุ่ม	194	168.574	.869		
	รวม	199	178.720			
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	ระหว่างกลุ่ม	5	8.955	1.791	1.747	.126
	ภายในกลุ่ม	194	198.840	1.025		
	รวม	199	207.795			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 63 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า แนวโน้มพฤติกรรมข้อที่ 3 และ 5 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .05 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างอายุกับแนวโน้มพฤติกรรม "บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม" และ "บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้" ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ 029 และ .028 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตาราง 64 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรมที่แสดงว่า บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 21 ปี 2.81	21-30 ปี 3.10	31-40 ปี 2.44	41-50 ปี 2.73	51-60 ปี 2.71	สูงกว่า 60 ปี 2.36
ต่ำกว่า 21 ปี	2.81	-	.29 (.248)	.38 (.141)	.09 (.752)	.10 (.774)	.46 (.192)
21-30 ปี	3.10		-	.66** (.001)	.87 (.097)	.89 (.222)	.74* (.019)
31-40 ปี	2.44			-	.29 (.210)	.28 (.392)	.08 (.803)
41-50 ปี	2.73				-	.02 (.983)	.37 (.265)
51-60 ปี	2.71					-	.36 (.375)
สูงกว่า 60 ปี	2.36						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 64 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 21-30 ปี กับ อายุ 31-40 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 21-30 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 31-40 ปี ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .66

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 21-30 ปี กับ อายุสูงกว่า 60 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .019 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 21-30 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุสูงกว่า 60 ปี ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .74 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 65 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรมที่แสดงว่า บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิตทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 21 ปี 3.52	21-30 ปี 4.02	31-40 ปี 3.79	41-50 ปี 4.00	51-60 ปี 4.43	สูงกว่า 60 ปี 4.14
ต่ำกว่า 21 ปี	3.52	-	.50* (.017)	.27 (.205)	.48* (.034)	.91** (.002)	.62* (.035)
21-30 ปี	4.02		-	.23 (.195)	.02 (.929)	.41 (.122)	.13 (.635)
31-40 ปี	3.79			-	.21 (.288)	.64* (.020)	.35 (.197)
41-50 ปี	4.00				-	.43 (.128)	.14 (.611)
51-60 ปี	4.43					-	.29 (.398)
สูงกว่า 60 ปี	4.14						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 65 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี กับอายุ 21-30 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .017 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 21-30 ปี ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .50

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี กับอายุ 41-50 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .034 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 41-50 ปี ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .48

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี กับอายุ 51-60 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 51-60 ปี ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .91

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี กับอายุ สูงกว่า 60 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .035 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ สูงกว่า 60 ปี ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรมว่า บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .62

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 31-40 ปี กับ อายุ 51- 60 ปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .020 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 31-40 ปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอายุ 51-60 ปี ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรมว่า บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .64 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2.2.. ตัวแปรสถานภาพสมรส สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมโดยรวมและแนวโน้มพฤติกรรมรายข้อ ดังตาราง 66 และตาราง 67 ต่อไปนี้

ตาราง 66 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรส

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	2	.105	.052	.181	.835
	ภายในกลุ่ม	197	56.894	.289		
	รวม	199	56.999			

จากตาราง 66 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .835 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโม้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 67 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.458	.729	.724	.486
	ภายในกลุ่ม	197	198.462	1.007		
	รวม	199	199.920			
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	ระหว่างกลุ่ม	2	5.629	2.815	2.846	.060
	ภายในกลุ่ม	197	194.851	.989		
	รวม	199	200.480			
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.911	.955	.815	.444
	ภายในกลุ่ม	197	231.084	1.173		
	รวม	199	232.995			
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	ระหว่างกลุ่ม	2	1.427	.714	.719	.488
	ภายในกลุ่ม	197	195.448	.992		
	รวม	199	196.875			
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิตทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.441	.720	.867	.422
	ภายในกลุ่ม	197	163.579	.830		
	รวม	199	165.020			

ตาราง 67 (ต่อ)

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	ระหว่างกลุ่ม	2	.474	.237	.204	.816
	ภายในกลุ่ม	197	229.346	1.164		
	รวม	199	229.820			
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	2	.031	.016	.017	.983
	ภายในกลุ่ม	197	175.789	.892		
	รวม	199	175.820			
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	ระหว่างกลุ่ม	2	.277	.138	.173	.841
	ภายในกลุ่ม	197	157.403	.799		
	รวม	199	157.680			
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.134	1.067	.836	.435
	ภายในกลุ่ม	197	251.446	1.278		
	รวม	199	253.580			
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	ระหว่างกลุ่ม	2	4.897	2.448	1.956	.144
	ภายในกลุ่ม	197	246.603	1.252		
	รวม	199	251.500			
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.138	.569	.448	.640
	ภายในกลุ่ม	197	250.362	1.271		
	รวม	199	251.500			
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	ระหว่างกลุ่ม	2	9.083	4.542	5.337**	.006
	ภายในกลุ่ม	197	167.637	.851		
	รวม	199	176.720			
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.149	.547	.548	.579
	ภายในกลุ่ม	197	206.646	1.049		
	รวม	199	207.795			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 67 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า แนวโน้มพฤติกรรมข้อที่ 12 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .01 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างสถานภาพสมรสกับแนวโน้มพฤติกรรม "การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน" ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ .006 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไป

เปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ดังต่อไปนี้

ตาราง 68 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรมที่แสดงว่า การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันโดยใช้เงินฝากเป็นประกัน

สถานภาพสมรส		โสด	สมรส / อยู่ด้วยกัน	หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย
	$\bar{X}$	3.44	3.79	2.80
โสด	3.44	-	.35** (.009)	.64 (.132)
สมรส / อยู่ด้วยกัน	3.79		-	.99* (.021)
หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย	2.80			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 68 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพโสดกับสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .009 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพโสด แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .35

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน กับสถานภาพหย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .021 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีสถานภาพหย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .99 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิต

3.2.3. ตัวแปรระดับการศึกษา สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมโดยรวมและแนวโน้มพฤติกรรมรายข้อ ดังตาราง 69 และตาราง 70 ต่อไปนี้

ตาราง 69 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษา

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	4	2.203	.551	1.960	.102
	ภายในกลุ่ม	195	54.795	.281		
	รวม	199	56.999			

จากตาราง 69 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .102 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโม้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 70 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษา โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	ระหว่างกลุ่ม	4	3.045	.761	.754	.556
	ภายในกลุ่ม	195	196.875	1.010		
	รวม	199	199.920			
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	ระหว่างกลุ่ม	4	1.680	.420	.412	.800
	ภายในกลุ่ม	195	198.800	1.019		
	รวม	199	200.480			
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	ระหว่างกลุ่ม	4	5.727	1.432	1.228	.300
	ภายในกลุ่ม	195	227.268	1.165		
	รวม	199	232.995			

ตาราง 70 (ต่อ)

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	ระหว่างกลุ่ม	4	1.966	.492	.492	.742
	ภายในกลุ่ม	195	194.909	1.000		
	รวม	199	196.875			
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิตทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	ระหว่างกลุ่ม	4	3.029	.757	.911	.458
	ภายในกลุ่ม	195	161.991	.831		
	รวม	199	165.020			
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	ระหว่างกลุ่ม	4	1.699	.425	.363	.835
	ภายในกลุ่ม	195	228.121	1.170		
	รวม	199	229.820			
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	4	1.638	.409	.458	.766
	ภายในกลุ่ม	195	174.182	.893		
	รวม	199	175.820			
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	ระหว่างกลุ่ม	4	.015	.004	.005	1.00
	ภายในกลุ่ม	195	157.665	.809		
	รวม	199	157.680			
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	ระหว่างกลุ่ม	4	12.177	3.044	2.459*	.047
	ภายในกลุ่ม	195	241.403	1.238		
	รวม	199	253.580			
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	ระหว่างกลุ่ม	4	14.646	3.661	3.014*	.019
	ภายในกลุ่ม	195	236.854	1.215		
	รวม	199	251.500			
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	4	17.193	4.298	3.577**	.008
	ภายในกลุ่ม	195	234.307	1.202		
	รวม	199	251.500			
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	ระหว่างกลุ่ม	4	2.337	.584	.653	.625
	ภายในกลุ่ม	195	174.383	.894		
	รวม	199	176.720			
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	ระหว่างกลุ่ม	4	8.312	2.078	2.031	.092
	ภายในกลุ่ม	195	199.483	1.023		
	รวม	199	207.795			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 70 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า แนวโน้มพฤติกรรมข้อที่ 9 และ 10 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .05 และแนวโน้มพฤติกรรมข้อที่ 11 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .01 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับแนวโน้มพฤติกรรม

"บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ"

"การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร"

"การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ"

ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ .047, .019, และ .008 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า .05 หรือ .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

ตาราง 71 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรมที่แสดงว่า บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ระดับการศึกษา		ชั้นประถมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษา	ระดับอาชีวะศึกษา	ระดับปริญญาตรี	สูงกว่าระดับปริญญาตรี
	$\bar{X}$	2.69	3.62	3.72	3.35	3.13
ชั้นประถมศึกษา	2.69	-	.92* (.010)	1.03** (.008)	.66* (.045)	.44 (.297)
ชั้นมัธยมศึกษา	3.62		-	.10 (.714)	.26 (.206)	.48 (.155)
ระดับอาชีวะศึกษา	3.72			-	.37 (.138)	.59 (.108)
ระดับปริญญาตรี	3.35				-	.22 (.477)
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	3.13					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 71 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา กับการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .010 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .92

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา กับการศึกษาระดับอาชีวะศึกษา จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .008 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษา ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.03

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา กับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .045 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .66 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 72 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรมที่แสดงว่า การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร

ระดับการศึกษา		ชั้นประถมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษา	ระดับอาชีวะศึกษา	ระดับปริญญาตรี	สูงกว่าระดับปริญญาตรี
	$\bar{X}$	2.38	3.36	3.48	3.15	2.73
ชั้นประถมศึกษา	2.38	-	.97** (.006)	1.10** (.004)	.76* (.019)	.35 (.405)
ชั้นมัธยมศึกษา	3.36		-	.12 (.669)	.21 (.307)	.63 (.063)
ระดับอาชีวะศึกษา	3.48			-	.33 (.176)	.75* (.039)
ระดับปริญญาตรี	3.15				-	.41 (.174)
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	2.73					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 72 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา กับการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .006 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .97

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา กับการศึกษาระดับอาชีวะศึกษา จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .004 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษา ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.10

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา กับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .019 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคย

ใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .76

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษา กับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .039 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .75 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 73 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรมที่แสดงว่า การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่าเครื่องประดับ เอกสารสำคัญ

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ชั้นประถมศึกษา 3.23	ชั้นมัธยมศึกษา 3.92	ระดับอาชีวะศึกษา 3.40	ระดับปริญญาตรี 3.19	สูงกว่าระดับปริญญาตรี 3.07
ชั้นประถมศึกษา	3.23	-	.69 (.050)	.17 (.652)	.05 (.887)	.16 (.693)
ชั้นมัธยมศึกษา	3.92		-	.52 (.064)	.74** (.000)	.86* (.011)
ระดับอาชีวะศึกษา	3.40			-	.21 (.378)	.33 (.353)
ระดับปริญญาตรี	3.19				-	.12 (.695)
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	3.07					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 73 แสดงว่าชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา กับการศึกษาระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ในการ

แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .74

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา กับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .011 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรมการใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .86 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2.4. ตัวแปรอาชีพ สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : อาชีพแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : อาชีพแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมโดยรวมและแนวโน้มพฤติกรรมรายข้อ ดังตาราง 74 และตาราง 75 ต่อไปนี้

ตาราง 74 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพ

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	5	1.977	.395	1.394	.228
	ภายในกลุ่ม	194	55.022	.284		
	รวม	199	56.999			

จากตาราง 74 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .228 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อาชีพแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโม้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 75 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	ระหว่างกลุ่ม	5	4.729	.946	.940	.456
	ภายในกลุ่ม	194	195.191	1.006		
	รวม	199	199.920			
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	ระหว่างกลุ่ม	5	6.349	1.270	1.269	.279
	ภายในกลุ่ม	194	194.131	1.001		
	รวม	199	200.480			
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	ระหว่างกลุ่ม	5	1.987	.397	.334	.892
	ภายในกลุ่ม	194	231.008	1.191		
	รวม	199	232.995			
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	ระหว่างกลุ่ม	5	5.765	1.153	1.170	.325
	ภายในกลุ่ม	194	191.100	.985		
	รวม	199	196.875			
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิตทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	ระหว่างกลุ่ม	5	5.076	1.015	1.231	.296
	ภายในกลุ่ม	194	159.944	.824		
	รวม	199	165.020			
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	ระหว่างกลุ่ม	5	5.087	1.017	.878	.497
	ภายในกลุ่ม	194	224.733	1.158		
	รวม	199	229.820			
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	5	4.352	.870	.985	.428
	ภายในกลุ่ม	194	171.468	.884		
	รวม	199	175.820			
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	ระหว่างกลุ่ม	5	4.019	.804	1.015	.410
	ภายในกลุ่ม	194	153.661	.792		
	รวม	199	157.680			
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	ระหว่างกลุ่ม	5	16.964	3.393	2.782*	.019
	ภายในกลุ่ม	194	236.616	1.220		
	รวม	199	253.580			
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	ระหว่างกลุ่ม	5	16.976	3.395	2.809*	.018
	ภายในกลุ่ม	194	234.524	1.209		
	รวม	199	251.500			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 75 (ต่อ)

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	5	2.405	.481	.375	.866
	ภายในกลุ่ม	194	249.095	1.284		
	รวม	199	251.500			
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	ระหว่างกลุ่ม	5	7.631	1.526	1.751	.125
	ภายในกลุ่ม	194	169.089	.872		
	รวม	199	176.720			
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	ระหว่างกลุ่ม	5	9.978	1.996	1.957	.087
	ภายในกลุ่ม	194	197.817	1.020		
	รวม	199	207.795			

จากตาราง 75 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามอาชีพ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า แนวโน้มพฤติกรรมข้อที่ 9 และ ข้อที่ 10 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .05 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างอาชีพกับแนวโน้มพฤติกรรม "บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ" และ "การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร" ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ .019 และ .018 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตาราง 76 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรม บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

อาชีพ		นิสิต / นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	อื่น ๆ
	$\bar{X}$	3.57	3.13	3.71	3.43	3.55	2.77
นิสิต / นักศึกษา	3.57	-	.44	.15	.14	.02	.80**
			(.055)	(.676)	(.675)	(.936)	(.005)
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	3.13		-	.58*	.30	.42	.36
				(.030)	(.383)	(.084)	(.211)
พนักงานบริษัทเอกชน	3.71			-	.29	.16	.94**
					(.430)	(.547)	(.003)
รับจ้างทั่วไป	3.43				-	.12	.66
						(.724)	(.084)
ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	3.55					-	.78**
							(.009)
อื่น ๆ	2.77						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 76 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .005 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .80

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .003 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .58

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน กับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .003 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรมบริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .94

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ กับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .009 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรมบริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .78 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 77 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร

อาชีพ		นิสิต / นักศึกษา	ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	อื่น ๆ
	$\bar{X}$	3.47	2.98	3.43	3.07	3.10	2.55
นิสิต / นักศึกษา	3.47	-	.49* (.030)	.04 (.871)	.40 (.230)	.37 (.112)	.93** (.001)
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	2.98		-	.45 (.090)	.09 (.781)	.12 (.610)	.43 (.132)
พนักงานบริษัทเอกชน	3.43			-	.36 (.327)	.93 (.227)	.88** (.005)
รับจ้างทั่วไป	3.07				-	.03 (.933)	.53 (.163)
ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ	3.10					-	.55 (.059)
อื่น ๆ	2.55						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 77 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .030 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .49

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา กับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่เป็นนิสิต / นักศึกษา แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .93

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน กับอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .005 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .88 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2.5. ตัวแปรรายได้ สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : รายได้แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : รายได้แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมโดยรวมและแนวโน้มพฤติกรรมรายข้อ ดังตาราง 78 และตาราง 79 ต่อไปนี้

ตาราง 78 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	5	.675	.135	.465	.802
	ภายในกลุ่ม	194	56.324	.290		
	รวม	199	56.999			

จากตาราง 78 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .802 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รายได้แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 79 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้ โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	ระหว่างกลุ่ม	5	8.992	1.798	1.827	.109
	ภายในกลุ่ม	194	190.928	.984		
	รวม	199	199.920			
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	ระหว่างกลุ่ม	5	7.692	1.538	1.548	.177
	ภายในกลุ่ม	194	192.788	.994		
	รวม	199	200.480			
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	ระหว่างกลุ่ม	5	10.467	2.093	1.825	.110
	ภายในกลุ่ม	194	222.528	1.147		
	รวม	199	232.995			
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	ระหว่างกลุ่ม	5	7.270	1.454	1.488	.196
	ภายในกลุ่ม	194	189.605	.977		
	รวม	199	196.875			
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิตทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	ระหว่างกลุ่ม	5	1.589	.318	.377	.864
	ภายในกลุ่ม	194	163.431	.842		
	รวม	199	165.020			
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	ระหว่างกลุ่ม	5	2.280	.456	.389	.856
	ภายในกลุ่ม	194	227.540	1.173		
	รวม	199	229.820			
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	5	5.041	1.008	1.145	.338
	ภายในกลุ่ม	194	170.779	.880		
	รวม	199	175.820			
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	ระหว่างกลุ่ม	5	1.487	.297.8	.369	.869
	ภายในกลุ่ม	194	156.193	05		
	รวม	199	157.680			

ตาราง 79 (ต่อ)

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	ระหว่างกลุ่ม	5	3.334	.667	.517	.763
	ภายในกลุ่ม	194	250.246	1.290		
	รวม	199	253.580			
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	ระหว่างกลุ่ม	5	6.079	1.216	.961	.443
	ภายในกลุ่ม	194	245.421	1.265		
	รวม	199	251.500			
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	5	6.106	1.221	.965	.440
	ภายในกลุ่ม	194	245.394	1.265		
	รวม	199	251.500			
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	ระหว่างกลุ่ม	5	14.172	2.834	3.383**	.006
	ภายในกลุ่ม	194	162.548	.838		
	รวม	199	176.720			
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	ระหว่างกลุ่ม	5	16.255	3.251	3.293**	.007
	ภายในกลุ่ม	194	191.540	.987		
	รวม	199	207.795			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 79 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามรายได้ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า แนวโน้มพฤติกรรมข้อที่ 12 และ ข้อที่ 13 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .01 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างรายได้กับแนวโน้มพฤติกรรม "การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน" และ "การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร" ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ .006 และ .007 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตาราง 80 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้แตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน

รายได้ต่อเดือน		ต่ำกว่า 5,001 บาท	5,001-10,000 บาท	10,001-15,000 บาท	15,001-20,000 บาท	20,001-25,000 บาท	สูงกว่า 25,000 บาท
	$\bar{X}$	3.42	3.43	4.17	3.63	3.42	3.76
ต่ำกว่า 5,001 บาท	3.42	-	.01 (.954)	.75** (.000)	.21 (.367)	.00 (.994)	.35 (.162)
5,001-10,000 บาท	3.43		-	.74** (.001)	.20 (.413)	.01 (.968)	.34 (.194)
10,001-15,000 บาท	4.17			-	.54* (.047)	.76* (.017)	.41 (.146)
15,001-20,000 บาท	3.63				-	.21 (.525)	.13 (.664)
20,001-25,000 บาท	3.42					-	.35 (.314)
สูงกว่า 25,000 บาท	3.76						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 80 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท กับรายได้ 10,001-15,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .75

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท กับรายได้ 10,001-15,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการ

ระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .74

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท กับรายได้ 15,001-20,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .047 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .54

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท กับรายได้ 20,001-25,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .017 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .76 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 81 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้แตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร

รายได้ต่อเดือน		ต่ำกว่า 5,001 บาท	5,001-10,000 บาท	10,001-15,000 บาท	15,001-20,000 บาท	20,001-25,000 บาท	สูงกว่า 25,000 บาท
	$\bar{X}$	3.80	3.55	3.90	3.42	2.83	3.18
ต่ำกว่า 5,001 บาท	3.80	-	.25 (.180)	.10 (.649)	.38 (.143)	.96** (.002)	.62* (.021)
5,001-10,000 บาท	3.55		-	.35 (.139)	.13 (.629)	.72* (.026)	.37 (.182)
10,001-15,000 บาท	3.90			-	.48 (1.07)	1.06** (.002)	.72* (.019)
15,001-20,000 บาท	3.42				-	.59 (.110)	.24 (.462)
20,001-25,000 บาท	2.83					-	.34 (.361)
สูงกว่า 25,000 บาท	3.18						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 81 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท กับรายได้ 20,001-25,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .96

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท กับรายได้สูงกว่า 25,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .021 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้สูงกว่า 25,000 บาท ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .62

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท กับรายได้ 20,001-25,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .026 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .72

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท กับรายได้ 20,001-25,000 บาท จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.06

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท กับรายได้สูงกว่า 25,000 จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .019 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีรายได้สูงกว่า 25,000 บาท ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .72 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานข้อที่ 4 ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติมีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้ทดสอบด้วยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมัน 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ ค่า F-Prob. น้อยกว่า .05 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05) หรือ .01 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01) และถ้าสมมติฐานข้อใดที่ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ผลการทดสอบสมมติฐานจะแสดงผลการทดสอบทัศนคติโดยรวมและทัศนคติรายข้อ ดังตาราง 82 และตาราง 83 ต่อไปนี้

ตาราง 82 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	4	1.133	.283	1.169	.326
	ภายในกลุ่ม	195	47.238	.242		
	รวม	199	48.371			

จากตาราง 82 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .326 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 83 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง	ระหว่างกลุ่ม	4	5.044	1.261	2.233	.067
	ภายในกลุ่ม	195	110.111	.565		
	รวม	199	115.155			
2. ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	4	2.859	.715	1.341	.256
	ภายในกลุ่ม	195	103.921	.533		
	รวม	199	106.780			
3. เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	4	2.974	.743	1.038	.389
	ภายในกลุ่ม	195	139.621	.716		
	รวม	199	142.595			
4. ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม	ระหว่างกลุ่ม	4	3.350	.838	.962	.430
	ภายในกลุ่ม	195	169.845	.871		
	รวม	199	173.195			
5. ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	4	.282	.071	.095	.984
	ภายในกลุ่ม	195	145.593	.747		
	รวม	199	145.875			
6. ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	4	4.173	1.043	2.355	.055
	ภายในกลุ่ม	195	86.382	.443		
	รวม	199	60.555			
7. ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)	ระหว่างกลุ่ม	4	4.325	1.081	1.190	.317
	ภายในกลุ่ม	195	177.195	.909		
	รวม	199	181.520			
8. การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่	ระหว่างกลุ่ม	4	2.450	.612	.605	.660
	ภายในกลุ่ม	195	197.550	1.013		
	รวม	199	200.000			
9. การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	4	.945	.236	.347	.846
	ภายในกลุ่ม	195	132.930	.682		
	รวม	199	133.875			
10. ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	4	2.570	.642	.473	.756
	ภายในกลุ่ม	195	264.950	1.359		
	รวม	199	267.520			

จากตาราง 83 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า ข้อความทัศนคติในแต่ละข้อ มีค่า F-Prob มากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 5 ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้ทดสอบด้วยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ ค่า F-Prob. น้อยกว่า .05 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05) หรือ น้อยกว่า .01 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01) และถ้าสมมติฐานข้อใดที่ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบความคาดหวังโดยรวมและความคาดหวังรายข้อ ดังตาราง 84 และตาราง 85 ต่อไปนี้

ตาราง 84 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	4	3.741	.935	2.188	.072
	ภายในกลุ่ม	195	83.359	.427		
	รวม	199	87.100			

จากตาราง 84 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า

F-Prob เท่ากับ .072 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 85 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	4	5.549	1.387	1.847	.121
	ภายในกลุ่ม	195	146.451	.751		
	รวม	199	152.000			
2. ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว	ระหว่างกลุ่ม	4	16.381	4.095	5.454**	.000
	ภายในกลุ่ม	195	146.414	.751		
	รวม	199	162.795			
3. การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	4	3.004	.751	.920	.453
	ภายในกลุ่ม	195	159.191	.816		
	รวม	199	162.195			
4. ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน	ระหว่างกลุ่ม	4	9.270	2.317	2.648*	.035
	ภายในกลุ่ม	195	170.650	.875		
	รวม	199	179.920			
5. ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	4	8.694	2.174	2.651*	.035
	ภายในกลุ่ม	195	159.901	.820		
	รวม	199	168.595			
6. เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	4	.674	.169	.211	.932
	ภายในกลุ่ม	195	155.521	.798		
	รวม	199	156.195			
7. สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้	ระหว่างกลุ่ม	4	10.070	2.518	2.943*	.022
	ภายในกลุ่ม	195	166.805	.855		
	รวม	199	176.875			
8. ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลามในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ	ระหว่างกลุ่ม	4	6.281	1.570	1.581	.181
	ภายในกลุ่ม	195	193.719	.993		
	รวม	199	200.000			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 85 (ต่อ)

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
9. ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง	ระหว่างกลุ่ม	4	2.860	.715	.964	.428
	ภายในกลุ่ม	195	144.640	.742		
	รวม	199	147.500			
10. ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย	ระหว่างกลุ่ม	4	9.803	2.451	2.707*	.032
	ภายในกลุ่ม	195	176.552	.905		
	รวม	199	186.355			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 85 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า ความคาดหวังข้อที่ 2 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .01 และความคาดหวัง ข้อที่ 4, 5, 7 และ 10 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .05 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปกับความคาดหวังที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว"

"ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน"

"ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม"

"สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้"

"ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย"

ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ .000, .035, .035, .022 และ .032 ตามลำดับ นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตาราง 86 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว

ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	$\bar{X}$	สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า 4.00	1-3 ครั้งต่อเดือน 4.45	1-5 ครั้งในครึ่งปี 4.03	1 ครั้งต่อปี 3.62	อื่น ๆ 4.21
สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า	4.00	-	.45* (.049)	.03 (.888)	.38 (.146)	.21 (.489)
1-3 ครั้งต่อเดือน	4.45		-	.42** (.005)	.83** (.000)	.23 (.352)
1-5 ครั้งในครึ่งปี	4.03			-	.41* (.036)	.18 (.481)
1 ครั้งต่อปี	3.62				-	.59* (.037)
อื่น ๆ	4.21					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 86 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปสัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .049 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปสัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน ในการแสดงความคาดหวังว่าธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .45

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-5 ครั้งในครึ่งปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .005 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์

ทั่วไป 1-5 ครั้งในครึ่งปี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .42

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1 ครั้งต่อปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1 ครั้งต่อปี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .83

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-5 ครั้งในครึ่งปี กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1 ครั้งต่อปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .036 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-5 ครั้งในครึ่งปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1 ครั้งต่อปี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .41

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1 ครั้งต่อปี กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป อื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .037 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1 ครั้งต่อปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป อื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .59 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 87 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน

ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	$\bar{X}$	สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า 3.72	1-3 ครั้งต่อเดือน 4.26	1-5 ครั้งในครึ่งปี 3.85	1 ครั้งต่อปี 3.83	อื่น ๆ 4.21
สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า	3.72	-	.53* (.030)	.13 (.604)	.11 (.708)	.49 (.142)
1-3 ครั้งต่อเดือน	4.26		-	.40* (.012)	.43* (.036)	.04 (.877)
1-5 ครั้งในครึ่งปี	3.85			-	.02 (.906)	.36 (.193)
1 ครั้งต่อปี	3.83				-	.39 (.206)
อื่น ๆ	4.21					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตาราง 87 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปสัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .030 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน ในการแสดงความคาดหวังว่าธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .53

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-5 ครั้งในครึ่งปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .012 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-5 ครั้งในครึ่งปี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .40

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1 ครั้งต่อปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .036 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1 ครั้งต่อปี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .43 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 88 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม

ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	$\bar{X}$	สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า 3.72	1-3 ครั้งต่อเดือน 4.15	1-5 ครั้งในครึ่งปี 3.87	1 ครั้งต่อปี 3.62	อื่น ๆ 4.21
สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า	3.72	-	.43 (.070)	.15 (.547)	.10 (.709)	.49 (.129)
1-3 ครั้งต่อเดือน	4.15		-	.28 (.067)	.53** (.007)	.06 (.818)
1-5 ครั้งในครึ่งปี	3.87			-	.25 (.226)	.35 (.200)
1 ครั้งต่อปี	3.62				-	.59* (.045)
อื่น ๆ	4.21					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 88 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1 ครั้งต่อปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .007 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3

ครั้งต่อเดือน แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1 ครั้งต่อปี ในการแสดงความคาดหวังว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .53

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1 ครั้งต่อปี กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .045 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1 ครั้งต่อปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงความคาดหวังว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .59 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 89 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้

ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	$\bar{X}$	สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า 3.72	1-3 ครั้งต่อเดือน 4.27	1-5 ครั้งในครึ่งปี 3.79	1 ครั้งต่อปี 4.10	อื่น ๆ 3.93
สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า	3.72	-	.55* (.025)	.06 (.795)	.38 (.171)	.21 (.532)
1-3 ครั้งต่อเดือน	4.27		-	.48** (.003)	.17 (.411)	.34 (.206)
1-5 ครั้งในครึ่งปี	3.79			-	.32 (.131)	.14 (.606)
1 ครั้งต่อปี	4.10				-	.17 (.562)
อื่น ๆ	3.93					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 89 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปสัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .025 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปสัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน ในการแสดงความคาดหวังว่าสามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .55

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-5 ครั้งในครึ่งปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .003 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-5 ครั้งในครึ่งปี ในการแสดงความคาดหวังว่า สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .48 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 90 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย

ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	$\bar{X}$	สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า 3.89	1-3 ครั้งต่อเดือน 4.24	1-5 ครั้งในครึ่งปี 3.84	1 ครั้งต่อปี 4.38	อื่น ๆ 4.36
สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า	3.89	-	.35 (.156)	.05 (.836)	.49 (.087)	.47 (.169)
1-3 ครั้งต่อเดือน	4.24		-	.41* (.013)	.14 (.513)	.11 (.681)
1-5 ครั้งในครึ่งปี	3.84			-	.54* (.012)	.52 (.066)
1 ครั้งต่อปี	4.38				-	.02 (.943)
อื่น ๆ	4.36					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตาราง 90 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-5 ครั้งในครึ่งปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .013 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-5 ครั้งในครึ่งปี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .41

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-5 ครั้งในครึ่งปี กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1 ครั้งต่อปี จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .012 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-5 ครั้งในครึ่งปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1 ครั้งต่อปี ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .54 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานข้อที่ 6 ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ ค่า F-Prob. น้อยกว่า .05 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05) หรือ .01 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01) และถ้าสมมติฐานข้อใดที่ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมโดยรวมและแนวโน้มพฤติกรรมรายข้อ ดังตาราง 91 และตาราง 92 ต่อไปนี้

ตาราง 91 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	4	1.843	.458	1.621	.171
	ภายในกลุ่ม	195	55.165	.283		
	รวม	199	56.999			

จากตาราง 91 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่ามีค่า F-Prob เท่ากับ .171 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 92 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	ระหว่างกลุ่ม	4	1.133	.283	.278	.892
	ภายในกลุ่ม	195	198.787	1.019		
	รวม	199	199.920			
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	ระหว่างกลุ่ม	4	9.808	2.452	2.508*	.043
	ภายในกลุ่ม	195	190.672	.978		
	รวม	199	200.480			
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	ระหว่างกลุ่ม	4	8.879	2.220	1.931	.107
	ภายในกลุ่ม	195	224.116	1.149		
	รวม	199	232.995			
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	ระหว่างกลุ่ม	4	5.395	1.349	1.373	.245
	ภายในกลุ่ม	195	191.480	.982		
	รวม	199	196.875			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 92 (ต่อ)

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	ระหว่างกลุ่ม	4	5.870	1.468	1.798	.131
	ภายในกลุ่ม	195	159.150	.816		
	รวม	199	165.020			
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	ระหว่างกลุ่ม	4	13.482	3.371	3.038*	.019
	ภายในกลุ่ม	195	216.338	1.109		
	รวม	199	229.820			
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	4	3.152	.788	.890	.471
	ภายในกลุ่ม	195	172.668	.885		
	รวม	199	175.820			
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	ระหว่างกลุ่ม	4	1.161	.290	.362	.836
	ภายในกลุ่ม	195	156.519	.803		
	รวม	199	157.680			
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	ระหว่างกลุ่ม	4	6.907	1.727	1.365	.248
	ภายในกลุ่ม	195	246.673	1.265		
	รวม	199	253.680			
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	ระหว่างกลุ่ม	4	2.294	.574	.449	.773
	ภายในกลุ่ม	195	249.206	1.278		
	รวม	199	251.500			
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	4	5.744	1.436	1.139	.339
	ภายในกลุ่ม	195	245.756	1.260		
	รวม	199	251.500			
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	ระหว่างกลุ่ม	4	1.663	.416	.463	.763
	ภายในกลุ่ม	195	175.057	.898		
	รวม	199	176.720			
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	ระหว่างกลุ่ม	4	5.948	1.487	1.437	.223
	ภายในกลุ่ม	195	201.847	1.035		
	รวม	199	207.795			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0

จากตาราง 92 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า แนวโน้มพฤติกรรมข้อที่ 2 และ 6 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .05 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างประสบ

การณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปกับแนวโน้มพฤติกรรม "บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%" และ "บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)" ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ .043 และ .019 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตาราง 93 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%

ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	$\bar{X}$	สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า 3.39	1-3 ครั้งต่อเดือน 3.26	1-5 ครั้งในครึ่งปี 3.38	1 ครั้งต่อปี 3.35	อื่น ๆ 2.42
สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า	3.39	-	.14 (.516)	.01 (.961)	.04 (.882)	.98** (.005)
1-3 ครั้งต่อเดือน	3.26		-	.13 (.491)	.09 (.696)	.84** (.006)
1-5 ครั้งในครึ่งปี	3.38			-	.03 (.908)	.96** (.003)
1 ครั้งต่อปี	3.35				-	.93* (.010)
อื่น ๆ	2.42					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 93 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วสัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .005 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปสัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการ

แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .98

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .006 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .84

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-5 ครั้งในครึ่งปี กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .003 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-5 ครั้งในครึ่งปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .96

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1 ครั้งต่อปี กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .010 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1 ครั้งต่อปี แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .93 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 94 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ (ที่นครเมกกะ)

ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	$\bar{X}$	สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า 4.29	1-3 ครั้งต่อเดือน 4.16	1-5 ครั้งในครึ่งปี 3.93	1 ครั้งต่อปี 3.70	อื่น ๆ 3.25
สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า	4.29	-	.12 (.588)	.36 (.166)	.59 (.059)	1.04** (.005)
1-3 ครั้งต่อเดือน	4.16		-	.23 (.228)	.46 (.075)	.91** (.005)
1-5 ครั้งในครึ่งปี	3.93			-	.23 (.425)	.68 (.050)
1 ครั้งต่อปี	3.70				-	.45 (.243)
อื่น ๆ	3.25					-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 94 ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปสัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .005 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปสัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรมบริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.04

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน กับประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .005 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป 1-3 ครั้งต่อเดือน แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .91 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานข้อที่ 7 องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิมได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

7.1. ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้วิธีทดสอบหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ ค่า F-Prob. น้อยกว่า .05 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05) หรือ .01 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01) และถ้าสมมติฐานข้อใดที่ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ผลการทดสอบสมมติฐานจะแสดงผลการทดสอบทัศนคติโดยรวมและทัศนคติรายข้อ ดังตาราง 95 และตาราง 96 ต่อไปนี้

ตาราง 95 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.285	1.142	4.883**	.009
	ภายในกลุ่ม	197	46.087	.234		
	รวม	199	48.371			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 95 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .009 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .01 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 96 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง	ระหว่างกลุ่ม	2	4.082	2.041	3.620*	.029
	ภายในกลุ่ม	197	111.073	.564		
	รวม	199	115.155			
2. ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	2	4.076	2.038	3.909*	.022
	ภายในกลุ่ม	197	102.704	.521		
	รวม	199	106.780			
3. เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2	2.879	1.439	2.030	.134
	ภายในกลุ่ม	197	139.716	.709		
	รวม	199	142.595			
4. ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.157	1.079	1.242	.291
	ภายในกลุ่ม	197	171.038	.868		
	รวม	199	173.195			
5. ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	4.728	2.364	3.299*	.039
	ภายในกลุ่ม	197	141.147	.716		
	รวม	199	145.875			
6. ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	2	4.578	2.289	5.245**	.006
	ภายในกลุ่ม	197	85.977	.436		
	รวม	199	90.555			
7. ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)	ระหว่างกลุ่ม	2	3.989	1.995	2.213	.112
	ภายในกลุ่ม	197	177.531	.901		
	รวม	199	181.520			
8. การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่	ระหว่างกลุ่ม	2	1.248	.624	.618	.540
	ภายในกลุ่ม	197	198.752	1.009		
	รวม	199	200.000			
9. การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	2	.060	.030	.044	.957
	ภายในกลุ่ม	197	133.815	.679		
	รวม	199	133.875			
10. ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	2.545	1.273	.946	.390
	ภายในกลุ่ม	197	264.975	1.345		
	รวม	199	267.520			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 96 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า ทัศนคติข้อที่ 1, 2 และ 5 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .05 และทัศนคติข้อที่ 6 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .01 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามกับทัศนคติที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง"

"ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่"

"ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป"

"ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม"

ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ 029, .022, .039 และ .006 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า .05 หรือ .01 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตาราง 97 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง

ความรู้ความเข้าใจ ด้านหลักศาสนาอิสลาม	$\bar{X}$	ความรู้ระดับสูง 4.25	ความรู้ระดับปานกลาง 4.25	ความรู้ระดับต่ำ 4.54
ความรู้ระดับสูง	4.25	-	.00 (.993)	.29 (.443)
ความรู้ระดับปานกลาง	4.25		-	.30** (.009)
ความรู้ระดับต่ำ	4.54			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 97 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับปานกลาง กับความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับต่ำ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .009 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับปานกลาง แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับต่ำ ในการแสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .30 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 98 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่

ความรู้ความเข้าใจ ด้านหลักศาสนาอิสลาม	$\bar{X}$	ความรู้ระดับสูง 4.25	ความรู้ระดับปานกลาง 4.12	ความรู้ระดับต่ำ 4.42
ความรู้ระดับสูง	4.25	-	.13 (.718)	.17 (.649)
ความรู้ระดับปานกลาง	4.12		-	.30** (.006)
ความรู้ระดับต่ำ	4.42			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 98 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับปานกลาง กับความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับต่ำ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .006 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับปานกลาง แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับต่ำ ในการแสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .30 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 99 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป

ความรู้ความเข้าใจ ด้านหลักศาสนาอิสลาม	$\bar{X}$	ความรู้ระดับสูง 3.25	ความรู้ระดับปานกลาง 3.96	ความรู้ระดับต่ำ 4.17
ความรู้ระดับสูง	3.25	-	.71 (.106)	.92* (.034)
ความรู้ระดับปานกลาง	3.96		-	.21 (.101)
ความรู้ระดับต่ำ	4.17			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตาราง 99 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับสูง กับความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับต่ำ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .034 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับสูง แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับต่ำ ในการแสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .92 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 100 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม

ความรู้ความเข้าใจ		ความรู้ระดับสูง	ความรู้ระดับปานกลาง	ความรู้ระดับต่ำ
ด้านหลักศาสนาอิสลาม	$\bar{X}$	4.75	4.38	4.69
ความรู้ระดับสูง	4.75	-	.37 (.273)	.06 (.865)
ความรู้ระดับปานกลาง	4.38		-	.32** (.002)
ความรู้ระดับต่ำ	4.69			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 100 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับปานกลาง กับความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับต่ำ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับปานกลาง แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับต่ำ ในการแสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .32 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

7.2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้วิธีทดสอบหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมัน 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ ค่า F-Prob. น้อยกว่า .05 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05) หรือ .01 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01) และถ้าสมมติฐานข้อใดที่ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ผลการทดสอบสมมติฐานจะแสดงผลการทดสอบทัศนคติโดยรวมและทัศนคติรายข้อ ดังตาราง 101 และตาราง 102 ต่อไปนี้

ตาราง 101 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.667	.834	3.517*	.032
	ภายในกลุ่ม	197	46.704	.237		
	รวม	199	48.371			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 101 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .032 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 102 แสดงการทดสอบทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.473	.737	1.277	.281
	ภายในกลุ่ม	197	113.682	.577		
	รวม	199	115.155			
2. ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	2	.488	.244	.452	.637
	ภายในกลุ่ม	197	106.392	.540		
	รวม	199	106.780			
3. เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.536	.768	1.072	.344
	ภายในกลุ่ม	197	141.059	.716		
	รวม	199	142.595			
4. ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม	ระหว่างกลุ่ม	2	5.042	2.521	2.954	.054
	ภายในกลุ่ม	197	168.153	.854		
	รวม	199	173.195			
5. ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	3.080	1.540	2.124	.122
	ภายในกลุ่ม	197	142.795	.725		
	รวม	199	145.875			
6. ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.764	.882	1.957	.144
	ภายในกลุ่ม	197	88.791	.451		
	รวม	199	90.555			
7. ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)	ระหว่างกลุ่ม	2	3.477	1.739	1.924	.149
	ภายในกลุ่ม	197	178.0431	.904		
	รวม	199	81.520			
8. การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่	ระหว่างกลุ่ม	2	2.037	1.019	1.014	.365
	ภายในกลุ่ม	197	197.963	1.005		
	รวม	199	200.000			
9. การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	2	.967	.483	.716	.490
	ภายในกลุ่ม	197	132.908	.675		
	รวม	199	133.875			
10. ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	19.887	9.943	7.910**	.000
	ภายในกลุ่ม	197	247.633	1.257		
	รวม	199	167.520			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 102 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า ทัศนคติข้อที่ 10 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .01 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามกับทัศนคติที่แสดงว่า "ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป " ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ดังต่อไปนี้

ตาราง 103 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน กับทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม	$\bar{X}$	ความรู้ระดับสูง 1.50	ความรู้ระดับปานกลาง 2.68	ความรู้ระดับต่ำ 3.25
ความรู้ระดับสูง	1.50	-	1.18* (.039)	1.75** (.003)
ความรู้ระดับปานกลาง	2.68		-	.56** (.002)
ความรู้ระดับต่ำ	3.25			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 103 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับสูง กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับปานกลาง จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .039 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับสูง แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับปานกลาง ในการแสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.18

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับสูง กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับต่ำ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .003 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับสูง แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่

มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับต่ำ ในการแสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75

ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับปานกลาง กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับต่ำ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับปานกลาง แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับต่ำ ในการแสดงทัศนคติว่าธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .66

สมมติฐานข้อที่ 8 องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิมได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

8.1. ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้วิธีทดสอบหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ ค่า F-Prob. น้อยกว่า .05 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05) หรือ .01 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01) และถ้าสมมติฐานข้อใดที่ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบความคาดหวังโดยรวมและความคาดหวังรายข้อ ดังตาราง 104 และตาราง 105 ต่อไปนี้

ตาราง 104 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	2	.925	.462	1.057	.349
	ภายในกลุ่ม	197	86.175	.437		
	รวม	199	87.100			

จากตาราง 104 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .349 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 105 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.982	.991	1.301	.274
	ภายในกลุ่ม	197	150.018	.762		
	รวม	199	152.000			
2. ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	1.441	.720	.880	.417
	ภายในกลุ่ม	197	161.354	.819		
	รวม	199	162.795			
3. การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	3.368	1.684	2.089	.127
	ภายในกลุ่ม	197	158.827	.806		
	รวม	199	162.195			
4. ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.508	.254	.279	.757
	ภายในกลุ่ม	197	179.412	.911		
	รวม	199	179.920			
5. ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.709	.855	1.009	.367
	ภายในกลุ่ม	197	166.886	.847		
	รวม	199	168.595			

ตาราง 105 (ต่อ)

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
6. เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.573	.787	1.002	.369
	ภายในกลุ่ม	197	154.622	.785		
	รวม	199	156.195			
7. สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้	ระหว่างกลุ่ม	2	9.052	4.526	5.313**	.006
	ภายในกลุ่ม	197	167.823	.825		
	รวม	199	176.875			
8. ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลามในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.614	1.807	1.813	.166
	ภายในกลุ่ม	197	196.386	.997		
	รวม	199	200.000			
9. ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง	ระหว่างกลุ่ม	2	.335	.278	.572	.090
	ภายในกลุ่ม	197	146.945	.746		
	รวม	199	147.500			
10. ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย	ระหว่างกลุ่ม	2	1.901	.950	1.015	.364
	ภายในกลุ่ม	197	184.454	.936		
	รวม	199	186.355			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 105 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า ความคาดหวังข้อที่ 7 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .01 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม กับความคาดหวังที่แสดงว่า "สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้" ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ .006 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ดังต่อไปนี้

ตาราง 106 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า สามารถฝาก-ถอนผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้

ความรู้ความเข้าใจ		ความรู้ระดับสูง	ความรู้ระดับปานกลาง	ความรู้ระดับต่ำ
ด้านหลักศาสนาอิสลาม	$\bar{X}$	5.00	3.77	4.14
ความรู้ระดับสูง	5.00	-	1.23*	.86
			(.025)	(.114)
ความรู้ระดับปานกลาง	3.77		-	.37**
				(.008)
ความรู้ระดับต่ำ	4.14			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 106 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับสูง กับความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับปานกลาง จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .025 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับสูง แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับปานกลาง ในการแสดงความคาดหวังว่า สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.23

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าในด้านหลักศาสนาอิสลามระดับปานกลาง กับความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับต่ำ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .008 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับปานกลาง แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับต่ำ ในการแสดงความคาดหวังว่า สามารถฝาก-ถอนผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .37 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

8.2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้วิธีทดสอบหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมัน 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ ค่า F-Prob. น้อยกว่า .05 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05) หรือ .01 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01) และถ้าสมมติฐานข้อใดที่ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบความคาดหวังโดยรวมและความคาดหวังรายข้อ ดังตาราง 107 และตาราง 108 ต่อไปนี้

ตาราง 107 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.196	.598	1.371	.256
	ภายในกลุ่ม	197	85.904	.436		
	รวม	199	87.100			

จากตาราง 107 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .256 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่าชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 108 แสดงการทดสอบความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.860	2.930	3.950*	.021
	ภายในกลุ่ม	197	146.140	.742		
	รวม	199	152.000			
2. ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	7.172	3.586	4.540*	.012
	ภายในกลุ่ม	197	155.623	.790		
	รวม	199	162.795			
3. การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	2.659	1.329	1.642	.196
	ภายในกลุ่ม	197	159.536	.810		
	รวม	199	162.159			
4. ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน	ระหว่างกลุ่ม	2	.264	.132	.145	.865
	ภายในกลุ่ม	197	179.656	.912		
	รวม	199	179.920			
5. ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	.192	.096	.112	.894
	ภายในกลุ่ม	197	168.403	.855		
	รวม	199	168.595			
6. เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.171	1.586	2.041	.133
	ภายในกลุ่ม	197	153.024	.777		
	รวม	199	156.195			
7. สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้	ระหว่างกลุ่ม	2	3.952	1.976	2.251	.108
	ภายในกลุ่ม	197	172.923	.878		
	รวม	199	176.875			
8. ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลามในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ	ระหว่างกลุ่ม	2	.162	.081	.080	.923
	ภายในกลุ่ม	197	199.838	1.014		
	รวม	199	200.000			
9. ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง	ระหว่างกลุ่ม	2	.209	.105	.140	.870
	ภายในกลุ่ม	197	147.291	.743		
	รวม	199	147.500			
10. ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย	ระหว่างกลุ่ม	2	1.699	.849	.906	.406
	ภายในกลุ่ม	197	184.656	.937		
	รวม	199	186.355			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 108 ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า ความคาดหวังข้อที่ 1 และ 2 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .05 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม กับความคาดหวังที่แสดงว่า " ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ " และ " ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว " ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ .021 และ .012 ตามลำดับ นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ในแต่ละข้อต่อไปนี้

ตาราง 109 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ

ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม	$\bar{X}$	ความรู้ระดับสูง 3.86	ความรู้ระดับปานกลาง 3.90	ความรู้ระดับต่ำ 4.29
ความรู้ระดับสูง	3.86	-	.04 (.896)	.43 (.215)
ความรู้ระดับปานกลาง	3.90		-	.39** (.006)
ความรู้ระดับต่ำ	4.29			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 109 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับปานกลาง กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับต่ำ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .006 ซึ่งน้อยกว่า .01 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับปานกลาง แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับต่ำ ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .39 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 110 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามแตกต่างกัน กับความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม	$\bar{X}$	ความรู้ระดับสูง 4.71	ความรู้ระดับปานกลาง 4.03	ความรู้ระดับต่ำ 4.38
ความรู้ระดับสูง	4.71	-	.69* (.048)	.33 (.358)
ความรู้ระดับปานกลาง	4.03		-	.36* (.014)
ความรู้ระดับต่ำ	4.38			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตาราง 110 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับสูง กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับปานกลาง จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .048 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับสูง แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับปานกลาง ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .69

ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับปานกลาง กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับต่ำ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .014 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับปานกลาง แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามระดับต่ำ ในการแสดงความคาดหวังว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .36 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานข้อที่ 9 องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิมได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

9.1. ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้วิธีทดสอบหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ ค่า F-Prob. น้อยกว่า .05 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05) หรือ .01 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01) และถ้าสมมติฐานข้อใดที่ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมโดยรวมและแนวโน้มพฤติกรรมรายข้อ ดังตาราง 111 และตาราง 112 ต่อไปนี้

ตาราง 111 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	2	.155	.078	.269	.764
	ภายในกลุ่ม	197	56.843	.289		
	รวม	199	56.999			

จากตาราง 111 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .764 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่าชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 112 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	ระหว่างกลุ่ม	2	.800	.400	.396	.674
	ภายในกลุ่ม	197	199.120	1.011		
	รวม	199	199.920			
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	ระหว่างกลุ่ม	2	.314	.157	.155	.857
	ภายในกลุ่ม	197	200.166	1.016		
	รวม	199	200.480			
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	ระหว่างกลุ่ม	2	6.019	3.009	2.612	.076
	ภายในกลุ่ม	197	226.976	1.152		
	รวม	199	232.995			
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	ระหว่างกลุ่ม	2	1.137	.568	.572	.565
	ภายในกลุ่ม	197	195.738	.994		
	รวม	199	196.875			
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิตทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	ระหว่างกลุ่ม	2	.046	.023	.027	.973
	ภายในกลุ่ม	197	164.974	.837		
	รวม	199	165.020			
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	ระหว่างกลุ่ม	2	1.324	.662	.571	.566
	ภายในกลุ่ม	197	228.496	1.160		
	รวม	199	229.820			
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	2	6.071	3.036	3.523*	.031
	ภายในกลุ่ม	197	169.749	.862		
	รวม	199	175.820			
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	ระหว่างกลุ่ม	2	3.973	1.986	2.546	.081
	ภายในกลุ่ม	197	153.707	.780		
	รวม	199	157.680			
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	.818	.409	.319	.727
	ภายในกลุ่ม	197	252.762	1.283		
	รวม	199	253.580			
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.743	.871	.687	.504
	ภายในกลุ่ม	197	249.757	1.268		
	รวม	199	251.500			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 112 (ต่อ)

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	2	.043	.021	.017	.983
	ภายในกลุ่ม	197	251.457	1.276		
	รวม	199	251.500			
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	ระหว่างกลุ่ม	2	.104	.052	.058	.944
	ภายในกลุ่ม	197	176.616	.897		
	รวม	199	176.720			
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.387	.693	.662	.517
	ภายในกลุ่ม	197	206.408	1.048		
	รวม	199	207.795			

จากตาราง 112 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า แนวโน้มพฤติกรรมข้อที่ 7 มีค่า F-Prob น้อยกว่า .05 ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามกับแนวโน้มพฤติกรรม " การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ " ที่มีค่า F-Prob เท่ากับ 031 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ดังต่อไปนี้

ตาราง 113 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน กับแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ

ความรู้ความเข้าใจ ด้านหลักศาสนาอิสลาม	$\bar{X}$	ความรู้ระดับสูง 3.75	ความรู้ระดับปานกลาง 3.23	ความรู้ระดับต่ำ 3.59
ความรู้ระดับสูง	3.75	-	.52 (.279)	.16 (.736)
ความรู้ระดับปานกลาง	3.23		-	.36* (.011)
ความรู้ระดับต่ำ	3.59			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตาราง 113 แสดงว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับปานกลาง กับความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับต่ำ จากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ .011 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่า ชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับปานกลาง แตกต่างเป็นรายคู่กับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามระดับต่ำ ในการแสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ .36 ส่วนคู่อื่นไม่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

9.2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

H_1 : ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้วิธีทดสอบหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมัน 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ก็ต่อเมื่อ ค่า F-Prob. น้อยกว่า .05 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05) หรือ .01 (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01) และถ้าสมมติฐานข้อใดที่ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อยหนึ่งคู่ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน

(Multiple Comparison) โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ผลการทดสอบสมมติฐาน จะแสดงผลการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมโดยรวมและแนวโน้มพฤติกรรมรายข้อ ดังตาราง 114 และตาราง 115 ต่อไปนี้

ตาราง 114 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระหว่างกลุ่ม	2	.454	.227	.791	.455
	ภายในกลุ่ม	197	56.544	.287		
	รวม	199	56.999			

จากตาราง 114 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า มีค่า F-Prob เท่ากับ .455 ซึ่งมีค่ามากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตาราง 115 แสดงการทดสอบแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม โดยแยกพิจารณาเป็นรายข้อ

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.825	1.912	1.921	.149
	ภายในกลุ่ม	197	196.095	.995		
	รวม	199	199.920			
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	ระหว่างกลุ่ม	2	.276	.138	.136	.873
	ภายในกลุ่ม	197	200.204	1.016		
	รวม	199	200.480			
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	ระหว่างกลุ่ม	2	4.922	2.461	2.126	.122
	ภายในกลุ่ม	197	228.073	1.158		
	รวม	199	232.995			
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	ระหว่างกลุ่ม	2	2.618	1.309	1.328	.267
	ภายในกลุ่ม	197	194.257	.986		
	รวม	199	196.875			

ตาราง 115 (ต่อ)

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob.
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิตทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.500	.750	.904	.407
	ภายในกลุ่ม	197	163.520	.830		
	รวม	199	165.020			
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	ระหว่างกลุ่ม	2	.347	.173	.149	.862
	ภายในกลุ่ม	197	229.473	1.165		
	รวม	199	229.820			
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	ระหว่างกลุ่ม	2	.629	.315	.354	.702
	ภายในกลุ่ม	197	175.191	.889		
	รวม	199	175.820			
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	ระหว่างกลุ่ม	2	.549	.274	.344	.709
	ภายในกลุ่ม	197	157.131	.798		
	รวม	199	157.680			
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.320	.660	.515	.598
	ภายในกลุ่ม	197	252.260	1.281		
	รวม	199	253.580			
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	ระหว่างกลุ่ม	2	.878	.439	.345	.709
	ภายในกลุ่ม	197	250.622	1.272		
	รวม	199	251.500			
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.172	2.586	2.068	.129
	ภายในกลุ่ม	197	246.328	1.250		
	รวม	199	251.500			
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	ระหว่างกลุ่ม	2	5.181	2.590	2.975	.053
	ภายในกลุ่ม	197	171.539	.871		
	รวม	199	176.720			
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	ระหว่างกลุ่ม	2	2.669	1.335	1.282	.280
	ภายในกลุ่ม	197	205.126	1.041		
	รวม	199	207.795			

จากตาราง 115 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA (Analysis of Variance) พบว่า ไม่มีข้อความแนวโน้มพฤติกรรมใดที่มีค่า F-Prob น้อยกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก(H_0) และปฏิเสธสมมติฐาน

รอง (H_1) หมายความว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 10 ทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

H_1 : ทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

ตาราง 116 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตกับแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

ตัวแปร	แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	
	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)
ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	.344**	.000

N = 200

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 116 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตกับแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .01 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .344 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามมีทัศนคติต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามมากขึ้นจะทำให้มีแนวโน้มพฤติกรรมต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามมากขึ้นด้วย

เนื่องจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต ดังนั้นผู้วิจัยจึงวิเคราะห์

ความสัมพันธ์ในแต่ละข้อของทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามกับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามทุกข้อ โดยข้อความแสดงทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามมีทั้งหมด 10 ข้อ และ ข้อความแสดงแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามมีทั้งหมด 13 ข้อ ซึ่งผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

ตาราง 117 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	.173*	.014
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	.075	.292
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไปจากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	-.102	.151
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	.038	.590
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	.138	.051
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	.107	.132
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	.022	.759
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	.000	.998
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	-.046	.514
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	-.053	.455
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	-.050	.485
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	.067	.347
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	.015	.830

N = 200

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 117 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต โดยใช้การวิเคราะห์สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สามารถวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่

ไม่กำหนดผลตอบแทน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .014 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .173 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .292 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

3. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .151 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

4. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .590 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

5. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .051 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

6. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ) ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ.132 ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

7. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .759 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

8. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .998 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

9. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .514 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

10. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋ว

เงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .455 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

11. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .485 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

12. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .347 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

13. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .830 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

ตาราง 118 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	.221**	.002
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	.150*	.035
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไปจากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	-.005	.942
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	.104	.141
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	.176*	.013
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	.409**	.000
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	.101	.154
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	.112	.115
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	.084	.237
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	.004	.952
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	.093	.189
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	.073	.304
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	-.010	.887

N = 200

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 118 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต โดยใช้การวิเคราะห์สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สามารถวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .221 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไร

จากการลงทุน 60% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .035 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .150 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .942 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

4. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .141 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

5. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .013 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .176 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

6. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .409 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

7. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .154 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

8. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .115 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

9. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .237 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

10. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือจากธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .952 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

11. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .189 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

12. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .304 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

13. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .887 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

ตาราง 119 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	.144*	.042
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	.126	.075
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไปจากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	.048	.497
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	-.020	.774
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	.146*	.039
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	.013	.860
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	.305**	.000
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	.152*	.031
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	.213**	.002
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	.187**	.008
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	.064	.367
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	.058	.414
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	.101	.153

N = 200

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 119 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต โดยใช้การวิเคราะห์สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สามารถวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .042 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .144 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .075 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

3. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .497 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

4. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .774 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

5. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิตทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .039 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .146 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

6. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ) ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .860 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

7. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .305 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

8. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .031 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .152 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

9. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐาน

หลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .213 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

10. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือจากธนาคาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .008 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .187 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

11. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .367 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

12. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .414 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

13. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .153 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

ตาราง 120 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	.171*	.015
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	-.010	.884
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไปจากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	-.050	.480
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	.216**	.002
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	.105	.137
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	.100	.159
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	.003	.963
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	.035	.625
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	.134	.058
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	.070	.323
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	.090	.203
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	.091	.198
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	-.057	.426

N = 200

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 120 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต โดยใช้การวิเคราะห์สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สามารถวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .015 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .171 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่ง

กำไรจากการลงทุน 60% ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .884 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

3. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .480 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

4. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .216 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิตทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .137 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

6. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ) ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .159 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

7. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .963 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

8. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .625 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

9. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .058 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

10. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือจากธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .323 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

11. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .203 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

12. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .198 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

13. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .426 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

ตาราง 121 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	.145*	.040
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	.100	.159
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไปจากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	.047	.508
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	.073	.304
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	.213**	.002
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	.150*	.033
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	.081	.255
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	.006	.934
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	.048	.504
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	.067	.349
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	.228**	.001
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	.114	.108
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	.080	.260

N = 200

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 121 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต โดยใช้การวิเคราะห์สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สามารถวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .040 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .145 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .159 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

3. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .508 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

4. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .304 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

5. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .002 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .213 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

6. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .033 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .150 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

7. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .255 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

8. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น

ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .934 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

9. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .504 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

10. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .349 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

11. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่าเครื่องประดับ เอกสารสำคัญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .228 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

12. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .108 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

13. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .206 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

ตาราง 122 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	.266**	.000
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	.049	.492
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไปจากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	-.181*	.010
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	.184**	.009
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	.280**	.000
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	.371**	.000
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	.071	.315
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	.199**	.005
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	.062	.384
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	-.110	.122
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	.027	.706
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	.101**	.007
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	.002	.982

N = 200

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 122 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต โดยใช้การวิเคราะห์สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สามารถวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .266 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .492 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

3. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .010 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -.181 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม

4. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .009 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .184 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .280 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

6. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .371 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

7. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .315 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

8. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .005 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .199 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

9. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการซื้อขายแลก

เปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .384 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

10. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .122 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

11. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .706 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

12. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .007 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .101 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

13. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .982 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

ตาราง 123 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	.209**	.003
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	.113	.110
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไปจากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	-.040	.576
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	.131	.065
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	.332**	.000
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	.264**	.000
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	.068	.341
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	.257**	.000
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	.186**	.008
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	.007	.916
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	.142*	.044
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	.252**	.000
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	.099	.163

N = 200

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 123 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต โดยใช้การวิเคราะห์สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สามารถวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .003 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .209 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .110 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

3. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .576 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

4. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .065 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

5. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .332 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

6. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .264 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

7. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .341 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

8. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .257 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

9. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .008 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .186 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

10. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .916 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

11. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .044 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .142 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

12. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .252 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

13. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .163 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

ตาราง 124 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	.167*	.018
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	.174*	.014
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไปจากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	-.017	.815
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	.005	.944
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	.167*	.018
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	.207**	.003
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	.312**	.000
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	.226**	.001
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	.103	.147
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	.054	.452
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	.103	.148
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	.071	.316
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	.130	.068

N = 200

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 124 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต โดยใช้การวิเคราะห์สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สามารถวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .018 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .167 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .014 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .174 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .815 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

4. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .944 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

5. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .018 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .167 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

6. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .003 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .207 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

7. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .312 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

8. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .226 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

9. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .147 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

10. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .452 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

11. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .148 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

12. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .316 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

13. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .068 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

ตาราง 125 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	.237**	.001
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	.190**	.007
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไปจากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	.100	.159
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	.039	.581
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	.189**	.007
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	.362**	.000
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	.228**	.001
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	.275**	.000
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	.109	.123
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	.075	.292
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	.119	.095
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	.125	.077
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	.077	.275

N = 200

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 125 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต โดยใช้การวิเคราะห์สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สามารถวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .237 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .007 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .190 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .159 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

4. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .581 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

5. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .007 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .189 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

6. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .362 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

7. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .228 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

8. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า

Sig.(2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .275 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

9. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .123 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

10. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .292 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

11. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .095 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

12. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .077 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

13. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .275 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

ตาราง 126 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

แนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)
1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน	.140*	.049
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%	.174*	.014
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไปจากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม	-.111	.116
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส	.045	.528
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้	.083	.242
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)	.109	.124
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ	.069	.333
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์	.187**	.008
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	.081	.255
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร	-.076	.288
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ	.037	.603
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน	.064	.369
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร	-.094	.184

N = 200

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 126 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อความทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป *** กับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต โดยใช้การวิเคราะห์สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สามารถวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .049 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .140 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .014 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .174 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .116 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

4. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .528 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

5. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .242 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

6. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ) ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .124 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

7. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .333 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

8. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .008 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ .187 ที่แสดงว่ามีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

9. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .255 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

10. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .288 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

11. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .603 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

12. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .369 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

13. ข้อความที่แสดงทัศนคติว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่มีความสัมพันธ์กับ ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร ที่มีค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ .184 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0)

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยมุ่งศึกษาทัศนคติ ความคาดหวังและแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสสามในอนาคต เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน และการคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และยังใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งเป็นแนวทางในการจัดทำรูปแบบการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม ให้เหมาะสมกับประชาชนชาวมุสลิมในประเทศไทย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของชาวมุสลิมกลุ่มที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต
2. เพื่อศึกษาความคาดหวังของชาวมุสลิมกลุ่มที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต
3. เพื่อศึกษาถึงแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมกลุ่มที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

สมมติฐานในการวิจัย

1. ชาวมุสลิมที่มีลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน
2. ชาวมุสลิมที่มีลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน
3. ชาวมุสลิมที่มีลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน
4. ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

5. ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

6. ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

7. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิมได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

8. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิมได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

9. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิมได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

10. ทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นชาวมุสลิมที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 487,185 คน (คณะกรรมการกลางอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร. 2545) โดยแบ่งข้อมูลที่จะทำการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม (จะศึกษาถึงทัศนคติและแนวโน้มพฤติกรรม) กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม (จะศึกษาถึงความคาดหวัง) เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างในการให้ความสำคัญของชาวมุสลิม 2 กลุ่มนี้ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากเราทราบจำนวนประชากรของชาวมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร จึงใช้สูตรของยามาเน่ และกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนได้ .05 คำนวณหาขนาดตัวอย่างได้จำนวน 400 คน จากนั้นจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามสถานที่ที่ใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอิสลาม(มัสยิด) ที่อยู่ในระแวกเดียวกันหรืออยู่ใกล้กับธนาคารพาณิชย์ที่มีบริการระบบธนาคารอิสลามทั้ง 7 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ (1) ธนาคารออมสินสาขาหนองจอก (2) ธนาคารออมสินสาขาสำนักงานใหญ่(ถนนพหลโยธิน) (3) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาสำนักงานใหญ่ (4) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาจตุจักร (5) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาลาดกระบัง (6) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาภาษี

เจริญ และ (7) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขามีนบุรี โดยเฉพาะในเขตหนองจอกนั้นมีประชากรมุสลิมเป็นจำนวนมากจึงเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในมัสยิด 2 แห่งที่อยู่ใกล้กับธนาคารออมสินสาขาหนองจอก

จากนั้นก็ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มัสยิดทั้ง 8 แห่ง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตา(Quota Sampling) คือเก็บข้อมูลแห่งละ 50 คน และมัสยิดแต่ละแห่งจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม 25 คน และที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม 25 คน การเก็บตัวอย่างจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความสะดวก (Convenience Sampling) คือเก็บจนกว่าจะได้จำนวนตัวอย่างครบอย่างละ 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบ่งเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 มี5 ตอน และชุดที่ 2 มี 4 ตอน

ชุดที่ 1 (มี 5 ตอน) สำหรับประชากรมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และความคิดเห็นของการเปิดทำการธนาคารอิสลามในวันศุกร์ เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดมีจำนวนทั้งหมด 8 ข้อ (ได้ข้อมูลจากธนาคารออมสิน สาขาหนองจอก)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม เป็นคำถามแบบให้คะแนน มีค่าคะแนน 0 และ 1 คะแนน มีทั้งหมด 12 ข้อ (ได้แนวความคิดมาจากทฤษฎีการห้ามดอกเบี้ยของบรรจง บินกาซัน (2533))

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม เป็นคำถามแบบให้คะแนน มีค่าคะแนน 0 และ 1 คะแนน มีทั้งหมด 15 ข้อ (ได้แนวความคิดมาจากเอกสารของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่ายกองทุนอิสลาม (2542))

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามเป็นคำถามแบบให้คะแนน 1-5 คะแนนมีทั้งหมด 16 ข้อ (ได้แนวความคิดมาจากเอกสารของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่ายกองทุนอิสลาม (2542))

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม เป็นคำถามแบบให้คะแนนจาก 1-5 คะแนน มีทั้งหมด 21 ข้อ (ได้แนวความคิดมาจากเอกสารของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่ายกองทุนอิสลาม (2542))

ชุดที่ 2 (มี 4 ตอน) สำหรับประชากรมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความคิดเห็นของการเปิดทำการธนาคารอิสลามในวันศุกร์ และการไปใช้บริการธนาคารอิสลาม เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดมีจำนวนทั้งหมด 9 ข้อ (ได้ข้อมูลจากธนาคารออมสิน สาขาหนองจอก)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม เป็นคำถามแบบให้คะแนน มีค่าคะแนน 0 และ 1 คะแนน มีทั้งหมด 12 ข้อ (ได้แนวความคิดมาจากทฤษฎีการห้ามดอกเบี้ยของบรรจง บินกาซัน (2533))

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม เป็นคำถามแบบให้คะแนน มีค่าคะแนน 0 และ 1 คะแนน มีทั้งหมด 15 ข้อ (ได้แนวความคิดมาจากเอกสารของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่ายกองทุนอิสลาม (2542))

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม เป็นคำถามแบบให้คะแนน 1-5 คะแนน มีทั้งหมด 20 ข้อ (ได้แนวความคิดมาจากเอกสารของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่ายกองทุนอิสลาม (2542))

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC ซึ่งกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความคิดเห็นของการเปิดทำการธนาคารอิสลามในวันศุกร์ และการไปใช้บริการธนาคารอิสลาม(สำหรับกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม) รวมทั้งองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาค่าความถี่และร้อยละของตัวแปรแต่ละตัว

2. นำข้อมูลที่เกี่ยวกับ ทัศนคติ ความคาดหวังและแนวโน้มพฤติกรรม มาคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (ได้แก่เพศ) ว่าแตกต่างกัน จะมีผลต่อ ทัศนคติ ความคาดหวังและแนวโน้มพฤติกรรม ต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม โดยการทดสอบด้วยค่าที (t-test independent) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1,2 และ3 (เฉพาะตัวแปรเพศ)

4. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ที่แตกต่างกัน มีผลต่อ ทัศนคติ ความคาดหวังและแนวโน้มพฤติกรรมต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม โดยใช้การทดสอบแบบการวิเคราะห์ความแปรปรวน 1 ตัวประกอบ (One-way-Analysis of Variance) หรือค่าเอฟ (F-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานในข้อ 1,2,3 (ยกเว้นตัวแปรเพศ) และข้อ 4,5,6,7,8,9 ในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธี LSD (Least Significant Difference) ที่เป็นการเปรียบเทียบพหุคูณ

5. หาความสัมพันธ์ของตัวแปรตามโดยใช้วิธีสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearsion product moment correlation) ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่าง ทัศนคติกับแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 10

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาทัศนคติ ความคาดหวังและแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ความบ่อยครั้งของการไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความคิดเห็นของการเปิดทำการธนาคารอิสลามในวันศุกร์ และการไปใช้บริการธนาคารอิสลาม (สำหรับกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม)

พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามสำหรับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 63.5 เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 36.3 และชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 64.0 เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 36.0

อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบแบบสอบถามมากที่สุดที่อายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมามีช่วงอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.0 อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.5 อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.5 น้อยที่สุดอยู่ที่ช่วงอายุ 51-60 ปี กับมากกว่า 60 ปีขึ้นไป คือมีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 7.0 และชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบแบบสอบถามมากสุดที่อายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.0 รองลงมามีช่วงอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.0 อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.0 อายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.5 อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.0 น้อยที่สุดอยู่ที่ช่วงอายุ มากกว่า 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.5

สถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่ตอบแบบสอบ มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 52.5 มีสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 45.0 และมีสถานภาพหย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย คิดเป็นร้อยละ 2.5 และชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพสมรสโสด คิดเป็นร้อยละ 56.0 มีสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 39.5 และมีสถานภาพหย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย คิดเป็นร้อยละ 4.5

ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบแบบสอบถามมากที่สุด มีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 54.0 รองลงมามีระดับการศึกษาสูงสุดชั้นมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 19.5 ระดับการศึกษาสูงสุดอาชีวะศึกษา คิดเป็นร้อยละ 12.5 ระดับการศึกษาสูงสุดสูงกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 7.5 และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาสูงสุดชั้นประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 6.5 และชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบแบบสอบถามมากที่สุด มีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมามีระดับการศึกษาสูงสุดชั้นมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 29.5 ระดับการศึกษาสูงสุดอาชีวะศึกษา คิดเป็นร้อยละ 13.5 ระดับการศึกษาสูงสุดชั้นประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 12.0 และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาสูงสุดสูงกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 6.0

อาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบแบบสอบถามมากที่สุด เป็นนิสิต / นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 25.5 รองลงมามีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 22.5 อาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 20.0 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 14.0 อาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ คิดเป็นร้อยละ 11.0 น้อยที่สุดมีอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 7.0 และชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามตอบแบบสอบถามมากที่สุด เป็นนิสิต / นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 32.0 รองลงมามีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 29.5 อาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 13.0 อาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 11.5 อาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 10.5 น้อยที่สุดมีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ คิดเป็นร้อยละ 3.5

รายได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบแบบสอบถามมากที่สุด มีรายได้ในช่วงน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.0 รองลงมามีรายได้ในช่วง 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.5 รายได้ในช่วง 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.5 รายได้ในช่วง 15,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.5 รายได้สูงกว่า 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.5 น้อยที่สุดมีรายได้ในช่วง 20,001-25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.0 และชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามตอบแบบสอบถามมากที่สุด มีรายได้ในช่วงน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.5 รองลงมามีรายได้ในช่วง 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.5 รายได้ในช่วง 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.0 รายได้สูงกว่า 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.0 รายได้ในช่วง 15,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.5 น้อยที่สุดมีรายได้ในช่วง 20,001-25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.5

ความบ่อยครั้งในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ 1-3 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมา ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ 1-5 ครั้งในครึ่งปี คิดเป็นร้อยละ 21.0 ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า คิดเป็นร้อยละ 14.0 ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ 1 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 10.0 น้อยที่สุด ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ คิดเป็นร้อยละ 6.0 และชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ 1-3 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมา ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ 1-5 ครั้งในครึ่งปี คิดเป็นร้อยละ 30.5 ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ 1 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 14.5 ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า คิดเป็นร้อยละ 9.0 น้อยที่สุด ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ คิดเป็นร้อยละ 7.0

ความคิดเห็นของการเปิดทำการธนาคารอิสลามในวันศุกร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่าควรเปิดทำการในวันศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 45.0 และ ไม่ควรเปิดทำการในวันศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 55.0 สำหรับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่าควรเปิดทำการในวันศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 34.0 และ ไม่ควรเปิดทำการในวันศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 66.0

การไปใช้บริการธนาคารอิสลาม สำหรับกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่ตอบว่าไปใช้บริการธนาคารอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 98.5 และตอบว่าไม่ไปใช้บริการธนาคารอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 1.5

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิม แบ่งเป็นความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม

ในส่วนของความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ตอบแบบสอบถาม มีความรู้ระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 63.5 มีความรู้ระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 34.5 และมีความรู้ระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 2.0 และกลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ตอบแบบสอบถาม มีความรู้ระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 63.0 มีความรู้ระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 35.5 และมีความรู้ระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 1.5

ในส่วนของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ตอบแบบสอบถาม มีความรู้ระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 28.5 มีความรู้ระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 69.5 และมีความรู้ระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 2.0 และกลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่ตอบแบบสอบถาม มีความรู้ระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 26.0 มีความรู้ระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 70.5 และมีความรู้ระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 3.5

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม สำหรับกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม พบว่า ข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงระดับทัศนคติว่า "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" มี 3 ข้อ แสดงระดับทัศนคติว่า "เห็นด้วย" มี 8 ข้อ และแสดงระดับทัศนคติว่า "ไม่แน่ใจ" มี 5 ข้อ ดังนี้

ข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงระดับทัศนคติว่า "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" มี 3 ข้อ ได้แก่

ข้อ 1. ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย 4.44

ข้อ 2. ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ มีค่าเฉลี่ย 4.31

ข้อ 9. ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม มีค่าเฉลี่ย 4.58

ข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงระดับทัศนคติว่า "เห็นด้วย" มี 8 ข้อ ได้แก่

ข้อ 3. เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.95

ข้อ 7. ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย 4.08

ข้อ 8. ท่านจะยอมรับธนาคารอิสลามมากกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย 4.04

ข้อ 10. ธนาคารอิสลามควรติดต่อประสานงานกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไปได้ มีค่าเฉลี่ย 3.97

ข้อ 11. ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาว มุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) มีค่าเฉลี่ย 4.18

ข้อ 14. การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ มีค่าเฉลี่ย 3.60

ข้อ 15. ควรมีพนักงานจากประเทศมุสลิม เข้ามาช่วยดูแลกิจการ เมื่อธนาคารอิสลามเริ่มเปิดดำเนินงานในระยะแรก มีค่าเฉลี่ย 3.93

ข้อ 16. การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม มีค่าเฉลี่ย 4.08

ข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงระดับทัศนคติว่า "ไม่แน่ใจ" มี 5 ข้อ ได้แก่

ข้อ 4. ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม มีค่าเฉลี่ย 3.35

ข้อ 5. เมื่อธนาคารอิสลามเปิดดำเนินงานในระยะแรก จะให้บริการแก่ลูกค้าได้ดี ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับพนักงานขาดประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ย 2.75

ข้อ 6. ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย 2.82

ข้อ 12. ธนาคารอิสลามมีเสถียรภาพและความมั่นคงไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย 3.07

ข้อ 13. การฝากเงินกับธนาคารอิสลามจะได้ผลประโยชน์มากกว่าการนำเงินไปลงทุนทำกิจการเอง มีค่าเฉลี่ย 3.11

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม สำหรับกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม พบว่า ข้อความทุกข้อนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงระดับความคาดหวังว่า "มาก" แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับความคาดหวังที่มีต่อธนาคารอิสลามในทุกเรื่องที่มีในแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ มีค่าเฉลี่ย 4.00

ข้อ 2. ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ย ที่กำหนดแบบตายตัว มีค่าเฉลี่ย 4.14

ข้อ 3. ธนาคารอิสลามเป็นที่พึ่งของเกษตรกรและคนจน มีค่าเฉลี่ย 4.12

ข้อ 4. ลูกค้าสินเชื่อได้รับความยืดหยุ่นในการผ่อนชำระเงินกับธนาคาร มีค่าเฉลี่ย 3.82

ข้อ 5. ธนาคารให้คำชี้แจงและความกระจ่างในการดำเนินงาน(การลงทุน) แก่ลูกค้าเงินฝาก มีค่าเฉลี่ย 3.97

ข้อ 6. ธนาคารให้ความรู้ความเข้าใจในบริการด้านการฝากเงินและการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ย 3.89

ข้อ 7. ลูกค้าสามารถติดต่อกับธนาคารอิสลามได้รวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย 3.82

ข้อ 8. ธนาคารอิสลามมีทำเลที่ตั้งในแหล่งชุมชน เดินทางไปมาได้สะดวก มีค่าเฉลี่ย 3.74

ข้อ 9. บรรยากาศภายในธนาคารอิสลาม ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย 3.80

ข้อ 10. ระบบการจัดการข้อมูลของธนาคารอิสลามรวดเร็วไม่ผิดพลาด มีค่าเฉลี่ย 3.95

ข้อ 11. บริการต่างๆ ของธนาคารอิสลามดูง่ายไม่ซับซ้อน มีค่าเฉลี่ย 3.90

ข้อ 12. แบบฟอร์ม เอกสารต่างๆ ของธนาคารอิสลามดูเข้าใจง่ายไม่แตกต่างจากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย 3.83

ข้อ 13. การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย 3.84

ข้อ 14. ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทานมีค่าเฉลี่ย 4.02

ข้อ 15. ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม มีค่าเฉลี่ย 3.95

ข้อ 16. เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีค่าเฉลี่ย 3.85

ข้อ 17. สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงิน อัตโนมัติได้ มีค่าเฉลี่ย 4.02

ข้อ 18. ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ มีค่าเฉลี่ย 4.00

ข้อ 19. ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย 3.95

ข้อ 20. ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย มีค่าเฉลี่ย 4.12

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม สำหรับกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม พบว่า ข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงระดับแนวโน้มพฤติกรรมว่า "มาก" มี 10 ข้อ แสดงระดับแนวโน้มพฤติกรรมว่า "ปานกลาง" มี 11 ข้อ ดังนี้

ข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงระดับแนวโน้มพฤติกรรมว่า "มาก" มี 10 ข้อ ได้แก่

ข้อ 2. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน มีค่าเฉลี่ย 3.48

ข้อ 8. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ มีค่าเฉลี่ย 3.93

ข้อ 9. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ) มีค่าเฉลี่ย 4.03

ข้อ 10. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนทั่วไป ที่ลูกค้าเงินฝากได้ส่วนแบ่งกำไรจากธนาคาร แล้วส่วนที่เหลือจากการแบ่งกำไรจะมีจำนวนหนึ่งนำไปช่วยเหลือสังคม มีค่าเฉลี่ย 3.95

ข้อ 11. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ มีค่าเฉลี่ย 3.47

ข้อ 12. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อ เช่าซื้อคอมพิวเตอร์ มีค่าเฉลี่ย 3.54

ข้อ 13. การใช้บริการการขายผ่อนชำระแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการซื้อบ้าน ทางธนาคารจะขายบ้านให้กับลูกค้าสินเชื่อ มีค่าเฉลี่ย 3.68

ข้อ 17.บริการโอนเงินผ่านทางเช็คเดินทาง ดราฟท์ธนาคาร หนังสือมอบอำนาจให้เบิกเงิน และใบรับเงินประเภทต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 3.49

ข้อ 19. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน มีค่าเฉลี่ย 3.58

ข้อ 20. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร มีค่าเฉลี่ย 3.61

ข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงระดับแนวโน้มพฤติกรรมว่า "ปานกลาง" มี 11 ข้อ ได้แก่

ข้อ 1. บริการฝากเงินกระแสรายวันที่เหมาะสำหรับการใช้เช็คแทนเงินสด มีค่าเฉลี่ย 3.22

ข้อ 3. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 50% มีค่าเฉลี่ย 3.23

ข้อ 4. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% มีค่าเฉลี่ย 3.26

ข้อ 5. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 70% มีค่าเฉลี่ย 3.40

ข้อ 6. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไปจากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม มีค่าเฉลี่ย 2.76

ข้อ 7. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส มีค่าเฉลี่ย 3.18

ข้อ 14. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ย 3.39

ข้อ 15. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร มีค่าเฉลี่ย 3.15

ข้อ 16. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ มีค่าเฉลี่ย 3.35

ข้อ 18. การใช้เงินฝากเป็นประกันการเช่าซื้อ การขายเชื่อ การขายผ่อนชำระ มีค่าเฉลี่ย 3.39

ข้อ 21. การใช้บริการด้านการประกันภัย มีค่าเฉลี่ย 3.20

6. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยได้เลือกพิจารณาข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนของ ทัศนคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรม โดยเลือกข้อที่คิดว่าจะมีผลต่อการทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1. ข้อความที่แสดงทัศนคติ จะมีทั้งข้อความที่เป็นเชิงบวกและเชิงลบ
    1. ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง
    2. ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่
    3. เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น
    4. ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม
    5. ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป
    6. ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม
    7. ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)
    8. การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่
    9. การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม
    10. ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป
2. ข้อความที่แสดงความคาดหวัง
    1. ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ
    2. ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว
    3. การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป
    4. ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน
    5. ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม
    6. เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ
    7. สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้
    8. ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ
    9. ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง
    10. ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย

3. ข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม

1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน
2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%
3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม
4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส
5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้
6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)
7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ
8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์
9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร
11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ
12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน
13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร

หมายเหตุ ส่วนข้อความที่ไม่ได้เลือกมา เป็นข้อความที่ทดสอบกับตัวแปรต้นทุกตัวแล้ว พบว่าไม่มีตัวแปรต้นใดที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับข้อความที่ไม่ได้เลือกมานี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ชาวมุสลิมที่มีลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยจะทำการทดสอบสมมติฐานในข้อที่ 1 แยกตามตัวแปรแต่ละตัวแปร คือ

1.1. เพศ แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า เพศแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีเพศ แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่"

"เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น"

"ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป"

"การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่"

"การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม"

และ "ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีเพศแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง"

"ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม"

"ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม"

และ "ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.2. อายุ แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า อายุแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีอายุ แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง"

"ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่"

"เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น"

"ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม"

"ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป"

"ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)"

และ "การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีอายุแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่แสดงว่า

"ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม"

"การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม"

และ "ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.3. สถานภาพสมรส แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีสถานภาพสมรส แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง"

"ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่"

"เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น"

"ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม"

"ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป"

"ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม"

"ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)"

"การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่"

และ "การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีสถานภาพสมรส แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่แสดงว่า "ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.4. ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง"

"ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่"

"เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น"

"ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม"

"ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป"

"ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม"

"การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่"

"การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม"

และ "ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.5. อาชีพ แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า อาชีพแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพ แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง"

"ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่"

"ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม"

"ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป"

"ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)"

"การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่"

"การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม"

และ "ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่แสดงว่า

"เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น"

และ "ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.6. รายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า รายได้แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีรายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง"

"ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่"

"เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น"

"ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม"

"ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป"

"ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม"

"ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)"

"การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่"

"การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม"

และ "ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2 ชาวมุสลิมที่มีลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยจะทำการทดสอบสมมติฐานในข้อที่ 2 แยกตามตัวแปรแต่ละตัวแปร

2.1. เพศ แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่าเพศแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อสรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีเพศ แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ"

"ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว"

"การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป"

"ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน"

"ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม"

"สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้"

"ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง"

และ "ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย" ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีเพศ แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่แสดงว่า

"เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ" และ "ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2. อายุ แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า อายุแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อสรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีอายุ แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ"

"ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว"

"การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป"

"ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน"

"ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม"

"เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ"

"สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้"

"ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ"

"ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง"

และ "ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย" ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.3. สถานภาพสมรส แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีสถานภาพสมรส แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ"

"ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว"

"การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป"

"ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน"

"เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ"

"สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้"

"ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ"

"ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง"

และ "ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่แสดงว่า "ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.4. ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่แสดงว่า " สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้ "

ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ"

"ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว"

"การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป"

"ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน"

"ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม"

"เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ"

"ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ"

"ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง"

และ "ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.5. อาชีพ แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า อาชีพแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพ แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน"

"สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้"

และ "ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพ แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ"

"ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว"

"การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป"

"ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม"

"เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ"

"ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ"

และ "ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.6. รายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า รายได้แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีรายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ"

"การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป"

"ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน"

"ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม"

"เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ"

"สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้"

"ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ"

และ "ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง" ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีรายได้แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว"

และ "ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. สมมติฐานข้อที่ 3 ชาวมุสลิมที่มีลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยจะทำการทดสอบสมมติฐานในข้อที่ 3 แยกตามตัวแปรแต่ละตัวแปร

3.1. เพศ แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า เพศแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีเพศ แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม

"บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้"

"การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ"

"การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร"

"การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ"

และ "การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีเพศ แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม

"บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส"

"บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ (ที่นครเมกกะ)"

"การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ "

"บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ"

และ "การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.2. อายุ แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า อายุแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีอายุ แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม

"บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน"

"บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส"

"บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ (ที่นครเมกกะ)"

"การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ"

"การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ "

"บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ "

"การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร"

"การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ"

"การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน"

และ "การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีอายุ แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม"

และ "บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.3. สถานภาพสมรส แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโม้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีสถานภาพสมรส แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม

"บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน"

"บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ "

"บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ (ที่นครเมกกะ) "

"การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ"

"การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์"

"บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ"

"การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร"

"การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ"

และ "การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีสถานภาพสมรส แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม "การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.4. ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโม้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม

"บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน"

"บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส "

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ "

"บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ (ที่นครเมกกะ) "

"การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ "

"การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์"

"การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน"

และ "การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม

"บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ"

"การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร"

และ "การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.5. อาชีพ แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า อาชีพแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพ แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม

"บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน"

"บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้"

"บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ (ที่นครเมกกะ)"

"การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ"

"การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์"

"การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ"

"การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน"

และ "การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพ แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม

"บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ"

และ "การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.6. รายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า รายได้แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโม้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีรายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม

"บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน"

"บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ "

"บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ (ที่นครเมกกะ) "

"การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ "

"การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ "

"บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ "

"การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร"

และ "การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีรายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม

"การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน"

และ "การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 4 ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง "

"ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ "

"เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น "

"ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม "

"ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป "

"ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม "

"ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) "

"การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ "

"การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม"

และ "ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 5 ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ"

"การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป"

"เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ"

"ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ"

และ "ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง" ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว"

"ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน"

"ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม"

"สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้"

และ "ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย " แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 6 ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์

ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม

"บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ "

"การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ "

"การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ "

"บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ "

"การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร"

"การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ"

"การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน"

และ "การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม

"บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%"

และ "บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ (ที่นครเมกกะ)" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 7 องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิมได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

7.1. ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่แสดงว่า

"เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น"

"ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม"

"ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)"

"การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่"

"การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม"

และ "ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง "

"ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่"

"ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป "

และ "ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

7.2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง"

"ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ "

"เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น "

"ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม "

"ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป "

"ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม"

"ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) "

"การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ "

และ "การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติที่แสดงว่า "ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป " แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 8 องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิมได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

8.1. ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ "

"ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว "

"การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป "

"ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน "

"ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม "

"เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ "

"ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ "

"ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง "

และ "ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่แสดงว่า "สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

8.2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่แสดงว่า

"การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป "

"ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน "

"ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม "

"เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ "

" สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้ "

"ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ "

"ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง "

และ "ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย " ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีผลต่อความคาดหวังที่แสดงว่า

"ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ"

และ "ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 9 องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของชาวมุสลิมได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน

9.1. ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม

"บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน"

"บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% "

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม"

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส "

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ "

"บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ (ที่นครเมกกะ) "

"การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์"

"บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ"

"การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร"

"การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ"

"การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน"

และ "การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม "การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ" แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

9.2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามที่แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตแตกต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลามแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมที่

มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคตไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรายข้อ สรุปได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรม

"บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน "

"บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% "

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม "

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส "

"บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ "

"บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ (ที่นครเมกกะ)"

"การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ"

"การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์"

"บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ"

"การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร"

"การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ"

"การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน"

และ "การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร" ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 10 ทัศนคติของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า

ข้อความที่แสดงทัศนคติ "ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง" มีความสัมพันธ์กับข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม "บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน " อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อความที่แสดงทัศนคติ "ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่" มีความสัมพันธ์กับข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม "บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน", "บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ (ที่นครเมกกะ)" อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ "บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%", "บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ " อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อความที่แสดงทัศนคติ "เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น" มีความสัมพันธ์กับข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม "การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ", "บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ", "การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร" อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ "บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน", "บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้" , "การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อ

เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์" อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อความที่แสดงทัศนคติ "ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม" มีความสัมพันธ์กับข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม "บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส" อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ "บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน" อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อความที่แสดงทัศนคติ "ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป" มีความสัมพันธ์กับข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม "บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้", "การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ" อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ " บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน ", " บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ (ที่นครเมกกะ) " อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อความที่แสดงทัศนคติ "ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม" มีความสัมพันธ์กับข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม "บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน", "บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส " "บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ " , " บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ (ที่นครเมกกะ)", "การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์", "การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน " อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ " บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม " อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อความที่แสดงทัศนคติ "ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)" มีความสัมพันธ์กับข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม "บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน", "บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้", "บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ (ที่นครเมกกะ)", "การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ ", "บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ", " การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน " อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ " การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ " อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อความที่แสดงทัศนคติ "การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ " มีความสัมพันธ์กับข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม "บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ (ที่นครเมกกะ)", "การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ ", "การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ " อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ "บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน ", " บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% ", "บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้" อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ข้อความที่แสดงทัศนคติ "การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม" มีความสัมพันธ์กับข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม "บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน", "บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% ", " บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิตทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ ", "บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ (ที่นครเมกกะ) ", " การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ ", "การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ตทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ " อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อความที่แสดงทัศนคติ "ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป " มีความสัมพันธ์กับข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรม " การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์" อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ "บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน ", "บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% " อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ทัศนคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม กรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

จากข้อมูลทางด้านประชากรศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ วิทยา ปะตุกา (2543 : 47) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมและความต้องการธนาคารอิสลามของครัวเรือนไทยมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ก็เพราะได้รับอิทธิพลจากศาสนาที่มีข้อปฏิบัติว่า ผู้หญิงชาวมุสลิมจะไม่ค่อยออกจากบ้านไปตามสถานที่ต่าง ๆ ดังนั้นตามสถานที่สาธารณะจึงมักพบแต่ชาวมุสลิมที่เป็นเพศชายมากกว่า ส่วนอายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุ 21-30 ปี และส่วนมากมีการศึกษาระดับปริญญาตรี เช่นเดียวกับงานวิจัยของ วิทยา ปะตุกา (2543 : 47) สถานภาพสมรสของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็น นิสิต/นักศึกษา ซึ่งทำให้รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากอยู่ในช่วง น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท นั้นเอง เพราะยังไม่มีรายได้ ต้องขอเงินจากครอบครัว ส่วนความบ่อยครั้งในการไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ 1-3 ครั้งต่อเดือน ซึ่งไม่บ่อยนักก็เพราะชาวมุสลิมจะไม่ไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปถ้าไม่จำเป็น และไม่ต้องการไปเกี่ยวข้องกับดอกเบี้ยเป็นเหตุผลที่มาจากงานวิจัยของ วิทยา ปะตุกา (2543 : บทคัดย่อ) ที่ทำให้ชาวมุสลิมต้องการธนาคารที่ปลอดดอกเบี้ยด้วย ด้านความคิดเห็นของการเปิดทำการธนาคารอิสลามในวันศุกร์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ไม่ควรเปิดทำการในวันศุกร์ก็เพราะ เป็นวันที่ชาวมุสลิมทุกคนต้องทำพิธีกรรมทางศาสนาพร้อมกันที่มัสยิด ในช่วงเวลา 12.00 น. ถึง 13.30 น. ทำให้ไม่มีพนักงานคอยดูแลธนาคาร ส่วนการไปใช้บริการธนาคารอิสลามของกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดเลือกที่จะไปใช้บริการธนาคารอิสลามถ้าธนาคารอิสลามเปิดดำเนินงาน

ในส่วนของความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างชาวมุสลิมทั้งสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม และกลุ่มที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ส่วนมากมีความรู้ในระดับสูงและมีจำนวนใกล้เคียงกันมาก เนื่องจากในครอบครัวของชาวมุสลิมจะอบรมให้สมาชิกทุกคนในครอบครัวมีความรู้ด้านหลักศาสนาอิสลาม โดยการให้ลูกหลานไปเรียนที่โรงเรียนสอนศาสนาในช่วงเย็น ๆ ของแต่ละวัน หรือในวันศุกร์ก่อนที่ระเริ่มทำการละหมาดที่มัสยิด จะมีการบรรยายเกี่ยวกับหลักคำสอนต่าง ๆ ของศาสนาอิสลาม ให้ชาวมุสลิมที่มาละหมาดในวันศุกร์ได้ฟัง ในส่วนของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม มีจำนวนผู้ที่มีความรู้ระดับสูงมากกว่า กลุ่มตัวอย่างของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ซึ่งตรงกับความเป็นจริง คือ ผู้ที่เคยใช้และรู้จักบริการระบบธนาคารอิสลามย่อมต้องมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าผู้ที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม แต่ก็มีจำนวนไม่มากกว่ากันเท่าไรนัก อาจเนื่องมาจาก ระบบธนาคารอิสลามที่มีอยู่ในธนาคารพาณิชย์นั้น เปิดให้บริการในบางส่วน เมื่อเทียบกับรูปแบบของธนาคารอิสลามที่จะเปิดดำเนินการ ยังมีประเภทของงานบริการน้อยกว่า จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามยังไม่ทราบในรายละเอียดของรูปแบบธนาคารอิสลามได้ทั้งหมด คำถามบางข้อจากแบบสอบถามอาจทำให้ผู้ที่เคยใช้และไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ตอบไม่ถูกเช่นเดียวกัน

นอกเหนือจากนี้ยังมีประเด็นสำคัญ ๆ ที่จะอภิปรายคือ

1. ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม
2. ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม
3. แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม
4. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม

โดยแต่ละประเด็นจะพิจารณาตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจด้านธนาคารอิสลาม คือ

ทัศนคติของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม

สำหรับข้อความแสดงทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากแสดงระดับทัศนคติว่า "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" บ่งบอกว่า ชาวมุสลิมยอมรับและให้ความสำคัญต่อการไปใช้บริการธนาคารอิสลามอย่างชัดเจน ส่วนข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากแสดงระดับทัศนคติว่า "เห็นด้วย" นั้น บ่งบอกถึงความเชื่อมั่นที่ชาวมุสลิมมีต่อธนาคารอิสลามว่าจะดำเนินกิจการได้ดีพอ ๆ กับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากแสดงระดับทัศนคติว่า "ไม่แน่ใจ" นั้นแสดงให้เห็นว่า ผลประโยชน์ที่ได้จากธนาคารอิสลามนั้นอาจจะได้ไม่เท่ากับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แต่สิ่งสำคัญของการจัดตั้งธนาคารอิสลามนั้นคือ การดำเนินธุรกรรมที่เป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม

ในภาพรวมของทัศนคติบอกได้ว่า ชาวมุสลิมที่มี เพศ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกัน ในทางตรงกันข้าม ชาวมุสลิมที่มี อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และประสบการณ์การไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แตกต่างกัน มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะขึ้นอยู่กับข้อความทัศนคติโดยภาพรวมแล้ว เป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง ในที่นี้เป็นข้อความทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับเรื่องธนาคารอิสลาม ซึ่งใช้ความรู้สึกในการตัดสินใจที่เพศชายจะมีความรู้สึกต่างกับเพศหญิง นอกจากนั้นเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับหลักศาสนาและเกี่ยวกับความรู้เรื่องธนาคารอิสลาม จึงได้ผลการทดสอบสมมติฐานออกมาตามลักษณะดังกล่าวนี้ และผลจากการศึกษาด้านทัศนคตินี้ ทำให้ทราบว่าชาวมุสลิมให้ความสำคัญต่อการไปใช้บริการธนาคารอิสลาม ดูได้จากข้อความแสดงทัศนคติ ที่มีระดับทัศนคติ "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ได้แก่ข้อความ "ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง", "ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่" และ "ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลาม เพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม" บ่งบอกถึงความต้องการให้มีการจัดตั้งธนาคารอิสลามของชาวมุสลิม โดยให้มีสาขาเพียงพอสะดวกต่อการไปใช้บริการและเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิม และการอภิปรายในแต่ละรายข้อเป็นดังนี้

1. ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง พบว่า เพศแตกต่างกันมีทัศนคติแตกต่างกัน โดยเพศชายมีระดับทัศนคติสูงกว่าเพศหญิง

ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกันมีทัศนคติแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีความรู้ระดับต่ำมีระดับทัศนคติสูงกว่าผู้ที่มีความรู้ระดับปานกลาง

ส่วนชาวมุสลิมที่มี อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ไม่แตกต่างกัน

2. ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกันมีทัศนคติแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีความรู้ระดับต่ำมีระดับทัศนคติสูงกว่าผู้ที่มีความรู้ระดับปานกลาง

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ ไม่แตกต่างกัน

3. เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น พบว่า อาชีพแตกต่างกันมีทัศนคติแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ มีทัศนคติแตกต่างจากอาชีพ นิสิต / นักศึกษา ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน รับจ้างทั่วไป และธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ มีระดับทัศนคติต่ำกว่า อาชีพ นิสิต / นักศึกษา ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน รับจ้างทั่วไป และธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีทัศนคติที่แสดงว่า เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น ไม่แตกต่างกัน

4. ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม พบว่า เพศแตกต่างกันมีทัศนคติแตกต่างกัน โดยเพศชายมีระดับทัศนคติสูงกว่าเพศหญิง

ส่วนชาวมุสลิมที่มี อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม ไม่แตกต่างกัน

5. ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ ทั่วไป พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีความรู้ระดับต่ำมีระดับทัศนคติสูงกว่าผู้ที่มีความรู้ระดับสูง

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

6. ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม พบว่า เพศแตกต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกัน โดยเพศชายมีระดับทัศนคติสูงกว่าเพศหญิง

อายุแตกต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี มีทัศนคติแตกต่างจาก ผู้ที่มีอายุ 21-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี 51-60 ปี และสูงกว่า 60 ปี คือ ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี มีระดับทัศนคติต่ำกว่าผู้ที่มีอายุ 21-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี 51-60 ปี และอายุสูงกว่า 60 ปี นอกจากนั้น ผู้ที่มีอายุ 21-30 ปี มีทัศนคติแตกต่างจาก ผู้ที่มีอายุ 31-40 ปี คือ ผู้ที่มีอายุ 21-30 ปี มีระดับทัศนคติต่ำกว่า ผู้ที่มีอายุ 31-40 ปี

อาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา มีทัศนคติแตกต่างจากอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไป ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ และอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา มีระดับทัศนคติต่ำกว่า อาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไป ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ และอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้

ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีความรู้ระดับต่ำมีระดับทัศนคติสูงกว่าผู้ที่มีความรู้ระดับปานกลาง

ส่วนชาวมุสลิมที่มี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีทัศนคติที่แสดงว่า ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม ไม่แตกต่างกัน

7. ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน) พบว่า เพศแตกต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกัน โดยเพศชายมีระดับทัศนคติสูงกว่าเพศหญิง

ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีทัศนคติแตกต่างจาก ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา อาชีวะศึกษา และปริญญาตรี คือ ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีระดับทัศนคติสูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา อาชีวะศึกษา และปริญญาตรี

ส่วนชาวมุสลิมที่มี อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ ไม่แตกต่างกัน

8. การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ พบว่า ชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีทัศนคติที่แสดงว่า การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่ ไม่แตกต่างกัน

9. การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม พบว่า อายุแตกต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี มีทัศนคติแตกต่างจาก ผู้ที่มีอายุ 41-50 ปี คือ ผู้ที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี มีระดับทัศนคติต่ำกว่าผู้ที่มีอายุ 41-50 ปี และ ผู้ที่มีอายุสูงกว่า 60 ปี มีทัศนคติแตกต่างจาก ผู้ที่มีอายุ 21-30 ปี 31-40 ปี และ 41-50 ปี คือ ผู้ที่มีอายุสูงกว่า 60 ปี มีระดับทัศนคติต่ำกว่า ผู้ที่มีอายุ 21-30 ปี 31-40 ปี และ 41-50 ปี

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีทัศนคติที่แสดงว่า การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคงและได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม ไม่แตกต่างกัน

10. ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป พบว่า อายุแตกต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี มีทัศนคติแตกต่างจาก ผู้ที่มีอายุ 31-40 ปี และ 41-50 ปี คือ ผู้ที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี มีระดับทัศนคติต่ำกว่า ผู้ที่มีอายุ 31-40 ปี และ 41-50 ปี นอกจากนั้น ผู้ที่มีอายุ 21-30 ปี มีทัศนคติแตกต่างจาก ผู้ที่มีอายุ 31-40 ปี คือ ผู้ที่มีอายุ 21-30 ปี มีระดับทัศนคติต่ำกว่า ผู้ที่มีอายุ 31-40 ปี

สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน มีระดับทัศนคติสูงกว่า สถานภาพโสด

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามแตกต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีความรู้ระดับสูง มีทัศนคติแตกต่างจาก ผู้ที่มีความรู้ระดับปานกลาง และระดับต่ำ คือ ผู้ที่มีความรู้ระดับสูง มีระดับทัศนคติต่ำกว่า ผู้ที่มีความรู้ระดับปานกลาง และระดับต่ำ นอกจากนั้น ผู้ที่มีความรู้ระดับปานกลาง มีทัศนคติแตกต่างจากผู้ที่มีความรู้ระดับต่ำ คือ ผู้ที่มีความรู้ระดับปานกลาง มีระดับทัศนคติต่ำกว่าผู้ที่มีความรู้ระดับต่ำ

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน มีทัศนคติที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้ไม่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

ความคาดหวังของชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม

สำหรับข้อความแสดงความคาดหวังทุกข้อในแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากแสดงระดับความคาดหวังว่า "มาก" แสดงว่า ชาวมุสลิมให้ความสนใจต่อการดำเนินงานของธนาคารอิสลามที่จะสามารถให้ผลประโยชน์ต่อผู้ไปใช้บริการได้เพียงพอกับความต้องการและช่วยเหลือสังคมทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวมุสลิมดีขึ้นได้ เนื่องจากการดำเนินธุรกรรมที่เป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม

ในภาพรวมของความคาดหวัง บอกได้ว่า ชาวมุสลิมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ พิกุล ทองมา (2543 : 84) ที่ศึกษาถึง ความคาดหวังต่อการให้บริการของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาย่อยอุโมงค์ จังหวัดลำพูน และอาชีพแตกต่างกันมีความคาดหวังแตกต่างกัน ในทางตรงกันข้าม ชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ ประสบการณ์ในการไปใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะข้อความที่แสดงความคาดหวังในภาพรวมนั้น ชี้แจงถึงประโยชน์ที่ลูกค้าหรือกลุ่มชาวมุสลิมจะได้รับจากการไปใช้บริการธนาคารอิสลามส่งผลต่ออาชีพที่ต้องเกี่ยวข้องกับธนาคารแตกต่างกัน อาชีพที่ต้องติดต่อกับธนาคารเป็นประจำเช่น ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ก็น่าจะมีความคาดหวังเกี่ยวกับธนาคารอิสลามสูงเป็นต้น และการรับรู้ผลประโยชน์ที่จะได้รับนั้น ในรายละเอียดผู้ที่มีความรู้การศึกษาสูงกว่าดีกว่า ก็จะรับรู้ถึงผลประโยชน์และความสำคัญดีกว่าชัดเจนกว่า จึงมักจะให้ความคาดหวังสูงกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ในการทดสอบความคาดหวังในรายข้อดังต่อไปนี้

1. ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคาดหวังแตกต่างจาก ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ อาชีวะศึกษา คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวะศึกษา

อาชีพแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา มีความคาดหวังแตกต่างจาก อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ และอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา มีระดับความคาดหวังสูงกว่า อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ และอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ นอกจากนั้น ชาวมุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ มีความคาดหวังแตกต่างจาก อาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ และอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ มีระดับความคาดหวังสูงกว่า อาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ และอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลามแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีความรู้ระดับต่ำ มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ผู้ที่มีความรู้ระดับปานกลาง

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน มีความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ ไม่แตกต่างกัน

2. ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคาดหวังแตกต่างจาก ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ อาชีวะศึกษา คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระดับ

ความคาดหวังสูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ อาชีวะศึกษา นอกจากนั้น ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มีความคาดหวังแตกต่างจาก ผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มีระดับความคาดหวังต่ำกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

อาชีพแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา มีความคาดหวังแตกต่างจาก อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา มีระดับความคาดหวังสูงกว่า อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน นอกจากนั้น ชาวมุสลิมที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน และธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีระดับความคาดหวังต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน และธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ

รายได้แตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท คือ ชาวมุสลิมที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ชาวมุสลิมที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท นอกจากนั้น ชาวมุสลิมที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,001 บาท 5,001-10,000 บาท 10,001-15,000 บาท 15,001-20,000 บาท และสูงกว่า 25,000 บาท คือ ชาวมุสลิมที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท มีระดับความคาดหวังต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,001 บาท 5,001-10,000 บาท 10,001-15,000 บาท 15,001-20,000 บาท และสูงกว่า 25,000 บาท

ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1-3 ครั้งต่อเดือน มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า 1-5 ครั้งในครึ่งปี และ 1 ครั้งต่อปี คือ ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1-3 ครั้งต่อเดือน มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า 1-5 ครั้งในครึ่งปี และ 1 ครั้งต่อปี นอกจากนั้น ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1 ครั้งต่อปี มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1-5 ครั้งในครึ่งปี และ อื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ คือ ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1 ครั้งต่อปี มีระดับความคาดหวังต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1-5 ครั้งในครึ่งปี และ อื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีความรู้ระดับปานกลาง มีความคาดหวังแตกต่างจาก ผู้ที่มีความรู้ระดับสูง และ ความรู้ระดับต่ำ คือ ผู้ที่มีความรู้ระดับปานกลาง มีระดับความคาดหวังต่ำกว่า ผู้ที่มีความรู้ระดับสูง และ ความรู้ระดับต่ำ

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส และความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม แตกต่างกัน มีความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว ไม่แตกต่างกัน

3. การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคาดหวังแตกต่างจาก ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษา คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

อาชีพแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา มีความคาดหวังแตกต่างจาก อาชีพรับจ้างทั่วไป คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา มีระดับความคาดหวังสูงกว่า อาชีพรับจ้างทั่วไป นอกจากนั้น ชาวมุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และ รับจ้างทั่วไป คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และ รับจ้างทั่วไป

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีความคาดหวังที่แสดงว่า การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

4. ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคาดหวังแตกต่างจาก ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา และ อาชีวะศึกษา คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา และ อาชีวะศึกษา

ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1-3 ครั้งต่อเดือน มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า 1-5 ครั้งในครึ่งปี และ 1 ครั้งต่อปี คือ ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1-3 ครั้งต่อเดือน มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า 1-5 ครั้งในครึ่งปี และ 1 ครั้งต่อปี

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน ไม่แตกต่างกัน

5. ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม พบว่า สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่มีสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีสถานภาพโสด และสถานภาพหย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย คือ ชาวมุสลิมที่มีสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน มีระดับความคาดหวังต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่มีสถานภาพโสด และสถานภาพหย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย

ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคาดหวังแตกต่างจาก ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ อาชีวะศึกษา คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ อาชีวะศึกษา

อาชีพแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา และ อาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีระดับความคาดหวังต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา และ อาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ นอกจากนั้น ชาวมุสลิมที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ

และอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีระดับความคาดหวังต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ และอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้

ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1-3 ครั้งต่อเดือน มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1 ครั้งต่อปี คือ ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1-3 ครั้งต่อเดือน มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1 ครั้งต่อปี นอกจากนั้น ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคารอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1 ครั้งต่อปี คือ ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคารอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1 ครั้งต่อปี

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ รายได้ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีความคาดหวังที่แสดงว่า ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม ไม่แตกต่างกัน

6. เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ พบว่า เพศแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยเพศชายมีระดับความคาดหวังต่ำกว่าเพศหญิง

ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคาดหวังแตกต่างจาก ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวะศึกษา และ สูงกว่าระดับปริญญาตรี คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวะศึกษา และ สูงกว่าระดับปริญญาตรี

อาชีพแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป นอกจากนั้น ชาวมุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รับจ้างทั่วไป และธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รับจ้างทั่วไป และธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ

ส่วนชาวมุสลิมที่มี อายุ สถานภาพสมรส รายได้ ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีความคาดหวังที่แสดงว่า เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ ไม่แตกต่างกัน

7. สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้ พบว่า ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1-3 ครั้งต่อเดือน มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า และ 1-5 ครั้งในครึ่งปี คือ ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1-3 ครั้งต่อเดือน มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า และ 1-5 ครั้งในครึ่งปี

ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีความรู้ระดับปานกลาง มีความคาดหวังแตกต่างจาก ผู้ที่มีความรู้ระดับสูง และความรู้ระดับต่ำ คือ ผู้ที่มีความรู้ระดับปานกลาง มีระดับความคาดหวังต่ำกว่า ผู้ที่มีความรู้ระดับสูง และความรู้ระดับต่ำ

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีความคาดหวังที่แสดงว่า สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้ ไม่แตกต่างกัน

8. ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ พบว่า เพศแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยเพศชายมีระดับความคาดหวังต่ำกว่าเพศหญิง

ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคาดหวังแตกต่างจาก ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา และอาชีวะศึกษา คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา และอาชีวะศึกษา นอกจากนั้น ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มีความคาดหวังแตกต่างจาก ผู้ที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษา คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษา

อาชีพแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ และอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีระดับความคาดหวังต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ และอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ นอกจากนั้น ชาวมุสลิมที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ และอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ มีระดับความคาดหวังต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ และอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้

ส่วนชาวมุสลิมที่มี อายุ สถานภาพสมรส รายได้ ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีความคาดหวังที่แสดงว่า ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ ไม่แตกต่างกัน

9. ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคาดหวังแตกต่างจาก ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวะศึกษา และ สูงกว่าระดับปริญญาตรี คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวะศึกษา และ สูงกว่าระดับปริญญาตรี

อาชีพแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึก , มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ นอกจากนั้น ชาวมุสลิมที่มีอาชีพ

รับจ้างทั่วไป มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน และอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีระดับความคาดหวังต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน และอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง ไม่แตกต่างกัน

10. ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคาดหวังแตกต่างจาก ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ อาชีวะศึกษา คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ อาชีวะศึกษา

รายได้แตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท คือ ชาวมุสลิมที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท มีระดับความคาดหวังสูงกว่า ชาวมุสลิมที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท นอกจากนั้น ชาวมุสลิมที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,001 บาท 5,001-10,000 บาท 10,001-15,000 บาท 15,001-20,000 บาท และรายได้สูงกว่า 25,000 บาท คือ ชาวมุสลิมที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท มีระดับความคาดหวังต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,001 บาท 5,001-10,000 บาท 10,001-15,000 บาท 15,001-20,000 บาท และรายได้สูงกว่า 25,000 บาท

ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไปแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1-5 ครั้งในครึ่งปี มีความคาดหวังแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1-3 ครั้งต่อเดือน และ 1 ครั้งปี คือ ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1-5 ครั้งในครึ่งปี มีระดับความคาดหวังต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร 1-3 ครั้งต่อเดือน และ 1 ครั้งปี

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีความคาดหวังที่แสดงว่า ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย ไม่แตกต่างกัน

แนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม

สำหรับข้อความที่แสดงแนวโน้มพฤติกรรมในแบบสอบถาม ข้อความที่มีระดับแนวโน้มพฤติอรรม "มาก" เป็นข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าน่าจะได้ประโยชน์จากบริการของธนาคารอิสลามเป็นอย่างมาก และเห็นประโยชน์ที่จะได้รับอย่างชัดเจน เช่น การฝากเงินเพื่อแสงงบุญที่นครเมกกะ หรือบริการต่าง ๆ ของสินเชื่อธนาคารที่ไม่กำหนดอัตราดอกเบี้ย ทำให้มีความยืดหยุ่นต่อการชำระหนี้ จากการพิจารณากำหนดกำไรของสินค้าที่ธนาคารขายให้ลูกค้าสินเชื่อว่า มีความเหมาะสมกับลูกค้าสินเชื่อในแต่ละรายแค่ไหน อย่างไร

โดยภาพรวมแล้วพบว่า ชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมไม่แตกต่างกัน เป็นเพราะข้อความแสดงแนวโน้มพฤติกรรมนั้น เป็นบริการประเภทต่าง ๆ ที่คาดว่าธนาคารอิสลามจะเปิดให้บริการ ซึ่งองค์ประกอบในแต่ละด้านของกลุ่มชาวมุสลิมที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมในการใช้บริการธนาคารอิสลาม น่าจะมาจากลักษณะนิสัยของแต่ละบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมาจากสภาพแวดล้อมในการดำเนินชีวิตประจำวัน เป็นสาเหตุทำให้มีความสนใจในบริการต่าง ๆ ของธนาคารที่แตกต่างกัน หรืออาจเป็นเพราะบริการธนาคารที่ลูกค้าจะใช้นั้นเป็นบริการที่ลูกค้าคุ้นเคยกันเป็นส่วนใหญ่ เช่น บริการด้านเงินฝาก ดังเช่นงานวิจัยของ รุ่งกานต์ ฉัตรวีระชัยกิจ (2543 : บทคัดย่อ) ว่าบริการของธนาคารที่ลูกค้าเลือกใช้มากที่สุด คือบริการด้านเงินฝาก ซึ่งแนวโน้มพฤติกรรมในการไปใช้บริการด้านเงินฝากของธนาคารอิสลามก็อยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน และบริการอื่นที่ลูกค้าจะใช้บริการกันมากคือบริการด้านสินเชื่อ ซึ่งในส่วนของงานวิจัยที่ทำอยู่นี้ ได้แก่ บริการการเช่าซื้อ บริการการขายเชื่อ และบริการการขายผ่อนชำระ ที่มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมว่า "มาก" ซึ่งก็แสดงให้เห็นว่า บริการธนาคารที่ลูกค้าน่าจะใช้กันมาก คือบริการที่ลูกค้าคุ้นเคยกันเป็นส่วนใหญ่ มีอิทธิพลมากกว่า องค์ประกอบในแต่ละด้านของบุคคลนั้นเอง

1. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน พบว่า เพศแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดยเพศชายมีระดับแนวโน้มพฤติกรรมสูงกว่าเพศหญิง

ส่วนชาวมุสลิมที่มี อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทนไม่แตกต่างกัน

2. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% พบว่า ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดย ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร อื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า 1-3 ครั้งต่อเดือน 1-5 ครั้งในครึ่งปี และ 1 ครั้งต่อปี คือ ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร อื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า 1-3 ครั้งต่อเดือน 1-5 ครั้งในครึ่งปี และ 1 ครั้งต่อปี

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรม บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60% ไม่แตกต่างกัน

3. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม พบว่า อายุแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดย ชาวมุสลิมที่มีอายุ 21-30 ปี มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีอายุ 31-40 ปี และอายุสูงกว่า 60 ปี คือ ชาวมุสลิมที่มีอายุ 21-30 ปี มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมสูงกว่า ชาวมุสลิมที่มีอายุ 31-40 ปี และอายุสูงกว่า 60 ปี

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่ม

ทดแทนส่วนที่ขาดหายไป จากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม ไม่แตกต่างกัน

4. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส พบว่า เพศแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดยเพศชายมีระดับแนวโน้มพฤติกรรมสูงกว่าเพศหญิง

ส่วนชาวมุสลิมที่มี อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส ไม่แตกต่างกัน

5. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ พบว่าอายุแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดย ชาวมุสลิมที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีอายุ 21-30 ปี 41-50 ปี 51-60 ปี และอายุสูงกว่า 60 ปี คือ ชาวมุสลิมที่มีอายุ ต่ำกว่า 21 ปี มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่มีอายุ 21-30 ปี 41-50 ปี 51-60 ปี และอายุสูงกว่า 60 ปี นอกจากนั้น ชาวมุสลิมที่มีอายุ 31-40 ปี มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีอายุ 51-60 ปีคือ ชาวมุสลิมที่มีอายุ 31-40 ปี มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่มีอายุ 51-60 ปี

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรม บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้ ไม่แตกต่างกัน

6. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ) พบว่า เพศแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดยเพศชายมีระดับแนวโน้มพฤติกรรมสูงกว่าเพศหญิง

ประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดย ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร อื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า และ 1-3 ครั้งต่อเดือน คือ ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร อื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่ไปใช้บริการธนาคาร สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า และ 1-3 ครั้งต่อเดือน

ส่วนชาวมุสลิมที่มี อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมบริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ) ไม่แตกต่างกัน

7. การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลามแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีความรู้ระดับต่ำ มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมสูงกว่า ผู้ที่มีความรู้ระดับปานกลาง

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ ไม่แตกต่างกัน

8. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ พบว่า เพศแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดยเพศชายมีระดับแนวโน้มพฤติกรรมสูงกว่าเพศหญิง

ส่วนชาวมุสลิมที่มี อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์ ไม่แตกต่างกัน

9. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ พบว่า เพศแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดยเพศชายมีระดับแนวโน้มพฤติกรรมสูงกว่าเพศหญิง

ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างจาก ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา อาชีวะศึกษา และปริญญาตรี คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมต่ำกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา อาชีวะศึกษา และปริญญาตรี

อาชีพแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา พนักงานบริษัทเอกชน และอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา พนักงานบริษัทเอกชน และอาชีพธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ นอกจากนั้น ชาวมุสลิมที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมสูงกว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ

ส่วนชาวมุสลิมที่มี อายุ สถานภาพสมรส รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรม บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ไม่แตกต่างกัน

10. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างจาก ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา อาชีวะศึกษา และปริญญาตรี คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมต่ำกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา อาชีวะศึกษา และปริญญาตรี นอกจากนั้น ผู้ที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษา มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างจาก ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับอาชีวะศึกษา มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมสูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี

อาชีพแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมสูงกว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ นอกจากนั้น ชาวมุสลิมที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นัก

ศึกษา และพนักงานบริษัทเอกชน คือ ชาวมุสลิมที่มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่มีอาชีพนิสิต / นักศึกษา และพนักงานบริษัทเอกชน

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรม การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร ไม่แตกต่างกัน

11. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างจาก ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรี คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมสูงกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรี

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ ไม่แตกต่างกัน

12. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน พบว่า เพศแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดยเพศชายมีระดับแนวโน้มพฤติกรรมสูงกว่าเพศหญิง

สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่มีสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีสถานภาพโสด และ หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย คือ ชาวมุสลิมที่มีสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกัน มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมสูงกว่า ชาวมุสลิมที่มีสถานภาพโสด และ หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / ม่าย

รายได้แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท 5,001-10,000 บาท 15,001-20,000 บาท และ 20,001-25,000 บาท คือ ชาวมุสลิมที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมสูงกว่า ชาวมุสลิมที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท 5,001-10,000 บาท 15,001-20,000 บาท และ 20,001-25,000 บาท

ส่วนชาวมุสลิมที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรม การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน ไม่แตกต่างกัน

13. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร พบว่า รายได้แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างกัน โดยชาวมุสลิมที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท 5,001-10,000 บาท และ 10,001-15,000 บาท คือ ชาวมุสลิมที่มีรายได้ 20,001-25,000 บาท มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท 5,001-10,000 บาท และ10,001-15,000 บาท นอกจากนั้น ชาวมุสลิมที่มีรายได้สูงกว่า 25,000 บาท มีแนวโน้มพฤติกรรมแตกต่างจาก ชาวมุสลิมที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท 5,001-10,000 บาท และ 10,001-15,000 บาท คือ ชาวมุสลิมที่มีรายได้สูงกว่า 25,000 บาท มีระดับแนวโน้มพฤติกรรมต่ำกว่า ชาวมุสลิมที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,001 บาท 5,001-10,000 บาท และ10,001-15,000 บาท

ส่วนชาวมุสลิมที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์การใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรม การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร ไม่แตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม

พบว่า ทัศนคติมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งกานต์ ฉัตรวีระชัยกิจ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมในการใช้บริการกับทัศนคติของลูกค้าที่มีต่อธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และข้อความแสดงแนวโน้มพฤติกรรม "บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน" มีความสัมพันธ์กับข้อความแสดงทัศนคติทุกข้อ อาจเป็นเพราะ ข้อความนี้เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ที่จะได้รับ ขึ้นอยู่กับทัศนคติ หรือความคิดเห็นของแต่ละคนว่า เล็งเห็นถึงผลประโยชน์ส่วนใดของบริการประเภทฝากรักษาทรัพย์ ดังนั้นระดับทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงออกมาจึงส่งผลถึงข้อความแนวโน้มพฤติกรรมในข้อนี้ด้วย

และข้อความแสดงทัศนคติที่มีความสัมพันธ์ในแต่ละรายข้อ กับข้อความแสดงแนวโน้มพฤติกรรมที่มีจำนวนข้อมากที่สุดได้แก่ "ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม" และ "ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)" เนื่องจาก ข้อความแสดงทัศนคติทั้งสองข้อนี้ กล่าวถึงบริการของธนาคารอิสลาม หรือการใช้บริการธนาคารอิสลาม จึงทำให้สอดคล้องกับ ข้อความแสดงแนวโน้มพฤติกรรม ตามผลที่ได้วิเคราะห์ออกมา

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เปรียบเทียบให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดตั้งธนาคารอิสลาม ระหว่างชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม และชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ที่มีอยู่ในหน่วยงานของธนาคารพาณิชย์ทั่วไปดังที่ได้กล่าวไว้ ซึ่งระบบธนาคารอิสลามเริ่มเปิดให้บริการใน ปี พ.ศ. 2542 จึงมีมุสลิมส่วนหนึ่งที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามแล้ว แต่รูปแบบงานบริการของระบบธนาคารอิสลามนั้นยังไม่ครอบคลุมทุกประเภท ตามรูปแบบของธนาคารอิสลามที่กำลังจะเปิดดำเนินงานในเดือนมกราคม 2546 จึงทำให้ผลการวิจัยในส่วนของทัศนคติ และแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามนั้น เห็นผลที่ไม่ค่อยชัดเจนและผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลได้ไม่ตรงตามความเป็นจริงนัก ก็เนื่องมาจาก บริการของธนาคารอิสลามในหลายประเภทที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่รู้จัก หรือไม่เคยเห็น เพราะบริการระบบธนาคารอิสลามยังไม่เปิดให้บริการ แต่ก็ยังมีประโยชน์สำหรับบริการบางประเภทของธนาคารอิสลามที่มีรูปแบบคล้าย ๆ กับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลตรงตามความเป็นจริง ทำให้ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลได้ถูกต้อง

ในส่วนของข้อความแสดงความคาดหวัง สำหรับกลุ่มชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามนั้น จะมุ่งถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามแสดงระดับความคาดหวัง ตามผลประโยชน์ที่คาดว่าน่าจะเป็นไปได้ ซึ่งได้:.ลพอสมควร ตรงตามความเป็นจริงเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นการประชาสัมพันธ์ไปในตัวด้วย ทำให้ชาวมุสลิมทราบว่าธนาคารอิสลามกำลังจะเปิดให้บริการในไม่ช้า และทราบว่ามี

ระบบธนาคารอิสลามของธนาคารพาณิชย์เปิดให้บริการแก่ชาวมุสลิม ซึ่งตามกำหนดการนั้นธนาคารอิสลามจะเปิดให้บริการในเดือน มกราคม พ.ศ. 2546 แต่ช่วงที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลแบบสอบถามนั้น ยังไม่มีการแจ้งข่าวกำหนดการ การเปิดดำเนินงานของธนาคารอิสลามจากรัฐบาลหรือผู้ดำเนินการ จึงยังไม่ได้ประชาสัมพันธ์หรือแจ้งให้ชาวมุสลิมทราบ และในขณะนี้การประชาสัมพันธ์ข่าวการเปิดดำเนินงานของธนาคารอิสลามใน เดือนมกราคม 2546 นั้น ยังไม่แพร่หลาย ผู้วิจัยคิดว่า ชาวมุสลิมในประเทศไทยยังทรายข่าวกันไม่ทั่วถึง จึงอยากให้รัฐบาลหรือคณะดำเนินงาน เห็นความสำคัญ แจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ให้ชาวมุสลิมในประเทศไทยทราบอย่างน้อยจะได้รับทราบถึงรูปแบบ และประเภทงานบริการของธนาคารอิสลามที่ให้บริการแก่ชาวมุสลิม ทำให้ชาวมุสลิมเห็นความสำคัญในการไปใช้บริการธนาคารอิสลาม อีกทั้งยังไม่ทำให้การดำเนินเรื่องของจัดตั้งธนาคารอิสลามไม่สูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ และให้ชาวมุสลิมเห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากธนาคารอิสลาม ทำให้ธนาคารอิสลามเปิดดำเนินงานอยู่ได้โดยไม่ปิดกิจการ เพราะประสบภาวะขาดทุน

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเสนอว่า ควรศึกษาเกี่ยวกับ ทัศนคติ และ พฤติกรรม ของชาวมุสลิมที่มีต่อธนาคารอิสลาม เมื่อธนาคารอิสลามเปิดดำเนินงานแล้ว โดยอาจดูงานวิจัยนี้เป็นแนวทางและปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิม เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินงานของธนาคารอิสลามให้ดียิ่งขึ้น ให้เป็นประโยชน์ต่อชาวมุสลิมในประเทศไทยมากที่สุด และจะทำให้รูปแบบของธนาคารอิสลาม เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตประจำวันของชาวมุสลิมในประเทศไทยมากที่สุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. (2528). ***จิตวิทยาการศึกษา***. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2544). ***การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล***. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วน จำกัด ซี เค แอนด์ เอส โฟโต้สตูดิโอ.

_____. (2542). ***การวิเคราะห์สถิติ : สถิติเพื่อการตัดสินใจ***. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วน จำกัด ซี เค แอนด์ เอส โฟโต้สตูดิโอ.

กีรติ ตันเสถียร. (2538). ***องค์ประกอบและความพึงพอใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่เทคโนโลยีทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน***. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

กุณฑลี เวชสาร. (2540). ***การวิจัยการตลาด***. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชิษณุกร พรภาณุวิชญ์. (2540). ***ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาจังหวัดแพร่***. ปริญญานิพนธ์ สศ.ม. (สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2534). ***เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย***. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ซัลมาน เหมมานะ. (2539). ***ธนาคารไม่มีดอกเบี้ยตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม***. วิทยานิพนธ์ น.ม. (กฎหมายธุรกิจ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

เด่น โต๊ะมีนา. (2541). ***ความหวังใหม่กับธนาคารอิสลาม***. กรุงเทพ ฯ : หนังสือพิมพ์มุสลิมนิวส์.

ทิตยา สุวรรณะชฎ. (2527). ***สังคมวิทยา มนุษยวิทยาและจิตวิทยาสังคม***. กรุงเทพฯ : มงคลการพิมพ์.

ธรรมธรณ์ จารุสวัสดิ์. (2540). ***ทัศนคติของผู้ใช้บริการต่อธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาย่อยไนท์บาซาร์***. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้. ถ่ายเอกสาร.

ธีระพร อุวรรณโณ. (2529). ***จิตวิทยาสังคม***. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นวลจันทร์ เพิ่มพูนรัตนกุล. (2540). ***ความคาดหวังต่อการเข้าศึกษาของผู้นำท้องถิ่นในโครงการยกระดับความรู้พื้นฐานสำหรับกำนันผู้ใหญ่บ้านและผู้นำท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี***. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

นวลฉวี สุขหลาย. (2530). ***ทัศนคติและความคาดหวังของนักศึกษาวิชาเอกการพัฒนาชุมชนในวิทยาลัยครูที่มีต่อการพัฒนาชนบท***. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

นิรันดร์ ศุภกาญจนภากร. (2540). ***ทัศนคติของลูกค้าที่มีต่อการให้บริการของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) : ศึกษาเฉพาะกรณี สาขาสำนักพหลโยธิน***. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารองค์การ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก. ถ่ายเอกสาร.

บรรจง บินกาซัน. (2533). ***ดอกเบี้ยและธนาคารอิสลาม***. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสืออิสลาม.

_____. (2543). ***ธนาคารอิสลามธนาคารปลอดดอกเบี้ย***. กรุงเทพ ฯ : บริษัทนัทชาพับลิชชิ่ง จำกัด.

บรรหาร ราชมณี. (2529). ***ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนตัวและแรงจูงใจเนื่องจากความคาดหวังในงานกับความพึงพอใจในงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 3***. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2535). ***การวิจัยเบื้องต้น***. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีรยาสาส์น.

บุญเรียง ขจรศิลป์. (2529). ***วิธีวิจัยทางการศึกษา***. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภาส ศิลปรัศมี. (2530). ***ความคาดหวังในบทบาทของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล : ศึกษาจากทัศนะของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล และกรรมการสภาตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี***. วิทยานิพนธ์ วท.ม.. (จิตวิทยาอุตสาหกรรม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). ***ทัศนคติ การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย***. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พีรพัฒนา.

ปัจจัย บุนนาค. (2522). ***เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ***. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2523). ***คู่มือประกอบการสอนวิชาวิจัย 521***. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสารมิตร.

_____. (2538). ***วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์***. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

พัชรี หาลาภ. (2538). ***ความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาระดับกลางที่มีต่อบทบาทการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชาระดับล่างในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก***. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาอุตสาหกรรม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

พิกุล ทองมา. (2543). ***ความคาดหวังและความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการให้บริการของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาย่อยอุโมงค์ จังหวัดลำพูน***. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้. ถ่ายเอกสาร.

ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์. (2530). ***พฤติกรรมองค์การและการบริหาร***. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ไพศาล หวังพานิช. (2531). ***วิธีวิจัย***. กรุงเทพฯ : งานส่งเสริมและตำรา กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

รุ่งกานต์ ฉัตรวีระชัยกิจ. (2543). ***การเปิดรับข่าวสาร พฤติกรรมในการใช้บริการ และทัศนคติของลูกค้าที่มีต่อธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)***. วิทยานิพนธ์ ว.ม. (สื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

ฤมล กรีธาพล. (2541). ***การศึกษาทัศนคติของนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิตต่อบุคคลที่มีความบกพร่องของสติปัญญา***. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วารี ระกิติ. (2530). ***การดำเนินงานสุขศึกษาในโรงพยาบาล***. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วิทยา ปะตุกา. (2543). ***พฤติกรรมการออมและความต้องการธนาคารอิสลามของครัวเรือนไทยมุสลิม ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย***. ปริญญานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. ถ่ายเอกสาร.

ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2539). *การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์, (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม)*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริพงษ์ จันทรัศมี. (2539-2540). ***แนวความคิดในการจัดตั้งธนาคารอิสลามใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้***. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิชาการเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). ***การบริหารการตลาดยุคใหม่***. กรุงเทพฯ : บริษัทธีระฟิล์มและไซเท็กซ์ จำกัด.

_____. (2540). ***การวิจัยการตลาด***. กรุงเทพฯ : บริษัทธีระฟิล์มและไซเท็กซ์ จำกัด.

_____. (2541). ***การวิจัยธุรกิจ***. กรุงเทพฯ : บริษัท A.N.การพิมพ์.

สมยศ นาวีการ. (2536). ***การบริหาร***. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.

สมลักษณ์ เพชรช่วย. (2540). ***ความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง***. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สาวิตรี กิ่งมณี. (2543). ***การศึกษาทัศนคติของลูกค้าต่อการให้บริการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาท่าตูม***. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

สิริวรรค์ อัศวกุล. (2528). ***ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถในการทำงานที่กำหนดของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ***. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

สุชาดา สุธรรมรักษ์. (2531). ***เอกสารประกอบการสอน จต 101 จิตวิทยาเบื้องต้น***. กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน.

สุณีย์ ธีรดากร. (2525). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด.

สุมนา อยู่โพธิ์. (2536). *ตลาดบริการ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมศาสตร์.

สุรางค์ จันทร์เอม. (2524). *สุขวิทยาจิต*. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.

_____. (2525). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.

เสรี วงษ์มณฑา. (2542). *การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ : บริษัทธีระฟิล์มและไซเท็กซ์ จำกัด.

อชิณณา หงส์กาญจนกุล. (2544). ***ทัศนคติของลูกค้าเงินฝากธนาคารต่อการให้บริการของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาสกลนคร***. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

อดุลย์ จาตุรงคกุล. (2543). ***พฤติกรรมผู้บริโภค***. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อันสารี สะอีดี. (2540). ***ธนาคารอิสลามในประเทศไทย : ศึกษากรณีบริการที่ลูกค้าต้องการ***. ภาคนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ถ่ายเอกสาร.

อานนท์ ผกากรอง. (2529). ***ความคาดหวังของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดนครศรีธรรมราช***. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

อุดมพร ตันตนะรัตน์. (2531). ***ความคาดหวังด้านอาชีพของเด็กในทัศนะของผู้ปกครองและเด็กหมู่บ้านอพยพโครงการเขื่อนเชี่ยวหลาน จังหวัดสุราษฎร์ธานี***. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฝ่ายกองทุนอิสลาม). (2542). ***การดำเนินงานของระบบธนาคารอิสลาม***. กรุงเทพฯ : ธกส.

Allport Gordon W. (1976). ***Attitude Reading in Attitude Theory and Measurement***. New York : John Wiley and Sons.

Anastasi, Anne. (1988). ***Psychological Testing***. 6th ed. New York : Macmillan Publishing.

Assael, H. (1995). ***Consumer Behavior and Marketing Action***. 5th ed. U.S.A. : International Publishing.

Duncan, W.J. (1975). ***Essentials of Management***. Illinois : The Dryden Ress Hinadals.

Funk & Wagnalls. (1963). ***Dictionary of the English Language***. New York : Harper & Row.

Getzels, J.W., James, M. and Ronall, F.C. (1964). ***Educational Administration***. New York : Harper & Row.

Hersey, P. and K. Blanchard. (1982). ***Management of Organizational Behavior***. London : Penguin Book.

Kendler, Howard H. (1974). ***Basic Psychology***. California : W.A. BenJamin Inc.

Likert, Renie. (1970). ***A Technique for the Measurement of Attitude***. Chicago : Rand Mc Nally Company.

Lutz, R.J. (1991).The role of attitude theory in marketing. In H.H. Kassarijan & T.S. Robertson (Eds.), ***Perspective in Consumer Behavior***, Englewood Cliffs. NJ : Prentice Hall.

Mehrens, William A. and Irvin J. Lehman. (1984). ***Measurement and Evaluation in Education and Psychological***. 3rd ed. New York : Rinehart and Winston.

Mondy, R.W., A. Shaplin. And R.S. Premeaue. (1990). ***Management and Organizational Behavior***. London : Allyn and Saron.

Reeder, W.W. (1971). ***Partial Theory form th 25 Year Research Program on Directive Factor is Belives and Social Action***. New York : Minigraph.

Rokeach, Milton. (1972). ***The Reformation and the Social Change***. London : The Macmillan Press Ltd.

Thurstone, L L. (1970). ***Attitude Measurement***. Chicago : Rand McNally and Company.

Triandis, Harry C. (1971). ***Attitude and Attitude Change***. New York : John Wilson and Sons, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเรื่อง

ทัศนคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิม ที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม ในเขตกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ทัศนคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา ทัศนคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของธนาคารและเป็นการประชาสัมพันธ์การจัดตั้งธนาคารอิสลามที่จะมีขึ้น ให้ชาวมุสลิมและผู้ที่สนใจได้รับทราบ อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการเข้าไปใช้บริการธนาคารอิสลามเมื่อธนาคารได้เปิดทำการในอนาคต จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านช่วยกรุณาตอบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามจะมี 2 ชุดแบ่งเป็นกลุ่มผู้ที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลามกับผู้ที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม ดังนี้

ชุดที่ 1 มี 5 ตอน สำหรับชาวมุสลิมที่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจทางด้านหลักศาสนาอิสลาม จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม จำนวน 16 ข้อ

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม จำนวน 21 ข้อ

ชุดที่ 2 มี 4 ตอน สำหรับชาวมุสลิมที่ไม่เคยใช้บริการระบบธนาคารอิสลาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และประสบการณ์ในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ทั่วไป จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจทางด้านหลักศาสนาอิสลาม จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารอิสลาม จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม จำนวน 20 ข้อ

แบบสอบถามชุดที่ 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ

( ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี ( ) 21-30 ปี

( ) 31-40 ปี ( ) 41-50 ปี

( ) 51-60 ปี ( ) มากกว่า 60 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

( ) โสด ( ) สมรส / อยู่ด้วยกัน

( ) หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

( ) ชั้นประถมศึกษา ( ) ชั้นมัธยมศึกษา

( ) ระดับอาชีวะศึกษา ( ) ระดับปริญญาตรี

( ) สูงกว่าระดับปริญญาตรี

5. อาชีพ

( ) นิสิต/นักศึกษา ( ) ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

( ) พนักงานบริษัทเอกชน ( ) รับจ้างทั่วไป

( ) ธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ ( ) อื่นๆ (ระบุ).....

6. รายได้ต่อเดือน

( ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ( ) 5,001-10,000 บาท

( ) 10,001-15,000 บาท ( ) 15,001-20,000 บาท

( ) 20,001-25,000 บาท ( ) สูงกว่า 25,000 บาท

7. ท่านไปธนาคารหรือใช้บริการธนาคารบ่อยครั้งแค่ไหน

( ) สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า ( ) 1-3 ครั้งต่อเดือน

( ) 1-5 ครั้งในครึ่งปี ( ) 1 ครั้งต่อปี

( ) อื่น ๆ (ระบุ).....

8. ท่านคิดว่าธนาคารอิสลามควรเปิดทำการในวันศุกร์ ซึ่งเป็นวันที่ชาวมุสลิมทำพิธีกรรมทางศาสนา หรือไม่

( ) ควรเปิด ( ) ไม่ควรเปิด

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความด้านซ้ายมือ แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องถูกหรือผิดด้านขวามือ ตามความรู้ ความเข้าใจของท่าน

เมื่อพิจารณาตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามแล้ว ท่านคิดว่าข้อความต่อไปนี้ถูกหรือผิด

ข้อความ	ถูก	ผิด
1. ดอกเบี้ยในภาษาอาหรับ เรียกว่า 'ริบา'		
2. มีเฉพาะเงินเท่านั้นที่ให้และรับกันได้ในรูปดอกเบี้ย		
3. ถ้าท่านให้เพื่อนยืมเงิน แล้วขอให้เพื่อนเลี้ยงอาหาร ในกรณีนี้ถือว่าท่านเป็นผู้กระทำผิด ส่วนเพื่อนของท่านไม่เป็นฝ่ายผิดเพราะเป็นฝ่ายถูกขูดรีดจากท่าน		
4. ถ้าผู้ขอกู้เงินเต็มใจให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ให้กู้ โดยผู้ให้กู้ไม่ได้คาดหวังไว้ก่อน ถือว่าผู้ขอกู้เงินเป็นผู้กระทำผิด เพราะว่าเป็นฝ่ายสนับสนุนการให้ดอกเบี้ย		
5. ถ้าเขามาขอคำปรึกษาสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากท่าน แล้วให้ของตอบแทนแก่ท่านด้วยความเต็มใจ ลักษณะดังกล่าว เทียบได้กับการให้และรับดอกเบี้ย		
6. หากบุคคลหารายได้จากการคิดดอกเบี้ยแล้ว จะเป็นผู้ที่ไม่คิดถึงความยากลำบากของเพื่อนมนุษย์		
7. การเอาเปรียบกันในค่าจ้างแรงงาน เป็นความผิดทำนองเดียวกับการคิดดอกเบี้ยในการกู้เงิน		
8. เงินที่ได้มาจากการให้เช่า แตกต่างจากเงินที่ได้มาจากดอกเบี้ย		
9. ในระบบการเงินแบบอิสลาม การฝากเงินแบบ 'อะมานะฮ์'(ฝากรักษาไว้อย่างเดียว) ท่านสามารถนำเงินที่ผู้อื่นฝากไว้ ไปใช้ทำธุรกิจได้		
10. ในระบบการเงินแบบอิสลาม ท่านสามารถนำเงินที่ผู้อื่นฝากไปบริจาคแก่คนจนได้ เพราะถือว่าเป็นการทำทาน		
11. 'ซะกาต' เป็นการบริจาคทานบังคับ ที่มีกำหนดเวลาในการบริจาคอย่างน้อย 1 ครั้งใน 1 ปี		
12. ผู้เข้ารับศาสนาอิสลามใหม่ มีสิทธิในการรับ 'ซะกาต'		

ตอนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความด้านซ้ายมือ แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องถูกหรือผิดด้านขวามือ ตามความรู้ ความเข้าใจของท่าน

ข้อความต่อไปนี้ถูกหรือผิด

ข้อความ	ถูก	ผิด
1. ระบบธนาคารอิสลามทำธุรกิจค้าขายได้		
2. ระบบธนาคารอิสลามให้กู้เงินโดยคิดดอกเบี้ย		
3. ระบบธนาคารอิสลามจะขายสินค้าให้ลูกค้าสินเชื่อเท่านั้น		
4. ธุรกิจที่ระบบธนาคารอิสลามทำคือ การเช่าซื้อ การขายเชื่อ และการขายผ่อนชำระ		
5. ระบบธนาคารอิสลามจะให้เงินกู้แก่ลูกค้าสินเชื่อ		
6. ในการค้าขายแต่ละครั้ง ระบบธนาคารอิสลามจะได้กำไรทั้งหมด		
7. ระบบธนาคารอิสลามจะนำเงินฝากไปลงทุนทำการค้าขาย		

ข้อความ	ถูก	ผิด
8. ระบบธนาคารอิสลามจะออกเงินกู้ให้ลูกค้าในกรณีที่ต้องใช้เงินในยามจำเป็นเท่านั้น เช่น เป็นค่ารักษาพยาบาล		
9. ระบบธนาคารอิสลามจะแบ่งกำไรที่ได้จากการค้าขายให้ลูกค้าเงินฝาก		
10. ระบบธนาคารอิสลามสามารถนำเงินฝากรักษาทรัพย์ไปทำธุรกิจได้		
11. เงินฝากรักษาทรัพย์ ระบบธนาคารอิสลามจะไม่ให้ผลตอบแทนแก่ลูกค้าเลย		
12. เงินฝากรักษาทรัพย์ ไม่สามารถฝาก-ถอนได้ตลอดเวลา		
13. เงินฝากเพื่อการลงทุนฝากถอนได้ตลอดเวลา		
14. ปัจจุบันมีสำนักงานและสาขาของธนาคารอิสลามเปิดดำเนินงานแล้ว โดยไม่ได้แฝงอยู่กับธนาคารอื่น		
15. มีระบบธนาคารอิสลามอยู่ในหน่วยงานของธนาคารออมสิน		

ตอนที่ 4 ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม

คำชี้แจง โปรดระบุเครื่องหมาย /ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ท่านมีทัศนคติอย่างไรต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระดับความคิดเห็นของท่านคือ				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. ธนาคารอิสลามควรจะมีสาขาเพียงพอ และให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง					
2. ธนาคารอิสลามจะเป็นที่ยอมรับของชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่					
3. เมื่อมีธนาคารอิสลามจะทำให้เงินในประเทศหมุนเวียนมากขึ้น					
4. ธนาคารอิสลามจะได้รับความสนใจจากประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม					
5. เมื่อธนาคารอิสลามเปิดดำเนินงานในระยะแรก จะให้บริการแก่ลูกค้าได้ไม่ดีเท่าที่ควร เพราะพนักงานยังไม่มีประสบการณ์					
6.ธนาคารอิสลามให้ผลประโยชน์กับลูกค้าได้น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป					
7. ธนาคารอิสลามน่าจะได้รับการยอมรับเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป					
8. ท่านจะยอมรับธนาคารอิสลามมากกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป					
9. ท่านจะใช้บริการธนาคารอิสลามเพราะมีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม					
10. ธนาคารอิสลามควรติดต่อประสานงานกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไปได้					

ทัศนคติที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ระดับความคิดเห็นของท่านคือ				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
11. ธนาคารอิสลามแก้ปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการฝากเงินแบบนอกระบบของชาวมุสลิมได้ (เช่น ฝากเงินกับผู้ที่ไว้ใจ การนำเงินไปฝังดิน)					
12. ธนาคารอิสลามมีเสถียรภาพและความมั่นคงน้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป					
13. การฝากเงินกับธนาคารอิสลามจะได้ผลประโยชน์มากกว่าการนำเงินไปลงทุนทำกิจการเอง					
14. การค้าขายของธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าสินเชื่อ มีผลประโยชน์มากกว่าการให้ลูกค้าสินเชื่อกู้เงินไปโดยคิดดอกเบี้ย อย่างเช่นที่ธนาคารพาณิชย์ทั่วไปทำกันอยู่					
15. ควรมีพนักงานจากประเทศมุสลิม เข้ามาช่วยดูแลกิจการ เมื่อธนาคารอิสลามเริ่มเปิดดำเนินงานในระยะแรก					
16. การดำเนินธุรกิจของธนาคารอิสลามจะมีความมั่นคง และได้รับผลกำไรเพียงพอที่จะทำให้ลูกค้าเงินฝากมั่นใจในการดำเนินงานของธนาคารอิสลาม					

ตอนที่ 5 แนวโน้มพฤติกรรมที่ท่านมีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม

คำชี้แจง โปรดระบุเครื่องหมาย / ลงในช่องที่เห็นว่าเหมาะสมตามความคิดของท่าน

ถ้ามีธนาคารอิสลามเกิดขึ้น แนวโน้มพฤติกรรมที่ท่านจะใช้บริการดังต่อไปนี้ อยู่ในระดับใด

แนวโน้มพฤติกรรมที่ท่านจะใช้บริการ	ระดับของแนวโน้มพฤติกรรม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. บริการฝากเงินกระแสรายวันที่เหมาะสำหรับการใช้เช็คแทนเงินสด					
2. บริการเงินฝากรักษาทรัพย์ที่ไม่กำหนดผลตอบแทน					
3. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 50%					
4. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 60%					
5. บริการเงินฝากเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าได้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุน 70%					
6. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่ลูกค้าต้องฝากเงินเพิ่มทดแทนส่วนที่ขาดหายไปจากการดำเนินธุรกิจของธนาคารแล้วขาดทุน เพื่อให้เงินฝากมีเท่าเดิม					
7. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนที่มีกำหนดถอนเงินตอนสิ้นปีหรือสิ้นไตรมาส					

แนวโน้มพฤติกรรมที่ท่านจะใช้บริการ	ระดับของแนวโน้มพฤติกรรม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนในกรณีผู้ฝากเสียชีวิต ทายาทจะเข้ามาเป็นเจ้าของเงินฝากได้					
9. บริการฝากเงินออมทรัพย์เพื่อแสวงบุญ(ที่นครเมกกะ)					
10. บริการฝากเงินเพื่อการลงทุนทั่วไปที่ลูกค้าเงินฝากได้ส่วนแบ่งกำไรจากธนาคารแล้ว ส่วนที่เหลือจากการแบ่งกำไรจะมีจำนวนหนึ่งนำไปช่วยเหลือสังคม					
11.การใช้บริการการขายเชื่อแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการสีกับปูนมาแต่งร้านอาหาร ทางธนาคารจะขายสีกับปูนให้ลูกค้าสินเชื่อ					
12. การใช้บริการการเช่าซื้อแทนการกู้เงิน เช่น ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านอินเตอร์เน็ต ทางธนาคารจะให้ลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อคอมพิวเตอร์					
13. การใช้บริการการขายผ่อนชำระแทนการกู้เงิน เช่น ต้องการซื้อบ้าน ทางธนาคารจะขายบ้านให้กับลูกค้าสินเชื่อ					
14. บริการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ					
15. การ ออก ซื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมือ จากธนาคาร					
16. การใช้บริการเก็บรักษาทรัพย์สินมีค่า เครื่องประดับ เอกสารสำคัญ					
17. บริการโอนเงินผ่านทางเช็คเดินทาง ดราฟท์ธนาคาร หนังสือมอบอำนาจให้เบิกเงินและใบรับเงินประเภทต่าง ๆ					
18. การใช้เงินฝากเป็นประกันการเช่าซื้อ การขายเชื่อ การขายผ่อนชำระ					
19. การขอให้ธนาคารออกหนังสือค้ำประกัน โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน					
20. การใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคาร					
21. การใช้บริการด้านการประกันภัย					

แบบสอบถามชุดที่ 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ

( ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี ( ) 21-30 ปี

( ) 31-40 ปี ( ) 41-50 ปี

( ) 51-60 ปี ( ) มากกว่า 60 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

( ) โสด ( ) สมรส / อยู่ด้วยกัน

( ) หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

( ) ชั้นประถมศึกษา ( ) ชั้นมัธยมศึกษา

( ) ระดับอาชีวะศึกษา ( ) ระดับปริญญาตรี

( ) สูงกว่าระดับปริญญาตรี

5. อาชีพ

( ) นิสิต/นักศึกษา ( ) ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

( ) พนักงานบริษัทเอกชน ( ) รับจ้างทั่วไป

( ) ธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ ( ) อื่นๆ (ระบุ).....

6. รายได้ต่อเดือน

( ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ( ) 5,001-10,000 บาท

( ) 10,001-15,000 บาท ( ) 15,001-20,000 บาท

( ) 20,001-25,000 บาท ( ) สูงกว่า 25,000 บาท

7. ท่านไปธนาคารหรือใช้บริการธนาคารบ่อยครั้งแค่ไหน

( ) สัปดาห์ละครั้งหรือมากกว่า ( ) 1-3 ครั้งต่อเดือน

( ) 1-5 ครั้งในครึ่งปี ( ) 1 ครั้งต่อปี

( ) อื่นๆ (ระบุ).....

8. ท่านคิดว่าธนาคารอิสลามควรเปิดทำการในวันศุกร์ ซึ่งเป็นวันที่ชาวมุสลิมทำพิธีกรรมทางศาสนา หรือไม่

( ) ควรเปิด ( ) ไม่ควรเปิด

9. ถ้าท่านไปธนาคาร ท่านเลือกที่จะไปใช้บริการธนาคารอิสลามหรือไม่

( ) ไปใช้บริการ ( ) ไม่ไปใช้บริการ

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจด้านหลักศาสนาอิสลาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความด้านซ้ายมือ แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องถูกหรือผิดด้านขวามือ ตามความรู้ ความเข้าใจของท่าน

เมื่อพิจารณาตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามแล้ว ท่านคิดว่าข้อความต่อไปนี้ถูกหรือผิด

ข้อความ	ถูก	ผิด
1. ดอกเบี้ยในภาษาอาหรับ เรียกว่า 'ริบา'		
2. มีเฉพาะเงินเท่านั้นที่ให้และรับกันได้ในรูปดอกเบี้ย		
3. ถ้าท่านให้เพื่อนยืมเงิน แล้วขอให้เพื่อนเลี้ยงอาหาร ในกรณีนี้ถือว่าท่านเป็นผู้กระทำผิด ส่วนเพื่อนของท่านไม่เป็นฝ่ายผิดเพราะเป็นฝ่ายถูกขูดรีดจากท่าน		
4. ถ้าผู้ขอกู้เงินเต็มใจให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ให้กู้ โดยผู้ให้กู้ไม่ได้คาดหวังไว้ก่อน ถือว่าผู้ขอกู้เงินเป็นผู้กระทำผิด เพราะว่าเป็นฝ่ายสนับสนุนการให้ดอกเบี้ย		
5. ถ้าเขามาขอคำปรึกษาสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากท่าน แล้วให้ของตอบแทนแก่ท่านด้วยความเต็มใจ ลักษณะดังกล่าว เทียบได้กับการให้และรับดอกเบี้ย		
6. หากบุคคลหารายได้จากการคิดดอกเบี้ยแล้ว จะเป็นผู้ที่ไม่คิดถึงความยากลำบากของเพื่อนมนุษย์		
7. การเอาเปรียบกันในค่าจ้างแรงงาน เป็นความผิดทำนองเดียวกับการคิดดอกเบี้ยในการกู้เงิน		
8. เงินที่ได้มาจากการให้เช่า แตกต่างจากเงินที่ได้มาจากดอกเบี้ย		
9. ในระบบการเงินแบบอิสลาม การฝากเงินแบบ 'อะมานะฮ์'(ฝากรักษาไว้อย่างเดียว) ท่านสามารถนำเงินที่ผู้อื่นฝากไว้ ไปใช้ทำธุรกิจได้		
10. ในระบบการเงินแบบอิสลาม ท่านสามารถนำเงินที่ผู้อื่นฝากไปบริจาคแก่คนจนได้ เพราะถือว่าเป็นการทำทาน		
11. 'ซะกาต' เป็นการบริจาคทานบังคับ ที่มีกำหนดเวลาในการบริจาคอย่างน้อย 1 ครั้งใน 1 ปี		
12. ผู้เข้ารับศาสนาอิสลามใหม่ มีสิทธิในการรับ 'ซะกาต'		

ตอนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารอิสลาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความด้านซ้ายมือ แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องถูกหรือผิดด้านขวามือ ตามความรู้ ความเข้าใจของท่าน

ข้อความต่อไปนี้ถูกหรือผิด

ข้อความ	ถูก	ผิด
1. ระบบธนาคารอิสลามทำธุรกิจค้าขายได้		
2. ระบบธนาคารอิสลามให้กู้เงินโดยคิดดอกเบี้ย		
3. ระบบธนาคารอิสลามจะขายสินค้าให้ลูกค้าสินเชื่อเท่านั้น		
4. ธุรกิจที่ระบบธนาคารอิสลามทำคือ การเช่าซื้อ การขายเชื่อ และการขายผ่อนชำระ		
5. ระบบธนาคารอิสลามจะให้เงินกู้แก่ลูกค้าสินเชื่อ		
6. ในการค้าขายแต่ละครั้ง ระบบธนาคารอิสลามจะได้กำไรทั้งหมด		
7. ระบบธนาคารอิสลามจะนำเงินฝากไปลงทุนทำการค้าขาย		

ข้อความ	ถูก	ผิด
8. ระบบธนาคารอิสลามจะออกเงินกู้ให้ลูกค้าในกรณีที่ต้องใช้เงินในยามจำเป็นเท่านั้น เช่น เป็นค่ารักษาพยาบาล		
9. ระบบธนาคารอิสลามจะแบ่งกำไรที่ได้จากการค้าขายให้ลูกค้าเงินฝาก		
10. ระบบธนาคารอิสลามสามารถนำเงินฝากรักษาทรัพย์ไปทำธุรกิจได้		
11. เงินฝากรักษาทรัพย์ ระบบธนาคารอิสลามจะไม่ให้ผลตอบแทนแก่ลูกค้าเลย		
12. เงินฝากรักษาทรัพย์ ไม่สามารถฝาก-ถอนได้ตลอดเวลา		
13. เงินฝากเพื่อการลงทุนฝากถอนได้ตลอดเวลา		
14. ปัจจุบันมีสำนักงานและสาขาของธนาคารอิสลามเปิดดำเนินงานแล้ว โดยไม่ได้แฝงอยู่กับธนาคารอื่น		
15. มีระบบธนาคารอิสลามอยู่ในหน่วยงานของธนาคารออมสิน		

ตอนที่ 4 ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม

คำชี้แจง โปรดระบุเครื่องหมาย / ในช่องที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม

ท่านมีความคาดหวังอย่างไรต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในอนาคต

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ท่านมีความคาดหวังในระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ธนาคารอิสลามให้ความเป็นธรรม ในการกำหนดกำไรของสินค้าที่ขายให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ					
2. ธนาคารอิสลามช่วยแก้ปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่กำหนดแบบตายตัว					
3. ธนาคารอิสลามเป็นที่พึ่งของเกษตรกรและคนจน					
4. ลูกค้าสินเชื่อได้รับความยืดหยุ่นในการผ่อนชำระเงินกับธนาคาร					
5. ธนาคารให้คำชี้แจงและความกระจ่างในการดำเนินงาน(การลงทุน) แก่ลูกค้าเงินฝาก					
6. ธนาคารให้ความรู้ความเข้าใจในบริการด้านการฝากเงินและการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าได้เป็นอย่างดี					
7. ลูกค้าสามารถติดต่อกับธนาคารอิสลามได้รวดเร็ว					
8. ธนาคารอิสลามมีทำเลที่ตั้งในแหล่งชุมชน เดินทางไปมาได้สะดวก					
9. บรรยากาศภายในธนาคารอิสลาม ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป					
10. ระบบการจัดการข้อมูลของธนาคารอิสลามรวดเร็วไม่ผิดพลาด					
11. บริการต่างๆ ของธนาคารอิสลามดูง่ายไม่ซับซ้อน					
12. แบบฟอร์ม เอกสารต่างๆ ของธนาคารอิสลามดูเข้าใจง่ายไม่แตกต่างจากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป					
13. การให้บริการมีความทันสมัย ทัดเทียมกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป					

ความคาดหวังที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม	ท่านมีความคาดหวังในระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
14. ธนาคารอิสลามช่วยเหลือคนจนได้มาก จากการนำเงินจากกำไรส่วนหนึ่งไปบริจาคทาน					
15. ลูกค้าเงินฝากจะได้รับเงินตอบแทนจากผลกำไรในการลงทุนของธนาคารอย่างคุ้มค่าและยุติธรรม					
16. เงื่อนไขในด้านการให้สินเชื่อของธนาคารอิสลามไม่ยุ่งยากจนเกินไป จนทำให้เกิดความลำบากแก่ลูกค้าสินเชื่อ					
17. สามารถฝาก-ถอน ผ่านเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติได้					
18. ผู้แสวงบุญ ได้รับความสะดวกจากธนาคารอิสลาม ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้และการดูแลในระหว่างการไปแสวงบุญ					
19. ธนาคารอิสลามให้บริการลูกค้ากู้เงินเพื่อใช้ในยามจำเป็นได้อย่างทั่วถึง					
20. ธนาคารอิสลามช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวย					

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/๕๐๗๙ **วันที่** ๓ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นายองอาจ เด็ดดวง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ทัศนคติความคาดหวังและแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม กรณีศึกษาในเขตหนองจอก จังหวัดกรุงเทพมหานคร" โดยมี อาจารย์อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง และ รองศาสตราจารย์สมชาย หิรัญกิตติ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพาดา สิริกุตตา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามทัศนคติความคาดหวังและแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม กรณีศึกษาในเขตหนองจอก จังหวัดกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ให้ นายองอาจ เด็ดดวง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาภรณ์ หะวานนท์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

321

แบบคำร้องทั่วไป

รับที่ 0133
วันที่ 13 ม.ค. 2546
เวลา 13:40 น.

เขียนที่ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันที่ 7 เดือน มกราคม พ.ศ. 2546

เรื่อง ขอเปลี่ยนชื่อปริญญานิพนธ์

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ข้าพเจ้า (นาย, นาง, นางสาว) องอาจ เด็ดดวง รหัสประจำตัว 4494956927

เป็นนิสิต ☐ ปริญญาเอก ☑ ปริญญาโทภาคปกติ ☐ ปริญญาโทภาคพิเศษ

ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา การจัดการ ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ. สุวรรณี ตรีวัฒนางกูร

สถานที่ติดต่อ 392 สุขุมวิท 49 คลองตันเหนือ วัฒนา กทม. 10110

โทรศัพท์บ้าน 0-2392-2283 โทรศัพท์ที่ทำงาน - โทรศัพท์มือถือ 0-6618-2911

ขณะนี้เรียนอยู่ภาคเรียนที่ 2 ลงทะเบียนไว้แล้ว หน่วยกิต

มีความประสงค์ ขอเปลี่ยนชื่อปริญญานิพนธ์

เหตุผล เปลี่ยนจาก ทัศนคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม กรณีศึกษาในเขตตำบลนองจอก จังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็น ทัศนคติ ความคาดหวัง และแนวโน้มพฤติกรรมของชาวมุสลิมที่มีต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลาม กรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อใช้ในงานวิจัยกว้างขึ้น

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อนิสิต องอาจ เด็ดดวง

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ลงนาม) สุวรรณี ตรีวัฒนางกูร (แทน)

ผู้เกี่ยวข้อง	
1.	4.
2. ดร. [illegible]	5.
3. [illegible]	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ค

พระราชบัญญัติธนาคารอิสลาม

ร่าง พระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย
พ.ศ.....

หลักการ

ให้จัดตั้งธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

เหตุผล

เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีธนาคารที่ดำเนินธุรกิจสอดคล้องกับบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม ซึ่งห้ามาารให้กู้ยืมและกู้ยืมโดยมีดอกเบี้ย แต่อนุญาตให้ค้าขาย ลงทุน ร่วมลงทุนโดยแบ่งผลประโยชน์ได้ ประกอบกับการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศสูงขึ้น ระบบธนาคารระหว่างประเทศมีความแตกต่างหากได้มีการจัดตั้งธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยขึ้น ก็จะทำให้การค้า การลงทุน และการธนาคารประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราช-บัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย
พ.ศ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยเป็นการเห็นสมควรให้มีกฎหมาย ว่าด้วยธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

.....

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ.....

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"ธนาคาร" หมายความว่า ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1
การจัดตั้ง

มาตรา 5 ให้จัดตั้งธนาคารขึ้น เรียกว่า "ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย" เรียกโดยย่อว่า "ธอท"และให้ธนาคารนี้เป็นนิติบุคคล

มาตรา 6 ให้ธนาคารมีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครและจะจัดตั้งสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่ใด ภายในหรือภายนอกราชอาณาจักรเพื่อดำเนินธุรกิจของธนาคารก็ได้ แต่การตั้งสาขาภายนอกราชอาณาจักร ต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐมนตรีก่อน

มาตรา 7 ให้กำหนดทุนเรือนหุ้นของธนาคารไว้หนึ่งพันล้านบาท โดยให้ธนาคารขายหุ้นให้กระทรวงการคลัง รัฐวิสาหกิจ สหกรณ์ หรือบุคคลอื่นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของธนาคาร

ในระยะเริ่มแรกหุ้นของธนาคารประกอบด้วย

(1) หุ้นที่กระทรวงการคลังซื้อในระยะเริ่มแรกจำนวนหนึ่งร้อยล้านบาท ให้กระทรวงการคลังซื้อหุ้นเพิ่มเติมอีกเป็นคราว ๆตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

(2) หุ้นของบุคคลอื่นตามที่จะได้กำหนดไว้ในข้อบังคับของธนาคาร

ทุนของธนาคารตามวรรคหนึ่ง อาจเพิ่มขึ้นได้เป็นครั้งคราวตามความจำเป็นโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

มาตรา 8 ความรับผิดชอบของผู้ถือหุ้น ให้จำกัดเพียงเท่ามูลค่าของหุ้นที่ตนถือ

หมวด 2
วัตถุประสงค์

มาตรา 9 ธนาคารมีวัตถุประสงค์ให้การดำเนินธุรกิจธนาคาร เป็นไปตามเจตนารมย์ของกฎหมายอิสลาม

มาตรา 10 ในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ธนาคารมีอำนาจกระทำการดังต่อไปนี้

(1) จัดหาเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินงานของธนาคาร

(2) จัดให้ได้มา ถือกรรมสิทธิ์ หรือทรัพย์สิน ครอบครอง เช่าหรือให้เช่า เช่าซื้อหรือให้เช่าซื้อ ยืมหรือให้ยืม โอนหรือรับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ จำนองหรือรับจำนอง จำนำหรือรับจำนำ ขายหรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่นใดซึ่งสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้

(3) รับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาที่กำหนด และใช้ประโยชน์จากเงินนั้นเพื่อรายได้ของธนาคาร

(4) ออก ซื้อหรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใดรวมทั้งเก็บเงินตามตั๋วเงินหรือตราสารเปลี่ยนมือดังกล่าว ตลอดจนกู้ยืมเงิน เป็นเจ้าหนี้เนื่องจากได้จ่ายหรือสั่งให้จ่ายเงินตามภาระผูกพัน

(5) ซื้อ ขาย แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

(6) ลงทุนหรือร่วมลงทุนหรือถือหุ้นกับบุคคลอื่นตามระเบียบของธนาคาร

(7) จัดการกองทุนชะกาต หรือบริหารจัดการทรัพย์สิน เช่น เงิน ทอง ปศุสัตว์ ผลผลิตการเกษตร ที่ผู้นับถือศาสนาอิสลามต้องบริจาคให้ผู้ยากไร้ เด็กกำพร้าและอื่น ๆตามข้อกำหนดของศาสนาอิสลาม

(8) จัดหาที่ดินหรือบ้านที่อยู่อาศัยสำหรับจำหน่ายแก่ประชาชน รวมทั้งให้ประชาชนเช่าซื้อ

(9) ให้ประชาชนเช่าซื้อสินค้าที่รับโอนกรรมสิทธิ์มาจากกิจการซึ่งจำหน่ายสินค้านั้น หรือให้เช่าซื้อสินค้าซึ่งถือได้จากผู้เช่าซื้อรายอื่น

(10) ดำเนินกิจการเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์โดยได้รับค่านายหน้าหรือบำเหน็จเป็นการตอบแทนในการค้า

(11) ดำเนินกิจการเป็นนายหน้าหรือตัวแทนในการจัดหาเงินกู้ยืมหรือเงินลงทุนในกิจการอุตสาหกรรม เกษตรกรรม หรือพาณิชยกรรม หรือการจัดการให้ผู้กู้ยืมเงินหรือการลงทุนกิจการดังกล่าว

(12) เป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการเงินหรือการดำเนินงานของกิจการอุตสาหกรรม เกษตรกรรม หรือพาณิชยกรรม

(13) จัดการลงทุนตามโครงการโดยออกตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิ์ในทรัพย์ที่ดินของแต่ละโครงการจำหน่ายแก่ประชาชน นำเงินที่ได้จากการจำหน่ายตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิ์นั้นไปลงทุนตามโครงการที่กำหนดไว้

(14) กิจการอันพึงเป็นงานธนาคารที่รัฐมนตรีเห็นชอบ

มาตรา 11 ห้ามมิให้ธนาคารกระทำการดังต่อไปนี้

(1) ร่วมลงทุนหรือให้สินเชื่อแก่กรรมการ หรือประกันหนี้ใดๆของกรรมการหรือรับรอง รับอาวัล หรือสอดเข้าแก้หน้าในตั๋วเงินที่กรรมการเป็นผู้สั่งจ่ายหรือผู้ออกตั๋วหรือผู้สลักหลัง การร่วมลงทุนหรือการให้สินเชื่อหรือการประกันหนี้ดังกล่าวให้รวมถึง

(ก) คู่สมรสของกรรมการ

(ข) บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ

(ค) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่กรรมการหรือบุคคลตาม(ก) หรือ(ข) เป็นหุ้นส่วน

(ง) ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม(ก) หรือ (ข) เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบหรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดชอบรวมกันร้อยละสามสิบของทุนทั้งหมดของหุ้นส่วนจำกัดนั้น

(จ) บริษัทจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม(ก)หรือ(ข)หรือห้างหุ้นส่วนตาม(ค)หรือ(ง)ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดนั้น

(ฉ) บริษัทจำกัดที่กรรมการหรือบุคคลตาม(ก) หรือ(ข) หรือห้างหุ้นส่วนตาม(ค) หรือ(ง) หรือบริษัทตาม(จ) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดนั้น

(2) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินให้กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างของธนาคารเป็นค่านายหน้า หรือค่าตอบแทนสำหรับหรือเนื่องแต่การประกอบธุรกิจใดๆของธนาคาร นอกจากเงินเดือนและเงินอื่นๆ ซึ่งพึงจ่ายตามมาตรา 23 และตามระเบียบของธนาคารที่ออกตามมาตรา 29

(3) รับหุ้นของธนาคารเป็นประกัน

(4) ซื้อหรือมีไว้เป็นประจำซึ่งอสังหาริมทรัพย์ เว้นแต่

(ก) เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับดำเนินธุรกิจ หรือสำหรับเป็นที่พัก หรือเพื่อเป็นสวัสดิสงเคราะห์ของผู้จัดการ พนักงานและลูกจ้างของธนาคารตามที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

(ข) เป็นอสังหาริมทรัพย์ที่ธนาคารได้มาจากการชำระหนี้ การประกันการให้กู้ยืม หรือการซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่รับจำนองไว้จากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ต้องจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวภายในห้าปีนับตั้งแต่อสังหาริมทรัพย์นั้นตกมาเป็นของธนาคารหรือภายในกำหนดกว่านั้นตามที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

(ค) เป็นอสังหาริมทรัพย์ที่ธนาคารมีไว้เพื่อประกอบธุรกิจตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

หมวด 3
การกำกับ การควบคุม การจัดการ

มาตรา 12 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่กำกับโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของธนาคาร เพื่อการนี้จะส่งให้ธนาคาร ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นทำรายงานหรือยับยั้งการกระทำของธนาคารที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีและสิ่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินงานได้

มาตรา 13 ให้ธนาคารดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา 14 ในกรณีที่ธนาคารได้รับความเสียหายจากการดำเนินธุรกิจตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีให้กระทรวงการคลังดำเนินการจัดสรรเงินงบประมาณประจำปีเพื่อชดเชยแก่ธนาคารตามจำนวนที่เสียหายนั้น

มาตรา 15 ในกรณีที่ธนาคารจะต้องเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีตามความในพระราชบัญญัตินี้ให้คณะกรรมการนำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

มาตรา 16 ให้มีคณะกรรมการธนาคารคณะหนึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสี่คน แต่ไม่เกินเจ็ดคน ในจำนวนนี้ให้มีผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน และธนาคารแห่งประเทศไทยหนึ่งคน ให้ผู้จัดการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการ ตามวรรคหนึ่งคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ การให้ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งให้รัฐมนตรีเป็นผู้สั่งด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา 17 ผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ห้ามมิให้เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ คือ

(1) มีส่วนได้เสียในสัญญากับธนาคารหรือกิจการที่กระทำให้แก่ธนาคารทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่จะเป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัดที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้น

(2) เป็นพนักงานธนาคาร

(3) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(4) เป็นข้าราชการการเมือง

(5) เคยถูกลงโทษไล่ออกหรือปลดออกจากราชการ หรือองค์การหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือสถาบันการเงินฐานทุจริตต่อหน้าที่

มาตรา 18 ให้ประธานกรรมการและกรรมการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่แต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่งให้กรรมการที่เพิ่มอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระหนึ่ง อยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ประธานกรรมการและกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระจะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกก็ได้

มาตรา 19 ประธานกรรมการและกรรมการย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระตามความในมาตรา 18 เมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) คณะรัฐมนตรีให้ออก

(4) เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 17

มาตรา 20 การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด ถ้าในการประชุมครั้งใดประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการในที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา 21 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของธนาคาร อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(1) การออกข้อบังคับว่าด้วยหุ้นของธนาคาร

(2) การออกข้อบังคับว่าด้วยการค้ำประกันเงินกู้ตามมาตรา 10 (2)

(3) การออกข้อบังคับว่าด้วยการมอบอำนาจของผู้จัดการให้แก่พนักงานของธนาคาร ตามมาตรา 26

(4) การออกข้อบังคับว่าด้วยการร่วมลงทุนตามมาตรา 10 (6)

(5) การออกข้อบังคับกำหนดอัตราตำแหน่ง เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่ารับรอง และเงินเพิ่มอย่างอื่นสำหรับพนักงานและลูกจ้าง

(6) การออกข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การเรียกประกัน การเลื่อนเงินเดือน การถอดถอนการสอบสวนและการลงโทษสำหรับพนักงานและลูกจ้างของธนาคาร

(7) การออกระเบียบเกี่ยวกับการจ่ายผลตอบแทนเงินฝากและเงินลงทุนตามมาตรา 10 (3)

(8) การตั้งสาขาหรือตัวแทนของธนาคาร

(9) แต่งตั้งที่ปรึกษาทางด้านศาสนาอิสลาม จำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคน เพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับศาสนาอิสลามแก่คณะกรรมการ

ที่ปรึกษาทางด้านศาสนาอิสลามให้มีกำหนดวาระคราวละหนึ่งปีให้ได้รับผลตอบแทนตามที่คณะกรรมการ กำหนดและได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

(10) การออกระเบียบเกี่ยวกับกองทุนชะกาตตามมาตรา 10 (7)

(11) การออกข้อบังคับเกี่ยวกับธุรกิจอื่น ๆ ของธนาคาร

มาตรา 22 ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา 23 ให้ธนาคารมีผู้จัดการหนึ่งคน ผู้จัดการต้องมีสัญชาติไทยและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 17 มีวุฒิ

การศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี มีความรู้เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม และมีประสบการณ์จากสถาบันการเงินไม่น้อยกว่าห้าปีและสามารถทำงานให้ธนาคารได้เต็มเวลา

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้จัดการและกำหนดอัตราเงินเดือนแก่ผู้จัดการด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี ผู้จัดการได้รับเงินเดือน ค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่ารับรองหรือเงินเพิ่มอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 24 ผู้จัดการย่อมพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) ขาดจากสัญชาติไทยหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 17 หรือ

(4) คณะกรรมการให้ออกเพราะหย่อนความสามารถหรือบกพร่องต่อหน้าที่มีมลทินมัวหมอง หรือทุจริตต่อหน้าที่มติให้ผู้จัดการออกต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

การให้ออกตาม (4) ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

มาตรา 25 ผู้จัดการมีหน้าที่บริหารกิจการของธนาคารให้เป็นไปตามนโยบายและข้อบังคับของธนาคารและมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของธนาคารทุกตำแหน่ง

ผู้จัดการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในบริหารกิจการของธนาคาร

มาตรา 26 ในกิจการเกี่ยวกับบุคคลภายนอกผู้จัดการเป็นผู้แทนของธนาคาร เพื่อการนี้ผู้จัดการจะมอบอำนาจให้พนักงานของธนาคารผู้ใดปฏิบัติกิจการแทนได้ตามข้อบังคับของธนาคาร

มาตรา 27 ผู้จัดการมีอำนาจ

(1) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่งหรือเงินเดือน ลงโทษทางวินัย หรือถอดถอนพนักงาน และลูกจ้างของธนาคาร ทั้งนี้ต้องไปตามข้อบังคับของธนาคาร แต่ถ้ามีในตำแหน่งรองผู้จัดการ ที่ปรึกษา หัวหน้าฝ่าย หรือตำแหน่งเทียบเท่าต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

(2) วางระเบียบเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานของธนาคารและการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างของธนาคาร ทั้งนี้ให้เป็นไปตามนโยบายหรือข้อบังคับของธนาคาร

มาตรา 28 เมื่อตำแหน่งผู้จัดการว่างลง หรือผู้จัดการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นครั้งคราว ให้รองผู้จัดการเป็นผู้รักษาการแทนหรือทำการแทนผู้จัดการ แต่ถ้าไม่มีรองผู้จัดการหรือรองผู้จัดการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานของธนาคารคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนหรือทำการแทนผู้จัดการ แล้วแต่กรณี

ให้ผู้รักษาการแทนหรือทำการแทนผู้จัดการมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับผู้จัดการ

มาตรา 29 ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการและกรรมการย่อมได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนด

ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงานและลูกจ้างอาจได้รับโบนัสตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด 4
การประชุมใหญ่

มาตรา 30 ให้มีการประชุมใหญ่สามัญของผู้ถือหุ้นปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นบัญชีเพื่อกิจการดังต่อไปนี้

(1) พิจารณาอนุมัติงบดุล บัญชีกำไรและขาดทุน

(2) พิจารณาอนุมัติการจัดสรรกำไรสุทธิในปีหนึ่ง ๆ ของธนาคารตามที่กรรมการเสนอ

(3) พิจารณารายงานประจำปีของธนาคาร

(4) พิจารณาตั้งผู้สอบบัญชีประจำปี

(5) พิจารณาเรื่องอื่น ๆ

มาตรา 31 คณะกรรมการจะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้ตามแต่จะเห็นสมควร

มาตรา 32 องค์ประชุมใหญ่สามัญและวิสามัญ จะต้องประกอบด้วยผู้ถือหุ้นหรือผู้แทนของผู้ถือหุ้นไม่น้อย กว่ายี่สิบคนและมีจำนวนหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนหุ้นที่มีผู้ถือแล้ว

มาตรา 33 ในการประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้น ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดที่เกี่ยวกับระเบียบการประชุม การลงคะแนนและสิทธิในการออกเสียงลงคะแนน มาบังคับใช้โดยอนุโลม

หมวด 5
การให้สินเชื่อ การลงทุน การร่วมลงทุน

มาตรา 34 การให้สินเชื่อ การลงทุน การร่วมลงทุนของธนาคารให้เป็นไปตามข้อบังคับของธนาคาร

มาตรา 35 สังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ ที่ผู้ร่วมทุนมีกรรมสิทธิ์จากการได้รับสินเชื่อ หรือร่วมลงทุนกับธนาคารและในเอกสารการให้สินเชื่อหรือการร่วมลงทุนระบุห้ามการโอน จำนองหรือจำนำ ผู้ได้รับสินเชื่อหรือผู้ร่วมลงทุนจะโอน จำนอง จำนำ ทรัพย์สินนั้นไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตในหนังสือจากธนาคาร

หมวด 6
การจัดหาเงินทุน

มาตรา 36 ในการจัดหาเงินทุนเพื่อดำเนินงานของธนาคารให้ธนาคารมีอำนาจ

(1) กู้ยืมเงินตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

(2) ขายหรือขายลดช่วงตั๋วเงินแก่สถาบันการเงินต่าง ๆ ตามข้อบังคับของธนาคาร

มาตรา 37 จำนวนหนี้สินทั้งหมดของธนาคารตามมาตรา 36 (1) ต้องไม่เกินยี่สิบเท่าของจำนวนมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว เงินสำรอง และกำไรสะสม

ในการคำนวณหนี้สินทั้งหมดตามความในวรรคก่อน ถ้ามีหนี้สินเงินตราต่างประเทศให้คำนวณเป็นเงินตราไทยโดยเทียบจากอัตราแลกเปลี่ยนของธนาคารแห่งประเทศไทย ของเงินตราสกุลนั้นในวันที่สัญญากู้ยืมมีผลบังคับใช้

หมวด 7
การจัดสรรกำไร

มาตรา 38 กำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรเพื่อจ่ายโบนัสตามมาตรา 29 ให้โอนเข้าบัญชีกำไรสะสม

มาตรา 39 ห้ามมิให้ธนาคารจ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นจากเงินประเภทอื่นนอกจากเงินกำไรสะสม

มาตรา 40 ทุกคราวที่ธนาคารจ่ายเงินปันผล ให้ธนาคารจัดสรรกำไรสะสมไว้เป็นเงินสำรอง ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินปันผลที่จ่าย

เมื่อเงินสำรองตามวรรคก่อนมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว หรือมากกว่านั้น ธนาคารจะงดการจัดสรรหรือลดจำนวนเงินที่จะต้องสรรมีในเงินสำรองก็ได้

หมวด 8
การสอบบัญชีและรายงาน

มาตรา 41 ให้คณะกรรมการจัดให้มีการสอบบัญชีของธนาคารอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่พระราชบัญญัตินี้บังคับใช้ให้คณะกรรมการตั้งผู้สอบบัญชีของธนาคาร ประจำปีปฏิทินแรก

มาตรา 42 ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับตั้งแต่วันสิ้นปีบัญชีของแต่ละปี ให้คณะกรรมการเสนองบดุลบัญชีกำไรและขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีได้รับรองแล้วต่อที่ประชุมใหญ่เพื่อพิจารณา

มาตรา 43 ให้ธนาคารรายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุนที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่แล้วต่อรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชีของแต่ละปี

หมวด 9
บทเบ็ดเสร็จ

มาตรา 44 ให้ธนาคารได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมในกิจการใดที่กฎหมายกำหนดให้มีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายองอาจ เด็ดดวง
เกิดวันที่	26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2516
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	392 สุขุมวิท 49 แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110
ประวัติการศึกษา	- พ.ศ. 2534 สำเร็จการศึกษา ชั้น ม.6 จากโรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์ - พ.ศ. 2539 สำเร็จการศึกษา วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมเคมี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ - พ.ศ. 2545 สำเร็จการศึกษา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ